

SEMJÉN ZSOLT
ZSOLT SEMJÉN
ЖОЛТ ШЕМЬЕН

*Földön és égen
On Earth and in Heaven
Auf Erde und Himmel
In terra e in cielo
На земле и небе*

SEMJÉN ZSOLT
ZSOLT SEMJÉN
ЖОЛТ ШЕМЪЕН

Földön és égen

On Earth and in Heaven

Auf Erde und Himmel

In terra e in cielo

На земле и небе

A kötet megjelenését a
Barankovics István Alapítvány támogatja

BARANKOVICS
ALAPÍTVÁNY

A borítón: *Legeza László felvétele,
Málta 1565-ös török ostroma és felszabadítása*

Szerkesztette: Szényei András Gábor

Fordította:

Michael Mansell (angol)

Sulányi Péter (német)

Szomráky Béla (olasz)

Kádár Iván (orosz)

Fedélterv: Illés Zoltán

Korrektúra: Agócs Sándor

© Semjén Zsolt, 2018

ISBN 978-615-80898-3-8

Készítette: ANTOLOGIA Kiadó és Nyomda Kft.

Tel.: + 36 (76) 549 045

e-mail: antologia@nepfolakitelek.hu

Nyomdai előkészítés: Kvaszta József, Kecskemét

Tel.: +36 (20) 991 42 86

e-mail: kvaszta@jozsef.net

TARTALOM

<i>Földön és égen</i>	7
<i>On Earth and in Heaven</i>	101
<i>Auf Erde und Himmel</i>	197
<i>In terra e in cielo</i>	297
На земле и небе	397

SEMJÉN ZSOLT

*Földön és égen*¹

1 A kötetet szerkesztője a summa et essentia jegyében, breviáriumszerűen állította össze, mindazonáltal hasznos az eredeti szövegkörnyezetben is elolvasni az egyes részeket (pl. 96), melyet megkönnyít a kötet végén található jegyzet, név- és tárgymutató.

TARTALOM

AJÁNLÁS	11
KERESZTÉNYDEMOKRÁCIA	17
MAGYARSÁG	53
EGYHÁZ	63
JEGYZET	79
NÉVMUTATÓ	83
TÁRGYMUTATÓ	89
CURRICULUM VITAE	95

Fr. Barsi Balázs OFM

AJÁNLÁS

Számomra ennek a remek szellemi sűrítménynek a középpontja egy mellékesnek tűnő szóváltásból lett nyilvánvaló. Középpont alatt azt értem, ahol megragadva ennek az írásnak a lényegi üzenetét – megérthető a keresztény politikus prófétai küldetése.

Tessék figyelmesen elolvasni a 6. pontot. Az egész írásban sehol nem említetik ma élő ember neve csak itt.

A szerző megtisztelő módon filozófusnak nevezi azt, aki őt azért támadta meg, mert a parlamentben kiejtette ezt a szót, hogy „bűn”. A filozófus szerint ez keresztény fogalom; a templomban használható, de nem a parlamentben.

Nem hallott Hitlerről, Sztálinról? Valóban csak a templomban lehetne bűnnek nevezni azt, amit ők tettek?

Az más kérdés, hogy a filozófus mivel gondolkodik, tudja, hogy a bűn Istennel van kapcsolatban. Isten ugyanis az egész erkölcsi rend végső forrása. Ám Isten jelen van „földön és égen”, nemcsak a templomban. Ha egy Isten-semleges parlamentet akarunk, olyat, ahol a bűn szót ki sem szabad ejteni, akkor ezzel együtt egy Isten-semleges közéletet is akarunk. Ha ez azt jelenti, hogy a parlamentet ne uralja egyetlen vallás sem, abból nem következik, hogy az Isten-semleges vallás viszont uralhatja.

Az Isten-semlegesség igenis vallás, és egyedül ez a vallás akarja befogni ma a keresztény ember száját, hogy ki ne mondja azt a szót, ami az ember tragédiáját jelenti: a bűnt.

Miért csap át az Isten-semleges vallás a relativizmus diktatúrájába? Mert nem hisz a megváltásban, nem ismeri Isten szeretetét és ebből a szeretetből fakadó irgalmasságot, amelyet minden vallás megsejtett, ám csak Jézus Krisztusban lett egészen nyilvánvaló. Ez a filozófusnő nem figyel oda a bűn szóval összefüggő másik szóra: a bocsánatra. Természetesen ehhez egy harmadik fogalom is társul: a megtérés; a bűn elítélése, megbocsátása Isten által és odafordulás a másik emberhez.

Hogy miért Jézus Krisztusban lett nyilvánvalóvá, hogy Isten maga a szeretet és irgalom, azt ezen írás 96. pontjában ragadhatjuk meg, ahol a szerző Szent Ágoston nyomán Isten szentháromságos misztériumát szemléli.

Egy egyszemélyű Isten hogy tudna szeretni? Nem lenne az szeretet, ha „kifelé”, a teremtett ember felé szeretetet mutatna, de benső isteni életében nem ismerné a szeretetet. Fontoljuk meg: nemcsak azt írja Szent János „a szeretet Istentől való” (1 Jn 4,7) hanem azt is: „szeretet az Isten” (1 Jn 4,16).

A Szentírás egyik központi fogalma az emberi személy. Ez a fogalom a krisztológiai viták szinte „mellékterméke”. Enélkül Európa nincs! Az úgynevezett fölvilágosodás sincs!

Ha Isten az ő képére teremtette az embert, vagyis személynek, akkor ez azt jelenti, hogy Ő is személy, valaki és nem valami. „Én” pedig nincs „te”

nélkül. Az egész emberi élet a Szentháromság kinyilatkoztatásában teljesül be. Ám ezt a kinyilatkoztatást, el lehet fogadni és akkor minden tudtul adatik nekünk, vagy el lehet vetni. Azt azonban nem lehet állítani, hogy nem az ember legmélyebb és egyetlen kérdésére, szenvedésére, a szeretetvágyra válaszol.

Ha valakiben (éppen keresztény emberben) felmerülne az a kétely, hogy itt ez a politikus filozófál és teologizál, akkor újra olvassa el ezt az egész írást: melyik politikai rendszer mögött nem volt filozófia? Csak téves, emberellenes filozófia volt a XX. századi nagy politikai rendszerek mozgatója.

A 6. pontban a vádoló filozófusnő maga is egy teljesen téves és mára megbukott filozófia rabja.

Hogy világosan lássuk a filozófusnő felháborodásának okát, a filozófiai hátteret kell keresnünk. Megtaláljuk azt XVI. Benedek „Hit, igazság, tolerancia” c. művében, ahol összefoglalja Jan Assmann művét². Jan Assmann három dolgot állít:

- Mózes vezette be (illetve általa a kinyilatkoztató Isten – mondanánk mi) a vallások világába az „igazság” fogalmát. Az igazság, szerinte, eredetileg nem volt vallási kategória. Ezzel viszont minden más vallás bálványimádásnak lett minősítve.
- Második állítása, hogy az ókori istenek (és vallások) felcserélhetők voltak (átjárhatóság, határnélküliség, keverhetőség), ezért az emberek békében éltek.

2 Jan Assmann, „Moses der Agypter”, Benberg 1998, 160–172. oldal

– Harmadik állítása, hogy mivel az igazság kérdése kapcsolatban van a jó kérdésével (ebben igaza van), az igazság fogalmával együtt megjelent a bűn fogalma, ami szerinte az ókori vallásokban addig nem volt jelen. Az ókori pogány ember nagy lelki békében élt.

XVI. Benedek leleplezi ezen állítások hazugságát és ezzel rámutat arra, hogy már a múlt század vége felé (meg előbb is) milyen hatalmas „érzékenyítés-be” kezdtek egyes filozófusok a globalista világnézet érdekében és annak világuralmi megvalósításáért.

Végül Jan Assmann azt javasolja: csináljuk vissza a húsvétot, az egyiptomi kivonulást és akkor megvalósul egy globális szép, új világ. Ezzel szemben a pápa állítja, hogy az igazság fogalmát már a görög filozófusok is bevezették az ember egész életére vonatkozóan, tehát a vallásra vonatkozóan is.

Az sem igaz, hogy a felcserélhető, összekeverhető pogány vallások világában béke volt. Sőt még csak ott volt háború, az istenek háborúja, amelynek az ember tehetetlen áldozata volt.

A legnagyobb hazugság azonban a következő: az ősi vallások nem ismerték a bűn fogalmát. Annyira ismerték, hogy állandóan kiengesztelő áldozatokat mutattak be az isteneknek. Bűn-fogalmuk nem csupán vallási volt, hanem az emberi létezés teljességét átfogó alapfogalom.

Igen hasznos látni a mai globalista filozófusok és filozófusnők tiltakozásának szellemi hátterét és indítékaikat, amikor a keresztények keresztény megnyilatkozásait ki akarják iktatni a politikából.

A Magyar Katolikus Püspöki Kar ezen írás szerzőjét Pro Ecclesia Hungariae kitüntetéssel, Szent II. János Pál pápa pedig a Nagy Szent Gergely Renddel és a Szent Szilveszter Pápa Rend nagykeresztjével jutalmazta. Erre hivatkozva is ajánlom, kérem a papi szemináriumokat, a katolikus egyetemeket és főiskolákat, hogy ez az összefoglaló írás legyen az oktatás szerves része. Ajánlom minden kereszténynek. Ezt áttanulmányozva egy egyetemi szemesztert végez el az ember. Ajánlom a ó. pontban megnevezett filozófusnőnek és minden gondolkodó, de a kereszténységtől idegenkedő honfitársamnak. Nekik is joguk van tudni, hogy a Katolikus Egyház mit tanít. Nem kell kitalálni ezt a tanítást, vagy hiteltelen politikailag korrektül beszélő keresztényektől megtudniuk, hiszen azok nem tisztelik meg az Egyházon kívül állókat az Egyház belső igazságával, hanem hízelegvén nekik egyfajta gyanús keveréket tálalnak föl.

*„Egy kereszténynek így kell élnie:
újra meg újra bele kell vágnia abba,
amire nem képes
– semmibe sem kapaszkodva, csakis
Jézusba.
Az a hit, amely egy békében és
biztonságban
eltöltött életet jelent – paródia.”*

Ruth Burrows OCD

KERESZTÉNYDEMOKRÁCIA

1. Keresztény emberként imádkozzuk a Miatyánk-nak azt a mondatát, hogy Adveniat Regnum Tuum. De mit is jelent az, hogy jöjjön el a Te Országod? Jelenti teológiai értelemben, hogy valósuljon meg Isten egyetemes uralma. Jelenti egzisztenciális értelemben, hogy valósuljon meg a szívünkben Krisztus Királysága. És jelenti politikai értelemben azt is, hogy egyszerűen nem keresztény az a felfogás, amelyik azt mondja, hogy katolikus vagy protestáns vagyok vasárnap a templomban, otthon a családban, azután fütyülök arra, hogy mi történik a világgal, a hazámmal, a városommal. Mert a keresztségben kapott küldetésünk, hogy a világot – legalább a mi kis világunkat – elmozdítsuk az Evangélium irányába.

2. Minden politikai programot és politikai cselekvést a mögötte álló emberkép határoz meg, akkor is, ha ezeket megfogalmazzák és deklarálják, és akkor is, ha nem. Ha az emberről való felfogás egyoldalú, akkor a politikai gyakorlat is torz lesz. Mert az antropológiai tévedések szükségszerűen okozzák a rájuk épülő társadalom embertelenségét.

3. A mi felfogásunk definitíve azért modern, mert éppen az a lényege, hogy tudatosan és állandóan visszalendül az örök értékekhez. Ami pedig az örökkévalóságban gyökeredzik, az bármilyen ősi, mégis mindig fiatal. Olvassunk bele mondjuk a felvilágosodás enciklopédistáinak könyveibe. Olvashatatlan, legfeljebb kortörténeti szempontból lehet érdekes, ma már semmit sem jelentő kacsatok. És ol-

vassunk bele Szent Ágostonba: eleven, friss, itt és most nekünk szól. Ágoston élő, az enciklopédisták poros könyvtárai moly-abrakja. Azért, mert Ágoston az Örökkévalósághoz kötődik, az enciklopédisták pedig egy elmúlt kor időleges ideológiájához. Hát ezért vagyunk modernek mi és avittak ők.

4. Éppen azért tudok megérteni más vallásúakat, mert megvan a saját katolikus identitásom. Aki ebben problémát lát, annak azt is állítania kell, hogy például a férfiak érdekeit csak férfiak képviselhetik – ami nyilvánvaló abszurditás.

5. Keresztény körökben is elterjedt az a felfogás, hogy a politika, a politikusi lét, a politikusi hivatás egy sikamlós, csúszós terület, hogy tisztességes keresztény ember jobb, ha távol tartja magát ettől az egésztől. Ha azonban a tisztességes keresztény emberek távol tartják magukat a politikától, a politikai hivatástól, az egész terület marad a hiénának. Ennek pedig nagyon szomorú következményei vannak az általunk vallott értékek és érdekek, és az egész társadalom szempontjából is.

A keresztény politikának és a keresztény politikusnak két dolgot kell egyszerre megvalósítania: ez a tisztesség és a hatékonyság. A tisztesség azért, mert nem csak magáért felelős, hanem a pártjáért, sőt az evangelizálásért is. (Nem arra gondolok, amikor a sajtó megpróbálja besározni, mert bizonyos értelemben a politikai tisztességnek éppen az a jele, hogy megpróbálnak valakit besározni, mert ha nem próbálják meg, akkor vagy nem kép-

viseli valóban a keresztény értékeket, vagy pedig nem teszi olyan hatékonyan, hogy érdemes legyen beszározni.)

A másik, hogy legyen hatékony. A politika ugyanolyan mesterség, mint az, hogy valaki matematikatanár, zongorista, vagy mérnök. Ha a mesterségbeli tudása nincs meg, ha az Isten adta talentuma nincs meg ehhez a hivatáshoz, akkor nem tudja hatékonyan képviselni ezeket az értékeket, és nem tud megfelelő eredményeket hozni. Jámbor emberekkel tele van például a ferences rendház is. Nem következik ebből az, hogy a drága jó ferences atyák mindegyikének képviselőnek, államtitkárnak, miniszternek kellene lennie. Tehát tisztességesnek, jámbornak kell lenni egyfelől, másfelől pedig hatékonynak, vagyis a politikai mesterséget professzionálisan kell művelni.

6. Keresztény emberként jogom van arra, hogy keresztény értékrendemet megjelentssem a politikai életben. Jellemző és tanulságos, ahogy ezért Heller Ágnes filozófus megtámadott engem. Nem kevesebbet mondott, mint azt, hogy én a keresztény szavaimat használhatom a templomban, de a parlamentben nem. Például azt a szót, hogy bűn nem ejtethem ki a magyar Országgyűlésben. Először is sajátos, hogy a bűnt apriori, eleve tagadó Heller egyetlen bűnt ismer bűnnek, ha egy keresztény politikus a bűnt bűnnek nevezi. Másodsor, Heller Ágnes felfogása a legenyhébb kifejezéssel is intoleráns, mert kétségbe vonja, hogy keresztény emberként jogom van keresztény értékrendem alapján gondolkodni

a világ dolgairól, és ezen értékek érvényre juttatásáért politizálnom. Én nem vonom kétségbe, hogy Heller Ágnes olyan liberális, vagy marxista terminológiát használ, amelyet akar, de nem hagyhatom, hogy kétségbe vonják azt a jogomat, hogy Szent István országában a keresztény értékrendet képviseljem, és keresztény szavakat használjak.

7. Nemcsak hazánk, hanem az egész civilizációnk egyfajta szellemi-erkölcsi válságban van. Ennek pedig az alapvető oka az, hogy nemcsak arról van szó, hogy az emberek bűnt követnek el. Az igazi probléma az, hogy a bűn bűnvoltát tagadják. Az igazi probléma az, hogy a bűnt erénynek próbálják beállítani, a rosszat jónak, és ezáltal a bűnből való kiszabadulás lehetőségét teszik sok esetben irreálissá.

Mert ha tudom, hogy mi a jó és mi a rossz, mi a bűn és mi az erény, akkor van kapaszkodó, amin keresztül az elesett ember fel tud állni. De ha kétségbe vonják azt, sőt tagadják, hogy létezik olyan, hogy bűn, akkor az elesett ember azzal sincs tisztában, hogy el van esve. És miután kapaszkodó sincs, irreális az, hogy fel tudjon állni. Mert az sincs a fejében, hogy neki fel kellene állni.

8. Politikai, szociológiai és megkockáztatom: morális értelemben is aligha várható el a társadalomtól, hogy olyan törvényeknek engedelmességen, amelyek szembeötlően és szemérmetlenül igazságtalanok. Ha pedig meginog a társadalom bizalma, hite a törvények igazságos voltában, akkor azok

ésszerűként való feltételezése és tekintélye is összeroppan. És ekkor a felszínre fröccsen a legfőbb rossz, ami egy társadalmat csak érhet: a törvénytelenység, a káosz, az anarchia. Mert a rendezett társadalom, és ezzel az emberinek nevezhető élet feltétele a törvények tekintélye, a törvények ésszerűsége, tehát a törvények igazságos volta. Ha az állampolgár kénytelen úgy látni, hogy viszonya a törvényekhez alig különbözik az áldozat és az útonálló viszonyától, akkor hogyan várhatnánk reálisan, hogy engedelmessé válnak azoknak?

9. A béke az igazságosság gyümölcse – tanítja nekünk a keresztény bölcsélet. Tehát nem pusztán a háború hiánya, hanem az igazságosságnak a gyümölcse. Ezért nem béke az igazságtalanságba való beletörődés. És ezért az igazságtalanságnak való ellentmondás a béke feltétele.

10. Azt állítani, hogy egy politikai párt ne akarja a hatalmat, pont olyan abszurd, mint azt mondani, azért alapítanak horgász egyesületet, hogy ne fogjanak halat. A hatalom nem cél, hanem eszköz, amivel meg lehet valósítani egy pozitív programot. A hatalom önmagában se nem jó, se nem rossz. Amint például a kés jó, ha kenyeret vágok vele a gyerekeknek és rossz, ha hasba szúrom vele a szomszédomat. Ugyanígy, a hatalom akkor rossz, ha eszköz helyett célnak tekintik, mert akkor egyfajta bálvány lesz. Rossz, ha a jóval szemben, rossz célra használják. És jó, ha élnek vele, nem pedig visszaélnek vele, ami azt is jelenti, hogy akinek megadatott, de

nem él a hatalom lehetőségével egy jó cél érdekében, az sem helyes.

11. A keresztény politikai, társadalmi felfogás nem utópisztikus, sőt éppen az a lényege, hogy elutasítja az utópiát! A probléma gyökere Platónnál van, aki minden utópia atyja. Platón azt mondja – némileg leegyszerűsítve –, hogy az állam, a strukturált emberi közösség úgy jött létre, hogy az emberek beláttak egy gondolatmenetet, mely úgy szól, hogy igazságtalanságot elkövetni jó. Nem morális, hanem hedonisztikus értelemben: kellemes dolog, hogy én basáskodom másokon. Igazságtalanságot elszenvedni rossz, nyilvánvalóan kellemetlen dolog, hogyha felettem basáskodnak. Az emberek belátták, hogy miután nagyobb rossz igazságtalanságot elszenvedni, mint amilyen jó igazságtalanságot elkövetni, ezért létrehozták az államot, hogy megakadályozza az igazságtalanság elkövetetőségét. Platón tehát kitalált egy mítoszt, és azt mondja, hogy úgy jött létre a strukturált emberi közösség, hogy az emberek leültek, logikai alapon beláttak valamit, és megkonstruálták az államot. Tehát az emberi társadalom kitalált, következésképpen újra és újra kitalálható. Ezzel szemben Arisztotelész azt mondja, hogy ez egy mítosz, mert soha nem volt valamilyen közösségi struktúra nélküli ember, mert antropológiai természetében adva van, hogy társadalmi struktúrában képes létezni.

A Platón által kitalált utópisztikus felfogás és az arisztotelészi, a természet rendjére épülő gondolkodás párhuzamosan halad a történelemben.

E tekintetben Szent Tamás Arisztotelészre épített gondolkodásával tette filozófiailag is nyilvánvalóvá a kereszténység természetjogi elkötelezettségét. A szocialisztikus felfogás a pesszimista utópia-hagyományra építve azt mondja, hogy az ember egy eredendően rossz állat, amiből a szocialista államnak kell kiidomítania a szocialista embertípust. A liberális optimista utópia, ami Rousseau-tól ered, azt mondja, hogy az ember eredendően jó, csak a társadalom rontja meg. Tehát ha megszüntetjük az iskolát, a nevelést, a családot stb., akkor mindenki szép, okos és jó lesz, mert eredendően jó.

A kereszténység immunis az utópiával szemben. Mégpedig azért, mert két dolgról tudunk eredendően a kinyilatkoztatásból, és az ember antropológiájából is. Az egyik, hogy Isten képmására teremtettünk. Ezért bármilyen rosszak és igazságtalanok a társadalmi struktúrák, mindig meglesz a jóra való irányultság. A marxista utópia azért nem válhat be és azért emberellenes, mert nem képes felismerni, hogy az emberben mindig megvan a jó. A liberálisok optimista utópiájával pedig az a probléma, hogy nem tud az eredeti bűnről, amiről pedig a keresztény kinyilatkoztatás szól, s amire tanúbizonyság az egész emberi történelem. És miután az ember természete megromlott, hajlamossá vált a rosszra. Ezért utópia azt gondolni, hogy az ember önmagától szép, okos és jó lesz. Ezért szükséges a nevelés. Ezért kellene az iskolák, a jó társadalmi struktúrák. A keresztény realizmus tud az ember Isten-képmásiaságáról, tudja, hogy az ember jó, de tud az eredeti bűnről is, hogy az ember hajlamossá

vált a rosszra. Ez a kiegyensúlyozott gondolkodás a keresztény filozófia jellemzője, amin az egyház társadalmi tanítása nyugszik. Ez a filozófia teszi lehetővé a teljes ember kibontakozását, beleértve annak – éppen a lényegét adó – transzcendentális nyitottságát.

12. A keresztény tanítás adva van az egyház társadalmi tanításában, ami katolikus részről a pápai szociális enciklikák, protestáns részről a társadalometika. Ez természetesen nem azonos egyetlen egy politikai pártnak sem a politikai programjával. Pontosán meghúzható azonban az a kör, amelyen belül a világban élő keresztények kereshetik a társadalom kihívásaira adandó választ: ez a kör pedig az egyház társadalmi tanítása. Vannak olyan alapvető tételek, amelyeket ha egy párt, vagy egy politikus nem vállal, akkor nem nevezheti magát keresztény politikusnak. Az egyház társadalmi tanítása és a pártpolitikai programok nem azonosak, de nem is függetlenek egymástól, mert a keresztény politika attól keresztény politika, hogy elfogadja mérceként az egyház társadalmi tanítását.

Nézzünk egy példát, ahol megragadhatjuk, mi a különbség a keresztény felfogás, illetve a szocialisztikus, és a liberális felfogás között. Keresztény alapon azt mondhatjuk, hogy neked, liberális barátom, igazad van akkor, amikor az emberi személy méltóságát hangsúlyozod. Bár mi többet állítunk, mint a legliberálisabb liberális, mert mi azt mondjuk, hogy az emberi jogok, az ember méltósága nem abból ered, hogy egy parlamenti határozat, vagy az ENSZ

közgyűlése ezt megállapította, hanem abból, hogy a teremtő Isten képmására vagyunk alkotva. Ezért mindenki, legyen szegény vagy gazdag, fiatal vagy öreg, egészséges vagy beteg, azért végtelen érték, mert Isten képmása. Az emberi jogokat nem az országgyűlés adja és nem is a különböző nemzetközi szervezetek, hanem azok a teremtés rendje által eleve adottak, amit a parlament vagy egy emberi jogi nyilatkozat felismer és elismer. A keresztény felfogás ugyanakkor mindig kritikát fogalmaz meg a liberálisokkal szemben, mert ők a személy méltóságát úgy értelmezik, hogy elszakítják a közösségtől, ezáltal individualizmussá deformálják, ami a teljes emberi személyiség megcsonkítását jelenti, mert elszakítják a közösségi vonatkozástól. Ezért a liberálisok individualitás fogalmával szemben a kereszténység a személyiség fogalmát állítja, amely mindig utal az emberi személy közösségi aspektusára.

A másik oldalon hasonló egyoldalú túlzással találkozunk. A szocialisztikus felfogásról – és itt szeretném hangsúlyozni, hogy most a klasszikus szocialistákra gondolok, Marxra és a klasszikus baloldalra – azt mondhatjuk, hogy neked szocialista barátom igazad van akkor, amikor az ember közösségi természetét hangsúlyozod. Sőt, mi többet állítunk, mint a szocialisták, mert mérhetetlenül nagyobb szolidaritás a másik emberben Krisztust látni, mint azt gondolni, hogy majd az állami szociális ellátó rendszerek oldják meg az emberi egzisztencia problémáit. A keresztény felfogás egyúttal kritikát is gyakorol a szocializmus irányába, mert – legalábbis a klasszikus szocialisták – annyira túlhangsúlyoz-

zák az ember közösségi voltát, hogy az egyes ember már nem lesz más, mint egy jelentéktelen csavar a gépezetben. A személy elveszíti jelentőségét. Gondoljunk a marxizmus osztályfelfogására, ahol az egyes ember önmagában nem is jelenik meg, csak mint az osztálynak a tagja. Ugyanennek a nemzetiszocialista kiadása, ahol a fajban feloldódik, elveszik az egyén. Ezért a keresztény felfogás mindig kritikát gyakorol a szocialisztikus felfogással szemben, mert kollektívizmusba csúszik, és elveszíti az egyes ember, a személy jelentőségét.

Filozófiatörténetileg mindig is az volt a probléma, hogy a liberális individualizmus és a szocialista kollektívizmus nyilvánvalóan a teljes emberi személy megcsonkítása, egyoldalúság. A kérdés az: a személyiség és a közösség elve hogyan hozható egységbe? Erre a keresztény társadalmi tanításban Aquinói Szent Tamás adta meg a megoldást a szubsidiaritás, a kölcsönös kiegészítés fogalmával, amikor azt mondta, hogy a természet rendjéből eredően, amit egy kisebb közösség megtehet, azt egy nagyobb nem veheti el. Ott kell megoldani a problémákat, ahol azok a természet rendje szerint vannak, de ha nem tudja megoldani, akkor viszont ki kell segíteni, mégpedig olyan módon, hogy a későbbiekben képes legyen önmagán segíteni. Ez a gondolat elutasítja azt a liberális felfogást, ami azt mondja, hogy mindenki oldja meg a saját problémáját, aki pedig nem tudja, az magára vessen. Ugyanakkor elutasítja azt a szocialisztikus felfogást is, ami infantilis módon úgy akarja berendezni az ember életét, hogy majd állami segélyekből elvegetál. Ezért te-

hát a perszonalitás, a szolidaritás és a szubszidiaritás az a hármass társadalmi tanítása az egyháznak, amin belül lehetséges a keresztény politika. Aki ezt a hármat nem vallja, filozófiai értelemben az nem lehet keresztény politikus.

13. Amikor Jézus azt mondja, hogy egy vessző sem vész el a törvényből, akkor a politológiai logikából következően, azt mondhatják rá, hogy jobboldali fundamentalista, amikor saját magát azonosítja a szegényekkel, akkor azt mondhatják rá, hogy baloldali forradalmár.

Nem arról van szó, hogy a kereszténydemokrácia a jobboldal és a baloldal között helyezkedik el, hanem az a történelemfilozófiai és politikaelméleti megközelítés a helytálló, hogy a keresztény tanításban őseredeti egységben vannak a ma jobboldalinak, illetve baloldalinak minősített tradicionális és szociális alapértékek. A szabadság, egyenlőség, testvériség keresztény ihlettségű hármass egységét a felvilágosodás szekularizálta, majd a francia forradalmat követően egyoldalú túlzásokkal szétszakították. A szabadság individualista liberalizmussá torzult, az egyenlőség kollektivistá szocializmussá deformálódott, a testvériséget pedig egyaránt elfelejtették. Egyedül a kereszténydemokrácia őrizte meg az eredeti, keresztény fundamentumon nyugvó hármass egységet.

14. A fogalmak, amelyekből a liberalizmus és a szocializmus alapértékei lettek – a francia forradalom szabadság, egyenlőség, testvériség követelése

– gyökerükben és lényegükben keresztény fogalmak. Az más kérdés, hogy szekularizálták és utána egyoldalú túlzásokba vitték, de azért ezek alapvetően keresztény értékek, keresztény gyökerekből valók, ezért nekünk, kereszténydemokratáknak ezeket a gondolatokat értékként kell elfogadnunk, és – a helyükre téve azokat, a teljes emberkép összefüggéseibe visszaállítva – saját értékünként kell felmutatnunk.

Ebből ered, hogy a kereszténydemokrata-keresztényszociális felfogás – az egyik oldalon a liberális értékekkel, a másik oldalon a szociáldemokrata értékekkel való kapcsolódás alapján – olyan sajátos lehetőséget biztosít a kereszténydemokráciának, hogy mind a két irányba képes bizonyos kapcsolódásokra. Ezért megkockáztatom azt a megjegyzést, hogy a kereszténydemokrácia képes egy bizonyos, talán úgy fogalmaznék, hogy helyváltoztatás nélküli mozgásra aszerint, hogy a hangsúlyt a liberális értékekkel való kapcsolódásra, vagy a szociáldemokrata értékekkel való kapcsolódásra helyezi-e, anélkül, hogy bármelyiket is fel kellene adnia, és hogy belső ellentmondásba kerülne önmagával. (Miközben ez a belső ellentmondás nyilvánvalóan megvan a liberalizmus és a szocializmus kapcsolódásánál. A liberálisok minél korlátlanabb szabadságot akarnak, a szocialisták pedig kikényszeríteni az egyenlőséget. De ha szabadság van – mivel az emberek nem egyenlők –, akkor oda lesz az egyenlőség. Ha pedig kikényszerítik az egyenlőséget, akkor szükségszerűen korlátozzák a szabadságot.)

15. A kommunizmus mint ateista vallás története szerintem Izajás próféta értelmezésével kezdődött, az Ebed Jahve-dalokkal, amelyek az Úr szenvedő, de szenvedése által az emberiséget fölemelő Szolgájáról szólnak. Ezt a kereszténység Krisztusra értelmezi, a zsidóság pedig Izraelre. Marx ezt egyszerűen szekularizálta, és a proletariátusra vonatkoztatta. A Mennyországból, a Mennyei Jeruzsálemből így lett kommunizmus. Az Istennek, mint Abszolútumnak a jegyeit – mint például az örökkévalóság stb. – az anyagra ruházták. De ikonográfiailag is tetten érhető ez, Marx–Engels–Lenin megfelel a Szentháromságnak – az egy eszme három személyben áll fenn –, Marx Tőkéje és a Kommunista kiáltvány az Evangéliumoknak, a munkásmozgalom mártírjai az ókeresztény vértanúknak, a kommunista indulók a pravoszláv egyházi énekeknek, a május 1-jei felvonulás a húsvéti körmenetnek. Lenint miért tömték ki? Azért, mert ezzel az új „ereklyével” akarták mintegy pótolni az orosz néptől 1917 után elvett, és nyilvánosan meggyalázott szentek ereklyéit.

16. Lukács György eleve adottnak tartotta – amit persze nem mondott ki –, hogy ő és a hasonszőrűek eleve a hatalomra rendeltettek. Még azt is megengedem, hogy tényleg azt hitték, hogy ők kiválasztottak arra, hogy az emberiséget boldogítsák, még akkor is, ha abba az emberek történetesen belepusztulnak. Tehát Lukács György mutatója az volt, hogy valamilyen ideológiát csináljon arra, hogy miért is ők a hatalomra rendeltettek? A kiinduló pont Marxtól

jött, hogy minden tudat hamis tudat, kivéve a proletár tudat, ami nem hamis tudat. Igen ám, de ezt a proletárok nem tudták, és ráadásul, akik erre a megállapításra jutottak, azok feltűnően nem voltak proletárok. A lukácsi válasz erre az ellentmondásra az volt, hogy aki erre azt mondja, hogy az egész úgy hülyeség, ahogy van, és még a saját rendszerében is önellentmondásos, az pusztán azt bizonyítja ezzel, hogy hamis tudata van, tehát eleve nem lehet igaza, és ha továbbra is ugrál, akkor Lukács elvtárs esetleg saját kezűleg lövi agyon. A lényeg az, hogy van egy eleve hatalomra rendelt élcsapat, akinek nincs hamis tudata, tehát igaza van; vannak proletárok, akiknek elvileg nincs hamis tudatuk, csak ezt nem tudják, de itt az élcsapat, aki tudja, és ezért a proletárt, akár akarja, akár nem, boldogítani fogja; és vannak, akik ezt ellenzik, amiből is láthatóan hamis tudatuk van, tehát nincs igazuk.

17. A közgazdaságtan kiinduló pontja az a feltetelezés, hogy az emberek „racionálisan viselkednek”, amin haszonelvűséget ért. Ez abszolutizálva már antropológiai tévedés. Ugyanis miért racionálisabb, vagy ha tetszik „haszonmaximalizálóbb” egy bankár, mint egy karmelita szerzetes? Végül is van-e hosszabb távú és nyereségesebb befektetés, mint az örökkévalóság? Vagy miért racionálisabb és hasznosabb a pénzemet részvénybe fektetni, mint pl. a családomba azzal, hogy elmegyünk a gyerekekkel nyaralni? A gyerek taníttatásába, összetartó élményekbe vagy a szellemi-lelki javakba fektetett pénz, munka, idő miért lenne kevésbé racioná-

lis vagy hasznos? Csak más koordinátarendszerben mérhető az értéke. Ebben az összefüggésben hangsúlyoztam az antropológiai fordulat fontosságát. A gazdaságnak is millió olyan nem gazdasági természetű előfeltétele és vetülete van, ami szoros értelemben nem gazdasági természetű. Például az erkölcs.

18. Látnivaló egy ördögi kör. A vadkapitalizmus leplezhetetlenné vált alkalmatlansága és embertelensége tette annak idején a realitás illúziójává a marxizmus utópiáját; most úgy tűnik, mintha a marxizmus történelmileg is bebizonyosodott alkalmatlansága és embertelensége tenné ugyanezt a vadkapitalizmussal. Megszenvetjük a létező szocializmust, aminek terheit ma is nyögjük, mert az akkori hatalom nem akarta meghallani a tévedéseit kimutató kritikát, és az ember természetének megfelelő, a teljes személy kibontakozását lehetővé tévő társadalmi tanítást. Most – a vadkapitalizmus bővületében – úgy tűnik, nem akarja meghallani ennek kritikáját. Őrületség lenne újra belezuhanunk abba, amiről belátható volt, hogy alkalmatlan, hogy embertelen, és amiről – az enciklikákkal egybehangozóan – a történelem is kimondta az ítéletet.

19. A mostani válság a neoliberais gazdaságpolitika válsága, történelmi csődjének előjele. A „láthatatlan kéz” mítoszának csődje, annak az ideológiának a csődje, amely azt hirdette, hogy a gazdaságban, a pénzügyekben nem szükséges az állami szerepvállalás, majd a gazdaság, majd a

piac szabályozza önmagát. Ennek a liberális politikának a nevében rombolták az államot, és most azt várják, hogy az állam mentse meg a helyzetet. II. János Pál pápa a marxizmus bukása után prófétai módon arra figyelmeztette a világot, hogy a létező szocializmus történelmi csődje nem jelentheti a neo-liberális vadkapitalizmus megdicsőülését.

20. Az életnek vannak területei, ahol piaci viszonyoknak kell lenni, ilyen a gazdaság, és vannak olyan területei, ahol alapvetően nem piaci viszonyoknak kell uralkodni, hanem szolidaritásnak és állami felelősségvállalásnak. Ilyen az egészségügy, az oktatás és a kultúra.

21. Ezt az országot kétszer rabolták ki, nagyjából ugyanaz a kör, érdekcsoport, hálózat, nevezük bárhogya. A második világháború után valami olyasmit mondtak, hogy a magántulajdon rossz, az állami tulajdon jó, és az államosítás jelszavával elvették az emberektől a földjüket, az üzletüket, a házat, kinek miye volt. A rendszerváltozás alatt és után pedig azt mondták, hogy az állami tulajdon rossz, a magántulajdon jó, és elkótyavetyélték a megmaradt állami vagyont.

22. Ellene kell mondanunk a privatizáció – valójában a nemzeti tulajdon kifosztása – igazságtalanságának, mert ellentétes a nemzet életérdekeivel, amikor a magántulajdon elszakad a közjótól, amikor nem fejlesztést jelent, hanem a magyar konkurencia megfojtását és a magyar piac monopolizálá-

sát idegenek által, amikor nem szolgáltatásbővülést jelent, hanem azt, hogy a szolgáltatáson túl az embereknek ki kell fizetniük a befektetők extraprofitját is. Az állami tulajdon nem lehet szabad préda – és fel kell hívnunk a figyelmet arra is, valójában nem „tehermentes”. Mégpedig azért nem, mert ebben testesül meg nemzedékek ki nem fizetett munkájának értéke. Gondoljunk arra, hogy a szocializmus idején a dolgozók munkabérének jelentős részét visszatartotta, nem fizette ki az állam azzal, hogy ezért ingyenes egészségügyet, szociális biztonságot, és méltó nyugdíjat biztosít. Mindezt nemcsak törvényben, hanem alkotmányban garantálta. Ezért az államnak nemcsak a külföldi hitelezők felé van eurómilliárdokban kifejezhető adóssága, hanem saját állampolgárai felé is. És a természetjog szerint a megélhetésükért küzdő emberek felé való kötelezettség erősebb, mint a befektetők haszna iránti. Természetesen szem előtt kell tartani, hogy van politikai realitás, és szűk a gazdasági mozgástér – de az erkölcsi rend nem tehető zárójelbe.

23. A múlt századi neoliberális dogma miatt azt erőltetik, hogy a pénzügyi egyensúly áll mindenkifelett! Megjegyzem, ha ez így lenne, akkor Szomália lenne a világ legjobb országa, hiszen nulla kiadás, nulla bevétel – vitathatatlan az egyensúly. Mi azt mondjuk, hogy az államháztartási egyensúly valóban fontos, de nem az egyetlen szempont. Ennek az oltárán nem áldozható fel a gazdasági növekedés, sem a társadalompolitika szempontjai. Ezért is mondom, hogy az államnak rá kell kényszer-

rítene a bankokat és a multikat, hogy ők is vállaljanak arányos részt a terhekből.

24. A keresztény társadalmi tanítás nem a munka és a tőke konfliktusával operál, hanem a munka–tőke konszenzusára épít. A feladat a tőke humanizálása.

25. Az a cél, hogy minél több embernek minél több tulajdona legyen, de olyan formában, hogy a tulajdon ne csak neki legyen jó, hanem másnak is.

26. Ennek az egész balliberális–zöld társulatnak van egy olyan rögeszméje, egy dogmaszerű rögeszméje, hogy a világ fejlődése az úgy néz ki, hogy egyre inkább elvallástalanodik, a nemzetek eltűnnek, a család megszűnik, és ők ezt tekintik fejlődésnek. Ebből kiindulva az ő számukra felfoghatatlan az, hogy egy volt szocialista ország fontosnak tartja a vallást és az egyházakat, a nemzeti létet, fontosnak tartja a családot, mégpedig az egy férfi, egy nő házasságára épülő családot, és ezért ez, amit mi csinálunk, ez az ő szempontjukból, az ő felfogásukból, a szöges ellentéte annak, mint amit ők haladásnak gondolnak. Mi meg azt gondoljuk, hogy amit ők haladásnak gondolnak, az egész egyszerűen deviancia.

27. A kereszténydemokrácia és a zöld pártok két különböző politikai felfogásának van egy közös része, amit környezet/természet-védelemnek nevezünk. De van lényegi különbség is: mi teljességében

valljuk a természet rendjének védelmét, nem csak a natúra, de a kultúra tekintetében: tehát az ember és a társadalom vonatkozásában is.

Ők – illogikus módon – a természetet és annak rendjét csak az ásványok, növények, állatok esetében ismerik el, míg az ember és társadalom esetében ideológiájuk természet-ellenessé válik: egyneműek házassága, abortusz, eutanázia, drogpropaganda.

Mi valljuk, hogy a természet rendje a teremtés rendjét tükrözi – mégpedig teljességében: tehát nem csak az embert körülvevő világ, hanem az ember és a társadalom rendjének tekintetében is –, ezért politikai hitvallásunk, hogy a természetvédelem teremtésvédelem!

28. Heideggertől származik az a gondolat, hogy egyetlen szaktudomány sem képes arra, hogy meghatározza önmagát, módszertanát, és illetékességének határait. Tehát az, hogy mi a matematika, ez nem matematikai kérdés, hogy mi a kémia metodológiája, ez nem kémiai kérdés, és hogy meddig tart a biológia illetékességének területe, ez már nem biológiai kérdés. Ezek teológiai, filozófiai, erkölcsi kérdések. Ugyanez igaz a társadalomtudományok esetében is. Tehát az egyháznak van egy sajátos prófétai szerepe és tanító feladata ebben a tekintetben is, és hogy ha mondjuk a klónozásra, génmanipulációkra, ilyesmikre gondolunk, akkor láthatjuk, hogy az emberiség katasztrófáját jelenti, ha a részterületek jogos autonómiájának félreértéséből kifolyólag negligálni akarják az egyháznak ezt a sajátos küldetését. Abból, hogy technikailag

meg tud csinálni valamit az adott rész tudomány, egyáltalán nem következik, hogy azt meg is szabad tennie! Természetesen a természettudományoknak, a társadalomtudományoknak, a politikának megvan a maga jogos autonómiája, de ez az autonómia soha nem lehet az erkölcstől való autonómia.

29. Ez a mi álláspontunk, a kereszténydemokratáké: hogy az írott alkotmány, a pozitív jog felett létezik a természetjog, és mivel a természet rendje a teremtés rendjét tükrözi, ezért ebben az összefüggésben ez a végső valóság. Végső kérdésekben a parlament nem játszhat Istent. Ebből vezethető le például a magzatvédelemről vallott álláspontunk is. Miután az emberi élet szempontjából nincs se logikai, se filozófiai, se természettudományos különbség aközött, hogy a magzat egy, négy vagy nyolc hónapos, hogy a hasfalon belül vagy kívül van, ha a magzat pusztán a kora alapján halálra ítéltető – mert a parlament így döntött –, akkor logikailag ezen az alapon bármely emberi élet elpusztítható kora vagy egészségi állapota alapján.

30. Van olyan idő, amikor a fregolin száradó pelenka a nemzeti zászló jelentését is hordozza a magyar élni akarás szimbólumaként.

31. A társadalmi valóság alakítása és az igazság kimondása együttesen vezethet el oda, hogy a közvélekedés megváltozzon az élethez való joggal kapcsolatban is. Politikai realitás és prófétai jel, ez az ars poeticám.

32. Ha mindent megtettünk az élet védelmében, és leszavaznak, akkor is megmarad az ellene mondas prófétai jele.

33. Ha a házasság tekintetében feladnánk a természet rendjén nyugvó, egy férfi egy nő meghatározást, és azt kiterjesztenénk pl. két férfira vagy két nőre, nem tartanák-e ezt diszkriminatívnak más formációk vonatkozásában? Pl. a többnejűséggel szemben? Ha a „férfi, nőt” feladjuk, az „egyet” miért nem? Ha két férfi házasodhat, akkor három miért nem? Hol van akkor a házasság határa? Továbbá a Magyar Állam nem azért védi és támogatja anyagilag és erkölcsileg a házasság és a család intézményét, hogy az állampolgárok „szexuális önmegvalósítását” finanszírozza, hanem azért, mert itt születik és nevelkedik fel a gyermek, aki fenntartja a társadalmat és a nemzetet.

34. Nem akarjuk megbélyegezni ezeket az embereket, de ne nevezzék a kapcsolataikat házasságnak, mert ez megszentelt fogalom, és ne fogadhasanak örökbe gyereket, mert a gyerek egészséges fejlődéshez való alkotmányos joga erősebb, mint a homoszexuális párok gyerekre való igénye. És nem mondunk, mert nem is mondhatunk le arról a jogunkról és kötelességünkről, hogy a természet rendje és a keresztény tanítás alapján a bűnt bűnnek nevezzük.

35. Saját deviáns életvitelükből csinálnak politikai ideológiát.

36. Súlyos felelőtlenség – sőt súlyos előítéleteség – előítéletnek bélyegezni valami olyat, ami napi tapasztalat, szociológiai tény, hiszen ezek után a tényleges előítéleteség is relativizálódik.

37. Azt mondják ezek a műsorok, hogy ez „valóság-show”. Nyilvánvalóan nem valóság, hanem a valóság egy szegmense, egy szubkulturális sarka, mondhatnám, egy pervertált szubkulturális sarka, de miután ezt úgy mutatja be, mintha ez lenne a valóság, ez egy idő után valóban létre fogja hozni a valóságot a társadalomban az önmagát beteljesítő jóslat folytán. Ezért tehát nem megkerülhető az állam felelőssége, hogy például a média tekintetében mit hagy bemutatni a társadalom felé.

Nézzük például a kereskedelmi médiákat. Én nem vonom kétségbe, hogy van-e joga a befektetőknek a médiába befektetni. De miért fektet be valaki a kereskedelmi médiába? Azért fektet be, hogy minél nagyobb profitot kapjon vissza. Ha másutt nagyobb profitot tudna elérni, akkor oda fektetne be. Tehát mi a kereskedelmi média célja? Az, hogy a befektetőknek minél magasabb profitot eredményezzen. Hogy tudja ezt a profitot eredményezni? Egyetlen egy dologgal, a reklámbevételekkel. A reklámidő nem növelhető a végtelenségig, mert részint a nap 24 órából áll, részint pedig ha a reklámidő egy bizonyos szintet túlhalad, akkor már nem fogják nézni a műsort. A nézettség csökken, tehát a reklámidő értéke is csökken, így a befektető profitja is csökken. Tehát egy módon lehet a profitot növelni, ha növelik a nézettséget. És minél nagyobb a né-

zettség, annál értékesebb az egy percre jutó reklámidő. Hogy lehet a nézettséget növelni? Azt kell mondanom, hogy sajnos nem feltétlenül úgy, hogy a szép, jó, és okos dolgokat mutatják be, hanem úgy, hogy bizony a legaberráltabb és legsötétebb dolgokat. Ezt gátlástalanul megteszik, hiszen egyetlen céljuk van, a profit növelése. És itt van az állam szerepe, aki azt mondja, hogy kedves befektetők, persze, jogotok van a profithoz, de nekünk is jogunk van ahhoz, hogy a társadalom védelmében bizonyos dolgokra azt mondjuk, hogy ezt már nem.

38. A média szerepét megpróbálom egy példával megvilágítani: ha bemegyek, mondjuk egy kínai étterembe és elém tesznek egy étlapot, amin az van, hogy választhatok a hutulu és a kutulu között, akkor valójában nincs szabad választásom, mert fogalmam sincs, hogy mi az egyik és mi a másik. Ha magyarul is odaírják, hogy az egyik rántott pontyot, a másik pedig sült kacsát jelent, akkor a szó igazi értelmében választhatok. Nos, a média hutulut és kutulut kínál az embereknek. A parlamentáris demokrácia egész konstrukciója a szabad választások eszméjén nyugszik. Igen ám, de világviszonylatban is egyre nyilvánvalóbb, hogy miközben a hatalmi ágak elválasztása aprólékosan kidolgozott, addig a választásokat – és ezzel végeredményben az egész államszervezetet – eldöntő média valójában nem áll alkotmányos kontroll alatt, hanem bizonyos pénzügyi-ideológiai érdekcsoportok kezében van. Ezért állítom azt, hogy a parlamentáris demokrácia a választások valóban szabad voltától függ,

ez pedig nemcsak azt jelenti, hogy ne lehessenek választási csalások, hanem arra is igazi garancia kell, hogy bizonyos érdekcsoportok a médiahatalmukkal ne manipulálhassák a közvéleményt és így a választásokat.

39. Világviszonylatban is, de Magyarországon különösen, egy sajátos zsonglörködés folyik a fogalmakkal. A szekuláris értelmiség kezében tartva a médiapozíciókat, médiamonopóliumot, ennek segítségével az egyes fogalmakat önkényesen definiálja, majd egy torzított definíció értelmében sulykolja a társadalomba. Olyan definícióval ruházzák föl az adott fogalmat, amely annak legfeljebb csak járulékos jegyeit tartalmazza, a lényegi jegyeket elhagyja, majd az így csinált – teljesen önkényes – definíciót már köznyelvi értelemben használva, egészen meglepő és bizarr konklúziókra jut. Ezért létfontosságú, hogy fogalmilag tisztázzuk a saját eszmerendszerünket, hogy a mi fogalmainkat mi definiáljuk, mert ellenkező esetben végképp kiszolgáltatjuk magunkat annak a szekularista médiaértelmiségnek, aki ezeket a fogalmakat úgy alakítja, ahogy az ő politikai érdekeinek megfelel.

40. A mindenkori magyar kormány, először, másodszor és harmadszor a magyar nemzetnek felelős, nem pedig Brüsszelnek, Washingtonnak, Moszkvának, a Világbanknak vagy bárki másnak.

41. Botrány, amikor nekünk, magyaroknak azt kell hallgatnunk, hogy mi pár évvel ezelőtt Európához

csatlakoztunk, mert hol lennénk ezeregyszáz éve – vagy ki tudja mióta –, ha nem Európában? És megfordítva, hol lenne ez az Európa, ha mi nem lettünk volna Szent István óta minden szellemi gyökerünkkel egy évezrede ebben az Európában? Mert mi véreztünk pajzsként védve ezt az Európát a tatárral szemben, a törökkel szemben és – hogy diplomatikusan fogalmazzak – a keleti pogányság más formációjával szemben ezer éven keresztül. És ezért van, hogy nekünk nem a cselédlépcsőn kell bekullognunk ebbe az Európai Unióba és ott szegény rokonként meghúzni magunkat, hanem történelmi munkánk révén kiérdemelt helyünket kell méltósággal elfoglalni, mert ha mi nem becsüljük magunkat, senki sem fog megbecsülni minket. És ha mi nem tudjuk és tudatosítjuk a saját értékeinket, akkor senki sem fog értékelni minket.

42. Fájdalmas tapasztalat volt a keleti bolsevik keresztényüldözés túlélése után szembesülni azzal a nyugati szabadkőműves beütésű antikrisztianizmussal, azzal az „Európai Alkotmánytervezet” címet viselő provokációval, amely az európaiság alapértékei tekintetében hivatkozni akart a görög-latin civilizációra és a felvilágosodásnak nevezett irányzatra, miközben említést sem volt hajlandó tenni a kereszténységről. Ez nyilvánvaló történelemhamisítás. Hiszen a gyökerek tekintetében ott van a görög kultúrán és a római jogon kívül az ószövetségi etika és a germán államszervezés – gondoljunk csak Nagy Károlyra –, de ezekből az építőkövekből a kereszténység emelt katedrálist: azt a csodát,

melyet európai civilizációnak nevezünk. Ez az Európa, ha akarja, ha nem: keresztény civilizáció, mert – paradox módon – még a tagadása is – Voltaire-től Marxig – csak keresztény kultúrkörben értelmezhető. A „felvilágosodást” sem véletlenül próbálták ki-tüntetett módon megnevezni, noha az pusztán egy a számos európai eszmei áramlat közül. Nehezen tudom elhessegetni magamtól a gondolatot, hogy az egyházellenes, jakobinus hagyományok iránti kötődés a magyarázat. Világosan kell látnunk és láttatnunk, hogy a kereszténységre való hivatkozás kérdése annak a kérdése, hogy az Európai Uniónak lesz-e lelke. Szellemi-kulturális közösség lesz-e vagy pusztán gazdasági vállalkozás? Márpedig – és erre a történelem a bizonyíték – jövője csak akkor lesz, ha van szellemi tartalma. A kereszténység és Európa egymástól elválaszthatatlan. Pontosabban fogalmazva: a kereszténység létezhetne Európa nélkül, de Európa nem létezhetne a kereszténység nélkül!

43. Két téveszme él. Az egyik a balliberális oldalé, amely úgy tekint az Európai Unióra, mint a magyar történelem beteljesülésére és céljára. Ez egész egyszerűen tévedés. A magyar történelemnek önmagában létezik a célja, nem pedig valamilyen nemzetközi szervezetben. A másik tévedés pedig az, ha valaki érzelmi indulatból ellenségesen viselkedik az Európai Unió iránt. Ezt – érzelmileg – bizonyos szempontból megértem. Csak az a helyzet, hogy azt kell látnunk: ha nincs Európai Unió, akkor mi van? Én is rendkívül kritikus vagyok a brüssze-

li bürokráciával szemben, főleg amikor soha senki által meg nem választott bürokraták ítélkeznek szuverén országok, a nép által megválasztott kormányok felett. De a magyar nemzetnek józan, racionális szempontból mégiscsak az az érdeke, hogy az Európai Unió belül próbálja érvényesíteni nemzeti érdekeit. Bármilyen kínos és keserves is, az Európai Unió belül kell nemzeti érdekeinket képviselni. Nem szabad engedni azoknak, akik az önfeladást akarják elérni, de annak sincs sok értelme, hogy fejfel nekirohanjunk a betonfalnak.

44. Az Európai Unió nem a magyarság történelmi célja, hanem a magyarság megmaradásának egy eszköze: annyiban vagyunk Unió-pártiak, amennyiben az Unió megfelel a magyar nemzet életérdekeinek.

45. Kritikusak vagyunk az Unióval szemben, de hűek vagyunk az alapító atyák örökségéhez. Az EU bűnben él, de nem bűnben fogant.

46. A brüsszeli bürokrácia és az Európai Parlament részéről törekvés, hogy a nemzetállamokat maga alá gyűrje, és egyfajta Európai Egyesült Államokat hozzon létre. Igen ám, de az a helyzet, hogy az Európai Unió alapító atyái a nemzetek Európájára – és egyébként egy keresztény ihlettségű kultúrkör nemzetek Európájára – épülő világot álmodtak meg Európai Unió néven, nem pedig egyfajta Európai Egyesült Államokat. Amit az európai polgárok többsége nem akar, köztük én sem. Ezért

nagyon fontos, hogy az Alaptörvényben nem arról van szó, hogy mi lemondunk szuverenitásunk egy részéről az Európai Unió miatt, hanem szuverenitásunk egy részét más országokkal közösen gyakoroljuk, ami nagy különbség!

47. Szent István országa soha nem lehet kalifátus! De még úgynevezett párhuzamos társadalom sem. A három vallás összehasonlítása tekintetében: a zsidóság egyetlen nem zsidót se akar zsidóvá tenni, a kereszténység pedig missziós vallás, nem kényszerít senkit semmire, mivel a hit kegyelem, amit csak szabad akarattal lehet elfogadni. Az iszlám viszont hódító vallás. El kell olvasni a Koránt és az iszlám történetét. Én tisztellem az iszlámot, mint világvallást és nagy kultúrát, de látom azt is, hogy a saría bevezetésének kísérlete és a dzsihadizmus előbb-utóbb a valóság része lesz. Ettől kell megóvnunk a nemzetet. Különben 150 éves tapasztalatunk van róla...

48. Botránynak tartom, milyen könnyel Európa viselkedik a keresztényüldözéssel szemben, elfogadva azt a kettős mércét, hogy bizonyos iszlám országokban kivégeznek valakit, ha megtér, vagy akár csak ha Bibliát ajándékozik, miközben Európában egymást érik a mecsetek...

49. Mi lett Párizsból, Franciaországból, az „Egyház legidősebb leányából” a saría árnyékában? Valóban úgy van, hogy ez az utolsó francia generáció, akik még francia életet élhetnek Franciaországban...

Európában vannak, akik már elvesztek, vagy az elveszés állapotában vannak, és vagyunk még Magyarországon és Közép-Európában, akik harcolunk. Magyarok, lengyelek, csehek és szlovákok, hogy magyar, lengyel, cseh és szlovák életet élhessünk, Magyarországon, Lengyelországban, Csehországban és Szlovákiában.

Mi magyarok hiszünk a magyar történelem kontinuitásában, az örök magyarságban, hogy Szent István, Mátyás, Széchenyi, Pázmány, Arany János és Bartók örökségét, a történelmünket, a kultúránkat, a nyelvünket, az észjárásunkat tovább adjuk fiainknak. Mert a magyar megmaradás a Duna–Tisza táján 1100 éves küldetés!

50. Hogy jutott ide Európa? A jakubinus-bolsevik-szabaddkőműves ideológia, az antikrisztianus meszterkedés kétszáz éve minden eszközzel relativizálja-támadja-üldözi a kereszténységet, előidézve az identitásvesztés vákuumát. És – el kell ismernünk – hogy a devianciák propagálása pedig joggal váltja ki ennek megvetését, utálatát a muszlimok részéről. Furcsa, de nem veszik észre, hogy miután – az identitásvesztés, a dekadencia és tömeges iszlám migráció miatt – keresztény európai civilizációnk elesett, az iszlamisták az ő fejüket fogják levágni először, a miénket csak majd a sor végén. Metsző élességgel kell látnunk: ha most a migráció ügyében hibázunk, az többé nem csinálható vissza.

51. Ma a világot uraló ideológia – az Egyesült Államokban a demokratapártiakhoz, az EU-ban a

szocialisták-kommunisták-liberálisok-zöldekhez köthetően – a migrációban valójában nem fenyegetést lát, hanem alkalmat: a keresztény-konzervatív értékrend és főleg a nemzetállamok lerombolásához; hiszen a migráns tömegek számára mindez idegen, ezért nem csak majdani szavazóikat látják bennük, hanem annak eszközét, hogy a keresztény örökséget végleg relativizálják és a nemzeteket végleg maga alá gyűrje az, amit „brüsszeli bürokráciának” neveznek. Megjegyzem, ha ez sikerülne nekik, akkor ennek – az iszlamizmus tekintetében – az ő szempontjukból is súlyos következményei lennének...

52. Karitász a migránsok felé, de önvédelem a migrációval szemben.

A mostani migráció elleni küzdelem tétje: hogy Európa Európa maradjon. Magyarország pedig Magyarország.

53. A természet rendje szerinti felelősség – az állapotbeli kötelesség klasszikus katolikus tanítása – koncentrikus körökkel írható le. A legbelső, az elsődleges kötelesség-felelősség a saját családomért van; azután a nemzetem iránt; és végül az emberiség iránt. A felelősségi körök összekeverése végzetes.

54. Mindenekelőtt arra a kérdésre kell választ adnunk, hogy kik vagyunk mi, mi a küldetésünk, miért is csináljuk ezt az egészet?

Kik vagyunk mi? Három tételben adhatjuk meg a választ: mi vagyunk az egyetlen történelmi párt, mi vagyunk az egyetlen keresztényszociális párt, és mi vagyunk az egyetlen világnézeti párt.

A KDNP az egyetlen történelmi párt Magyarországon. 1944-től – amióta eleink megalapították ezt a pártot – szellemi értelemben egy jöttányit sem változtunk. Mégpedig azért nem, mert az igazság örök. Ezért van az, hogy az aktualitások, a jelen kihívásokra adott válaszok megfogalmazása, az a dolgok természete szerint változik, de a szellemi alap változatlan, mert a természet rendjén, a teremtés rendjén nyugszik. Egy kereszténydemokrata pártnak két csapda-helyzetet kell elkerülnie. Az egyik, hogy a változások bővületében el ne veszítse a lényegét, a másik pedig, hogy ne ragaszkodjon olyan korhoz kötött megfogalmazásokhoz, amelyeket már meghaladott az idő. A feladatunk tehát nem több és nem kevesebb, mint hogy az örök igazságot képviseljük az adott kor nyelvén.

Mit jelent az, hogy keresztényszociális párt? Ezt azért nagyon fontos tudatosítani magunkban, mert a közbeszéd a politikai palettát jobb és baloldalra osztja. Ez persze köznyelvi értelemben igaz, és ebben a koordinátarendszerben mi valóban egy jobbközép párt vagyunk; ám nemcsak egy koordinátarendszer van, hanem valójában kettő. Van egy koordinátarendszer, ami a hagyományos értékeket, illetve ezek tagadását mutatja. Egyik tengely a család, egyház, nemzet, a másik pedig ezek tagadása. Ennek értelmében, mi egy markánsan jobboldali, konzervatív párt vagyunk, hiszen a család, a házas-

ság védelmezői vagyunk, hiszünk az egyházak küldetésében és patrióta alapon állunk. Ennek ellentéte, tagadása, mintegy antitézise – az időközben mára már eltűnt – balliberális SZDSZ volt. Igen ám, de van egy másik koordinátarendszer, a szociális igazságosság koordinátarendszere, ahol az egyik tengely a munka, a másik pedig a tőke. Ebben az értelemben a Kereszténydemokrata Néppárt egy mérsékelt balközép párt, hiszen valljuk a munka elsőbbségét a tőkével szemben, és valljuk azt, hogy a tőkének, a magántulajdonnak igenis van közösségi vetülete.

És mi vagyunk az egyetlen világnézeti párt. Kulcsfontosságú, hogy ennek problematikáját is metsző élességgel lássuk. A világnézeti pártoknak világviszonylatban is az a problémájuk, hogy az igazság nem mindig találkozik a többségi közízléssel. Gondoljunk például a magzati élet vagy a házasság védelmére. Itt, ebben a helyzetben két tévedés lehetséges. Az egyik az, hogy nem érdekelnek a szavazatok, mi az igazság oldalán vagyunk, történjék bármi. Ezzel a habitussal könnyen egy hitbuzgalmi kongregációvá lehetünk. Márpedig mi egy politikai párt vagyunk, azzal a céllal, hogy alakítsuk a történelmet, ami pedig társadalmi többséggel, végül is a választások megnyerésével lehetséges. A másik tévedés, hogy a szavazatok kedvéért az önfeladás bűnébe esünk. Igen ám, de ha feladjuk a ránk bízott értékeket, végül is az igazságot, akkor minek csináljuk az egészet? A probléma megoldása, az igazság és többség problémájának megoldása egy világnézeti párt és egy nagy

gyűjtőpárt szövetsége. Ez a Kereszténydemokrata Néppárt és a Fidesz szövetsége. Ez teszi lehetővé, hogy egyfelől ne legyen önfeladás és a keresztény tanítás a maga tisztaságában csonkítatlanul megjelenhessen a politikai palettán, másfelől biztosítja azt a társadalmi támogatást, ami lehetővé teszi, hogy alakítsuk a történelmet! Ha egy párt feladja a forrását, az egyet jelent a szellemiség elvesztésével, végül a széthullással. A Fidesz–KDNP szövetség garanciája annak, hogy a forrásvidéket megtartjuk és a szavazók többségét is elérjük.

55. A mi történetünk 1944-re megy vissza, Barankovics István Demokrata Néppártjára és a keresztényszociális mozgalmak hagyományára, amelyek egyszerre mondtak ellent a vadkapitalizmusnak, illetve a barna és a vörös diktatúrának. Annak volt erkölcsi alapja, hogy ellene mondjon a vörös diktatúrának, aki ellene mert mondani a barna diktatúrának. Ma is megvan az a sajátossága, ami végigvonul a magyar történelemben: a „két pogány közt” gondolata. Ami a bukott szocialisták, kommunisták ópogánysága és a megjelenő szélsőjobb neopogánysága közötti Szent István-i örökség védelmezését jelenti.

56. A Barankovics-párt története az egész jobb-közép, polgári-keresztény-nemzeti szövetségnek mintegy történelmi előképe, vállalható normatív története.

*„Négy-víz parton, három-hegyen
Mindörökké magyar legyen
A máriás ének.”*

Sík Sándor: Az andocsi Máriához

MAGYARSÁG

57. Isten az égi haza mellett földi hazát is adott nekünk, ezért valamiképpen az égi hazához is hűtlen az, aki földi hazájának sorskérdései elől dezertál.

58. Minden nemzet egyszeri és megismételhetetlen érték. Senki nem adhatja azt a gazdagságot, ami a magyarság, csak mi magyarok. Ha mi eltűnünk a történelemből, akkor az egyetemes emberiség lesz örökre pótolhatatlanul szegényebb egy sajátos arccal, egy dallammal, Istennek egy gondolatával, azzal, amit magyarságnak nevezünk. Éppen ezért nekünk, magyaroknak az egyetemes emberiség felé elsődleges kötelességünk a saját magyarságunk megőrzése, kimunkálása és felmutatása. Mert ez az az ajándék, amit csak mi adhatunk az egyetemes emberiségnek.

59. Két tévedéssel kell szembenéznünk. Az egyiket internacionalista vagy kozmopolita tévedésnek lehet nevezni, ez az a felfogás, amely tagadja, hogy a nemzet érték. Úgy tekint rá, mint a múltból itt maradt relikviára, vagy valamiféle provincializmusra, amivel szemben a modern „européer Embernek” már nincs nemzeti kötöttsége. Nem tudom az emberiség nagyobb megszegényesülését elképzelni, mint ha a francia nem lenne francia, a német német, a lengyel lengyel és a magyar magyar. Ez a kozmopolita felfogás nem az ember kiteljesítése, hanem mintegy antropológiai megcsonkítása. Az internacionalizmus pedig – az osztályideológia téveszméjében – kifejezetten ellenségesen viszonyul a nemzethez. (Nagyon pontos a magyar

nyelv: inter-nacionalizmus, nemzet-közi, vagyis nem a nemzetek közössége, hanem a nemzetek közötti lét, ami egyfajta vákuum-lét, hiány-lét.) A másik tévedést nevezzük sovinizmusnak, ami egy nemzet életjoga alapján tagadja más nemzetek létezéshez való jogát. A keresztény felfogás nemzetben gondolkodik, minden nemzetet értéknek tekint, és azt tanítja, hogy minden nemzetnek joga van a létezéshez, sőt minden nemzetnek éppen az egyetemes emberiség iránti elsődleges kötelessége, hogy a saját értékgazdagságát kibontakoztassa, és az egyetemes emberiség számára elérhetővé tegye.

60. Voltaképpen mi az értelme az államnak? Mi végre van az állam? Mi végre van a Magyar Állam? Nyilvánvaló, hogy nem pusztán azért, hogy a lakcímkártyákat kiállítsa, és az utakat megkátyúzza. Persze ez is feladata, de azért ennél lényegibb célja is van az államnak, mivel az állam végeredményben nemcsak közigazgatási szolgáltató, hanem a nemzet közjogi és – legszélesebb értelemben vett – politikai önkifejeződése. Ezért a magyar állam értelme és célja az, hogy a magyar emberek életminősége javuljon és a magyar nemzet fönmaradjon.

61. A Magyar Országgyűlés először, másodszor és harmadszor az egyetemes magyarságnak tartozik felelősséggel, nem pedig valaki másnak. Az egyetemes magyarságnak – térben és időben. Térben: itt, a mai Magyarországon, a Kárpát-medencében és a nagyvilágon. És időben: mert felelősséggel tartozunk a történelem színe előtt az őseink felé,

akiktől ezt a hazát, akiktől a nyelvünket, akiktől a kultúránkat örököltük, és felelősséggel tartozunk az atódaink tekintetében is, akik majd el fognak számoltatni egyszer minket, hogy hogyan sáfárkodtunk ezzel az örökséggel.

62. Magyarországnak hasonló szerepet kell vállalni a külhoni magyarság tekintetében, mint amit Izrael vállal a világon lévő zsidóság tekintetében. Minden zsidó, bárhol él a világon, biztos lehet abban, hogy van egy országa – Izrael – és bármi történik, van hova hazamenni, és bármi történik, ez az ország a végletekig kiáll a saját diaszpóra-közösségei mellett. Ha Izraelnek szabad, nekünk is szabad.

63. A magyar nemzet – történelmi okokból kifolyólag – egy háromlábú székhez hasonlítható. Egyik lába a magyarországi magyarság, másik lába a határon túli, Kárpát-medencei magyarság, harmadik lába az emigráció magyarsága. Ha bármelyik láb kiesik, vagy eltörik, a szék felborul.

64. Szent István óta a magyar nemzet nem csak kultúrnemzet volt – a magyar nyelv, kultúra és történelmi sorsközösség alapján –, hanem politikai nemzet, amelyet a közjog tartott össze. Gondoljunk a Szentkorona jelentőségére.

65. Az asszimiláció fenyegetésével szemben a hagyományos támogatási formák szükségesek, de nem elégségesek. Ehhez egy nagyon erős impulzus kell. Ez a nagyon erős impulzus pedig az állampol-

gárság megadása minden magyarnak, bárhol él a világon. Ez a nemzet közjogi egyesítése, hogy nemzetársaink honfitársaink lehessenek!

66. Nincs A és B kategóriájú magyar állampolgár. Nincs olyan, hogy magyarországi magyar állampolgár és külhoni magyar állampolgár. A Kárpát-medencei magyarság és az emigráció magyarsága nem valami kvázi állampolgárságot vár, mert nem kvázi magyar, hanem ugyanolyan magyar állampolgárságot, mint ami nekünk van. Egy magyar nemzet van, egy magyar állampolgársággal!

67. Hűség a nemzethez van, a hazához. Az EU-hoz, a NATO-hoz, az ENSZ-hez legfeljebb munkavonatkozásbeli lojalitás van. A kettő nem keverhető össze.

68. Emberi jogokon nyugvó nemzeti érdekeinket soha többé nem rendeljük alá más országok belpolitikájának, soha többet nem rendeljük alá más országok érdekeinek, és soha nem rendeljük alá mások szempontjainak.

69. A rabló nem bocsátja meg a megrablottnak, hogy zsákmánya újra és újra emlékezteti: rablott holmi, ő maga pedig rabló. Ezért akarja javainak elrablása után elrabolni a megrablott emlékezetét is, ezért akarja öntudatából, lelkéből is kiforgatni. Ezért az elszakított és kifosztott magyar nemzetrészt iránti patológikus gyűlölet, ezért az évszázados lélekrablás.

70. Az autonómia nem kegy, amit valamely utód-állam a magyarságnak ajándékoz. Az autonómia, az önrendelkezés: emberi jog a közösség szintjén, tehát ez jár nekünk.

71. Fundamentum az autonómia soha fel nem adása, mert az autonómia a Kárpát-medencei magyarság megmaradásának egyedüli garanciája. A többsmagyarságnak területi autonómia, a kisebbségi magyarságnak kulturális autonómia. A magyarság soha nem követelt olyant, amire ne lenne számos példa Európában. Nem vagyunk kevesebbek semmilyen más nemzetnél. Ha nekik lehet, nekünk is lehet. Nemzeti hitvallásként kell vallanunk, hogy minden tett, ami az autonómia felé vezet nemzetmentő, és minden tett árulás, ami ellene.

72. Az etnikai alapú magyar pártok mellett állunk ki. Mégpedig azért, mert az etnikai alapú magyar pártoknál a magyar mivolt nem járulékos jegy, hanem a lényegadó karakter. Ha a határokon túl föladnánk az etnikai alapú magyar pártokat, akkor létrejönnek előbb vegyes pártok, majd olyan, a többségi nemzethez tartozó pártok, amelyekben van egy magyar tagozat, majd a végén lesznek szlovák, román, szerb pártok, amikben lesz néhány magyar... Ez az asszimiláció kioldozása. Ezért elvi alapon ragaszkodunk az etnikai alapú magyar pártokhoz.

73. Magyarország felelős a nemzetrészekért. Ám a nemzetrészek is felelősek önmagukért, egymásért

és Magyarországiért, végeredményben az egyetemes magyarságért.

74. Szent István korában két zsákutca fenyegette a magyar megmaradást, és Szent István bölcsesége, hogy mindkettőtől megvédte a magyarságot. Az egyik zsákutca Koppány pogánysága volt, aki nem értette meg az idők szavát. Én nem tudom, hogy Koppány magyarabb volt-e, mint Szent István, de azt pontosan tudom, hogy a magyar megmaradást Szent István jelentette. A másik zsákutca a nemzeti függetlenség feladása, aminek szimbóluma Orseoló Péter, aki felajánlotta hűbérbe Magyarországot a Német-római Császárságnak. Szent István történelmi művében az a zseniális és azért jelenti a magyar megmaradást, mert úgy kapcsolódott a keresztény Európához, hogy eközben nem lettünk sem a Német-római Császárság, sem a Bizánci Birodalom hűbérese.

75. Szent István idején pontosan ugyanaz volt a megmaradás parancsa, mint ami 1848-ban, vagy 1956-ban. Szent István korában ezt úgy fogalmazták meg, hogy a keresztény Európához való csatlakozás és a szuverén magyar állam megteremtése. 1848-ban ez úgy hangzott, hogy haza és haladás, vagyis a nemzeti függetlenség kivívása, illetve a polgári átalakulás. 1956-ban ugyanez volt a feladat: a polgári demokrácia, a jogállam megteremtése, véget vetni a diktatúrának és a nemzeti függetlenség kivívása, magyarul az, hogy menjenek ki a szovjet megszállók. És ez a kettős egy feladat: a szükséges

társadalmi átalakulás, az idők szavának megértése és a nemzeti függetlenség biztosítása, ez a magyar megmaradás feltétele! A magyar nemzet sírásója, aki a kettő közül bármelyiket is feladja.

76. Azzal a jellel, ahogy Szent István a Szentkoronát felajánlotta a Szűzanyának, ezzel az immans magyar történelemnek transzcendens távlatot adott.

77. Jézus Krisztusban minden nemzet története üdvtörténétté lett. Így, mivel minden nemzet története valamiképpen az üdvtörténet része, így a mi magyar nemzetünknek a története is üdvtörténet.

*„Engedhatsz mindenben, ami a tiéd,
de abban, ami Jézus Krisztusé,
nem engedhatsz!”*

Szent Josemaría Escrivá

EGYHÁZ

78. A szekularista elméletekkel szemben bölcs dolog szem előtt tartani, hogy a Szentlélek nem szociológiai kategória.

79. A szinkretista gnoszticizmus időszakát idézi most a világ, aminek a lényege az, hogy az igazságok nevében definitíve tagadja az Igazság létét.

80. Nekünk, keresztényeknek a dolgunk részint az, hogy bölcséleti-teológiai minőségben, tanúságtevő módon mutassuk be a hitet, részint pedig – ezt mintegy bevezetve – relativizáljuk a relativizmust, hintsük el a hitetlenséggel szembeni hitetlenség termékeny magvait.

81. A liberális relativizmus vonatkozásában relativizálni kell az ideológiájukat. Például kedvenc szlogenjüket, a „világnézeti semlegességet”. Először is világnézeti legfeljebb egy döglött ló semleges, és nyilvánvaló, hogy a „világnézeti semlegesség” fából vaskarika. Az helyes, hogy az állam világnézeti kérdésekben legyen semleges, vagyis a profán, immanens állam nem hivatott teológiai, transzcendens kérdések eldöntésére. De az állam nem lehet „semleges világnézetű”, pláne nem propagálhat ilyent – amint azt a liberálisok szeretnék –, mert a világnézeti semleges államnak – az egyébként nem létező – „semleges világnézettel” szemben is semlegesnek kellene lennie.

82. Az egyház sui generis valóság. Tehát nem az állami intézményrendszer valamely alrendszere,

hanem az állammal azonos rangú valóság. Két tökéletes társaság (societas perfecta) van: az egyház és az állam, hiszen létük nem vezethető vissza egy másik, eredendőbb közösségre, és a sajátos céljaik eléréséhez szükséges eszközökkel mintegy önmaguktól rendelkeznek, nem pedig egy másik kegyelméből. Tehát az egyház a létét nem az államtól vette, sajátos céljához, az üdvösség szolgálatához való eszközeit nem az államtól kapta (dogmatika, szentségtan, liturgia, kánonjog), hanem végső soron isteni alapítójától. Ezért állam és egyház kapcsolatában nem fogadható el semmiféle alá-fölérendeltség, csak a legszigorúbb mellérendeltség.

83. Teljességében akarjuk elismerni az egyház szolgálatát. Ha megnézünk egy egyházi intézményt, mondjuk a Pázmány Péter Katolikus Egyetemet, a Piarista Gimnáziumot, a Bethesda Református Gyerekkórházat, akkor azt látjuk, hogy egy valóság, de két aspektusa van. Egyfelől, mint egyházi valóság – amely az üdvösség jele és eszköze – a transzcendenciára irányul. Ebben a tekintetben az immanens, világi államnak egyetlen feladata lehet: a vallásszabadság biztosítása a maga teljességében. Nyilvánvaló, hogy a profán állam nem illetékes abban, hogy teológiai kérdésekben állást foglaljon. Tehát a szorosan vett transzcendentális aspektus tekintetében, ha az egyházat úgy fogom fel, mint vallásos közösséget, akkor ebben a tekintetben az állam feladata a vallásszabadság biztosítása. De éppen transzcendentális lényegéből következően, és miután az egyház a világban él, ezért közfel-

adatokat vállal át. Amennyiben pedig közfeladatokat vállal át, annyiban ezt az államnak el kell ismernie, és nem mondhatja azt, hogy „drága barátaim, én biztosítom a vallásszabadságot, ti meg tartjátok fenn az intézményeiteket, ahogy tudjátok”, hanem az állami-önkormányzati intézményrendszerrel teljesen azonos módon kell finanszíroznia az egyházi intézményrendszert, mivel az közfeladatokat vállal át. Tehát az egyházi intézmény egyfelől vallásos közösség, itt az állam feladata a vallásszabadság biztosítása, másfelől közfeladatot átvállaló intézmény, amelynek finanszírozása az állam feladata.

84. A kereszténység mind történelmileg, mind szociológiailag releváns valóság. Lakossági igény alapján, ha közfeladatokat vállal át, akkor mindenfajta finanszírozás alapjának annak kell lenni, hogy ugyanazon közfeladat átvállalásáért ugyanazt a támogatást kapja meg, mint a hasonló állami vagy önkormányzati intézmény. Mert ha ez nem történik meg, akkor nemcsak arról lenne szó, hogy egyházi és állami intézmény között tétetne különbség, hanem arról, hogy gyerek és gyerek között tétetik különbség, mégpedig vallási alapon. Ezért mindenfajta egyházfinanszírozás alapja csak az lehet, hogy ugyanazért az általános iskolai vagy egyetemi képzésért, ugyanazért a szociális ellátásért vagy ugyanazért a vakbélműtétért ugyanazt a támogatást kapja meg, mint bármelyik más világi intézmény.

Mert ha ez nem történik meg, akkor ezáltal az állam azt mondja, hogy kérem, ha a keresztények, a vallásos emberek, saját egyházi intézmé-

nyeket akarnak, iskolát vagy kórházat, akkor mintegy pluszban tartásuk fenn. De miután a vallásos, a keresztény emberek is adófizető állampolgárok, ugyanúgy, mint bárki más, és ugyanúgy a mi adónkból is tartatnak fenn az összes állami intézmények, ezért ha nekünk saját intézményeinket pluszban kellene fenntartani, akkor ez azt jelentené, hogy kettős adófizetésre vagyunk kényszerítve, ami egyenlő annak deklarálásával, hogy másodrendű állampolgárok vagyunk.

85. Veszélyes tévedés, melyre szélteben-hosszában hivatkoznak, nemcsak nálunk, hanem Nyugat-Európában is. Ez a felfogás azt mondja, hogy az intézményrendszer – mondjuk az iskolák esetében – két részre osztható: állami és nem állami. Az államiba tartozik az állami-önkormányzati, a nem államiba az egyházi és az alapítványi. Következésképpen az állami teljes finanszírozású, a nem állami részfinanszírozású. Ez azért teljesen helytelen megközelítés, mert a vallásszabadságból következik az, hogy katolikus emberként katolikus iskolába járjak. Ez emberi jogom. Márpedig egy emberi jog megvalósulását nem lehet anyagi feltételekhez kötni. Tehát a helyes felosztás az, hogy van – maradvány az iskolák példájánál – public school, tehát nyilvános iskola, amibe tartozik az állami-önkormányzati és az egyházi, mert ez emberi jogi alapon van, és van a privat school, vagyis a magániskola, amibe az alapítványi tartozik. Mégpedig azért, mert az alapítványi iskola voltaképpen egy vállalkozás, ahol valamilyen speciális szolgáltatást nyújtanak –

például különleges módszerek, délutáni teniszezés, vagy nyelvkurzus Oxfordban – amit az azt igénybe venni kívánók megfizetnek. Az első esetben, a nyilvános iskola esetében tehát – ami lehet állami, önkormányzati, egyházi –, az állam teljes finanszírozást köteles biztosítani, a magániskolák esetében pedig részfinanszírozást. Ez egy nagyon fontos disztinkció, mert ha itt elcsúszunk, akkor ennek nagyon komoly és hosszú távú negatív következményei lehetnek.

86. Nem normális állapot az, hogy úgy le lehet érettségizni, hogy a gyerek esszét tud írni arról, hogy mondjuk a kovalens kötésben erre vagy arra pörögnek az elektronok, vagy hogy milyen az erdei pajzsika spórás szaporodása, de arra nincs intézményesen tanított válasza, hogy miért ne fojtsa meg a szomszédját, ha haragszik rá. Amikor nyilvánvalóan sokkal fontosabb az emberi egzisztencia szempontjából az a kérdés, hogy például „miért van valami és miért nincs inkább semmi, amikor sokkal egyszerűbb lenne, hogy ne legyen semmi, mint hogy legyen valami”, vagy az, hogy „miért vagyok, és miért nem inkább nem vagyok, és mi végre vagyok?”, vagy „miért tegyem a jót és kerüljem a rosszat”? Ez végtelenszer fontosabb, mint az, hogy mi van a kovalens kötéssel vagy az erdei pajzsikával. Vagyis intézményesen kell biztosítani az etika tanítását azoknak is, akik valamilyen ok miatt nem akarnak hittant tanulni. Nekik sem árt, ha hallanak valamit Szókratésről, Senecáról vagy Kantról. A kulcsfogalom a kötelezően választható etikaokta-

tás. Tehát a gyerek vagy felekezeti hit- és erkölcsstant tanul, vagy etikatárgyat, de valamelyiket tanulnia kell. Ugyanúgy, ahogy nincs vita azon, hogy nyelvet tanulni kötelező, aztán mindenki szabadon eldönti, hogy angolt, németet, franciát vagy olaszt akar tanulni, de valamelyik nyelvet kötelező. Ugyanígy gondolom a hittan vagy etika tárgy esetében is.

87. Szeretném hangsúlyozni, hogy nem az állam tanít hittant. Sőt, még csak arról sincs szó, hogy az állam megbízná az egyházat a hitoktatással, hanem a vallásszabadság alapján az egyház szabadon tanítja a hittant, az állam pedig az állampolgári jogegyenlőségből eredően ugyanúgy finanszírozza azt, mint bármely más fakultatív tárgyat.

88. Mindig eltűnődöm azon, hogy miért jó az bárkinek is, hogy egyházellenes reflexektől vezérelve akadályozza az egyház szolgálatát? Mert már csak pragmatikus megfontolásból az ateista embernek is az az érdeke, hogy öregségében, betegségében, halálos ágyán olyan apáca ápolja, aki Isten és ember iránti szeretetből erre tette föl az életét, mintsem olyan szociális otthoni vagy kórházi alkalmazott – nagy tisztelet a kivételnek –, aki azért csinálja ezt a munkát, mert éppen nem talált jobb állást.

89. Szent István Magyarországon a kereszténység nem szubkultúra, nem egy vagyunk a szubkultúrák közül, nem vagyunk valamiféle „másság”. Más lehet más – de hozzánk képest más!

90. A vallásszabadság megvalósulása nem azonos az egyházi jogi státuszba való vétellel. A vallásszabadság emberi jog, velünk született valóság, ezt nem az állam adja, hanem felismeri és elismeri. Viszont az egyházi státuszt, mint jogi kategóriát és az ezzel járó konkrét kedvezményeket és támogatásokat az állam adja, mégpedig ésszerű okok alapján, a társadalom java, a közjó érdekében. Tehát attól, hogy valakinek nincs egyházi jogi státusza, attól még korlátlan a vallásszabadsága, mert – az alkotmány határain belül – olyan kultuszt talál ki, amelyet csak akar. De ebből nem következik, hogy egy tegnap kitalált vallási kísérletnek pontosan olyan kedvezményeket kelljen biztosítani, mint egy sok évszázados, nagy társadalmi támogatottságú, intézmények tömegét fenntartó történelmi egyháznak.

A distinkció nem diszkrimináció. Mert amint diszkrimináció azonos dolgokat különbözőképpen kezelni, ugyanúgy diszkrimináció különbözőeket azonosképpen.

91. A Szent István-i tanulság: ami jó az Egyháznak, az jó az országnak, és ami jó az országnak, az jó az Egyháznak.

92. Az Egyház társadalmi tanítása része a teológiának. Ez a pápai kijelentéssel is megerősített tétel rendkívüli lehetőségű és felelősségű fundamentum. Nem pusztán azt jelenti, hogy nem lehet számunkra közömbös e világ berendezése, hanem azt is, hogy az ebben való részvételünk ténye és – az enciklikák

által meghatározott – irány a hitünkbe, következőképp üdvösségünkbe vágó kérdés.

Mindezek alapján szembe kell néznünk egy szélteben-hosszában hangoztatott lözugggal: az „egyenlő távolságtartás” követelésével. Ha hajlandóak vagyunk a teológia és a józan ész alapján megfontolni ezt a követelést, akkor nyilvánvalóvá válik téves, pontosabban abszurd volta. Mert mit jelent az Egyházzal szemben az egyenlő távolságtartás követelménye? Először is azt, hogy az Egyháznak kellene változnia a politikai pártok programjai és programváltozásai szerint. Tehát az Egyháznak kellene lesni, hogy melyik párt mikor mit talál ki, hogy az „egyenlő távolságtartásnak” megfelelően jobbra-balra sasszézva mindig mindenkivel szemben meglegyen az „egyenlő távolság”. Ezzel szemben a valóság pont fordított. Az Egyház a hitletétemény sziklaalapján áll, és a politikai pártok ehhez a szilárd ponthoz képest mozognak: közeledhetnek vagy távolodhatnak. És az Egyház a maga társadalmi tanítása alapján, abból következően, a világ megfelelő berendezéséért együttműködik politikai pártokkal ott, akkor és annyiban, ahol, amikor és amennyiben azok politikai törekvései erre irányulnak és ebbe az irányba is hatnak. Ahol ez így van, ott együtt kell működni, és ahol ez nincs így, ott nem kell együttműködni.

Ezek után aligha lehet érdektelen a dolgok mögé is vetni egy pillantást: mi célból és kik által sugalltatnak és hangoztatnak mindezek? A cél: az Egyház társadalmi és politikai relevanciájának megkérdőjelezése, tagadása, majd kiküszöbölése.

Eszerint az Egyház foglalkozhat pl. karitatív ügyekkel, de nem lehet történelmi tényező kulturális és – különösen nem – politikai értelemben. Miért? Mert ha a vallásnak, az egyháznak társadalmi, politikai relevanciája van, akkor az egyházas értelmiségnek is van ilyen legitimációja. Ez pedig a legérzékenyebben érinti hagyományos ellenfelét, a szekularista értelmiséget, akik a „szakértői” mítosz ürügyén korlátlanul és konkurencia nélkül akarják uralni politikai monopóliumukat.

Tehát: „a vallás magánügy” (kommunista és liberális) követelés a szekularista értelmiség létérdeke. Ezért az individualista vallási hagyományok felmelegítése és propagálása, mivel mindez relativizálja az Egyház társadalmi relevanciáját. Ők pontosan tudják: az Egyház és az egyházas értelmiség nemcsak hitbeli (szervezeti, szellemi) egységben, hanem érdekbeli közösségben is van.

Ha ugyanis az Egyház politikai relevanciáját kétségbe lehet vonni („egyenlő távolságtartás”, „a vallás magánügy”, szektásítással való relativizálás), akkor az egyházas értelmiséget ki lehet szorítani. És ahogy az egyházas értelmiséget kiszorítják, úgy válik egyre illuzórikusabbá az Egyház társadalmi relevanciájának megjeleníthetősége.

93. Az egyháznak ugyanolyan joga van akár a politikai véleményének kifejtéséhez is, mint a társadalomban működő bármely más jogi személynek. Egy papnak pontosan ugyanolyan alkotmányos joga a politikai nézeteit kifejtteni, mint nekem, vagy bármelyikünknek. Hogy az egyház ezt nem teszi,

ezt teológiai és lekipásztori megfontolásból következő önkorlátozásból nem teszi, nem pedig azért, mintha az államnak vagy politikai erőknek a diktatúráját elfogadná. Egyébként is: ha egy pap direkt pártpolitikai vizekre tévedne, az egyes-egyedül a püspökére tartozik, nem pedig a pártokra vagy az államra.

94. Mindszenty Józsefet üldözték a náci, és üldözték a bolsevikok. Ő ellent mert mondani a náciizmus idején a barna diktatúrának, és ellent mert mondani a kommunizmus idején a vörös diktatúrának. Ezért ő személyében szimbolizálja, hogy a náci és a bolsevik ideológia lényegileg hasonló, és mind a két ideológia természetéből eredően keresztényellenes és neopogány. És ezért az ő személyében, az ő személyes sorsában be lehet mutatni, hogy a náciizmus és a bolsevizmus, mert istentelen, tehát embertelen, és mert embertelen, ezért istentelen. Antikrisztianus és neopogány. Példája annak – aminek ma is üzenete van –, hogy azért, mert nem szeretjük a nyilasokat, még nem kell szeretnünk az ávosokat, és azért, mert nem szeretjük az ávosokat, még nem kell szeretnünk a nyilasokat!

95. Szent László legendáiról persze lehet azt mondani, hogy „ezek csak legendák, illetve mondák”. A mi pozitivistá szemléletünk szerint történelmi tény az, ha pontosan megmondják, hogy hány óra hány perckor, itt és itt, adatszerűen mi történt. A legenda viszont azt mondja meg, azt is kifejezi, hogy annak az adott eseménynek mi volt a törté-

nelmi hatása arra a közösségre. Ennyiben a legenda mélyebb és szélesebb jelentésű és jelentőségű! Így van ez a nép kollektív emlékezetében, a nemzet mondáiban; az Egyház hagyományában, a szentek legendáiban.

96. Isten az Abszolútum. Abból, hogy abszolút, következik, hogy egy, mert ha nem egy lenne, akkor mintegy korlátoznák egymást, tehát nem lehetne abszolút.

Az Abszolútum abszolút voltából következik, hogy abszolút tudása van mindenről, így önmagáról is. Az Abszolútum elgondolja önmagát: a Gondoló az önmagáról való Gondolatot. Ha én elgondolom magamat, az abban különbözik attól, ha az Abszolútum gondolja el önmagát, hogy az én magamról való elgondolásom nem tökéletesen azonos velem – vagyis én és az én-képem nem ugyanaz –, továbbá én valóságosan létezem, míg a magamról való elgondolásom csak fogalmilag van a fejemben. Ezzel szemben, ha az Abszolútum gondolja el önmagát, akkor az tökéletes, vagyis önmaga és az önmagáról való gondolata ugyanaz. Továbbá mivel ugyanaz, ezért nem csak ő van valóságosan, hanem az önmagáról való gondolata sem csak fogalmilag létezik, hanem ugyanolyan valóságosan van, mint ő maga. Mivel a Gondoló személy – hiszen elgondolja önmagát –, ezért a Gondolat sem lehet személytelen – hiszen akkor sem tökéletes, hiány nélküli nem lenne, sem ugyanaz, mint a Gondoló. A Gondoló, mint végtelen értékre a Gondolat-ra irányul, a Gondolat pedig, mint végtelen értékre

a Gondolóra. Ez a szeretet, amiben és ami által a Gondoló a Gondolatra és a Gondolat a Gondolóra irányul: a Gondolás, maga is végtelen – hiszen végtelent „közvetít”, vagyis nem lehet „kisebb”, mint a Gondoló és a Gondolat –, ezért maga is személy. Mindebből – mivel belátható, hogy más vonatkozás nem lehet – állítható, hogy az Abszolútum: Önmagát Gondoló Gondolat.

97. Igazából a kérdés az az, hogy a Szent ábrázolható-e egyáltalán? Az Ószövetség válasza – sőt minden kereszténységen kívüli, de teológiai minőségű válasz – az, hogy nem. Mégpedig azért nem, mert a Szent, az Abszolútum nem ragadható meg emberi formában. Egyedül a kereszténység az, amiben megjelenik a Szent Képe. Mégpedig azért, mert maga a Voltaképpen, maga az Abszolút, maga a Szent vált Képpé. Maga az Isten vált Képpé Jézus Krisztusban. Krisztus, mint az Isten Ikonja, egyszer és mindenkorra lehetővé tette a Szent képi ábrázolását. „Aki engem lát, látja az Atyát.” És miután Isten népe Krisztus misztikus teste, ebből következően a Szent ábrázolása legitim Isten népe tekintetében is, elsősorban a Boldogságos Szűzanya vonatkozásában, másodsorban a szentek vonatkozásában, hiszen ha egyszer Isten népe Krisztus teste, és Krisztus Isten Képe, akkor Isten népének tagjaira is átsugárzik az Atya képmásisága.

98. Mindig hálás leszek az Alma Maternek, a Hit tudományi Akadémiának. A dogmatika órák között volt egy óra, amit disputának neveztek. Minden hall-

gató szemeszterenként felkészült egy gondolkodóból – sokszor olyanból, aki részben vagy egészben szemben állt a katolikus tanítással –, oly mértékben, hogy végigolvasta a műveit, tanulmányozta a vitáit, mintegy beleélte magát az illető gondolatvilágába, így annak belső logikájából olyan kérdésekben is ki tudta következtetni az álláspontját, amilyen kérdésben nem is volt kifejtett álláspontja. Majd ennek a gondolkodónak a nézeteit meg kellett védenie a professzorral és az egész évfolyammal szemben. Ez a disputa óriási élmény volt és óriási tanulság. Résztint azért, mert megtanított behelyezkedni olyan gondolkodásmódba is, ami nem az enyém, sőt akár ellentétes az enyémmel, így adott egyfajta nyitottságot, résztint mert felkészített olyan vitatechnikára, amiben ki lehetett próbálni a különböző gondolatok érvanyagát, meggyőző erejét.

Mindennek hasznát veszem nap mint nap a politika lövészárkaiban is, mert akkor tudok ellenfeleinkkel vitatkozni, ha kipróbálom nem csak a saját, de az ellenfelek érveinek is az erejét, mind az igazságtartalom, mind a meggyőzőerő tekintetében. A szélsőbaltól a libertiniánuson át a szélsőjobbba ki kell próbálni, mintegy behelyezkedve a felfogásuk belső világába, logikájába, nyelvezetébe. Családomat és barátaimat rettenetesen fel tudom idegesíteni, amikor rajtuk próbálom ki ezeket, mint ahogy az ember kipróbál egy új kardot, hogy milyen a fogása, hogy lehet vele suhintani, stb. Bizonyára kétféle állna a füle annak, aki kihallgatná, hogy miket mondok ilyenkor... De aki nem vállalja ezt a szellemi kalandot – akár olyan nézetek tekintetében is, ami-

től zsigerileg irtózik – az nem ismeri meg az ellenfél belső logikáját, és nem fogja tudni kiszámítani a következő lépését, érveit, nyelvi erejét, szugesszióját, tehát végeredményben azt kockáztatja, hogy alulmarad a rábízott értékek és érdekek védelmében. Aki nem próbálta ki jó alaposan az ellenfél kardját, az nem fogja tudni igazán használni a saját pajzsát.

99. Amikor Clinton volt az Egyesült Államok elnöke, meghívást kaptam Washingtonba az imareggelire. Mi tagadás, nagyon meg voltam magammal elégedve, hogy no, azért Semjén Zsolti nem akarja, hogy az Egyesült Államok elnökével fog reggelizni. Elmentem reggel a hetes misére a ferences atyákhoz, és akkor átjárt a Jóistentől egy felismerés: igen, nagy dolog az Egyesült Államok elnökével reggelizni, de kicsoda ahhoz képest, hogy a teremtő Isten minden áldott nap meghív az asztalához. És nem egy ócska lekváros szendvicset ad, hanem saját magát. Bennem ekkor kerültek helyére a dolgok.

100. Hittel, virtussal, humorral. A hungarofób és antikrisztianus gyűlöletre pedig egy válasz van: a magyarság és a kereszténység iránti szeretet.

JEGYZET

1. *Hármaskönyv*³, 561
2. *Hármaskönyv*, 13, 52
3. *2/3*⁴, 15
4. *2/3*, 95
5. *Hármaskönyv*, 231–232
6. *Hármaskönyv*, 367–368
7. *2/3*, 259–260
8. *Hármaskönyv*, 58–59
9. *Hármaskönyv*, 370
10. *2/3*, 83–84
11. *Hármaskönyv*, 238–239
12. *Hármaskönyv*, 234–238
13. *Hármaskönyv*, 606–607
14. *Hármaskönyv*, 165–166
15. *Hármaskönyv*, 563
16. *Hármaskönyv*, 587–588
17. *2/3*, 287
18. *Hármaskönyv*, 55–56
19. *2/3*, 28–29
20. *Hármaskönyv*, 599

3 Semjén Zsolt: *Hármaskönyv* (Igenis szólunk kell!; Ius Resistendi; Egyenes úton). Budapest, 2009, Barankovics István Alapítvány kiadása (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)

4 Semjén Zsolt: *2/3* (Megharcolunk minden magyarért!; Két pogány közt; Egymillió). Budapest, 2018, Barankovics István Alapítvány kiadása (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)

21. *Hármaskönyv*, 420
22. *Hármaskönyv*, 370–371
23. *Hármaskönyv*, 377–378
24. *Hármaskönyv*, 298
25. 2/3, 357–358
26. 2/3, 311–312
27. 2/3, 410–411
28. 2/3, 246–247
29. 2/3, 154–156
30. *Hármaskönyv*, 617
31. 2/3, 103
32. *Hármaskönyv*, 248
33. 2/3, 339–340
34. *Hármaskönyv*, 586
35. 2/3, 311
36. 2/3, 53
37. 2/3, 262–263
38. *Hármaskönyv*, 373–374
39. *Hármaskönyv*, 162–163
40. *Hármaskönyv*, 305
41. 2/3, 22
42. *Hármaskönyv*, 304–305
43. 2/3, 295–297
44. *Hármaskönyv*, 481
45. 2/3, 49
46. 2/3, 315–316
47. 2/3, 422
48. 2/3, 398
49. 2/3, 471–472
50. 2/3, 472–473
51. 2/3, 408–409
52. 2/3, 406

53. 2/3, 407–408
54. 2/3, 351–355
55. 2/3, 120–121
56. 2/3, 364
57. *Hármaskönyv*, 351
58. 2/3, 23–24
59. 2/3, 205–206
60. 2/3, 206
61. 2/3, 111–112
62. 2/3, 334
63. 2/3, 140
64. 2/3, 140
65. 2/3, 209
66. 2/3, 213–214
67. 2/3, 477
68. 2/3, 218
69. *Hármaskönyv*, 291
70. 2/3, 255
71. 2/3, 220
72. 2/3, 220
73. 2/3, 227
74. 2/3, 20
75. 2/3, 19–20
76. 2/3, 21
77. 2/3, 479–480
78. *Hármaskönyv*, 562
79. 2/3, 373
80. *Hármaskönyv*, 562
81. *Hármaskönyv*, 564
82. *Hármaskönyv*, 244–245
83. *Hármaskönyv*, 245–246
84. *Hármaskönyv*, 117–118

85. *Hármaskönyv*, 250–251
86. *Hármaskönyv*, 252
87. *Hármaskönyv*, 200–201
88. *Hármaskönyv*, 271–272
89. *Hármaskönyv*, 244–245
90. *Hármaskönyv*, 258–259 és 2/3, 339
91. *Hármaskönyv*, 197
92. *Hármaskönyv*, 159–161
93. *Hármaskönyv*, 279
94. *Hármaskönyv*, 275–276
95. 2/3, 469
96. *Hármaskönyv*, 555–556
97. 2/3, 372
98. *Hármaskönyv*, 285–286
99. *Hármaskönyv*, 243
100. 2/3, 321

NÉVMUTATÓ⁵

Ruth Burrows Norfolkban élő és alkotó karmelita apáca, spirituális író

3.) **Szent Ágoston**, Aurelius Augustinus (354–430) hippói püspök, egyháztanító, a legnagyobb latin egyházatyja

6.) **Heller Ágnes** (1929) Széchenyi-díjas marxista filozófus, esztéta, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja.

11.) **Platón** (Kr. e. 427–347) ókori görög filozófus, iskolaalapító

Aquinói Szent Tamás (1224-25?–1274) olasz teológus, skolasztikus filozófus, Domonkos-rendi szerzetes

Arisztotelész (Kr. e. 384–322) görög tudós és filozófus

Rousseau, Jean-Jacques (1712–1778) svájci francia felvilágosodás kori filozófus, író és zeneszerző

12.) **Marx, Karl** (1818–1883) német filozófus, közgazdász, szociológus, a kommunista munkásmozgalom teoretikusa és a marxizmus névadója

5 A név- és tárgymutatót Székely Ádám szerkesztette

15.) **Izaias** (Kr. e. 7. század) júdeai nagypróféta

Engels, Friedrich (1820–1895) kereskedő, társadalomtudós, filozófus, politikai teoretikus, a Kommunista kiáltvány társszerzője

Lenin, Vlagyimir Iljics, sz. V. I. Uljanov, (1870–1924) orosz nemzetiségű szovjet bolszevik diktátor, a Szovjetunió első vezetője, marxista gondolkodó, a leninizmus alapítója

16.) **Lukács György**, Löwinger György Bernát (1885–1971) marxista filozófus, esztéta, egyetemi tanár, politikus

19.) **II. János Pál**, Karol Józef Wojtyła (1920–2005) 1964-ben Krakó érseke, 1967-ben bíboros. 1978. október 16-án választották pápává. Ő volt az első szláv, 455 év óta az első nem olasz pápa

28.) **Heidegger, Martin** (1889–1976) német idealista filozófus, az egzisztencializmus egyik megalapítója

41.) **Szent István király**, Vajk (975–1038) az első keresztény magyar király 1001–1038

42.) **Nagy Károly** (742–814) frank király, római császár, a nyugati császárság helyreállítója

Voltaire, François-Marie Arouet (1694–1778) francia felvilágosodás kori író, költő és filozófus

49.) **Mátyás király**, Corvin Mátyás (1443–1490) Magyarországon 1458 és 1490 között uralkodott. 1469-től cseh (ellen-) király, 1486-tól Ausztria hercege

Széchenyi István gr. (1791–1860) politikus, író, polihisztor, közgazdász, a Batthyány-kormány közlekedési minisztere, akit Kossuth Lajos a „legnagyobb magyarnak” nevezett

Pázmány Péter (1570–1637) esztergomi érsek, bíboros, a magyarországi katolikus megújulás vezető alakja, író

Arany János (1817–1882) költő, tanár, a Kisfaludy Társaság igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja és főtitkára

Bartók Béla (1881–1945) zeneszerző, zongoraművész, népzene kutató

55.) **Barankovics István** (1906–1974) jogász, szerkesztő, kereszténydemokrata politikus, a Demokrata Néppárt főtitkára, 1949-ben emigrált

Sík Sándor (1889–1963) piarista tartományfőnök, pap-költő, egyetemi tanár

74.) **Koppány** (962 k.–997) Géza fejedelem rokonának, Tar Zerind fia. Géza halála után magának követelte a hatalmat, Géza családja azonban Vajknak. A mindent eldöntő véres sólyi csatában István

győzött és megszilárdította az új keresztény magyar államot. A krónikák szerint testét felnégyleték és kitűzték Győrben, Veszprémben, Esztergomban és Gyulafehérváron

Orseolo Péter (1011–1046?, 1059?) Szent István király kijelölt utóda, magyar király 1038–1041 és 1044–1046 között.

Escriva, Josemaria (1902–1975) teológus, tiszteletbeli pápai prelátus az Opus Dei (1928) és a Szent Kereszt Papi Társaság (Societas Sacerdotalis Sanctae Crucis – 1943) megalapítója. 1992-ben boldoggá, 2002-ben szentté avatták

86.) **Szókratész** (Kr. e. 470–399) ókori görög filozófus az attikai korszakból

Seneca, Lucius Annaeus (Kr. e. 4–Kr. u. 65) római sztoikus filozófus, drámaíró és államférfi

Kant, Immanuel (1724–1804) német idealista filozófus, egyetemi tanár, a transzcendentális idealizmus megteremtője

94.) **Mindszenty József, Pehm József** (1892–1975) hercegprímás érsek, bíboros, a Magyar Katolikus Egyház XX. századi történetének egyik legnagyobb alakja. 1945-től esztergomi érsek, 1948-ban letartóztatták, 1956-tól a budapesti amerikai nagykövetségben tartózkodott. 1971-ben külföldre távozott. Boldoggá avatása folyamatban van

95.) **Szent László** (1040 k.–1095) Árpád-házi magyar király 1077–95

99.) **Clinton, Bill William Jefferson Blythe** (1946) az Egyesült Államok 42. elnöke 1993–2001 között

TÁRGYMUTATÓ

6.) *apriori lat* eleve, előzetesen

12.) **individualitás, liberális individualizmus** (a lat. *individuum*, 'egyén, egyed' szóból): szociálfilozófiai irányzat, amely a társadalmat az egyed felől közelíti meg

perszonalitás, perszonalizmus a személyt középpontba állító filozófiai és teológiai irányzat

kollektivizmus társadalomelméleti irányzat, amely az egyedi-személyes szempontok rovására az emberi élet közösségi-társadalmi összetevőjét hangsúlyozza

szubszidiaritás kölcsönös kiségités elve. A kereszténydemokrácia egyik alapelve, mely szerint amit egy adott szervezeti szint meg tud oldani, abban magasabb szint nem jogosult dönteni

15.) **Abszolútum** metafizikai fogalom, az elnevezés az abszolút szóból származik: föltétlen, semmitől sem függő, korlátlan; a relatív ellentéte

26.) **deviancia** a közösség vagy a társadalom nagy része által elfogadott normák megsértése, a társadalmi normáktól eltérő, szabály nélküli

pervértált lat elzüllesztett, lerontott, beteges

47.) **kalifátus** iszlám vallási és politikai vezető által irányított terület

saría az iszlám erkölcsi, morális vezérelve, az iszlám teológiai rendszerében az Isten (az iszlám elnevezés szerint Allah) által meghatározott, helyes viselkedés, szubsztanciális jog. Legfőbb célja a közösség szabályozása

54.) **KDNP** Kereszténydemokrata Néppárt régebbi nevén Demokrata Néppárt (DNP) (1944–1949 között) jogutódja. 1989-ben Kereszténydemokrata Néppárt néven alakult újjá. Tagja az Európai Néppártnak. 2010 óta a KDNP parlamenti frakciószövetségben a kormánykoalíció tagja

SZDSZ Szabad Demokraták Szövetsége 1988 novemberében alakult liberális párt. 1990 és 2010 között parlamenti párt volt, három cikluson keresztül az MSZP koalíciós partnere. 2014 szeptemberében szűnt meg hivatalosan

Fidesz Fiatal Demokraták Szövetsége néven 1988. március 30-án alakult. 1995-ben felvette a Fidesz – Magyar Polgári Párt nevet, 1998-ban kormányra került, 2003-ban szövetséggé alakult és nevét Fidesz – Magyar Polgári Szövetségre változtatta. A 2010-es, a 2014-es és a 2018-as országgyűlési választáson a Fidesz–KDNP pártszövetség kétharmados többséget szerzett

55.) **Demokrata Néppárt (DNP)** 1944 őszén alakult, 1945 tavaszán bejegyzett, majd 1949-ben betiltott, a kereszténydemokrácia, a keresztényszocializmus világnézetét és a parlamentáris demokrácia értékeit magáénak valló párt, a mai KDNP elődszervezete

64.) **Szent Korona** a magyar államot és annak folytonosságát megtestesítő felségjelvény. A Szent Korona Tan szerint a Magyarország fölötti főhatalom egyetlen jogos földi birtokosa, jogi személy, minden magyar jog forrása. Európában az egyik legrégebben használt és mai napig épségben megmaradt beavató korona

75.) **1848** Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc Magyarország újkori történetének egyik meghatározó eseménye, a nemzeti identitás egyik alapköve. Társadalmi reformjaival a polgári átalakulás megindítója, Bécs elleni önvédelmi harcával a nemzettudat meghatározó részévé vált

1956 Az 1956-os forradalom és szabadságharc Magyarország népének a sztálinista terror elleni forradalma és a szovjet megszállás ellen folytatott szabadságharca, amely a 20. századi magyar történelem egyik legmeghatározóbb eseménye volt. A budapesti diákoknak az egyetemekről kiinduló békés tüntetésével kezdődött 1956. október 23-án, és a fegyveres felkelők ellenállásának felmorzsolásával fejeződött be november 11-én

79.) **szinkretista gnoszticizmus** A különféle gnosztikus rendszerekre általában jellemző a *szinkretizmus*, azaz tanrendszerüket különféle szellemi hagyományokból szőtték: a görög, főként plátóni filozófia elemei mellett zsidó és keresztény hatások jellemzik

82.) ***sui generis* lat** egyedi, sajátos, különleges; olyan önálló valóság, ami nem vezethető vissza másra

83.) **Pázmány Péter Katolikus Egyetem** – államilag elismert egyházi egyetem. Jog- és Államtudományi, Információs Technológiai, valamint Hittudományi Kara Budapesten, bölcsészkaara Piliscsabán található. Hittudományi Kara a Pázmány Péter bíboros által 1635-ben Nagyszombatban alapított egyetem Hittudományi Karának, majd 1950-től a Római Katolikus Hittudományi Akadémiának jogutódja. Az egyetem 1999-ben szentszéki alapításúvá vált (vö. *Ex corde Ecclesiae*)

Piarista Gimnázium 1717-ben alapított, a XIX. század elején öt- majd hatosztályosra bővült gimnázium. 1883-tól állami tanterv szerint működő nyolcosztályos főgimnáziumként működött. 1948-ban államosították. 1950-től az állam és az egyház megállapodása alapján újra rendi kezelésbe került, és négyosztályos gimnáziumként működhetett. 1953 őszétől a Váci utcai épületet elvették, a Piarista Gimnáziumot a Mikszáth Kálmán térre költöztették. 1989 után megszűnt a létszámkorlátozás, az

iskola 6 osztályos gimnáziummá alakult. 2011-re az iskolát és a rendházat is sikerült visszaköltöztetni az eredeti, Váci utcai épületbe

Bethesda Református Gyerekkórház A közép-európai régióban az egyedüli egyházi fenntartású gyermekkórház. 1866. január 1-jén nyitotta meg a Németajkú Református Leányegyházközség. A Rákosi-korszakban államosították, a rendszerváltás óta újra a Református Egyházé

90.) **distinkció** *lat* megkülönböztetés, elkülönítés

diszkrimináció *lat* szétválasztás, hátrányos megkülönböztetés

92.) **relevancia** *lat* fontosság, jelentékenység

98.) **Hittudományi Akadémia** a Pázmány Péter által 1635-ben Nagyszombatban alapított egyetem hittudományi karának jogutódja

CURRICULUM VITAE⁶

1962. augusztus 8-án született Budapesten. Felesége, Menus Erzsébet Gabriella a Liszt Ferenc Zene-művészeti Egyetemen végzett, a Szent Angéla Általános Iskola és Gimnázium ének- és zenetanára, emellett karvezető, egyházzenesz. Gyermekük, Emese Borbála (1991) jogász, Botond Benedek (1994) közgazdász, Álmos Ágoston (1996) építész-mérnök egyetemi hallgató.

1981-ben érettségizett a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban. A rendszerváltozást megelőző években a Pázmány Péter Római Katolikus Hittudományi Akadémia civil hallgatója, 1991-ben teológusként doktorált. Ezzel párhuzamosan az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának hallgatója, 1992-ben szociológusi diplomát szerzett. A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen 1996-ban címzetes egyetemi docensi kinevezést kapott. Vallásszociológiai tárgyú disszertációjával 1997-ben PhD tudományos fokozatot szerzett. 2011-től címzetes professzor az Óbudai Egyetemen. A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karán MA szintű vadgazdálkodási diplomát is szerzett 2014-ben.

A Márton Áron Kiadó 2000-ben *Igenis, szólnunk kell!* címmel, a Szent István Társulat pedig 2003-ban *Egyházpolitika. Egyház és politika* cím-

6 Országgyűlési Almanach alapján, a Magyar Országgyűlés kiadása, Budapest, 2017.

mel önálló könyvét jelentette meg. 2007-ben a Barankovics Alapítvány kiadásában látott napvilágot *Ius Resistendi*, 2008-ban az *Egyenes úton*, 2011-ben pedig a *Megharcolunk minden magyarért!*, 2013-ban *Két pogány közt*, 2017-ben az *Egymillió* című könyve. 2018-ban *Megsejteni a Sejthetlent* címmel verseskötete jelent meg.

Teológiai professzorai ösztönzésének nagy része volt abban, hogy közéleti pályára lépett, gondolkodására jelentős mértékben a pápai szociális enciklikák hatottak. 1989 tavaszán alapítója a Kereszténydemokrata Néppártnak. 2002-ben előbb pártelnök-helyettesé, majd 2003. június 28-án pártelnökké választották; tisztségében eddig négy-szer, legutóbb 2015. március 21-én kihívó nélkül választották újra.

1990-ben egyéni képviselőjelölt volt a budai várkerületben, majd a kormánypárti KDNP-frakció hivatalvezetője és sajtószóvivője lett. Októberben listás önkormányzati képviselő és frakcióvezető lett Budapest II. kerületében. 1994-ben a várkerületben is indult, azonban az országos listáról szerzett mandátumával került be az Országgyűlésbe. 1994-től a törvényhozó testület jegyzője, a szociális és egészségügyi bizottság tagja, 1995-től frakcióvezető-helyettes. 1998 és 2002 májusa között a polgári koalíciós kormány Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának helyettes államtitkari rangú, egyházi ügyekért felelős vezetője volt. Ebben az időszakban szerveztek egyházi nemzetközi csúcstalálkozót Magyarországon, rendezték a korábbi vitákat az Apostoli Szentszékkal, visszaállították a

hitoktatás állami finanszírozását, megállapodást kötöttek a történelmi egyházakkal, biztosították a közfeladatokat ellátó egyházi intézmények államiakkal egyenlő finanszírozását és a szocializmus idején államosított egyházi ingatlanok visszaadását. Szerepe volt abban, hogy a Bizánci Szent Szinódus I. István királyt az ortodox kereszténység számára is szentnek ismerte el, amit a magyar egyházpolitika legnagyobb sikerének tart, hiszen az 1054-es egyházszakadás után István király az egyetlen közös szentje a keleti és a nyugati kereszténységnek.

2002-ben visszatért a törvényhozásba. 2006-ban a kalocsai választókerület egyéni mandátumáért szállt harcba. Az ezeréves katolikus érseki központban nem forgott veszélyben győzelme. Emellett a Fidesz és a KDNP által közösen állított országos lista negyedik helyén szerepelt. Májustól a Fidesz- és a KDNP-frakciót egybefogó Magyar Szolidaritás Frakciószövetség társelnökeként a törvényhozási időszak végéig a kereszténydemokrata képviselőcsoport vezetője. Pártelnök-frakcióvezetőként főleg a napirend előtti politikai viták egyik főszereplője lett. „Frontpolitikusi” szerepéből következően gyakran érik politikai támadások, amelyek „inkább szórakoztatják”. Meg tudja különböztetni magában Semjén Zsoltot, és azt, ami ebből a „politikai termék”, amely persze értékrendileg összefügg, de érzelmileg nem azonos – nyilatkozta 2014-ben.

Számos szakmai és karitatív jellegű szervezet munkájában vesz részt. Egyházi munkáját a Magyar Katolikus Püspöki Kar 1994-ben Pro Ecclesia Hungariae kitüntetéssel jutalmazta. 1997-ben Páz-

mány Péter- emlékérmét kapott a katolikus egyetem tanácsától. 1998 decemberében II. János Pál pápa a Nagy Szent Gergely-rend lovagparancsnoki keresztyével, 2002-ben pedig a Szent Szilveszter-rend nagykeresztyével tüntette ki. 1998-ban lett a Szuverén Máltai Lovagrend nagykeresztes lovagja. Számára lelkiileg fontos, hogy 2015-től a Karmelita Rendben (OCD) confráter. 2000-ben Konstantinápoly egyetemes pátriárkája, I. Bartholomaiosz is kitüntette, tőle kapta az ortodoxia egyik legmagasabb elismerését, a Pammakarisztoszi Legszentebb Isten-szülő Szent Keresztyét, valamint 2013-ban a Szent János Evangélista a Teológus elnevezésű érdemrendet, valamint 2017-ben az Elsőként Elhívott Szent és Dicsőséges Szent András Apostol keresztyét.

Pro Caritate-díjas. 2011. június 29-én az amerikai Ronald Reagan Elnöki Alapítványtól átvehette a Nemzetközi Szabadság Díjat.

2010 áprilisában már az első választási fordulóban nagy fölénnyel, jórészt új ellenfelekkel szemben, a voksok 58 százalékaival megvédte kalocsai egyéni mandátumát. A konzervatív pártszövetség Bács-Kiskun megyei listavezetésén túl az országos lista előkelő ötödik helyén indították. Május 29-én, a második Orbán-kormány megalakulásakor miniszterelnök-helyettesként a kormányfő első, egyben általános helyettese lett. Emellett a nemzetpolitikáért és egyházdiplomáciáért felelős tárca nélküli miniszteri megbízatással végzi kormányzati munkáját. Kezdeményezője – és vezérszónoka – volt az állampolgárságról szóló törvény május 26-án nagy többséggel elfogadott módosításának, mely

lehetővé tette a határon túl élő magyarok számára a kettős állampolgárság megadását. Szerepe volt Magyarország Alaptörvényének kidolgozásában.

2014. április 6-án a kormányzópártok közös országos listájának második helyéről kapott újabb mandátumot. A júniusi kormányalakuláskor megőrizte mindkét – általános miniszterelnök-helyettesi és nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszteri – posztját. Nyolcéves kormányzati tevékenysége során egyik kezdeményezője nagypéntek munkaszüneti nappá nyilvánításának. Természetes büszkeséggel tekint a nemzetegyesítés kialakuló politikai rendszerére. 2017. november 10-én a Magyar Állandó Értekezleten jelentette be, hogy letette az esküt az egymilliomodik új magyar állampolgár.

2018. április 8-án a Fidesz–Kereszténydemokrata Néppárt – harmadszorra is – kétharmados többséggel nyerte meg a parlamenti választásokat. Orbán Viktor negyedik kormányában ismét általános miniszterelnök-helyettes, nemzetpolitikai, nemzetiségpolitikai, egyházpolitikai, egyházdiplomáciai miniszter.

ZSOLT SEMJÉN
*On Earth
and in Heaven*¹

(Translated by Michael Mansell)

1 In the spirit of *summa et essentia*, the editor of this volume has compiled it in the form of a breviary, but it is also useful to read the individual sections in their original context (e.g. Point 96); this is possible by making use of the notes, index of names and glossary at the end.

CONTENT

FOREWORD	
by Fr. Balázs Barsi, OFM	105
CHRISTIAN DEMOCRACY	111
THE HUNGARIAN NATION	147
CHURCH	157
SOURCES	175
INDEX OF NAMES	179
GLOSSARY	185
CURRICULUM VITAE	191

FOREWORD

For me, the heart of this marvellous spiritual compilation became clear from a seemingly unrelated conversation. In the midst of it, seeing the essential message of these writings, I suddenly realised that the *prophetic* mission of a Christian politician can be understood.

Please read Point 6 carefully. This is the only passage in the entire volume which mentions a person who is alive today.

The author was attacked for uttering the word "sin" in Parliament. He pays his attacker the compliment of calling her a philosopher. According to this philosopher, sin is a Christian concept: it can be used in church, but not in a parliament.

Has she not heard of Hitler or Stalin? Can describing their deeds as "sins" really only take place in church?

It is another matter that the philosopher is a thinker, and therefore knows that sin stands in relation to God. God is the ultimate source of all moral order. But God is present not only in church, but "on earth and in heaven". If one wants a God-neutral parliament, where the word "sin" cannot be uttered, then one also wants God-neutral public life. The fact that a parliament is not dominated by any one religion does not mean that it should be dominated by the religion of God-neutrality.

God-neutrality is indeed a religion, and today this religion alone seeks to muzzle Christians, to prevent them from saying the word which is synonymous with the tragedy of man: sin.

Why does this God-neutral religion spill over into the dictatorship of relativism? This is because it does not believe in redemption and does not recognise God's love and the mercy springing from this love – which has been inferred by all religions, but which has only been made wholly manifest in Jesus Christ. This philosopher has not taken account of the other word related to sin: forgiveness. There is also, of course, a third, related concept: redemption. This is the rejection of sin, God's forgiveness, and turning towards one's fellow man.

Following the example of Saint Augustine, in Point 96 of this volume the author contemplates the mystery of God's trinity. This enables us to understand why the fact that God is the embodiment of love and mercy became manifest in Jesus Christ.

How would God in one person be able to love? It would not be love if He projected love "outward" towards the creation that is man, without knowing love in His inner divine life. Consider the following: not only does Saint John write that "love is from God" (1 John 4: 7), but also that "God is love" (1 John 4:16).

One of the central concepts of Scripture is the human individual. This concept is almost a "by-product" of the Christological disputes; but without it there is no Europe! There is no so-called "Enlightenment"!

If God created man in His image, as a person, then this means that He is also a person: someone,

and not something. "I" does not exist without "you". The whole of human life is fulfilled in the revelation of the Holy Trinity. But this revelation can either be accepted – and we have been made aware of everything – or it can be rejected. But it cannot be said that it does not respond to man's deepest and only question, to suffering and to the desire for love.

If somebody – a Christian – doubts that this politician is engaged in philosophy and theology, they should read this entire work again. What political system has no philosophical basis? The driving force behind the twentieth century's major political systems was simply a philosophy which was fallacious and anti-human.

In Point 6 we can see that the adversarial philosopher is herself captive to a philosophy which is utterly fallacious and proven to have failed.

In order to clearly see the cause of the philosopher's indignation, we must examine the philosophical background. We find this in a work by Pope Benedict XVI, *Truth and Tolerance*², in which he summarises arguments put forward by Jan Assmann³. The latter makes three assertions:

– Moses introduced (or, as we would say, God revealed through him) the concept of "truth" to the realm of religion. In Assmann's view,

2 *Glaube – Wahrheit – Toleranz: Das Christentum und die Weltreligionen*

3 Jan Assmann, "Moses the Egyptian: The Memory of Egypt in Western Monotheism" (*Moses der Ägypter*, Benberg 1998, pp. 160–172)

truth was not originally a religious category, but from this point on all other religions were classed as idol worship.

– His second assertion is that ancient gods (and religions) were interchangeable (due to freedom of population movement, a lack of borders, the mixing of cultures), and so people lived in peace.

– Thirdly, Assmann (correctly) asserts that the question of truth is related to the notion of what is good, and therefore alongside the concept of truth there also appeared the concept of sin. He claims that ancient religions found no place for the latter, and so ancient pagans experienced a high level of spiritual peace.

Pope Benedict XVI exposes the fraudulence of these claims, and describes the extent to which – as early as the late twentieth century (and earlier) – certain philosophers had already begun a huge programme of “sensitisation” in support of the globalist worldview and the attainment of its global dominance.

Finally Assmann proposes erasing the consequences of Easter and the Exodus from Egypt, leading to the global emergence of a brave new world. The Pope, on the other hand, states that the concept of truth had already been introduced by Greek philosophers to extend to every area of life – and thus also to religion.

Nor is it true that there was peace in the world of interchangeable, intermingling pagan religions.

Indeed, there was only war: a war of the gods, in which people were helpless victims.

The biggest lie, however, is that ancient religions did not recognise the concept of sin; in fact they knew it well enough to continually make sacrificial offerings to their gods. Their concept of sin not only applied to religion, but was a fundamental precept embracing the entirety of human existence.

It is very useful to review the intellectual background and motivations of protests by today's globalist philosophers seeking to purge politics of Christian statements made by Christians.

The Hungarian Conference of Catholic Bishops presented the *Pro Ecclesia Hungariae* award to the author of this volume, and Pope John Paul II awarded him the Order of Saint Gregory the Great and the Grand Cross of the Order of Pope Saint Sylvester. On this basis I would suggest to seminaries, Catholic universities and colleges that this volume form an integral part of their educational programmes. I recommend it to all Christians: a thorough reading of it is equivalent to a university semester. I recommend it to the philosopher named in Point 6 and to every thinking person, and also to every compatriot of mine who rejects Christianity: they also have the right to know what it is that the Catholic Church teaches. One does not have to guess this teaching, nor seek it from discredited Christians who use politically correct rhetoric; because the latter do not offer the Church's inner truth to those outside the Church, but pander to them by serving up a sort of dubious hybrid.

Fr. Balázs Barsi, OFM

*"This is how a Christian must live:
continually striving for what they find
impossible – with nothing to rely on, except
Jesus.
Faith based on a life spent in peace and
security is simply a parody."*

Ruth Burrows, OCD

CHRISTIAN DEMOCRACY

1. As part of the Lord's Prayer we Christians say *Adveniat Regnum Tuum*: "Thy kingdom come". But what does this really mean? In a theological sense it refers to the realisation of God's universal rule. In an existential sense it refers to the realisation of the Kingdom of Christ in our hearts. And, in a political sense, it also means that it is simply not Christian to think of oneself as Catholic or Protestant at home with one's family and in church on a Sunday, and at the same time to ignore what is happening to the world, in one's country or one's town or city. This is because the mission we received at our baptism was to move the world – at least our little part of it – in the direction of the Gospels.

2. Every political programme and political action is defined by the image of humanity which forms its background – whether or not that image is explicitly formulated and openly expressed. If its notion of humanity is one-sided, then its political practice will also be distorted. This is because anthropological errors inevitably lead to the inhumanity of societies which are based on them.

3. The defining characteristic of our conception is modern, because in essence it consciously and continuously returns to eternal values. However ancient something is, if it is rooted in eternal truth it will always be young. For example, if we dip into the books written by the encyclopaedists of the Enlightenment, we realise that they are unreadable ephemera which in our day and age are meaningless, and

are at most only interesting as historical curiosities. Then if we read something from Saint Augustine, we feel that it is alive, fresh, and speaking to us in the here and now. Augustine is alive, while the work of the encyclopaedists is fodder for moths in dusty libraries. This is because Augustine is bound to Eternity, but encyclopaedists are bound to a transient ideology of a past age. Well, that is why we are modern and they are obsolete.

4. The very reason I can understand other religions is my own Catholic identity. Anyone who sees this as a problem must also say that, for example, men's interests can only be represented by men – which is obviously absurd.

5. In Christian circles there is a widespread perception that politics, the political way of life and the vocation of politics are slippery surfaces, which decent Christians would do well to avoid altogether. If decent Christians avoid politics and the political vocation, however, the whole area will be left to the hyenas. This has very sad consequences for our values and interests, and for society as a whole.

Christian politics and Christian politicians must simultaneously achieve two goals: honesty and effectiveness. Honesty, because one is not only responsible for oneself, but also for one's party, and even for evangelisation. (I am not thinking of media smears, because in a sense being the target of such smears is precisely a sign of one's political honesty, as if there are no such attacks one is either not really

representing Christian values or not doing so effectively enough to be worth smearing.)

The other goal is to be effective. Politics is just as much a skilled profession as that of a mathematics teacher, a pianist, or an engineer. If one lacks skill, if one does not have a God-given talent for this calling, one cannot effectively represent these values and one cannot achieve satisfactory results. For example, the Franciscan order is full of humble people. It does not follow from this that all the dear good Franciscan fathers should be Members of Parliament, state secretaries or ministers. So on the one hand one must be upright and pious, while on the other hand one must be effective, so the political vocation must be pursued with professionalism.

6. As a Christian I have the right to declare my Christian values in political life. It is characteristic and instructive that this is why I was attacked by the philosopher Ágnes Heller. She said nothing less than that I could express myself in Christian terms in church, but not in Parliament; for example, I could not say the word “sin” in the Hungarian parliament. First of all, it is extraordinary that Heller – who *a priori* denies the existence of sin – recognises only one sin: that of a Christian politician calling sin by its name. Secondly, Ágnes Heller’s standpoint is intolerant to say the least, as it questions my right as a Christian to think about the affairs of the world on the basis of my Christian values, and to pursue politics for the realisation of these values. I do not question Ágnes Heller’s right to use whatever liberal

or Marxist terminology she chooses, but I cannot allow the questioning of my right to represent Christian values and to use Christian words in the country of Saint Stephen.

7. There is a kind of spiritual and moral crisis – not only in our country, but across our entire civilisation. The basic reason for this is not simply that people commit sins: the real problem is that they deny the sinful quality of sin itself. The real problem is the attempt to establish sin as being a virtue, and wrong as being good; in many cases the possibility of escape from sin is thus rendered unrealistic.

For if I know what is good and what is bad, what is sin and what is virtue, then there is a foothold which can support the fallen person. But if the existence of sin is called into doubt – or even denied – then the fallen person is unaware of their fall. And since they have no foothold, standing is an unrealistic prospect: the need to stand does not even enter their mind.

8. In a political, sociological and – dare I say it – moral sense, society can hardly be expected to obey laws that are conspicuously and brazenly unfair. And if the trust and faith of society in the justness of laws is shaken, then the assumption of their rationality and authority will collapse. At that point the greatest ill that can befall a society will surge to the surface: lawlessness, chaos and anarchy. Because the precondition for an orderly society – and thus life which can be deemed as fit for humanity – is

the authority and rationality of laws: in other words, the justness of laws. How can we realistically expect citizens to be law-abiding if they are forced to see their relation to the law as hardly being any different from that of a victim's relation to their mugger?

9. Christian philosophy teaches us that peace is the fruit of righteousness: it is not simply a lack of conflict, but is the fruit of righteousness. This is why submission to injustice is not peace. And therefore opposition to injustice is the precondition for peace.

10. For a political party to claim that it does not want power is as absurd as an angling club saying that it has been founded not to catch fish. Power is not a goal, but a means, with which one may enact a positive political programme. Power in itself is neither good nor bad. A knife, for example, is good if I use it to cut bread for my child, but it is bad if I use it to stab my neighbour in the stomach. Likewise, power is bad if it is viewed as an end in itself instead of a means to an end, because then it will become a kind of idol. It is bad if it is used for a bad purpose, against that which is good. And it is good if it is used well rather than abused. This also means that it is wrong for those who receive it to not use power for a good purpose.

11. The Christian conception of politics and society is not utopian – indeed in essence it rejects utopias. The root of the problem is in Plato, who is the

father of every utopia. Stated in somewhat simplified terms, Plato says that the state – the structured human community – was created when people became aware of a way of thinking which holds that committing injustice is good. Injustice is not good in a moral sense, but in a hedonistic sense: people enjoy domineering others. Suffering injustice is bad, and it is obviously unpleasant if one is being tyrannised by others. According to this theory, people created the state to prevent acts of injustice, because they realised that the detriment incurred by suffering injustice is greater than the benefit gained by committing injustice. Plato thus invented a myth which claims that a structured human community came into existence by people sitting down, logically comprehending something, and constructing the state. Therefore human society is invented – and in consequence it can be reinvented again and again. In contrast, Aristotle says that this is a myth, because man has never existed without some form of community structure, as anthropologically it is a given in human nature to be able to exist within a social structure.

The utopian model conceived by Plato and Aristotle's thinking based on the order of Nature have run in parallel with each other throughout history. In this regard, the thinking of Saint Thomas Aquinas, which was based on Aristotle, made clear – also in a philosophical sense – Christianity's commitment to natural law. Building on the pessimistic utopian tradition, the socialist model claims that man is an inherently bad animal, which the socialist state must train to become the socialist form of human. The op-

timistic liberal utopia, which derives from Rousseau, claims that man is inherently good, but it is society that corrupts him. Therefore if we do away with school, education, family, etc., then everyone will be beautiful, intelligent and good – because they are inherently virtuous.

Christianity is immune to utopias. This is because we know two things, derived from revelation and from anthropology. One is that we have been created in God's image. Therefore whatever wrong and unfairness there is in social structures, there will also always be a tendency for goodness. The Marxist utopia does not work and is anti-human because it cannot acknowledge that there is always some good in man. The problem with the optimistic utopia of liberals is that it knows nothing of original sin, which is the subject of Christian revelation and which is witnessed throughout human history. And since the nature of man is that of a fallen being, he has become prone to evil. So it is utopian to think that in himself man is beautiful, intelligent and good. This is why upbringing is necessary, and this is why we need schools and good social structures. Christian realism knows that man is made in the image of God, and it knows that man is good; but it also knows about original sin, and that man has become prone to evil. This balanced thinking is the feature of Christian philosophy on which the Church's social teaching rests. This philosophy allows for the unfolding of the whole person, including that part which forms its essence: transcendental openness.

12. Christian teaching is embedded within the Church's social teaching, which in the Catholic Church is contained in papal encyclicals on social issues, and in the Protestant Church in social ethics. Of course this is not the same as any political party or any political programme. However, the ambit within which Christians living in the world can search for the answers to society's challenges can be precisely drawn: that ambit is the social teaching of the Church. There are some basic assumptions which must be accepted by a party or a politician for them to be able to call themselves Christian. The Church's social teaching and party politics are not identical, but neither are they independent of each other; because Christian politics is what it is because the benchmark it accepts is the social teaching of the Church.

Let us consider an example to grasp the difference in meaning between the Christian, socialist and liberal models. As Christians we can say that you, my liberal friend, are right when you emphasise human dignity. However, we emphasise this even more when we say that human dignity does not come from a parliamentary or a UN General Assembly decision, but that we are created in God's image. Therefore, all of us – rich or poor, young or old, healthy or sick – are of eternal worth, because we are created in God's image. Human rights are not granted by parliaments or international organisations, but they are given by the order of creation, which is recognised and acknowledged by a parliament or a declaration of human rights. The

Christian conception, however, is critical of liberals, because the latter interpret human dignity as if the individual were detached from the community; this philosophy sees humanity deformed into sheer individuality, which involves the complete disfigurement of human personality, because it divorces it from a communal context. Opposing the individualism of liberals, Christians assert the notion of personalism, which always refers back to the communal dimension of being human.

On the other side we find a similarly exaggerated and one-sided approach. Looking at the socialist model – and here I would emphasise that I am thinking of the classical socialists like Marx and the classical Left – we can say that you, my socialist friend, are right when you emphasise the communal nature of humans. Indeed in this we claim more than socialists do; because there is overwhelmingly more solidarity in seeing Christ in our fellow human beings than in thinking that a government's social programmes will solve the problems of human existence. The Christian conception is also critical of socialism, because socialism – at least in its classical form – overstates the communal aspect of human life to the extent that the individual becomes nothing more than an insignificant cog in its machinery: the individual person loses their importance. Let us consider Marxist class ideology, in which a person is not an individual, but a member of his or her class. The National Socialist version of this idea is that people are dissolved into their race, thus losing their

individuality. Therefore the Christian conception is always critical of socialist ideology, because the latter slides into collectivism, denying the importance of the individual.

In the history of philosophy the problem has always been that liberal individualism and socialist collectivism are clearly disfigurements of the human individual, and are one-sided. The question is the following: how can we reconcile the two principles of the individual and the community? The answer is provided in the social teaching of Saint Thomas Aquinas, who introduces the notion of subsidiarity, or mutual assistance. Derived from natural order, this states that nothing that can be done by a small community may be arrogated by a larger community. Problems must be solved in the context within which they are to be found, according to the order of nature; but if it is impossible to solve a problem at the level on which it arose, then it must be solved at the next level up, in such a way that in the future those at the lower level will be able to help themselves. This idea rejects the liberal notion that everybody must solve their own problems, and that if they cannot, they only have themselves to blame. At the same time it also rejects the infantile socialist notion which seeks to organise people's lives by letting them vegetate while claiming state welfare benefits. Therefore the three teachings of the Church within which Christian politics is viable are the individual, solidarity and subsidiarity. Anyone who does not accept these three notions cannot be a Christian politician.

13. When Jesus says that not the smallest letter or the smallest part of a letter will pass from the law, it follows from political logic that he can be labelled a right-wing fundamentalist; but when he identifies himself with the poor he can be labelled a leftist revolutionary.

This does not mean that Christian democracy is positioned between the Right and the Left; it means that there is a valid approach within philosophical history and political theory which holds that within Christian teaching there is a unity – dating back to antiquity – between fundamental traditional and social values, which today are classed as either of the Right or the Left. The tripartite unity of Liberty, Equality and Fraternity – inspired by Christianity – was secularised by the Enlightenment, and after the French Revolution it was torn apart by one-sided extremes. Liberty was distorted to become individualistic liberalism; Equality was deformed to become collectivist socialism; and both forgot about Fraternity. Only Christian democracy preserved the original tripartite unity resting on the original Christian foundation.

14. The concepts which gave rise to the fundamental values of liberalism and socialism – the French Revolution's demands for Liberty, Equality and Fraternity – are at root and in essence Christian concepts. It is another matter that they have been secularised, and then taken to one-sided extremes. These are essentially Christian values with Christian roots, so we Christian democrats must accept these

ideas as treasured assets and – by giving them their rightful place, and restoring the interrelationships of the entire notion of the human – we must show them to be our own values.

It follows from this that Christian democrat and Christian social standpoints – related on the one hand to liberal values, and on the other hand to social democratic values – give Christian democracy the special opportunity for links in both directions. This is why I would venture to say that in a certain way Christian democracy is capable of what I could call movement, but without a shift in position: placing emphasis either on linking to liberal values or to social democratic values without abandoning any, and at the same time avoiding internal contradictions. (Meanwhile this internal contradiction clearly exists in the link between liberalism and socialism: liberals want as much freedom as possible, and socialists want to enforce equality. But, because people are not equal, if there is freedom then there will be no equality. If one enforces equality, one necessarily limits freedom.)

15. In my opinion the history of communism as the atheist religion began with the interpretation of the Prophet Isaiah and the Ebed-Yahweh songs. These tell of the Lord's suffering Servant, who through His suffering raised up mankind. This is understood by Christianity to refer to Christ, and by Judaism to refer to Israel. Marx simply secularised it and applied it to the proletariat. This is how Heaven and the heavenly Jerusalem became communism. The signs of God as

an absolute – for example eternity – were bestowed on the material world. This is also betrayed by the iconography: Marx, Engels and Lenin play the role of the Trinity, with one idea existing in three persons; Marx's *Das Kapital* and *The Communist Manifesto* are the Gospels; the martyrs of the working-class movement correspond to the ancient Christian martyrs; communist marching songs are the counterparts of Orthodox church songs; parades on 1 May imitate Easter processions. Why was Lenin's body preserved? Because they wanted this new "relic" to be a kind of substitute for the relics of the saints which after 1917 were taken from the Russian people and publicly defiled.

16. György Lukács considered it to be self-evident – but of course he did not say so explicitly – that he and those of his stamp were destined for power. I could even say that they really believed that they had been chosen to make mankind happy – even if it so happened that people would die in the process. So it was György Lukács's challenge to create some kind of ideology which explained why he and his kind were chosen to gain power. The starting point came from Marx's proposition that all consciousness is false apart from the proletarian consciousness, which is not false. This state of affairs, however, was not known by the proletariat – and furthermore, those who came to this conclusion were clearly not proletarian themselves. The Lukács answer to this conundrum was that whoever claimed that the entire construct was patently stupid – and

even self-contradictory as a system – was simply providing proof that they had false consciousness; and so they could not be right. And if such a person were to persist, then Comrade Lukács himself might put a bullet through their head. The essence was that there was an elite who were predestined for power, who had no false consciousness, and who were therefore right; at the same time there was the proletariat, who in theory had no false consciousness, but who did not know this. But there was the elite who knew it, and therefore they would make the proletariat happy, whether the latter wanted it or not; and there were those who opposed this, and who obviously had false consciousness, and were therefore mistaken.

17. The starting point for economics is the utilitarian assumption that people are “rational actors”. In an anthropological sense this is an absolute mistake. Why is a banker more rational – or, if you like, more “utility-maximising” – than a Carmelite friar? After all, is there a longer-term and more profitable investment than eternity? Or why is it more rational and useful to invest my money in equities than, for example, in my family, by going on holiday with our children? Why would it be less rational or useful to spend money, time or effort on a child’s education, on communal activities, or on intellectual or spiritual goods? Value can only be measured within another system of coordinates. In this context, I have emphasised the importance of the anthropological cycle. The economy also has a million such preconditions

and aspects, which in a strict sense are not economic in character: morality, for example.

18. A vicious circle can be plainly seen. Having become impossible to conceal, the inadequacy and inhumanity of unfettered capitalism once gave the utopia of Marxism the illusion of reality; now it seems that Marxism's historically proven inadequacy and inhumanity is doing the same thing for unfettered capitalism. We have suffered "actually existing socialism" – the burden of which we still struggle under today – because those in power at the time did not want to hear criticisms highlighting its errors or hear of social teaching that was in tune with human nature and could allow the development of the whole individual. Now, under the spell of unfettered capitalism, those in power seem to not want to hear this criticism. It would be madness to again plunge into what could be foreseen as being inadequate and inhumane and on which – in agreement with the encyclicals – history has delivered its verdict.

19. The current crisis is the crisis of neoliberal economic policy, and the harbinger of its historical collapse: the collapse of the "invisible hand" myth; the collapse of the ideology that proclaimed that there is no need for state involvement in the economy and financial affairs, as the economy and the market will regulate themselves. In the name of this liberal policy they have sabotaged the state, and now they expect the state to save the day. After the fall of Marxism, Pope John Paul II issued a prophetic warning to the

world that the historical collapse of actually existing socialism must not be an excuse for the glorification of unfettered neoliberal capitalism.

20. There are areas of life – such as the economy – in which market conditions must exist, and there are other areas in which the prevailing conditions are essentially not of the market, but of solidarity and state responsibility. Such areas are health care, education and culture.

21. This country has been ransacked twice – by roughly the same circle, interest group, network, or whatever we choose to call it. After World War II, they said something about private property being bad and state property being good; and in the name of nationalisation they took people's land, businesses, houses, and the essence of who they were. During and after the fall of communism, however, they said that state property was bad, private property was good, and they squandered the remaining wealth of the state.

22. The injustice of privatisation – which is in fact the plundering of national assets – must be opposed, because it is contrary to the interests of the nation when private property turns its back on the public good: when it does not represent development, but the stifling of Hungarian competition and monopolisation of the Hungarian market by foreigners; when it does not represent the expansion of service, but people having to pay not only for a

service, but also for high profits for investors. State property must not be a target for predators – and we must also highlight that in reality it is not “free of encumbrances”. This is because it embodies the value of the unpaid work of successive generations. Let us remember that, under socialism, a large part of workers’ wages was withheld, and the state’s reasoning for not paying this was that it provided free health care, social security and decent pensions. This was guaranteed not only by law, but in the constitution. For this reason, the state not only owes billions of euros of debt to foreign creditors, but also to its own citizens. Natural law dictates that obligations towards people struggling to meet their everyday living expenses are stronger than those towards the profits of investors. Of course one must not forget political reality and the fact that economic room for manoeuvre is limited; but moral order must not be sidelined.

23. The neoliberal dogma of the last century has led to financial balance being pushed to the fore, before all else. Here I would point out that if this were a valid position, then the best country in the world would be Somalia: it has zero spending and zero revenue, so the balance is indisputable. We say that it really is important for the government budget to be balanced, but this is not the only important factor. Economic growth or social policy must not be sacrificed on that altar. This is why I say that the state must force banks and multinationals to bear a proportionate share of the overall burden.

24. Christian social teaching does not operate in terms of the conflict between labour and capital, but builds on consensus between labour and capital. The task is the humanisation of capital.

25. The goal is for as many people as possible to own as much property as possible – but so that the property benefits not only themselves, but others also.

26. The entire left-liberal-green league has an obsession, a dogmatic obsession, that the development of the world is characterised by ever greater secularisation, the disappearance of nations, and the abolition of the family. They see this as development. From this point of view, they find it inconceivable that a formerly socialist country sees the importance of religion, churches and national existence, and sees the family – based on the marriage of one man and one woman – as important. This is why from their point of view, in their perception, what we are doing is the opposite of what they think of as progress. We think that what they consider to be progress is pure deviancy.

27. There is common ground between the two different political approaches of Christian democracy and green parties: protection of the environment, or nature. But there is also a fundamental difference: we believe in the protection of the order of nature in its entirety – not only the ecosystem, but in a cultural sense, relating to mankind and society as well.

They – illogically – see nature and its order only in terms of minerals, plants and animals, while for humanity and society their ideology becomes unnatural, embracing same-sex marriage, abortion, euthanasia and pro-drugs propaganda. We believe that the order of nature reflects the order of creation, but in its entirety: not only the world around man, but also the order of man and society. Therefore our political creed is that protection of nature is the protection of creation.

28. Heidegger propounded the idea that no field of expertise is able to define itself, its own methodology and the limits of its own domain. Thus the essence of what mathematics is cannot be a mathematical question, what the methodology of chemistry is cannot be a chemical question, and the extent of biology's domain cannot be a biological question: these are theological, philosophical and moral issues. The same is true for social sciences. So in this regard the Church has a special role in terms of prophecy and teaching. If we are talking about cloning, genetic manipulation and the like, we can see that it is a catastrophe for mankind if a misunderstanding of the legitimate autonomy of specialist fields leads to the desire to disregard this special mission of the Church. The fact that within a particular specialist field it is technically possible to do something does not mean that you may do it. Of course natural sciences, social sciences and politics each have their own legitimate autonomy, but they can never be autonomous from morality.

29. Our position – the position of Christian democrats – is this: natural law stands above the written constitution and positive law, and because the order of nature reflects the order of creation, in this context it is the ultimate reality. In the matters of supreme importance, Parliament may not play God. Our position on the protection of the unborn, for example, is derived from this; since from the viewpoint of human life, there is no logical, philosophical or scientific difference between a foetus being one, four or eight months old, or being within the abdominal wall or outside it. If Parliament can decide that a foetus can be sentenced to death purely on account of its age, then logic dictates that any human life may be extinguished on the grounds of age or state of health.

30. There comes a time when, as a symbol of the Hungarian will to live, a nappy drying on a clothes horse has a meaning equivalent to that of the national flag.

31. The formation of social reality and the proclamation of the truth can together lead to a change in public opinion on the right to life. Political reality and prophetic message are together my guiding principles.

32. If we have done our utmost to defend life but are outvoted, there is still the prophetic message of our having rejected it.

33. If on the question of marriage we were to abandon the definition – based on the order of na-

ture – of it being between one man and one woman, and we were to expand that definition to include, for example, two men or two women, would this not discriminate against other combinations? What about polygamy? If we were to abandon the “man and woman” why not the “one”? If two men can marry, why not three? Where would the boundary of marriage be then? Moreover, the Hungarian state does not defend the institutions of marriage and the family and support them financially and morally in order to fund the “sexual self-realisation” of citizens, but because it is in this context that children are born and brought up, thus sustaining society and the nation.

34. We do not want to stigmatise such people, but let us not call their relationships “marriage”, because that is a sanctified concept; and they should not adopt children, because the child’s constitutional right to a healthy upbringing is a higher principle than the desire of homosexual couples to have children. And we shall not – because we cannot – abandon our right and our duty to call sin by its name, on the basis of the order of nature and Christian teaching.

35. They make a political ideology out of their own deviant lifestyle.

36. It is gravely irresponsible – indeed grave prejudice – to brand as prejudice something that is a daily experience and a sociological fact. This relativises true prejudice.

37. These programmes are said to be “reality shows”. Obviously they are not reality, but a segment of reality, a subcultural node – a perverted subcultural node, I would say. But as they are presented as if they are reality, after a while they actually create reality in society – in the manner of a self-fulfilling prophecy. Therefore the state cannot avoid the responsibility of what it allows to be presented to society – by the media, for example.

Let us look at the commercial media, for example. I do not question investors’ right to invest in the media. But why does someone invest in the commercial media? They invest in order to reap higher profits. If one could get more profit elsewhere, one would invest there. So what is the purpose of commercial media? To bring investors the highest possible profit. How do you make this profit? There is only one means: advertising revenue. Advertising time cannot be increased indefinitely, because it is limited by the 24 hours in a day. And if commercial breaks exceed a certain length, viewers will no longer watch a show; ratings fall, together with the value of advertising time, and investors’ profits are also thereby reduced. So the one way to increase profits is to increase the size of one’s audience. And the larger the audience, the more valuable is every minute of advertising time. How can one increase the size of one’s audience? I am sorry to say that, unfortunately, this is not necessarily achieved by showing things of beauty, quality and intelligence, but rather the most aberrant and reprehensible things. This is done shamelessly, as there is only one

goal: to increase profit. And then there is the role of the state, which says, "Dear investors, of course you have the right to profits, but in defence of society we also have the right to say 'no' to some things."

38. I will give an example to try to throw light on the role of the media: if I go into a Chinese restaurant, say, and they give me a menu on which I have a choice between *hutulu* and *kutulu*, then in reality I have no choice at all, because I have no idea what either of them are. If it is written in Hungarian that one of them is breaded carp and the other is fried duck, then I can choose in the true meaning of the word. Well, the media is offering people *hutulu* and *kutulu*. The whole superstructure of parliamentary democracy rests on the basis of free elections. Indeed so, but worldwide it is increasingly clear that while the separation of powers is painstakingly elaborated, the media, which has a decisive influence on elections – and thus ultimately on the entire state apparatus – is not in fact under constitutional control, but is in the hands of certain financial-ideological interest groups. This is why I say that parliamentary democracy depends on true freedom in elections: this not only means that there must be no electoral fraud, but also that there must be the real guarantee that, through their media power, certain interest groups cannot manipulate public opinion – and thereby elections.

39. Across the world – but especially in Hungary – there is a peculiar process of juggling concepts.

Aided by its control of media positions and its media monopoly, the secular intelligentsia arbitrarily defines certain concepts, and then hammers home its message to society in accordance with this distorted definition. It endows a concept with a definition that only contains its secondary characteristics at most, omitting the essence, and then uses this concocted – completely arbitrary – definition in a colloquial manner to reach utterly bizarre and surprising conclusions. It is therefore vital that we conceptually clarify our own intellectual framework by defining our concepts – otherwise we will end up surrendering ourselves to the secular media intelligentsia, which shapes these concepts to satisfy its own political interests.

40. The first, second and third priority of the Hungarian government of the day is its responsibility to the Hungarian nation – not to Brussels, Washington, Moscow, the World Bank or anyone else.

41. It is scandalous that we Hungarians have to hear others say that we joined Europe a couple of years ago: where do they think we were for the previous one thousand one hundred years or whatever, if not in Europe? And seen from the other direction, where would this Europe be if we – with all our spiritual roots – had not been in this Europe, for a thousand years since Saint Stephen? Over the course of a thousand years we have shed blood while acting like a shield to defend this Europe against the Tartars, the Turks, and – to put it diplo-

matically – against the other forces of Eastern paganism. This is why we have no need to slink into the European Union after hours through the servants' entrance and huddle there like a poor relative: we must claim our rightful place, earned by our deeds throughout history. Because if we do not respect ourselves, nobody else will respect us either. And if we do not know our own value and communicate it, then nobody will appreciate us.

42. After having survived the Eastern Bolshevik persecution of Christianity, it was a painful experience to be confronted with anti-Christianity under the influence of Western Freemasonry, with the provocation entitled "The Draft Constitution of the European Union". This sought to designate Graeco-Roman civilisation and the tendency known as "the Enlightenment" as the basic values of European identity, but was unwilling to make any mention of Christianity. This was clearly a falsification of history, as, in addition to Greek culture and Roman law, the roots of Europe are in the ethics of the Old Testament and Germanic state organisation – one need only think of Charlemagne. From these building blocks, Christianity raised a great cathedral: the wonder we call European civilisation. This is Europe, whether one likes it or not: Christian civilisation. Paradoxically, even its denial – from Voltaire to Marx – can only be interpreted within the bounds of Christian culture. It is no accident that there was an attempt to place emphasis on "the Enlightenment", even though that was merely one of many European ideological cur-

rents. I find it difficult to ignore the notion that the explanation for this is an attachment to anti-clerical, Jacobin traditions. We must see clearly and make public the fact that the question of a reference to Christianity is a question of whether the European Union will have a soul: of whether it will be a spiritual-cultural community, or merely an economic undertaking. Nevertheless – and the proof of this is history – it will only have a future if it has spiritual content. Christianity and Europe are inseparable from each other. To put it more precisely: Christianity could exist without Europe, but Europe could not exist without Christianity.

43. There are two intellectual errors. One is on the left-liberal side, which sees the European Union as the fulfilment and purpose of Hungarian history. This is completely erroneous. Hungarian history has its own purpose in itself, not in some international organisation. The other error is that some people show hostility towards the European Union out of an emotional impulse. At an emotional level, in some ways I understand this. And yet we must ask ourselves: without the European Union, what would there be? I am also extremely critical of the Brussels bureaucracy, especially when bureaucrats who have been elected by no one sit in judgement on sovereign countries and governments elected by their peoples. Nevertheless, in a sober and rational sense it is still in the interest of the Hungarian nation for it to seek to assert its national interests within the European Union. However painful and bitter it may be, we must

represent our national interests within the European Union. We must not give ground to those who want to surrender, but there is little sense in our rushing headlong into a concrete wall.

44. The European Union is not the Hungarian nation's historical destiny, but a means of preserving the Hungarian nation: we are pro-EU insofar as the EU serves the interests of the Hungarian nation.

45. We are critical of the EU, but we are loyal to the heritage of its founding fathers. The EU sins, but was not conceived in sin.

46. The Brussels bureaucracy and the European Parliament are striving to bring the nation states under their control and to create a kind of United States of Europe. This is true, but the founding fathers of the European Union did not dream that it would be any kind of United States of Europe, but a Europe of nations – and, indeed, a Europe of nations inspired by a Christian sphere of culture. Most European citizens – including me – do not want a United States of Europe. This is why it is very important that in the Fundamental Law there is nothing about us renouncing some of our sovereignty because of the European Union; in fact we shall exercise part of our sovereignty together with other countries – and this is a big difference!

47. The country of Saint Stephen can never be a caliphate! It can never even be allowed to be a

so-called "parallel society". We can compare the three religions thus: Judaism does not seek to convert a single non-Jewish person; Christianity is a missionary religion, but does not force anyone to do anything, because faith is a grace that can only be accepted with free will; Islam, however, is a conquering religion. One only has to read the Koran and the history of Islam. I respect Islam as a world religion and a great culture, but I also see that the attempt to introduce Sharia and Jihadism will sooner or later become reality. We must protect the nation. After all, we have 150 years of experience in this.

48. I am scandalised by Europe's behaviour in relation to the persecution of Christians, accepting as it does this double standard: in some Islamic countries people are executed for converting to Christianity – or even presenting a Bible as a gift; meanwhile Europe is becoming crowded with mosques.

49. What has become of Paris, and of France, "the eldest daughter of the Church", in the shadow of Sharia? It really is true that this is the last French generation which can still live the French way of life in France.

In Europe there are those who have been lost or are in the process of being lost; and then there is Hungary and we Central Europeans, who are fighting. Hungarians, Poles, Czechs and Slovaks are fighting to live Hungarian, Polish, Czech and Slovak lives in Hungary, Poland, Czechoslovakia and Slovakia.

We Hungarians believe in the continuity of Hungarian history and in the eternal Hungarian nation, so that we can pass on to our children the legacy of Saint Stephen, Matthias, Széchenyi, Pázmány, János Arany and Bartók, our history, our culture, our language, and our way of thinking. Because Hungarian survival in the basin of the Danube and the Tisza is a mission of one thousand one hundred years.

50. How did Europe come to this? For two hundred years the anti-Christian machination of the ideology of Jacobins, Bolsheviks and Freemasons has used every means possible to relativise, attack and persecute Christianity – resulting in the vacuum of identity loss. And we have to acknowledge that its propagation of deviancies is rightly met with contempt and disgust from Muslims. It is strange, but they do not realise that when Christian European civilisation has fallen – due to loss of identity, decadence and mass Islamic immigration – the propagators of deviance will be the first to be beheaded by the Islamists, while we will be left until last. We must see this with crystal clarity: if today we take the wrong decision about migration, the result will be irreversible.

51. The ideology ruling the world today – that of the Democratic Party in the United States, and the Socialists, Communists, Liberals and Greens in the EU – does not in fact see a threat in migration, but an opportunity for destruction of the Christian-con-

servative system of values – and, above all, of nation states. Since these notions are alien to the migrant masses, the latter are seen by the Left not only as their future electoral base, but also as a means of definitively relativising the Christian legacy, and as a means for what is called the “Brussels bureaucracy” to finally crush the nations. I would point out that if they were to succeed, Islamism would mean that there would be grave consequences for them also.

52. Caritas for migrants, but self-defence against migration. The stakes in the current fight against migration are that Europe remains Europe; and that Hungary remains Hungary.

53. According to the order of nature – and classical Catholic teaching – the assignment of responsibilities can be described as a series of concentric circles. The innermost, primary duty and responsibility is to my own family; then to my nation; and finally to humanity as a whole. Mixing these circles of responsibility is fatal.

54. First of all we have to answer the question of who we are, what our mission is, and why we are doing everything that we do.

Who are we? We can give the answer in three statements: we are the only historical party; we are the only Christian social party; and we are the only party with a universal worldview.

The KDNP is the only historical party in Hungary. Since 1944, when our forefathers founded this

party, in the spiritual sense we have not changed one iota. The reason we have not changed is because truth is eternal. That is why we see change in current events, the expression of solutions to challenges of the present, and the nature of things; but the spiritual basis is unchanged, because it rests on the order of nature and the order of creation. A Christian democratic party must avoid two traps. One trap is being enthralled by changes and losing sight of the essence; the other trap is to cleave to modes of expression which are bound to a past age. Our task, therefore, is no more or less than to represent eternal truth in the language of a given period.

What does it mean to be a Christian social party? It is very important to be aware of this, because public discourse divides the political palette into right and left. In common parlance this is true, of course, and within this coordinate system we are indeed a centre-right party. But in reality there is not only one coordinate system, but two. There is a coordinate system which highlights traditional values and the denial of them. One axis in this system is family, church and nation; the other axis is the denial of these. In this context, we are a conservative party which is firmly on the right, as we are defenders of the family and marriage, we believe in the mission of the churches and we stand on patriotic foundations. The opposite of this – its denial, or antithesis – was the now defunct left-liberal SZDSZ (Alliance of Free Democrats). Yet there is another coordinate system – one of social justice – in which one axis is labour,

and the other is capital. In this system, the Christian Democratic People's Party is a moderate centre-left party, as we promote the priority of work over capital, and we hold that capital and private ownership do indeed have a communal dimension.

And we are the only faith-based party. It is crucial that we see the aspects of this question with crystal clarity. Internationally, the problem that faith-based parties have is that truth is not always to the taste of majority opinion. Consider, for example, the defence of marriage or of unborn life. In this situation there are two mistakes which can be made. One is saying that we do not care about votes, and we are on the side of what is right, come what may. By saying this, we can easily become a religious congregation. But we are a political party, with the aim of shaping history, and this is only possible with a majority in society – and, ultimately, by winning elections. The other mistake is to commit the sin of surrendering our principles for the sake of votes. All very well, but if we give up the values entrusted to us, and ultimately the truth, why are we doing any of this? The solution to this problem, the solution to the problem of truth and majority, is an alliance between a faith-based party and a mass political party. This is the alliance between the Christian Democratic People's Party and Fidesz. This makes it possible, on the one hand, not to commit an act of surrender, and for Christian teaching in its purity to manifest itself in the political sphere; and, on the other hand, it provides the support within society that enables us to shape history. If a party abandons its

spiritual well-springs, it will lose its spiritual essence, and will eventually disintegrate. The Fidesz–KDNP alliance is the guarantee that we retain the region of our well-springs and reach the majority of voters.

55. Our story goes back to 1944, to István Barankovics's Democratic People's Party and the tradition of Christian social movements, which rejected both unfettered capitalism and the brown and red dictatorships. Those who had opposed the brown dictatorship had the moral basis to also oppose the red dictatorship. There is a characteristic stream of thought that runs through Hungarian history and survives to this day: the notion of being "between two pagans". This is represented by defence of the legacy of Saint Stephen from both the earlier paganism of the failed socialists and communists and the emergence of the later paganism of the far-right.

56. The history of the Barankovics party is a normative one, like a historical prototype for the whole centre-right civic-Christian-national alliance.

*"Within the arc of the Carpathians,
May the song of Marian pilgrims
Be forever in Hungarian."*

Sándor Sík: "To Mary of Andocs"

THE HUNGARIAN NATION

57. In addition to a home in heaven, God has given us a home on earth, so somehow it is an act of faithlessness towards one's home in heaven to desert those matters which shape the fate of one's home on earth.

58. Every nation is a unique and inimitable treasure. No one other than the Hungarians can provide the richness that is the Hungarian nation. If we were to disappear from history then humanity as a whole would forever feel the irreplaceable loss of a special face, a melody, a thought from God: that which we call the Hungarian nation. For this reason, for us as Hungarians our primary duty to humanity as a whole is to preserve, develop and present the essence of who we are as a Hungarian nation: this is the gift we can present to humanity.

59. We must confront two fallacies. One can be called the internationalist or cosmopolitan fallacy, which denies the value of the nation. This sees the nation as a relic from the past or a form of provincialism, while modern "European Man" has no national affiliations. I cannot imagine a greater impoverishment of mankind than if the French were not French, Germans not German, Poles not Polish and Hungarians not Hungarian. This cosmopolitan approach is not man's fulfilment, but anthropological dismemberment. Internationalism – as part of the delusion of class ideology – is explicitly hostile to the nation. (The Hungarian language also clearly expresses this in its words for internationalism and

international: *köz* or “inter-” expressing not the community of nations, but something existing in the space between nations, which is a kind of vacuum or lack of existence.) The other fallacy is chauvinism, which on the basis of a nation’s right to exist, denies that right to other nations. The Christian approach thinks in terms of the nation, seeing all nations as having value and teaching that every nation has the right to existence – and that indeed it is every nation’s primary duty to universal humanity to develop the richness of its own value and make it accessible to all humanity.

60. What, in fact, is the true meaning of the state? What, ultimately, is the state? What, ultimately, is the Hungarian state? Obviously, it does not exist simply to issue address registration cards and repair the roads. These are also its tasks, of course, but the state has a more essential purpose, as ultimately it is not only an administrative service provider, but also the legal and – in the broadest sense of the word – political manifestation of the nation. Therefore the meaning and purpose of the Hungarian state is to improve the quality of life of Hungarian people and to preserve the Hungarian nation.

61. The first, second and third responsibility of the National Assembly of Hungary is to the entire Hungarian nation, and to no one else; to the entire Hungarian nation in space and time. It is responsible to the entire Hungarian nation in space: here, in today’s Hungary; in the Carpathian Basin; and around

the world. And it is also responsible to the nation in time: in the presence of history we bear responsibility to our ancestors, from whom we have inherited this homeland, our language and our culture; and we also bear responsibility to our descendants, who will hold us to account for our stewardship of this inheritance.

62. The role Hungary plays for members of the Hungarian nation outside its borders must be similar to that which Israel takes on itself for world Jewry. Every Jew, anywhere in the world, can be confident that in Israel he or she has a country, and – whatever happens – there is somewhere to go which is home, and – whatever happens – that country will stand up for its own diaspora communities. If Israel can do that, we can do that.

63. As a result of historical processes, nowadays the Hungarian nation can be compared to a three-legged stool: one leg is the Hungarians in Hungary; another is the Hungarians in the Carpathian Basin; and the third leg is Hungarians who have emigrated. If one leg falls off or breaks, the stool will collapse.

64. Since the time of Saint Stephen, the Hungarian nation has not only been a nation in a cultural sense – based on the Hungarian language, culture and historical community of fate – but also in a political sense, bound together by public law. This is illustrated by the significance of the Holy Crown.

65. In order to counter the threat of assimilation, traditional forms of support are necessary – but not sufficient. This requires a very strong driving force. This very strong driving force is to give citizenship to all Hungarians, wherever they live in the world. This is the constitutional unification of the nation to enable fellow members of our nation to be our compatriots.

66. There are no “category A” or “category B” Hungarian citizens. Hungarian citizens are not categorised as domestic or foreign. Hungarians living in the Carpathian Basin and Hungarians in diaspora do not expect quasi-nationality, because they are not quasi-Hungarian: they have the same Hungarian citizenship as we have. There is one Hungarian nation, with one form of Hungarian citizenship!

67. Loyalty is to the nation, to the homeland. The greatest loyalty one can have towards the EU, NATO and the United Nations is as an employee. The two must not be confused.

68. Our national interests, which are based on human rights, shall never be subordinated to the domestic policies of other countries, shall never again be subordinated to the interests of other countries, and shall never be subordinated to the interests of others.

69. The thief will not forgive his victim for the fact that his loot reminds him again and again that it is

stolen, and that he is a thief. This is why, after stealing his victim's belongings, he wants to steal their memory, and he wants to cheat them out of their conscious mind and soul. This is the reason for the pathological hatred of the broken and ransacked Hungarian nation, and for centuries of robbery of the soul.

70. Autonomy is not a favour granted to the Hungarians by a successor state. Autonomy and self-determination are human rights at the community level, and so they are our due.

71. The foundation is the refusal to ever abandon autonomy, because autonomy is the sole guarantee of the survival of the Hungarians of the Carpathian Basin: the territorial autonomy of the uninterrupted Hungarian nation and the cultural autonomy of Hungarian minorities. The Hungarian nation has never demanded anything that does not exist in many other places in Europe. We are not inferior to any other nation. If they can have autonomy, so can we. As a national avowal of faith, we must profess that every act which leads to autonomy preserves the nation, and every act opposing it is a betrayal of the nation.

72. We stand side-by-side with ethnically-based Hungarian parties. This is because in Hungarian parties the quality of being Hungarian is not an ancillary characteristic, but essential. If we were to abandon the ethnic Hungarian parties beyond the borders, then first mixed parties would be formed, then parties belonging to the majority nation but

with a Hungarian wing, and finally there would be Slovak, Romanian and Serbian parties with some Hungarians members. This is the slippery slope of assimilation. Therefore on principle we insist on ethnically-based Hungarian parties.

73. Hungary has a responsibility towards the parts of the nation. But the parts of the nation also have a responsibility towards themselves, one another and Hungary, and ultimately towards the worldwide Hungarian nation.

74. In Saint Stephen's day two blind alleys threatened the survival of the Hungarian nation, and Saint Stephen's wisdom prevented the nation entering either of them. One blind alley was the paganism of Koppány, who did not understand the spirit of the times. I do not know if Koppány was more Hungarian than Saint Stephen, but I do know that Saint Stephen represented survival of the Hungarian nation. The other blind alley was the abandonment of national independence – symbolised by Peter Orseolo, who offered Hungary to the Holy Roman Empire as a fief. The stroke of genius in Saint Stephen's historic accomplishment, and the element which led to survival of the Hungarian nation, was his linking of Hungary to Christian Europe, while not allowing us to become a fief of either the Holy Roman Empire or the Byzantine Empire.

75. In the age of Saint Stephen, the imperative for survival was exactly the same as it was in 1848 or

in 1956. In Saint Stephen's time this was expressed in joining Christian Europe and the creation of the sovereign Hungarian state. In 1848 the message was homeland and progress: that is, the attainment of national independence and civic transformation. In 1956 the task was the same: civic democracy, the establishment of a state under the rule of law, bringing an end to dictatorship and the attainment of national independence; simply put, it was the withdrawal of the Soviet occupiers. And this was a dual task: the necessary societal transformation; and understanding the spirit of the times and ensuring national independence. These were the conditions for survival of the Hungarian nation. Anyone who abandoned either of these would be the gravedigger of the Hungarian nation.

76. With the symbolic act of Saint Stephen offering the Holy Crown to the Virgin Mary, imminent Hungarian history was given a transcendent perspective.

77. In Jesus Christ, the history of every nation has become a history of salvation. Thus, since the history of all nations is somehow part of the history of salvation, so the story of our Hungarian nation is a history of salvation.

*"You can give way
in everything that is your own...
But in what belongs to Jesus Christ,
you cannot give way!"*

Saint Josemaría Escrivá

CHURCH

78. Contrary to secularist theories, it is wise to keep in mind that the Holy Spirit is not a sociological category.

79. The world today conjures up an age of syncretist Gnosticism, the essence of which is to definitively deny – in the name of truths – the existence of the Truth.

80. The task for us Christians is in part to act as testifiers presenting faith in a philosophical and theological light, and in part – as an introduction – to relativise relativism by sowing the seeds of disbelief in the existence of unbelief.

81. With regard to liberal relativists, their ideology must be relativised: for example, their favourite slogan, “neutral worldview”. First of all, in terms of worldview, only a dead horse is truly neutral, and it is obvious that “neutral worldview” is a nonsense. It is right for the state to be neutral on issues of faith and worldview: the secular, immanent state is not competent to decide on theological, transcendental questions. But the state cannot have a “neutral worldview”, and it especially cannot propagate such a thing – as liberals want. This is because a worldview-neutral state should maintain its neutrality towards the (non-existent) concept of a “neutral worldview”.

82. The Church is a reality *sui generis*: it is not a subsystem of the state institutional system, but a

reality with the same rank as the state. There are two forms of perfect society (*societas perfecta*): the Church and the state. This is due to the fact that their existence cannot be traced back to another, original community, and that the means necessary to achieve their specific goals are fully within their own possession, and are not granted by the grace of an external source. Thus the Church does not derive its existence from the state, and its means used in the service of salvation (dogmatics, the doctrine of the sacraments, liturgy, canon law) were not acquired from the state, but ultimately from its divine founder. Therefore no subordination can be accepted in the relationship between the state and the Church – only the most strictly maintained parity.

83. We want to acknowledge the service of the Church in its entirety. If we look at a church institution – say the Pázmány Péter Catholic University, the Piarist High School or the Bethesda Reformed Church Children's Hospital – then we see that there is a reality, but with two aspects. One reality is of the Church, which is a sign and means of salvation, and tends towards transcendence. In this respect, the immanent, secular state can only have one task: securing freedom of religion in its entirety. This is self-evident, as the secular state is not competent to take a position on theological issues. So with regard to the strictly-defined transcendental aspect, if I look upon the Church as a religious community, in this regard it is the state's duty to ensure religious freedom. But precisely because of the Church's transenden-

tal essence, and the fact that it is part of the world, it also makes a commitment to acting for the public good. When it takes on public service commitments, the state must recognise this, and not say, "Dear friends, we guarantee you freedom of religion, but maintain your institutions as best you can." As it undertakes public tasks, the Church institutional system must be financed by the state exactly in the same way that the state finances the state-municipal institutional system. Thus, the institution of the Church is on the one hand a religious community for which it is the state's task to ensure freedom of religion; and on the other hand it is an institution which assumes public responsibilities, and whose financing is the task of the state.

84. Christianity is a reality which is both historically and sociologically relevant. If it assumes public welfare tasks as a result of public need, the basis for all forms of funding must be that the Church will receive the same support as received by a similar state or local government institution for the same public task. If this does not happen, the question will not only be one of distinctions being made between church and state institutions, but of distinctions being made between some children and other children – on religious grounds. Therefore, the foundation for any form of church financing can only be that the same funding will be given for providing the same primary school or university education, the same social welfare provision or the same appendix operation as any secular institution.

If this does not happen, then the state is saying that if Christians, religious people, want their own church institutions, schools or hospitals, then they should also maintain them. But since religious, Christian people are also tax-paying citizens just like anyone else, and in the same way our taxes are used to support all state institutions, having to maintain our own institutions in addition to this would mean our being forced into double taxation – which is tantamount to declaring that we are second-class citizens.

85. There is a dangerously mistaken assumption, which is referred to everywhere – not only in Hungary, but also in Western Europe. This assumption states that the institutional system – say in schools – can be divided into two parts: state and non-state. State institutions belong to the state or local governments, and non-state institutions belong to the Church and foundations. Consequently, state institutions are completely state-funded, and non-state institutions are only partially state-funded. This is a totally wrong approach, because the concept of religious freedom dictates that as a Catholic I go to a Catholic school. This is my human right; and the fulfilment of a human right must not be linked to financial conditions. So, staying with the example of schools, the correct division is that there are the following: non-private, publicly accessible schools, which are either state-, local government- or church-run – the latter available on the basis of human rights; and private schools, belonging to foundations. This is for the simple reason that foundations' schools are

actually businesses which provide some special services – for example, special methods, afternoon tennis or a language course in Oxford – which people who want to benefit from will pay for. In the first example, in the non-private schools – which may be state-, local government- or church-run – the state must provide full funding; for private schools it should provide partial funding. This is a very important distinction, because if we fail to make it, then it could have very serious and long-term negative consequences.

86. It is not a normal situation for a child to finish school being able to write an essay on, say, whether in a covalent bond an electron is spinning this way or that way, or how the spores of a forest fern are dispersed, but at the same time for there to be no systematically taught answer to the question of why you should not strangle your neighbour if you are angry with him. It is clearly more important for human life to think about, for example, such questions as: “Why does something exist rather than not, when it would be far simpler for there to be nothing rather than something?”; or, “Why do I even exist and, ultimately, what am I?”; or “Why should I do good deeds and shun bad deeds?” Such questions are infinitely more important than covalent bonds or forest ferns. In other words, the teaching of ethics should be provided as a matter of course for those who for some reason do not want to take part in religious studies. It would do them no harm to hear something about Socrates, Seneca or Kant. The key

concept is the compulsory availability of teaching in ethics. So a child would either attend classes in ethics or in faith and morality related to their religious denomination; but they would have to attend classes in one or the other. In the same way, there is no debate about the need to learn a language, with everyone being able to study either English, German, French or Italian – but one of these languages is compulsory. I believe that the same logic should apply to the subject of faith or ethics.

87. I would like to emphasize that the state does not teach religious studies. Indeed, it is not even the case that the state commissions the Church to conduct religious education; but on the basis of religious freedom, the Church is free to teach religious studies, and – as a result of equality among citizens – the state finances it in the same way as it does any other optional subject.

88. I am always reflecting on why anyone, guided by anti-clerical instincts, considers it good to obstruct the service of the Church. In simple pragmatic terms, it is in the interest of an atheist to be nursed in their illness or on their deathbed by a nun who has devoted her life to the love of God and humanity rather than be cared for by an employee in a care home or hospital, who – with honourable exceptions – is doing that job because they have not found a better one.

89. In the Hungary of Saint Stephen, Christianity is not a subculture: we are not one of the subcultures, and we are not some kind of “other”. Others may be something different: but different from us!

90. The exercise of religious freedoms is not the same as obtaining the right to legal recognition as a church. Freedom of religion is a human right, a reality born with us, which the state does not grant, but recognises and acknowledges. As a legal category, however, the status of a church and the specific benefits and subsidies enjoyed by it are given by the state – from rational motives – for the benefit of society and the common good. So a religious community without legal status as a church will still enjoy unlimited religious freedom, because – within the limits of the Constitution – it may decide on whatever form of worship it wants. But from this it does not follow that a religious experiment devised yesterday should have exactly the same benefits as a centuries-old historical church with widespread support throughout society, operating a host of institutions.

This distinction is not discrimination: just as one form of discrimination treats identical things in different ways, another form of discrimination treats different things as if they were identical.

91. A lesson from Saint Stephen is that what is good for the Church is good for the country, and what is good for the country is good for the Church.

92. The Church's social teaching is part of theology. This fundamental point – affirmed by papal declaration – involves both extraordinary opportunities and responsibilities. This does not simply mean that we cannot be indifferent to the matters of this world, but also that the fact and – as defined in encyclicals – direction of our participation in it is a vital question for our faith, and consequently for our *salvation*.

On the basis of all this, we must address a frequently voiced banality: the demand “to keep an equal distance”. If we are willing to consider this claim on the basis of theology and common sense, then it becomes apparent that it is false – in fact absurd, to be more precise. What is the meaning of the demand that the Church keeps an equal distance? Firstly, it would mean that the Church would need to change according to the programmes and programme changes of the political parties. So the Church would have to be constantly on the lookout to discover which party proposed what, and when it did, so that, satisfying the need for “equal distance” it would always be sashaying this way and that to maintain an “equal distance” from everyone. Contrary to this, reality dictates the opposite: the Church stands on the solid rock of Scripture and Tradition, and the political parties move in relation to this fixed point, and can approach or move away from it. And the Church, on the basis of and following on from its social teachings, cooperates with political parties for the appropriate ordering of the affairs of the world – if, where, when and to the extent that those political aspirations show movement in the direction

of the Church's social teachings. Where this is the case, there must be cooperation; and where it is not the case, there is no need to cooperate.

After this, one can hardly say that there is no point in taking a look behind the facade: who is it that is insinuating and declaring all these things, and for what purpose? The purpose is to call into question, deny and then negate the Church's social and political relevance. According to this, the Church can be involved in charity affairs, for example, but it cannot be a historical factor in a cultural sense – and particularly in a political sense. Why is this? Because if religion – the Church – has social and political relevance, then the ecclesiastical intelligentsia also has similar legitimacy. This is the area of greatest sensitivity for its traditional opponent, the secular intelligentsia, which – propagating the myth of its "expertise" – seeks to dominate its areas of political monopoly without restriction or competition.

Thus the (communist and liberal) insistence that "religion is a private matter" is of vital interest for secular intellectuals. It is for this reason that we see the resuscitation and propagation of individualistic religious traditions, as this relativises the social relevance of the Church. They precisely know that the Church and the ecclesiastical intelligentsia are not only in a union of faith (organisationally and spiritually), but also in a community of interests.

If the political relevance of the Church can be called into question (by demands for "keeping an equal distance", "maintaining religion as a private matter", and relativisation conducive to the prolifer-

ation of sects), then the ecclesiastical intelligentsia can be displaced. And once the ecclesiastical intelligentsia is displaced, the possibility of promoting the Church's social relevance becomes ever more elusive.

93. The Church has as much right to express its political opinion as has any other legal entity operating in society. A priest has exactly the same constitutional right to expound his political views as I have, or as any of us have. The fact that the Church does not do this is due to self-imposed restrictions arising from theological and pastoral considerations, and not because it accepts the dictates of the state or political forces. Incidentally, if a priest deliberately wades into party political waters, that is a matter to be dealt with solely by his bishop, and not the parties or the state.

94. József Mindszenty was persecuted by the Nazis and persecuted by the Bolsheviks. Under the Nazis he dared to speak out against the brown dictatorship, and under the communists he dared to speak out against the red dictatorship. Therefore in his person we can see a symbol of the fact that the Nazi and Bolshevik ideologies are in essence the same and, as a result of their nature, both ideologies are anti-Christian and neo-pagan. And therefore in his person and in his personal destiny it can be shown that Nazism and Bolshevism are inhuman because they are godless, and godless because they are inhuman. They are anti-Christian and neo-pagan. This

is an example of something which still sends a relevant message today: just because we do not like the Arrow Cross does not mean that we have to like the communist state police, and just because we do not like the communist state police, does not mean that we have to like the Arrow Cross!

95. Of course one can say that the legends of Saint Ladislaus are “only legends and myths”. According to our positivist viewpoint, a historical fact is something for which it is possible to say precisely, in a documentary fashion, what happened in this place or that at what exact time. A legend, however, also expresses a given event’s historical impact on a community. In this respect the legend is deeper and wider in meaning and significance. This is the case in a people’s collective memory, in the myths of a nation, in church tradition and in the legends of the saints.

96. God is the Absolute. From this fact it follows that there is one, because if there were more than one, each would be limited, and thus could not be absolute.

It follows from this essential quality of the Absolute that He has absolute knowledge of everything, and thus also of Himself. The Absolute thinks about Himself: Thought about the Thinker Himself. If I reflect on myself, it is different from the Absolute reflecting on Himself, as my thoughts about myself are not exactly the same as me: me and my image of me are not the

same; indeed, I truly exist, while my thoughts about myself are only concepts in my mind. By contrast, when the Absolute thinks about Himself, then it is perfect: He is the same as His thought about Himself. Furthermore, because they are the same, not only is He real, but also His thought about Himself is not merely a concept, but is as real as He is Himself. As the Thinker is a person – because He thinks about Himself – therefore the Thought cannot be impersonal, since then it would be neither perfect, without deficiency, nor the same as the Thinker. The Thinker turns towards Thought as an infinite value; and Thought – as infinite value – turns towards the Thinker. This is love, in which and whereby the Thinker turns towards the Thought and the Thought towards the Thinker: Thought is infinite, as it “conveys” infinity: it cannot be “less” than the Thinker and the Thought – because it is itself a person. From all this – as it can be seen that there is no other aspect – it can be asserted that this is the Absolute: the Thinker who thinks about Himself.

97. In truth, the question is whether The Holy can be depicted at all. The answer from the Old Testament – and indeed every answer of a theological nature from outside Christianity – is that it cannot. This is not because The Holy, the Absolute, cannot be captured in human form: Christianity is the only religion in which we see the Face of The Holy. It is because He Himself is the *He Is*, the Absolute, The Holy made Flesh. God Himself was made Flesh in Jesus Christ. Christ, as the icon of God, made it pos-

sible once and for all to depict The Holy: "Whoever has seen me has seen the Father." And since the people of God are the Mystical Body of Christ, to the people of God it is also legitimate to depict The Holy: firstly in relation to the Blessed Virgin Mary; and secondly in relation to the saints. For if the people of God are the body of Christ, and Christ is the image of God, then the image of the Father shines through to God's people.

98. I will always be grateful to my alma mater, the Academy of Theology. One of the Dogmatics classes was called Disputation. Every semester each student studied a particular thinker – often one who was totally or partly opposed to Catholic teaching. They would read all the works of that thinker, study his arguments, and try to immerse themselves in the intellectual world of the giving thinker, so that from its internal logic they could even deduce a position on questions about which the thinker had not expressed an opinion. Later they had to defend the views of this thinker in front of the professor and the whole year. This disputation exercise was a huge experience and hugely instructive, in part because it taught me to immerse myself in a way of thinking which was not mine – or which even contradicted mine. It thus gave me a kind of openness, partly because it prepared me for a reasoning technique in which one could test the conceptual substance and persuasive force of different ideas.

I make use of all this every day on the political frontline, because then I can test the strength of not

only my own arguments, but also those of my opponents – both in terms of their basis in truth and their persuasive force: from the far left to libertarianism and the far right, as if I have embedded myself in the inner world, logic and language of their conceptions. I can induce intense irritation among my family and friends when I try these arguments out on them, as one would try out a new sword: how to hold it, how to lunge and parry, and so on. Anyone overhearing what I say at such times would surely be left speechless. But if someone does not embark on this intellectual adventure – even if they find the ideas they are confronted with viscerally repellent – they will not appreciate the internal logic of their opponent and will not be able to predict their next steps, arguments, and rhetorical power. Ultimately they will risk being outperformed when defending the values and interests entrusted to them. Anyone who has not meticulously tried out their opponent's sword will not really be able to use their own shield.

99. When Clinton was the U.S. president I was invited to Washington to attend a breakfast prayer meeting. Needless to say I was very pleased to feel that “Zsolty” Semjén was a somebody, and that he was going to have breakfast with the President of the United States. I attended 7 o'clock Mass at the Franciscan Friars, and then I had a revelation from God: “Yes, it is a big deal to have breakfast with the President of the United States, but nothing compared to the fact that Almighty God invites me to His table every blessed day. And He doesn't just give

me some cheap bread and jam, but Himself." For me, that was the moment when things fell into place.

100. With faith, courage and, humour. There is but one response to Hungarophobic and anti-Christian hate: love for the Hungarian nation and for Christianity.

SOURCES

1. *Hármaskönyv*⁴, p. 561
2. *Ibid*, pp. 13, 52
3. *2/3*⁵, p. 15
4. *Ibid*, p. 95
5. *Hármaskönyv*, pp. 231–232
6. *Ibid*, pp. 367–368
7. *2/3*, pp. 259–260
8. *Hármaskönyv*, pp. 58–59
9. *Ibid*, p. 370
10. *2/3*, pp. 83–84
11. *Hármaskönyv*, pp. 238–239
12. *Ibid*, pp. 234–238
13. *Ibid*, pp. 606–607
14. *Ibid*, pp. 165–166
15. *Ibid*, p. 563
16. *Ibid*, pp. 587–588
17. *2/3*, p. 287
18. *Hármaskönyv*, pp. 55–56
19. *2/3*, pp. 28–29

-
4. Zsolt Semjén: *Hármaskönyv (Igenis szólunk kell!; Ius Resistendi; Egyenes úton) / "Tripartium" ("Yes, We Must Speak!"; Ius Resistendi; "On a Straight Path")* published by the Barankovics Foundation, Budapest 2009 (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)
 5. Zsolt Semjén: *2/3 (Megharcolunk minden magyarért!; Két pogány közt; Egymillió) / "2/3" ("We Fight for All Hungarians!"; "Between Two Pagans"; "One Million")* published by the Barankovics István Foundation, Budapest 2018 (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)

20. *Hármaskönyv*, p. 599
21. *Ibid*, p. 420
22. *Ibid*, pp.370–371
23. *Ibid*, pp. 377–378
24. *Ibid*, p. 298
25. 2/3, pp. 357–358
26. *Ibid*, pp. 311–312
27. *Ibid*, pp. 410–411
28. *Ibid*, pp. 246–247
29. *Ibid*, pp. 154–156
30. *Hármaskönyv*, p. 617
31. 2/3, p. 103
32. *Hármaskönyv*, p. 248
33. 2/3, pp. 339–340
34. *Hármaskönyv*, p. 586
35. 2/3, p. 311
36. *Ibid*, p. 53
37. *Ibid*, pp. 262–263
38. *Hármaskönyv*, pp. 373–374
39. *Ibid*, pp. 162–163
40. *Ibid*, p. 305
41. 2/3, p. 22
42. *Hármaskönyv*, pp. 304–305
43. 2/3, pp. 295–297
44. *Hármaskönyv*, p. 481
45. 2/3, p. 49
46. *Ibid*, pp. 315–316
47. *Ibid*, p. 422
48. *Ibid*, p. 398
49. *Ibid*, pp. 471–472
50. *Ibid*, pp. 472–473
51. *Ibid*, pp. 408–409

52. Ibid, p. 406
53. Ibid, pp. 407–408
54. Ibid, pp. 351–355
55. Ibid, pp. 120–121
56. Ibid, p. 364
57. *Hármaskönyv*, p. 351
58. *2/3*, pp. 23–24
59. Ibid, pp. 205–206
60. Ibid, p. 206
61. Ibid, pp. 111–112
62. Ibid, p. 334
63. Ibid, p. 140
64. Ibid, p. 140
65. Ibid, p. 209
66. Ibid, pp. 213–214
67. Ibid, p. 477
68. *2/3*, p. 218
69. *Hármaskönyv*, p. 291
70. *2/3*, p. 255
71. Ibid, p. 220
72. Ibid, p. 220
73. Ibid, p. 227
74. Ibid, p. 20
75. Ibid, pp. 19–20
76. Ibid, p. 21
77. Ibid, pp. 479–480
78. *Hármaskönyv*, p. 562
79. *2/3*, p. 373
80. *Hármaskönyv*, p. 562
81. Ibid, p. 564
82. Ibid, pp. 244–245
83. Ibid, pp. 245–246

84. Ibid, pp. 117–118
85. Ibid, pp. 250–251
86. Ibid, p. 252
87. Ibid, pp. 200–201
88. Ibid, pp. 271–272
89. Ibid, pp. 244–245
90. Ibid, pp. 258–259 and 2/3, 339
91. Ibid, p. 197
92. Ibid, pp. 159–161
93. Ibid, p. 279
94. Ibid, pp. 275–276
95. 2/3, p. 469
96. *Hármaskönyv*, pp. 555–556
97. 2/3, p. 372
98. *Hármaskönyv*, pp. 285–286
99. Ibid, p. 243
100. 2/3, p. 321

INDEX OF NAMES⁶

Ruth Burrows (1923–), a Carmelite sister and writer on matters of the spirit, who lives and works in Norfolk, England

3) **Saint Augustine**, *Aurelius Augustinus Hipponensis* (354–430), Bishop of Hippo, theologian, the greatest Latin Father of the Church

6) **Ágnes Heller** (1929–), Széchenyi Prize-winning Marxist philosopher, aesthetician, university professor and full member of the Hungarian Academy of Sciences

11) **Plato** (427–347 BC), Classical Greek philosopher, founder of the Academy in Athens

Saint Thomas Aquinas (1224/25–1274), Italian theologian, Scholastic philosopher, Dominican friar

Aristotle (384–322 BC), Classical Greek philosopher and scientist

Jean-Jacques Rousseau (1712–1778), Swiss French Enlightenment philosopher, writer and composer

6 The Index and Glossary were edited by **Ádám Székely**

12) **Karl Marx** (1818–1883), German philosopher, economist, sociologist and theorist of the communist movement, after whom Marxism was named

15) **Isaiah** (8th–7th century BC), Judean prophet

Friedrich Engels (1820–1895), businessman, social scientist, philosopher, political theorist, co-author of *The Communist Manifesto*

Vladimir Ilyich Lenin, Vladimir Ilyich Ulyanov (1870–1924), Russian Soviet Bolshevik dictator, first leader of the Soviet Union, Marxist thinker, founder of Leninism

16) **György Lukács**, György Bernát Löwinger (1885–1971) Marxist philosopher, aesthetician, university professor, politician

19) **Pope John Paul II**, Karol Józef Wojtyła (1920–2005); appointed Archbishop of Krakow in 1964 and Cardinal in 1967; elected Pope on 16 October 1978; the first Slavic pope, and the first non-Italian pope for 455 years

28) **Martin Heidegger** (1889–1976), German idealist philosopher, one of the founders of existentialism

41) **King Saint Stephen**, Vajk (975–1038), the first Christian king of Hungary (1001–1038)

42) **Charlemagne** (742–814), King of the Franks, Holy Roman Emperor, restorer of the Western Roman Empire

Voltaire, François-Marie Arouet (1694–1778), French Enlightenment writer, poet and philosopher

49) **King Matthias I**, Matthias Corvin (1443–1490), King of Hungary 1458–1490; (rival) King of Bohemia from 1469; Duke of Austria from 1486

Count István Széchenyi (1791–1860), politician, writer, polymath, economist; Minister of Transport in the government of Lajos Batthyány; called “the greatest Hungarian” by Lajos Kossuth

Péter Pázmány (1570–1637), Archbishop of Esztergom, cardinal, writer, leading figure in the Hungarian Catholic renewal

János Arany (1817–1882), poet, teacher, director of the Kisfaludy Society, member and secretary-general of the Hungarian Academy of Sciences

Béla Bartók (1881–1945), composer, pianist, ethnomusicologist

55) **István Barankovics** (1906–1974), lawyer, editor, Christian Democrat politician, secretary-general of the Democratic People’s Party; emigrated in 1949

Sándor Sík (1889–1963), Piarist provincial superior, priest, poet, university professor

74) **Koppány** (c. 962–997), son of Zerind the Bald, a relative of Grand Prince Géza. After Géza's death he laid claim to power, but was opposed by Géza's family, who were loyal to Vajk (Stephen). Stephen won the bloody decisive battle at Soly, and stabilised the new Christian Hungarian state. According to the chronicles, after execution Koppány's body was quartered, with the parts being displayed in Győr, Veszprém, Esztergom and Gyulafehérvár (Alba Iulia).

Péter Orseolo (1011–1046 or 1059), King Saint Stephen's designated successor, King of Hungary 1038–1041 and 1044–1046

Josemaría Escrivá (1902–1975), theologian, honorary papal prelate, founder of Opus Dei in 1928 and the Priestly Society of the Holy Cross (*Societas Sacerdotalis Sanctae Crucis*) in 1943; beatified in 1992 and canonised in 2002

86) **Socrates** (470–399 BC) Greek philosopher from the Classical period

Seneca, Lucius Annaeus Seneca (4 BC – AD 65), Roman Stoic, dramatist and statesman

Immanuel Kant (1724–1804), German Idealist philosopher, professor of theology, the creator of transcendental idealism

94) **József Mindszenty**, József Pehm (1892–1975), prince primate archbishop, cardinal; one of the Hungarian Catholic Church's greatest 20th-century figures. Appointed Archbishop of Esztergom in 1945; arrested in 1948; confined in the US embassy in Budapest from 1956 onwards; emigrated in 1971; the process of his beatification is in progress.

95) **Saint Ladislaus** (c. 1040–1095), Hungarian king from the House of Árpád, 1077–1095

99) **Bill Clinton**, William Jefferson Blythe III (b. 1946), 42nd President of the United States, 1993–2001

GLOSSARY

6) **a priori** (Latin): having the quality of a first principle, not subject to analysis

12) **individuality, liberal individualism**: socio-philosophical principle which uses the individual as the starting point for a consideration of society

personalism: a philosophical and theological tendency that focuses on the person

collectivism: a tendency in social theory which emphasises the communal-social component of human life at the expense of individual-personal considerations

subsidiarity: the principle of mutual assistance, one of the fundamental principles of Christian democracy, which states that where there are different organisational levels for decision-making, a higher level has no authority to decide on a matter which can be decided on at a lower level

15) **The Absolute**: a metaphysical concept, meaning unconditional, independent of all else, without limits; the opposite of relative

26) **deviance**: a violation of the norms adopted by the majority of a community or society; departing from social norms; without rules

perverted: morally corrupt, debased, diseased

47) **caliphate:** a territory under Islamic religious and political leadership

Sharia: correct behaviour and law guided by Islamic moral principles, as determined by God (Allah) within the Islamic theological system; its main purpose is regulation of the community.

54) **KDNP:** the Christian Democratic People's Party, formerly known as Democratic People's Party (DNP, 1944–1949). The Christian Democratic People's Party was revived in 1989. It is a member of the European People's Party, and since 2010 the KDNP has been a member of the governing coalition in a parliamentary group alliance.

SZDSZ: the Alliance of Free Democrats, formed as a liberal party in November 1988; between 1990 and 2010 it was a parliamentary party, and a coalition partner of the MSZP in three governments; officially dissolved in September 2014.

Fidesz: founded as the alliance of Young Democrats on 30 March 1988; in 1995 renamed Fidesz–Hungarian Civic Party, it entered government in 1998; became an alliance in 2003, changing its name to Fidesz–Hungarian Civic Association. The Fidesz–KDNP party alliance won the 2010, 2014 and 2018 parliamentary elections with two-thirds majorities.

55) *The Democratic People's Party (DNP)*: party espousing the worldview of Christian democracy and Christian socialism and the values of parliamentary democracy, founded in autumn 1944, registered in spring 1945 and banned in 1949; it is the predecessor of today's KDNP.

64) *The Holy Crown*: the symbol of the Hungarian state and its legal continuity; according to the Doctrine of the Holy Crown, it is the sole legitimate earthly possessor of supreme power over Hungary, a legal entity, and the source of all Hungarian law. One of the oldest still intact crowns in Europe.

75) **1848**: the Revolution and War of Independence of 1848–1849 was one of the decisive events of Hungary's modern history, and one of the cornerstones of national identity. With its social reforms it launched civic transformation, and with its defensive struggle against Vienna it became a determinant factor for national consciousness.

1956: the Revolution and War of Independence of 1956 was the people of Hungary's revolution against Stalinist terror and a war of independence against Soviet occupation, and one of the defining events in 20th-century Hungarian history. It began with a peaceful demonstration of Budapest students on 23 October 1956, and ended with the crumbling of the armed resistance on 11 November.

79) **Syncretist Gnosticism**: the various gnostic systems are characterised by *syncretism*, meaning that their doctrinal systems are woven from a variety of spiritual traditions; in addition to Greek – mainly Platonic – elements, there are Jewish and Christian influences.

82) ***sui generis*** (Latin): unique, specific, special; an independent reality that cannot be traced back to anything else

83) **Pázmány Péter Catholic University**: a state-recognised ecclesiastical university. The faculties of Law and Political Science, Information Technology and Theology are based in Budapest, while the Faculty of Humanities is in Piliscsaba. The Faculty of Theology was the successor to the Faculty of Theology of the university founded by Cardinal Péter Pázmány in 1635 in Nagyszombat (now Trnava in Slovakia), and the Roman Catholic Academy of Sciences founded in 1950. In 1999 the university received recognition by the Holy See (cf. *Ex corde Ecclesiae*).

Piarist High School: founded in 1717, with five grades at the beginning of the 19th century, later expanded to six. From 1883 it operated as an eight-grade national college operating with a state curriculum. It was nationalised in 1948. From 1950, on the basis of an agreement between the state and the Church, it was returned to the Piarist order and was able to operate as a four-grade high school. In the autumn of 1953 the building on Budapest's

Váci utca was seized, and the Piarist High School was moved to Mikszáth Kálmán tér. In 1989 limits on numbers were abolished, and it became a six-grade high school. In 2011 the school and the order moved back to its original Váci utca building.

Bethesda Reformed Children's Hospital: the only church children's hospital in the Central European region. On 1 January 1866 it was opened by the German-Speaking Reformed Church Parish. It was nationalised in the Rákosi era, and after the fall of communism it was returned to the Reformed Church.

90) ***distinction:*** marking off or distinguishing as different

discrimination: making a distinction in favour of or against a person based on something other than individual merit

98) ***The Academy of Theology:*** the successor to the Faculty of Theology of the university founded by Péter Pázmány in 1635 in Nagyszombat (Trnava in present-day Slovakia)

CURRICULUM VITAE⁷

Zsolt Semjén was born in Budapest on 8 August 1962. His wife, Erzsébet Gabriella Menus, graduated from the Ferenc Liszt Academy of Music, and is a singing and music teacher at the Saint Angela Primary School and High School, a choir director and church musician. Their children are: Emese Borbála (born 1991), a lawyer; Botond Benedek (born 1994) an economist; and Ágoston Álmos (born 1996), an architecture student.

In 1981 he graduated from Szilágyi Erzsébet High School. In the years preceding the fall of communism he was a lay student at Pázmány Péter Roman Catholic Theological Academy, graduating as a theologian in 1991. In parallel with this, he studied at Eötvös Loránd University's Faculty of Humanities, obtaining a degree in Sociology in 1992. In 1996 he was awarded the title of honorary associate professor by Pázmány Péter Catholic University. In 1997 he gained his PhD with a dissertation on the sociology of religion. Since 2011 he has been an honorary professor at the University of Óbuda. In 2014 he received an MA degree in wildlife management from the Faculty of Forestry at the University of West Hungary.

In 2000 his book "Yes, We Must Speak!" was published by Márton Áron, and in 2003 "Church

⁷ Source: Almanac of the National Assembly; published by the National Assembly, Budapest, 2017

Policy – Church and Politics” was published by the Saint Stephen Society as an independent book. The following books have been published by the Barankovics Foundation: “Ius Resistendi” (2007); “On a Straight Path” (2008); “We Fight for All Hungarians!” (2011); “Between Two Pagans” (2013); “One Million” (2017); “Poems: Knowing the Unknowable” (2018).

The encouragement of his theology professors played a major role in him entering public life, and his thinking was considerably influenced by papal social encyclicals. In the spring of 1989 he was a founding member of the Christian Democratic People’s Party. In 2002 he was elected Deputy President of the party and then, on 28 June 2003, President. He has been re-elected four times – most recently on 21 March 2015, when he was unopposed.

In 1990 he was a candidate for the Buda Castle District, and later became the KDNP parliamentary group’s Registrar and Press Officer. In October 1990 he was elected through the party list as a local government representative and fraction leader for District II in Budapest. In 1994 he stood as a parliamentary candidate in the Castle District, but won his seat in Parliament through the party’s national list. In 1994 he became a parliamentary clerk and a member of the parliamentary social and health committee, and in 1995 he became vice president of his party’s parliamentary group. From 1998 to May 2002, as part of the civic coalition government, he was Head of Church Affairs at the level of deputy minister of state in the Ministry of National Cultur-

al Heritage. This period saw a number of important developments in church affairs: an international ecclesiastical summit was held in Hungary; the previous government's disputes with the Holy See were resolved; state funding for religious education was restored; an agreement with the historic churches was concluded; funding of church institutions performing public tasks was ensured at the same level as that for state institutions; and church properties nationalised under socialism were returned to the Church. He also played a role in the Holy Synod of Constantinople recognising King Stephen I as a saint in Orthodox Christianity. This is considered to be the greatest success in Hungarian ecclesiastical policy, and means that King Stephen is the only saint recognised by both Eastern and Western Christianity since the East-West Schism of 1054.

In 2002 he returned to Parliament. In 2006 he stood as a candidate in the constituency of Kálcs: a one thousand-year-old Catholic archiepiscopal centre, where his victory was not in doubt. In parallel he was also placed fourth on the joint national party list of Fidesz and the KDNP. In May he became a co-chair of the Hungarian Solidarity parliamentary group alliance, which embraces the Fidesz–KDNP parliamentary group, and leader of the Christian Democrat parliamentary group until the end of the parliamentary term. As party president and parliamentary group leader he has been one of the leading protagonists in parliamentary debates before the start of daily business. As a result of his role as a "frontline politician" he has often been

the target of political attacks, which he finds “entertaining more than anything”. In 2014 he said that he is able to make a distinction between Zsolt Semjén and the resulting “political product”: the two are, of course, interdependent in terms of values, but emotionally they are not identical.

He is involved in numerous professional and charitable organisations. In 1994 the Hungarian Conference of Catholic Bishops awarded him the *Pro Ecclesia Hungariae* award in recognition of his ecclesiastical work. In 1997 he received the Pázmány Péter Commemorative Medal from the board of Pázmány Péter Catholic University. In December 1998 Pope John Paul II made him a Knight Grand Cross of the Order of Saint Gregory the Great, and in 2002 he was made a Knight Grand Cross of the Order of Saint Sylvester. In 1998 he became a Knight Grand Cross of the Sovereign Military Order of Malta. It is spiritually important for him that since 2015 he has been a confratre of the Carmelite Order (OCD). In 2000 Archbishop of Constantinople and Ecumenical Patriarch Bartholomew I awarded him one of the highest honours of the Orthodox Church: the Holy Cross of the most holy lady Pamakaristos. This was followed in 2013 by the Order of Saint John the Theologian, Apostle and Evangelist, and in 2017 by the Cross of the Holy and All-Praised First-Called Apostle Saint Andrew.

He is a recipient of the *Pro Caritate* Award. On 29 June 2011 he was awarded the International Freedom Award by the Ronald Reagan Presidential Foundation in America.

In the parliamentary election of April 2010 he defended his seat in Kalocsa with a large majority – 58 per cent of the votes – in the first round of voting, against opponents who were mostly new. In addition to being at the top of the conservative party alliance's Bács-Kiskun County party list, he entered the election in fifth place on the national list. On 29 May 2010, when the second Orbán government was formed, as Deputy Prime Minister he became the Prime Minister's first and general deputy. In addition to this, he carries out governmental work at ministerial level as Minister without Portfolio responsible for Hungarian Communities Abroad and Church Diplomacy. He was the initiator and leading spokesperson for the amendment to the Act on Citizenship, which on 26 May 2011 was adopted with a large majority in Parliament, and which enables Hungarians living beyond the borders to gain dual citizenship. He played a role in the drafting of the Fundamental Law of Hungary.

In the parliamentary election on 6 April 2014 he won a mandate as the second-placed candidate on the governing parties' joint national list. When the new government was formed in June, he maintained both his posts of general Deputy Prime Minister and Minister without Portfolio responsible for Hungarian Communities Abroad and Church Diplomacy. He was one of the initiators of legislation which designated Good Friday as a public holiday. He sees the emerging policy system for unification of the nation as a source of natural pride. At the Hungarian Standing Conference on 10 November

2017 he announced that the one millionth new Hungarian citizen had taken their oath of citizenship.

In the parliamentary election on 8 April 2018 the Fidesz–Christian Democratic People’s Party alliance won its third two-thirds majority. In Viktor Orbán’s fourth cabinet he is again general Deputy Prime Minister and Minister for Hungarian Communities Abroad, Policy on National Minorities, Church Policy and Church Diplomacy.

ZSOLT SEMJÉN

*Auf Erde und Himmel*¹

(Übersetzung: Péter Sulányi)

1 Dieser Band wurde vom Redakteur im Zeichen von summa et essentia als ein Breviarium zusammengestellt, es ist jedoch auch nützlich, die einzelnen Teile (z.B. 96) auch in der ursprünglichen Textumgebung zu lesen, was durch das Namens- und Sachverzeichnis am Ende des Bandes erleichtert wird.

INHALTSVERZEICHNIS

Fr. Balázs Barsi OFM: EMPFEHLUNG	201
CHRISTDEMOKRATIE	207
UNGARNTUM	247
KIRCHE	257
NOTIZEN	275
NAMENSVERZEICHNIS	279
SACHVERZEICHNIS	285
CURRICULUM VITAE	291

Fr. Balázs Barsi OFM

EMPFEHLUNG

Der Mittelpunkt dieses ausgezeichneten geistigen Konzentrats ist für mich aus einem nebensächlich erscheinenden Wortwechsel hervorgegangen. Unter Mittelpunkt verstehe ich das, wo durch die Erfassung der meritorischen Botschaft dieser Schrift, die *prophetische* Berufung eines christlichen Politikers verständlich wird.

Man lese aufmerksam Punkt 6. Es wird in der ganzen Schrift nirgends der Name eines heute lebenden Menschen erwähnt, nur hier.

Der Verfasser bezeichnet denjenigen, der ihn angegriffen hat, weil er im Parlament das Wort „Sünde“ aussprach, ehrenvoll als einen Philosophen. Nach Ansicht der Philosophin ist das ein christlicher Begriff; in der Kirche, nicht jedoch im Parlament zu gebrauchen.

Hat sie nichts von Hitler oder Stalin gehört? Könnte man das, was sie getan haben, wirklich nur in der Kirche als Sünde bezeichnen?

Es ist wiederum eine andere Frage, dass die Philosophin, nachdem sie denkt, weiß, dass die Sünde eine Beziehung zu Gott hat. Gott ist nämlich die ultimative Quelle der ganzen moralischen Ordnung. Gott ist jedoch „auf Erde und Himmel“ anwesend, nicht nur in der Kirche. Wenn wir ein Gott-neutrales

Parlament wollen, ein solches, wo das Wort Sünde gar nicht ausgesprochen werden darf, dann wollen wir gleichzeitig auch ein Gott-neutrales öffentliches Leben. Wenn das bedeutet, dass das Parlament von keiner Religion beherrscht werden soll, dann folgt daraus nicht, dass es andererseits von der Religion der Gott-Neutralität beherrscht werden kann.

Die Gott-Neutralität ist sehr wohl eine Religion, und allein diese Religion will heute Christen den Mund verbieten, um das Wort nicht auszusprechen, dass die Tragödie des Menschen bedeutet: die Sünde.

Wieso wird die Religion der Gott-Neutralität zur Diktatur des Relativismus? Weil sie nicht an die Erlösung glaubt, Gottes Liebe und die dieser Liebe entspringende Barmherzigkeit nicht kennt, die von allen Religionen erahnt, aber nur in Jesus Christus gänzlich offenbart wurde. Diese Philosophin achtet nicht auf das mit dem Wort Sünde zusammenhängende andere Wort: die Vergebung. Es gesellt sich natürlich auch ein dritter Begriff dazu: die Bekehrung; die Verurteilung der Sünde, ihre Vergebung durch Gott und die Hinwendung zu einem anderen Menschen.

Wieso in Jesus Christus offenbart wurde, dass Gott die Liebe und die Barmherzigkeit selbst ist, das können wir im Punkt 96 dieser Schrift erfassen, wo der Verfasser auf den Spuren des Heiligen Augustins Gottes Dreifaltigkeitsmysterium betrachtet.

Wie könnte ein Einpersonengott lieben? Es wäre keine Liebe, wenn er nach „außen“ hin, dem erschaffenen Menschen gegenüber Liebe zeigen,

aber in seinem inneren göttlichen Leben keine Liebe kennen würde. Man überlege sich: Johannes der Täufer schrieb nicht nur „die Liebe ist von Gott“ (1 Jn 4,7), sondern auch: „Gott ist Liebe“ (1 Jn 4,16)

Ein zentraler Begriff der Heiligen Schrift ist die Person des Menschen. Dieser Begriff ist fast schon ein „Nebenprodukt“ christologischer Diskussionen. Ohne das gibt es kein Europa! Es gibt auch nicht die sogenannte Aufklärung!

Wenn Gott den Menschen nach seinem Ebenbild schuf, also als eine Person, dann bedeutet das, dass auch Er eine Person, jemand und nicht etwas ist. Und ein „ich“ gibt es nicht ohne ein „du“. Das gesamte menschliche Leben wird durch die Verkündigung der Heiligen Dreifaltigkeit vollkommen. Diese Verkündigung kann man jedoch akzeptieren so dass uns alles zur Kenntnis gebracht wird, oder sie kann verworfen werden. Es kann jedoch nicht behauptet werden, dass nicht die tiefste und einzige Frage des Menschen, sein Leiden, die Sehnsucht nach Liebe beantwortet wird.

Falls jemand (gerade ein Christ) Zweifel haben sollte, dass dieser Politiker hier philosophiert und theologisiert, dann soll diese ganze Schrift erneut gelesen werden: hinter welchem politischen System steckte keine Philosophie? Der Beweggrund der großen politischen Systeme des 20. Jahrhunderts war nur eine falsche und menschenfeindliche Philosophie.

Die anklagende Philosophin ist in Punkt 6 selbst auch gefangen in einer völlig irrigen und heute bereits gescheiterten Philosophie.

Wir müssen den philosophischen Hintergrund suchen, um den Grund der Empörung der Philosophin deutlich zu sehen. Wir finden ihn im Werk von Benedikt XVI. „Glaube – Wahrheit – Toleranz“, wo er das Werk von Jan Assmann zusammenfasst². Jan Assmann stellt drei Behauptungen auf:

- Der Begriff „Wahrheit“ wurde von Moses (beziehungsweise durch ihn vom verkündenden Gott – wie wir es sagen würden) in die Welt der Religionen eingeführt. Er meint, die Wahrheit sei ursprünglich keine religiöse Kategorie gewesen. Dadurch ist jedoch jede andere Religion als Götzenverehrung eingestuft worden.
- Seine zweite Behauptung ist, dass die Götter (und Religionen) der Antike austauschbar waren (Begehbarkeit, Grenzenlosigkeit, Vermischbarkeit) und die Menschen deshalb in Frieden lebten.
- Seine dritte Behauptung ist, dass nachdem die Frage der Wahrheit mit der Frage des Guten zusammenhängt (wobei er Recht hat), deshalb mit dem Wahrheitsbegriff zusammen auch der Begriff der Sünde in Erscheinung getreten ist, was seines Erachtens in den Religionen der Antike bis dahin nicht präsent war. Die Heiden der Antike lebten in einem tiefen Seelenfrieden.

2 Jan Assmann, „Moses der Ägypter“, Benberg 1998. Seite 160–172.

Die Verlogenheit dieser Behauptungen wird von Benedikt XVI. entlarvt und somit auch aufgezeigt, dass manche Philosophen im Interesse einer globalistischen Weltanschauung und deren Umsetzung als Weltherrschaft bereits Ende des letzten Jahrhunderts (und schon früher) mit einer immensen „Sensibilisierung“ begonnen haben.

Schließlich wird von Jan Assmann vorgeschlagen, Ostern und den Auszug aus Ägypten rückgängig zu machen, wodurch sich dann eine globale schöne, neue Welt verwirklicht. Demgegenüber wird vom Papst behauptet, dass der Wahrheitsbegriff auch schon von den griechischen Philosophen hinsichtlich des gesamten Lebens des Menschen, also auch hinsichtlich der Religion eingeführt wurde.

Es ist auch nicht wahr, dass in der Welt der austauschbaren und vermischbaren heidnischen Religionen Frieden herrschte. Es gab sogar nur dort den Krieg, den Krieg der Götter, wobei der Mensch nur ein machtloses Opfer war.

Die größte Lüge ist jedoch folgende: die Urreligionen kannten den Begriff der Sünde nicht. Sie kannten ihn dermaßen, dass sie den Göttern unentwegt Besänftigungsoffer erbrachten. Ihr Sündenbegriff war nicht nur religiös, sondern umfasste die Gesamtheit menschlichen Daseins als Grundbegriff.

Es ist sehr nützlich, den geistigen Hintergrund und die Beweggründe der Proteste der heutigen globalistischen Philosophen und Philosophinnen zu sehen, wenn sie die christlichen Verlautbarungen von Christen aus der Politik entfernen wollen.

Der Verfasser der vorliegenden Schrift wurde von der ungarischen katholischen Bischofskonferenz mit der Auszeichnung Pro Ecclesia Hungariae und von Papst Johannes Paul II. mit dem Orden des Heiligen Gregor des Großen und dem Großkreuz des Ordens des Heiligen Papstes Silvester belohnt. Ich empfehle auch mit Bezug darauf und bitte darum, dass in Priesterseminaren, an katholischen Universitäten und Hochschulen diese zusammenfassende Schrift integranter Teil der Schulbildung wird. Ich empfehle sie allen Christen. Mit der Studie hiervon absolviert man ein Universitätssemester. Ich empfehle sie der in Punkt 6 benannten Philosophin und allen denkenden, aber mit dem Christentum fremdelnden Landsleuten. Sie haben auch das Recht zu wissen, was von der katholischen Kirche unterrichtet wird. Diese Lehre muss nicht erdacht oder von politisch korrekt sprechenden unglaubwürdigen Christen in Erfahrung gebracht werden, denn von ihnen werden Personen außerhalb der Kirche nicht mit der inneren Wahrheit der Kirche beehrt, sondern es wird ihnen schmeichelnd eine Art verdächtiges Gemisch aufgetischt.

*„Ein Christ muss so leben:
sich immer und immer wieder an das
machen,
wozu er nicht fähig ist
– sich an nichts als Jesus festhaltend.
Der Glaube, der ein Leben in Frieden und
Sicherheit
bedeutet – ist eine Parodie.“*

Ruth Burrows OCD

CHRISTDEMOKRATIE

1. Als Christen beten wir den Satz *Adveniat Regnum Tuum* des Vaterunsers. Was bedeutet jedoch, Dein Reich komme? Im theologischen Sinne bedeutet das, dass Gottes globale Herrschaft Wirklichkeit werden soll. Es bedeutet im existenziellen Sinne, dass in unserem Herzen das Königreich Christi verwirklicht werden soll. Und es bedeutet im politischen Sinne auch, dass es einfach keine christliche Auffassung ist, zu sagen, ich bin katholisch oder protestantisch sonntags in der Kirche und zu Hause bei meiner Familie, und später pfeife ich darauf, was mit der Welt, mit meiner Heimat, und mit meiner Stadt passiert. Denn es ist unsere mit der Taufe erhaltene Berufung, die Welt – zumindest unsere kleine Welt – in Richtung Evangelium zu bewegen.

2. Jedes politische Programm und jede politische Handlung wird durch das zugrunde liegende Menschenbild bestimmt, ob sie nun formuliert und deklariert werden, oder nicht. Wenn die Auffassung über den Menschen einseitig ist, dann wird auch die politische Praxis verzerrt. Anthropologische Irrtümer bedingen nämlich zwangsläufig die Unmenschlichkeit einer darauf gebauten Gesellschaft.

3. Unsere Auffassung ist eindeutig deshalb modern, weil der Kernpunkt gerade darin besteht, sich bewusst und stetig zu den ewigen Werten zurückzuschwingen. Und was in der Ewigkeit verwurzelt ist, ist immer jung, wie urig es auch sein mag. Blättern wir zum Beispiel in den Büchern der Enzyklopädisten der Aufklärung herum. Es sind unlesbare, höchst-

tens hinsichtlich der Geschichte jener Epoche interessante Werke und heute bereits nichtssagender Ramsch. Und lesen wir den Heiligen Augustin: es ist lebendig, frisch, hier und jetzt an uns gerichtet. Augustin ist lebendig, die Enzyklopädisten Nahrung für Motten staubiger Bibliotheken. Denn Augustin ist mit der Ewigkeit und die Enzyklopädisten mit der temporären Ideologie einer vergangenen Epoche verbunden. Deshalb sind wir modern und sie veraltet.

4. Ich kann Menschen, die einer anderen Konfession angehören, gerade deshalb verstehen, weil ich meine eigene katholische Identität habe. Wer ein Problem damit hat, muss auch behaupten, dass zum Beispiel die Interessen von Männern nur von Männern vertreten werden können – was offensichtlich absurd ist.

5. Es ist eine auch unter Christen verbreitete Ansicht, dass Politik, das Dasein als Politiker, die Berufung des Politikers, ein glitschiger und rutschgefährlicher Bereich ist, und ein anständiger Christ sich vom Ganzen besser fernhalten sollte. Wenn sich aber die anständigen Christen von der Politik und vom Beruf der Politik fernhalten, so wird das ganze Gebiet den Hyänen überlassen. Das wiederum hat sehr traurige Folgen hinsichtlich der von uns vertretenen Werte und Interessen, und auch aus der Sicht der ganzen Gesellschaft.

Christliche Politik und christliche Politiker müssen zwei Sachen gleichzeitig verwirklichen: Anstand und Effizienz. Anstand, weil man nicht nur für

sich selbst, sondern auch die eigene Partei und sogar die Evangelisierung verantwortlich ist. (Ich denke nicht daran, wenn die Presse versucht, jemanden durch den Dreck zu ziehen, weil das in gewisser Hinsicht gerade ein Zeichen von politischem Anstand ist, wenn versucht wird, jemanden durch den Dreck zu ziehen, denn wenn das nicht versucht wird, dann werden die christlichen Werte entweder nicht wirklich vertreten, oder nicht so effektiv, dass sich der Versuch lohnen würde.)

Andererseits muss effizient vorgegangen werden. Die Politik ist genauso ein Beruf, wie wenn man Mathematiklehrer, Pianist oder Ingenieur ist. Wenn das Fachwissen und das gottbegnadete Talent für diesen Beruf nicht vorhanden sind, dann können diese Werte nicht effizient vertreten und die entsprechenden Ergebnisse nicht erzielt werden. Das Ordenshaus der Franziskaner ist zum Beispiel auch voller frommen Menschen. Es folgt daraus nicht, dass die guten Franziskaner allesamt Abgeordnete, Staatssekretäre oder Minister sein müssten. Man muss also einerseits anständig und fromm, andererseits jedoch effizient sein, der Beruf Politik muss also professionell ausgeübt werden.

6. Ich habe als Christ das Recht, meine christliche Wertordnung im politischen Leben darzustellen. Es ist typisch und aufschlussreich, wie ich dafür von der Philosophin Ágnes Heller angegriffen wurde. Sie sagte nichts Geringeres als das, dass ich meine christlichen Worte in der Kirche, nicht jedoch im Parlament benutzen dürfe. Ich könne zum Beispiel

das Wort Sünde in der ungarischen Nationalversammlung nicht aussprechen. Es ist zunächst einmal eigenartig, das von Heller, die die Sünde apriori leugnet, eine einzige Sünde als Sünde anerkannt wird, wenn ein christlicher Politiker die Sünde Sünde nennt. Zweitens ist die Auffassung von Ágnes Heller gelinde gesagt intolerant, weil sie daran zweifelt, dass ich als Christ berechtigt bin, über die Dinge der Welt aufgrund meiner christlichen Wertordnung nachzudenken und Politik für die Geltendmachung dieser Werte zu betreiben. Ich zweifele nicht daran, dass Ágnes Heller eine solche liberale oder marxistische Terminologie benutzt, wie sie will, ich kann aber nicht zulassen, dass mein Recht angezweifelt wird, im Lande des Heiligen Stephans die christliche Wertordnung zu vertreten und christliche Wörter zu benutzen.

7. Es befindet sich nicht nur unser Land, sondern auch unsere gesamte Zivilisation in einer Art geistig-moralische Krise. Und das liegt grundsätzlich darin begründet, dass es nicht nur darum geht, dass die Menschen Sünden begehen. Das echte Problem ist, dass geleugnet wird, dass die Sünden Sünden sind. Das echte Problem ist, dass der Versuch unternommen wird, die Sünde als eine Tugend, und das Böse als etwas Gutes darzustellen, wodurch in vielen Fällen die Möglichkeit irrealistisch wird, der Sünde zu entkommen.

Wenn ich nämlich weiß, was Gut und was Böse, was eine Sünde und was eine Tugend ist, dann gibt es etwas, woran sich der gefallene Mensch festhal-

ten und aufstehen kann. Wenn jedoch die Existenz der Sünde angezweifelt oder sogar geleugnet wird, dann ist sich der gefallene Mensch nicht einmal dessen bewusst, dass er hingefallen ist. Und nachdem es auch keinen Halt gibt, ist es unreal, dass er aufstehen kann. Denn er kommt gar nicht auf den Gedanken, dass er aufstehen müsste.

8. Es kann von der Gesellschaft in politischer, soziologischer und ich wage zu behaupten, auch in moralischer Hinsicht kaum erwartet werden, solchen Gesetzen zu gehorchen, die offensichtlich und schamlos ungerecht sind. Wenn jedoch das Vertrauen und der Glaube der Gesellschaft hinsichtlich der Gerechtigkeit der Gesetze ins Wanken geraten, so brechen auch die Annahme, dass sie rational sind und auch ihr Ansehen zusammen. Und dann spritzt das größte Übel an die Oberfläche, was einer Gesellschaft nur passieren kann: Gesetzlosigkeit, Chaos und Anarchie. Die Bedingung für eine geordnete Gesellschaft und damit für ein Leben, das als menschlich bezeichnet werden kann, sind nämlich Ansehen und Rationalität, also die Gerechtigkeit der Gesetze. Wenn der Staatsbürger gezwungen ist, es so zu sehen, dass sein Verhältnis zu den Gesetzen sich kaum vom Verhältnis eines Opfers zu einem Straßenräuber unterscheidet, wie könnte dann real erwartet werden, dass er diesen gehorcht?

9. Frieden ist die Frucht von Gerechtigkeit – lehrt uns die christliche Philosophie. Also nicht nur der Mangel an Krieg, sondern die Frucht der Gerechtig-

keit. Deshalb ist es kein Frieden, wenn man sich mit der Ungerechtigkeit abfindet. Und deshalb ist das Widersprechen der Ungerechtigkeit die Bedingung für den Frieden.

10. Es ist genauso absurd zu behaupten, eine politische Partei solle die Macht nicht wollen, als würde man sagen, man gründe einen Anglerverein um keine Fische zu fangen. Macht ist kein Ziel, sondern ein Mittel, womit ein positives Programm umgesetzt werden kann. Macht ist an und für sich weder gut noch schlecht. Wie zum Beispiel das Messer gut ist, wenn ich damit Brot für meine Kinder schneide und schlecht, wenn ich es meinem Nachbarn in den Bauch ramme. Macht wird genauso dann schlecht, wenn sie nicht als Mittel, sondern als Ziel betrachtet wird, weil sie dann zu einer Art Götze wird. Sie ist schlecht, wenn sie entgegen dem Guten, für ein schlechtes Ziel benutzt wird. Und sie ist gut, wenn sie ge- und nicht missbraucht wird, was auch bedeutet, dass es auch nicht richtig ist, dass derjenige, dem sie zuteil wurde, von der Möglichkeit der Macht, im Interesse eines guten Ziels, keinen Gebrauch macht.

11. Die christliche Politik und Gesellschaftsauffassung ist nicht utopistisch, der Kernpunkt ist gerade die Ablehnung von Utopie! Das Problem ist bei Platon, dem Vater aller Utopien, verwurzelt. Platon sagt – ein wenig vereinfacht –, dass der Staat, die strukturierte menschliche Gemeinschaft, so zustande kam, dass die Menschen einen Gedankengang eingesehen haben, wonach es gut ist, Ungerechtig-

keiten zu begehen. Nicht im moralischen, sondern im hedonistischen Sinne: es ist angenehm, dass ich über andere herrsche. Es ist schlecht, wenn jemandem Ungerechtigkeit widerfährt und es ist offensichtlich eine unangenehme Sache, beherrscht zu werden. Es wurde von den Menschen eingesehen, dass es ein größeres Übel ist, wenn einem Ungerechtigkeit widerfährt, als es gut ist, eine Ungerechtigkeit zu begehen und deshalb wurde der Staat errichtet, um zu verhindern, dass eine Ungerechtigkeit begangen werden kann. Platon hat also einen Mythos erfunden, und sagt, die strukturierte menschliche Gemeinschaft sei so zustande gekommen, dass Menschen sich hinsetzten, etwas auf einer logischen Grundlage basierend einsahen, und den Staat konstruierten. Die menschliche Gesellschaft ist also erdacht, und kann dementsprechend immer wieder erfunden werden. Demgegenüber sagt Aristoteles, dies sei ein Mythos, denn es gab nie Menschen ohne irgendeine gemeinschaftliche Struktur, weil es von der anthropologischen Natur her gegeben ist, dass sie in einer gesellschaftlichen Struktur existieren können.

Die von Platon erdachte utopistische Auffassung und die auf die Ordnung der Natur gebaute Denke von Aristoteles gehen in der Geschichte parallel voran. Das naturrechtliche Engagement des Christentums wurde in dieser Hinsicht durch die auf Aristoteles gebaute Denkweise des Heiligen Thomas auch philosophisch offensichtlich gemacht. Basierend auf die pessimistische Utopietradition wird von der sozialistischen Auffassung besagt, der Mensch

sei ein ursprünglich schlechtes Tier, und es müsse der sozialistische Menschentyp hiervon durch den sozialistischen Staat abgerichtet werden. Die von Rousseau ausgehende liberale optimistische Utopie besagt, der Mensch sei ursprünglich gut und werde durch die Gesellschaft befleckt. Wenn man also die Schule, die Erziehung, die Familie usw. abschafft, dann werden alle schön, klug und gut sein, weil sie ursprünglich gut sind.

Das Christentum ist immun gegen die Utopie. Und zwar deshalb, weil wir aufgrund der Offenbarung, und auch der menschlichen Anthropologie, ursprünglich zwei Dinge wissen. Zum einen, dass Gott uns nach seinem Ebenbild erschuf. Wenn also die gesellschaftlichen Strukturen auch noch so schlecht und ungerecht sind, so wird doch die Ausrichtung auf das Gute stets vorhanden sein. Die marxistische Utopie kann sich deshalb nicht bewähren und ist deshalb menschenfeindlich, weil sie nicht in der Lage ist zu erkennen, dass das Gute im Menschen immer vorhanden ist. Und bei der optimistischen Utopie der Liberalen besteht das Problem darin, dass sie nichts über die Ursünde weiß, worum es doch in der christlichen Offenbarung geht und was von der gesamten Geschichte der Menschheit bezeugt wird. Und nachdem die Natur des Menschen verdorben wurde, war sie dem Bösen zugeneigt. Deshalb ist es eine Utopie zu denken, der Mensch werde von sich aus schön, klug und gut. Deshalb ist Erziehung notwendig. Deshalb werden Schulen und gute gesellschaftliche Strukturen benötigt. Der christliche Realismus kennt die Gottebenbildlichkeit

des Menschen und weiß, dass der Mensch gut ist, kennt aber auch die Ursünde und dass der Mensch dem Bösen zugeneigt wurde. Diese ausgewogene Denkweise ist ein Merkmal der christlichen Philosophie, worauf die Gesellschaftslehre der Kirche beruht. Diese Philosophie ermöglicht die Entfaltung des ganzen Menschen, seine transzendente Aufgeschlossenheit inbegriffen – was gerade sein Wesen ausmacht.

12. Die christliche Lehre ist in der Gesellschaftslehre der Kirche enthalten, was katholischerseits die päpstlichen sozialen Enzykliken sind und protestantischerseits die Gesellschaftsethik ist. Das ist natürlich nicht identisch mit dem politischen Programm jeglicher politischen Partei. Es kann jedoch der Bereich genau definiert werden, wo die weltweit lebenden Christen die Antwort suchen können, die auf die Herausforderungen der Gesellschaft gegeben werden muss: dieser Bereich ist die Gesellschaftslehre der Kirche. Es gibt solch grundsätzliche Thesen, dass eine Partei oder ein Politiker sich nicht als christlicher Politiker bezeichnen kann, falls für diese nicht eingestanden wird. Die Gesellschaftslehre der Kirche und die parteipolitischen Programme sind nicht identisch, aber auch nicht unabhängig voneinander, weil die christliche Politik deshalb eine christliche Politik ist, weil sie die Gesellschaftslehre der Kirche als Maßstab akzeptiert.

Nehmen wir ein Beispiel, anhand dessen wir erfassen können, welcher Unterschied zwischen der christlichen, beziehungsweise der sozialistischen und

der liberalen Auffassung vorhanden ist. Wir können auf der christlichen Grundlage sagen, dass du, mein liberaler Freund recht hast, wenn du die Würde der menschlichen Person betonst. Obwohl wir mehr behaupten, als der liberalste Liberale, wir sagen nämlich, dass die Menschenrechte, dass die Würde des Menschen nicht daraus resultieren, dass sie durch einen Parlamentsbeschluss oder von der UNO-Vollversammlung festgestellt wurden, sondern daraus, dass Gott, der Schöpfer, uns nach seinem Ebenbild erschuf. Deshalb ist jeder, ob arm oder reich, jung oder alt, gesund oder krank, so unendlich wertvoll, weil er Gottes Ebenbild ist. Menschenrechte werden nicht durch die Nationalversammlung und auch nicht durch verschiedene internationale Organisationen zuerkannt, sondern sie sind durch die Schöpfungsordnung von vornherein gegeben, was durch das Parlament oder eine Menschenrechtserklärung erkannt und anerkannt wird. Die christliche Auffassung formuliert Liberalen gegenüber zugleich stets eine Kritik, weil die Würde der Person von ihnen so ausgelegt wird, dass sie von der Gemeinschaft losgerissen und dadurch zum Individualismus deformiert wird, was eine Verstümmelung der gesamten menschlichen Persönlichkeit bedeutet, weil sie vom gemeinschaftlichen Bezug losgerissen wird. Dem Individualitätsbegriff der Liberalen wird vom Christentum der Personalitätsbegriff entgegengesetzt, der immer auf den Gemeinschaftsaspekt der menschlichen Person Bezug nimmt.

Auf der anderen Seite treffen wir auf eine ähnlich einseitige Übertreibung. Von der sozialisti-

schen Auffassung können wir sagen, dass du, mein sozialistischer Freund, recht hast, wenn du die Gemeinschaftsnatur des Menschen betonst – und ich möchte betonen, dass ich jetzt an die klassischen Sozialisten, an Marx und die klassische linke Seite denke. Wir behaupten sogar mehr, als die Sozialisten, weil es eine unermesslich größere Solidarität ist, im anderen Menschen Christus zu sehen, als zu denken, dass die existenziellen Probleme des Menschen durch die staatlich sozialen Versorgungssysteme gelöst werden. Die christliche Auffassung übt zugleich auch Kritik am Sozialismus, weil – zumindest von den klassischen Sozialisten – das Gemeinschaftswesen des Menschen dermaßen überbetont wird, dass der einzelne Mensch zu nichts anderem mehr wird, als einer unbedeutenden Schraube in der Maschinerie. Die Person verliert ihre Bedeutung. Man denke an die Klassenauffassung des Marxismus, wo der einzelne Mensch an und für sich gar nicht in Erscheinung tritt, sondern nur als Mitglied seiner Klasse. Die nationalsozialistische Ausgabe hiervon ist, wo das Individuum in der Rasse auf- und verlorengeht. Die christliche Auffassung übt deshalb stets Kritik an der sozialistischen Auffassung, weil sie in den Kollektivismus abgleitet, und die Bedeutung des einzelnen Menschen, der Person verliert.

Philosophiegeschichtlich war das Problem immer, dass der liberale Individualismus und der sozialistische Kollektivismus offensichtlich eine Verstümmelung der gesamten menschlichen Person und Einseitigkeit ist. Die Frage lautet: wie können Persönlichkeit und Gemeinschaftsprinzip vereint wer-

den? In der christlichen Gesellschaftslehre wurde die Lösung hierfür vom Heiligen Thomas von Aquin mit dem Begriff der Subsidiarität, der gegenseitigen Hilfe, präsentiert, als er sagte, dass bedingt durch die Ordnung der Natur, das was von einer kleineren Gemeinschaft gemacht, von einer größeren nicht weggenommen werden kann. Probleme müssen dort gelöst werden, wo sie aufgrund der Ordnung der Natur sind, wenn sie aber nicht gelöst werden können, dann muss man aushelfen, und zwar auf eine solche Weise, dass im Späteren die Fähigkeit zur Selbsthilfe vorhanden ist. Dieser Gedanke weist die liberale Auffassung von sich, wonach jeder sein eigenes Problem lösen sollte, und wer das nicht könne, selber schuld sei. Es wird zugleich die sozialistische Auffassung abgelehnt, wonach das Leben des Menschen auf eine infantile Art so eingerichtet werden soll, dass er von staatlichen Stützen vegetiert. Deshalb sind also Personalität, Solidarität und Subsidiarität die drei Gesellschaftslehren der Kirche, in deren Rahmen eine christliche Politik möglich ist. Wer für diese drei nicht einsteht, kann im philosophischen Sinne kein christlicher Politiker sein.

13. Wenn Jesus sagt, dass kein Komma aus dem Gesetz verlorengelange, dann kann aus der politologischen Logik gefolgert werden, dass er ein rechtsgerichteter Fundamentalist ist, und wenn er sich selbst mit den Armen identifiziert, dann kann von ihm gesagt werden, er sei ein linksgerichteter Revolutionär.

Es geht nicht darum, dass die Christdemokratie ihren Platz zwischen der rechten und der linken Sei-

te einnimmt, sondern es ist die geschichtsphilosophische und politiktheoretische Betrachtungsweise zutreffend, dass in der christlichen Lehre die heute als rechts-, beziehungsweise linksgerichtet eingestuft traditionellen und sozialen Grundwerte sich in einer ursprünglichen Einheit befinden. Die christlich inspirierte Einheit von Freiheit, Gleichheit, Brüderlichkeit wurde von der Aufklärung säkularisiert und nach der französischen Revolution durch einseitige Übertreibungen auseinandergerissen. Freiheit wurde zum individualistischen Liberalismus verzerrt, Gleichheit zum kollektivistischen Sozialismus deformiert, und Brüderlichkeit geriet gleichermaßen in Vergessenheit. Die auf dem ursprünglichen, christlichen Fundament beruhende dreier Einheit wurde einzig von der Christdemokratie bewahrt.

14. Die Begriffe, aus denen die Grundwerte von Liberalismus und Sozialismus entstanden – die Forderungen der französischen Revolution nach Freiheit, Gleichheit, Brüderlichkeit – sind, ihren Wurzeln und ihrem Wesen nach, christliche Begriffe. Es ist wiederum eine andere Frage, dass sie säkularisiert und anschließend einseitig übertrieben wurden, aber sie sind doch grundsätzlich christliche Werte, die christlichen Wurzeln entstammen, und deshalb müssen wir, Christdemokraten diese Gedanken als Wertigkeit akzeptieren und sie als unseren eigenen Wert vorzeigen – sie zurechtrücken und in die Zusammenhänge des gesamten Menschenbildes zurückfügen.

Daraus geht hervor, dass die christdemokratische – christlich-soziale Auffassung – auf der

einen Seite aufgrund der Anknüpfungspunkte zu den liberalen Werten, auf der anderen Seite gemäß der Verbindung zu den sozialdemokratischen Werten – für die Christdemokratie eine eigenartige Möglichkeit gewährleistet, gewisse Verbindungen in beiden Richtungen eingehen zu können. Ich riskiere deshalb die Bemerkung, dass die Christdemokratie je nachdem, ob die Betonung auf die Anknüpfung an liberale oder sozialdemokratische Werte gelegt wird, ohne eine von ihnen aufgeben und in einen Widerspruch mit sich geraten zu müssen, – ich würde es vielleicht so formulieren – zu einer Art Bewegung ohne Ortsveränderung fähig ist. (Während dieser immanente Widerspruch bei der Verknüpfung von Liberalismus und Sozialismus offensichtlich vorhanden ist. Liberale wollen eine möglichst uneingeschränkte Freiheit und Sozialisten die Gleichheit erzwingen. Wenn jedoch Freiheit herrscht, dann ist es mit der Gleichheit bald vorbei – nachdem die Menschen nicht gleich sind. Und wenn die Gleichheit erzwungen wird, dann beschränkt sie zwangsläufig die Freiheit.)

15. Meiner Meinung nach begann die Geschichte des Kommunismus als einer atheistischen Religion mit der Interpretation des Propheten Isau, mit den Ebed-Jahve-Liedern, in denen es sich um den leidenden Diener des Herrn handelt, der jedoch durch sein Leiden die ganze Menschheit emporhebt. Das wird vom Christentum für Christus, und vom Judentum für Israel ausgelegt. Marx hat das einfach säkularisiert und auf das Proletariat bezogen. So entstand

aus dem Himmelreich, dem himmlischen Jerusalem der Kommunismus. Die Attribute Gottes als Absolutem – wie zum Beispiel die Ewigkeit usw. – wurden auf die Materie übertragen. Das kann jedoch auch ikonographisch erfasst werden, Marx-Engels-Lenin entsprechen der Heiligen Dreifaltigkeit – eine Ideologie besteht in drei Personen –, das Kapital und das Kommunistische Manifest von Marx entsprechen den Evangelien, die Märtyrer der Arbeiterbewegung entsprechen den altchristlichen Märtyrern, die kommunistischen Märsche entsprechen den prawoslawischen Kirchengesängen und der Aufmarsch am 1. Mai den Oster-Prozessionen. Warum wurde Lenin ausgestopft? Weil durch diese neue „Reliquie“ quasi die dem russischen Volk nach 1917 genommenen und öffentlich entehrten Reliquien ersetzt werden sollten.

16. György Lukács hielt es von vornherein für eine Gegebenheit – was er natürlich nicht aussprach –, dass er und die seinesgleichen von vornherein für die Macht bestimmt waren. Ich gestehe sogar zu, dass sie tatsächlich glaubten, auserwählt worden zu sein, die Menschheit zu beglücken selbst dann, wenn die Menschen daran in Wirklichkeit zugrunde gehen. Bestand das Kunststück von György Lukács also darin, irgendeine Ideologie dafür zu schaffen, weshalb sie für die Macht bestimmt waren? Der Ausgangspunkt kam von Marx, wonach jedes Bewusstsein falsch sei, ausgenommen das proletarische Bewusstsein, was kein falsches Bewusstsein ist. Aber diese Proleten wussten das nicht, und noch dazu

waren diejenigen, die zu dieser Feststellung kamen, auffällig keine Proleten. Die lukácssche Antwort auf diesen Widerspruch lautete, wer dazu sage, das Ganze sei ein kompletter Blödsinn, und selbst innerhalb seines eigenen Systems ein Widerspruch in sich, beweise damit lediglich ein falsches Bewusstsein zu haben, kann also von vornherein nicht recht haben und wenn er auch weiterhin aufbegehrt, dann wird er vom Genossen Lukács vielleicht eigenhändig erschossen. Der Kernpunkt ist, dass es eine von vornherein für die Macht bestimmte Elite gibt, die kein falsches Bewusstsein besitzt, also recht hat; es gibt Proleten, die im Prinzip kein falsches Bewusstsein haben, darüber bloß nicht Bescheid wissen, da ist aber die Elite, die das weiß, und deshalb den Proleten, ob er das nun will oder nicht, beglücken wird; und es gibt Menschen, die dagegen sind, weshalb sie offensichtlich ein falsches Bewusstsein besitzen, also nicht recht haben.

17. Der Ausgangspunkt der Volkswirtschaft ist die Annahme, dass Menschen sich „rational verhalten“, worunter das Nützlichkeitsprinzip verstanden wird. Im absolutisierten Sinne ist das bereits ein anthropologischer Irrtum. Weshalb ist nämlich ein Bankier rationeller oder wenn man will „nützlichkeitsmaximierender“ als ein Karmelitenmönch? Gibt es letzten Endes eine längerfristige und mehr Gewinn bringende Investition, als die Ewigkeit? Oder wieso ist es rationeller und nützlicher mein Geld in Aktien, als z.B. in meine Familie zu investieren, in dem wir mit den Kindern eine Urlaubsreise machen? Warum

sollte Geld, Arbeit oder Zeit, die in die Schulbildung der Kinder, in zusammenhaltende Erlebnisse oder geistig-seelische Güter investiert wird, weniger rationell oder nützlich sein? Der Wert ist nur in einem anderen Koordinatensystem messbar. Ich habe die Wichtigkeit der anthropologischen Wende in diesem Zusammenhang betont. Die Wirtschaft hat auch Millionen Vorbedingungen und Aspekte nicht wirtschaftlicher Art, die im engen Sinne nicht wirtschaftlicher Art sind. Zum Beispiel die Moral.

18. Es gibt offensichtlich einen Teufelskreis. Die unverhüllbar gewordene Untauglichkeit und Unmenschlichkeit des wilden Kapitalismus machte seinerzeit die Utopie des Marxismus zu einer Illusion der Realität; nun scheint es als würde die auch geschichtlich erwiesene Untauglichkeit und Unmenschlichkeit des Marxismus das gleiche mit dem wilden Kapitalismus machen. Wir litten unter dem real existierenden Sozialismus, unter dessen Last wir bis heute leiden, weil die damaligen Machthaber die Kritik, die ihre Irrtümer offenlegte und eine der menschlichen Natur entsprechende und die Entfaltung der kompletten Person ermöglichende Gesellschaftslehre nicht hören wollten. Nun hat es den Anschein, dass sie deren Kritik – fasziniert vom wilden Kapitalismus – nicht hören wollen. Es wäre Wahnsinn, wieder in das hineinzustürzen, wovon eingesehen werden konnte, dass es untauglich und unmenschlich ist, und worüber – im Einklang mit den Enzykliken – auch die Geschichte ein Urteil gesprochen hat.

19. Die jetzige Krise ist eine Krise der neoliberalen Wirtschaftspolitik und ein Vorzeichen ihres historischen Bankrotts. Der Bankrott der Mythe der „unsichtbaren Hand“ ist der Bankrott jener Ideologie, die verkündete, dass in der Wirtschaft und in Finanzangelegenheiten keine staatliche Aktivität notwendig ist, Wirtschaft und Markt werden sich schon selbst regeln. Im Namen dieser liberalen Politik wurde der Staat zerstört, und nun wird erwartet, dass der Staat die Situation rettet. Papst Johannes Paul II. mahnte die Welt nach dem Fall des Marxismus prophetisch, der historische Bankrott des real existierenden Sozialismus könne nicht die Verherrlichung des neoliberalen wilden Kapitalismus bedeuten.

20. Es gibt Bereiche im Leben, wo Marktverhältnisse herrschen müssen, dazu gehört die Wirtschaft, und es gibt solche Bereiche, wo grundsätzlich keine Marktverhältnisse, sondern Solidarität und staatliche Verantwortung herrschen müssen. Dazu gehören das Gesundheits- und Bildungswesen, sowie der Bereich Kultur.

21. Dieses Land wurde zweimal ausgeraubt, im Großen und Ganzen vom gleichen Kreis, Netzwerk, von der gleichen Interessengruppe, wie immer wir sie auch nennen wollen. Nach dem zweiten Weltkrieg wurde in etwa gesagt, Privateigentum sei schlecht und Staatseigentum sei gut, und man hat den Menschen mit der Parole der Verstaatlichung ihren Grundbesitz, ihr Geschäft, ihr Haus genommen, je nachdem wer was hatte. Während und nach

der Wende wurde wiederum gesagt, Staatseigentum sei schlecht, Privateigentum sei gut, und das übrig gebliebene Staatsvermögen wurde verscherbelt.

22. Wir müssen uns gegen die Ungerechtigkeit der Privatisierung – in Wirklichkeit der Plünderung nationalen Eigentums – aussprechen, weil das im Widerspruch zu den Lebensinteressen der Nation steht, wenn Privateigentum vom Gemeinwohl losgerissen wird, wo das keine Entwicklung, sondern das Abwürgen der ungarischen Konkurrenz und die Monopolisierung des ungarischen Marktes durch Fremde bedeutet, wenn das keine Erweiterung von Dienstleistungen bedeutet, sondern die Menschen über die Dienstleistung hinaus auch den Extraprofit der Investoren zahlen müssen. Staatseigentum kann nicht Freiwild sein – und wir müssen auch darauf aufmerksam machen, dass es in Wirklichkeit auch nicht „lastenfrei“ ist. Und zwar deshalb nicht, weil darin der Wert der unbezahlten Arbeit von Generationen Gestalt annimmt. Man denke nur daran, dass in der Zeit des Sozialismus ein wesentlicher Teil des Arbeitslohns der Arbeitnehmer vom Staat mit der Begründung einbehalten und nicht ausbezahlt wurde, dafür werde ein kostenloses Gesundheitswesen, soziale Sicherheit und eine würdige Rente gewährleistet. All das wurde nicht nur gesetzlich, sondern in der Verfassung garantiert. Deshalb hat der Staat nicht nur ausländischen Kreditgebern gegenüber Schulden, die in Euromilliarden ausgedrückt werden können, sondern auch den eigenen Staatsbürgern gegenüber. Und gemäß dem Naturrecht ist die

Verpflichtung den Menschen gegenüber, die um ihr Auskommen kämpfen, stärker als die, die gegenüber dem Profit der Investoren besteht. Man muss sich natürlich vor Augen halten, dass es eine politische Realität gibt, und der wirtschaftliche Spielraum knapp ist – die moralische Ordnung kann jedoch nicht in Klammern gesetzt werden.

23. Wegen dem neoliberalen Dogma des vergangenen Jahrhunderts wird forciert, das finanzielle Gleichgewicht stehe über alles! Es sei bemerkt, wenn dem so wäre, dann wäre Somalia das beste Land der Welt, denn Null Ausgaben und Null Einnahmen – das ist unbestreitbar ein Gleichgewicht. Wir sagen, das Gleichgewicht des Staatshaushalts ist tatsächlich wichtig, aber nicht der einzige Aspekt. Man kann dafür weder das Wirtschaftswachstum noch die gesellschaftspolitischen Aspekte opfern. Ich sage auch deshalb, dass der Staat Banken und Multis zwingen muss, einen verhältnismäßigen Anteil der Lasten zu übernehmen.

24. Die christliche Gesellschaftslehre operiert nicht mit dem Konflikt zwischen Arbeit und Kapital, sondern baut auf einen Konsens von Arbeit und Kapital. Die Aufgabe besteht in der Humanisierung des Kapitals.

25. Das Ziel lautet, es sollten möglichst viele Menschen möglichst viel Eigentum besitzen, aber in einer solchen Form, dass das Eigentum nicht nur gut für sie, sondern auch für andere ist.

26. Dieses ganze linksliberale-grüne Ensemble hat eine fixe Idee, eine dogmenartige fixe Idee, wonach die Entwicklung der Welt so aussehe, dass sie immer weniger religiös wird, die Nationen verschwinden, die Familie abgeschafft werde und das betrachten sie als Entwicklung. Davon ausgehend ist es für sie unbegreiflich, dass ein ehemaliges sozialistisches Land Kirchen und Religion, das nationale Dasein, die Familie, und zwar die auf einer Ehe von einem Mann und einer Frau basierende Familie, für wichtig hält und deshalb steht das, was wir machen, aus ihrer Sicht und nach ihrer Auffassung im krassen Gegensatz dazu, was sie für Entwicklung halten. Wir wiederum denken, dass das, was sie für Entwicklung halten, schlichtweg Devianz ist.

27. Die beiden unterschiedlichen politischen Auffassung der Christdemokratie und der grünen Parteien haben einen gemeinsamen Teil, den wir als Umwelt-/ Naturschutz bezeichnen. Es gibt aber auch einen wesentlichen Unterschied: wir stehen zum Schutz der Naturordnung in ihrer Gesamtheit, nicht nur hinsichtlich der Natur, sondern auch der Kultur: also auch hinsichtlich des Menschen und der Gesellschaft.

Von ihnen wird die Natur und deren Ordnung – unlogischerweise – nur im Falle von Mineralien, Pflanzen und Tieren anerkannt, während ihre Ideologie im Falle des Menschen und der Gesellschaft naturfeindlich wird: gleichgeschlechtliche Ehe, Abtreibung, Sterbehilfe, Drogenpropaganda.

Von uns wird eingestanden, dass von der Ordnung der Natur die Ordnung der Schöpfung

wiedergegeben wird – und zwar in ihrer Gesamtheit: also nicht nur hinsichtlich der Welt, die den Menschen umgibt, sondern auch der Ordnung von Mensch und Gesellschaft –, deshalb ist unser politisches Credo, dass Naturschutz den Schutz der Schöpfung bedeutet!

28. Es stammt der Gedanke von Heidegger, dass keine einzige Fachwissenschaft in der Lage ist, sich selbst, ihre Methodologie und die Grenzen ihrer Zuständigkeit zu bestimmen. Es ist also keine mathematische Frage, was Mathematik ist, und wie die Methodologie der Chemie ist, ist keine chemische Frage und es ist bereits keine biologische Frage, wie weit der Zuständigkeitsbereich der Biologie reicht. Das sind theologische, philosophische, moralische Fragen. Das Gleiche gilt auch im Falle der Gesellschaftswissenschaften. Die Kirche hat also auch diesbezüglich eine eigenartige prophetische Rolle und einen Lehrauftrag, und wenn man zum Beispiel an das Klonen, an Genmanipulationen und ähnliches denkt, so kann man sehen, dass es für die Menschheit eine Katastrophe bedeutet, wenn diese eigenartige Berufung der Kirche, wegen einem Missverständnis hinsichtlich der berechtigten Autonomie der Teilbereiche, negligiert werden soll. Es folgt daraus, dass die jeweilige Teilwissenschaft technisch etwas zu tun vermag überhaupt nicht, dass sie das auch machen darf! Naturwissenschaften, Gesellschaftswissenschaften und Politik besitzen natürlich ihre berechnete Autonomie, diese Autonomie kann jedoch nie eine Autonomie von der Moral sein.

29. Diesen Standpunkt vertreten wir, Christdemokraten: über die geschriebene Verfassung und das positive Recht hinaus existiert das Naturrecht und nachdem die Ordnung der Natur die Ordnung der Schöpfung wiedergibt, deshalb ist das in diesem Zusammenhang die ultimative Wirklichkeit. In ultimativen Fragen kann das Parlament nicht Gott spielen. Daraus lässt sich zum Beispiel auch unser Standpunkt über den Schutz des ungeborenen Lebens ableiten. Nachdem aus der Sicht des menschlichen Lebens weder logisch noch philosophisch oder naturwissenschaftlich ein Unterschied dazwischen besteht, ob ein Fötus einen, vier oder acht Monate alt ist, sich innerhalb oder außerhalb der Bauchdecke befindet, wenn der Fötus bloß aufgrund seines Alters – nachdem das Parlament diese Entscheidung getroffen hat – zum Tode verurteilt werden kann, dann kann von der Logik her auf dieser Grundlage jedes menschliche Leben aufgrund seines Alters oder Gesundheitszustands vernichtet werden.

30. Es gibt eine Zeit, in der zum Trocknen aufgehängte Windeln, als Symbol des Lebenswillens der Ungarn, auch die Bedeutung der Nationalflagge besitzen.

31. Die Gestaltung der gesellschaftlichen Wahrheit und das Aussprechen der Wahrheit können gemeinsam dazu führen, dass die öffentliche Meinung sich auch im Zusammenhang mit dem Recht auf Leben ändert. Meine *Ars Poetica* lautet: politische Realität und prophetisches Zeichen.

32. Wenn wir alles zum Schutze des Lebens getan haben, und überstimmt werden, so bleibt doch das prophetische Zeichen der Widerrede.

33. Wenn wir hinsichtlich der Ehe die auf der Ordnung der Natur beruhende Definition von einem Mann und einer Frau aufgeben und sie zum Beispiel auf zwei Männer oder zwei Frauen erweitern würden, hielte man das anderen Formationen gegenüber nicht für diskriminativ? Zum Beispiel gegenüber der Vielweiberei? Wenn wir „Mann und Frau“ aufgeben, warum nicht auch „einen beziehungsweise eine“? Wenn zwei Männer heiraten können, warum können das nicht drei? Wo liegt dann die Grenze der Ehe? Darüber hinaus werden die Institutionen von Ehe und Familie vom Ungarischen Staat finanziell und moralisch nicht deshalb gefördert, um die „sexuelle Selbstverwirklichung“ der Staatsbürger zu finanzieren, sondern, weil hier das Kind geboren und großgezogen wird, das die Gesellschaft und die Nation aufrechterhält.

34. Wir wollen diese Menschen nicht abstempeln, sie sollen aber ihre Beziehungen nicht als Ehe bezeichnen, weil das ein geheiligter Begriff ist, und sie sollen keine Kinder adoptieren dürfen, weil das verfassungsmäßige Recht des Kindes auf eine gesunde Entwicklung stärker, als der Bedarf von homosexuellen Paaren an Kindern ist. Und wir verzichten nicht auf unser Recht und unsere Pflicht, die Sünde gemäß der Ordnung der Natur und der christlichen Lehre als Sünde zu bezeichnen, weil wir das auch nicht tun können.

35. Sie machen aus ihrem eigenen devianten Lebensstil eine politische Ideologie.

36. Es ist eine schwerwiegende Verantwortungslosigkeit – und sogar ein Vorurteil –, eine tägliche Erfahrung und eine soziologische Tatsache als Vorurteil abzustempeln, weil anschließend auch faktische Vorurteile relativiert werden.

37. Diese Sendungen nennen sich „Reality-shows“. Es ist offensichtlich keine Wahrheit, sondern ein Segment der Wahrheit, eine subkulturelle Ecke, man könnte sagen, eine pervertierte subkulturelle Ecke, nachdem das jedoch so dargestellt wird, als wäre das die Wahrheit, deshalb wird das aufgrund einer sich selbst erfüllenden Prophezeiung nach einer gewissen Zeit die Wirklichkeit in der Gesellschaft tatsächlich erschaffen. Deshalb können wir also nicht um die Verantwortung des Staates umhin, dahingehend zum Beispiel, was von ihm hinsichtlich der Medien in Richtung der Gesellschaft zur Präsentation zugelassen wird.

Man nehme zum Beispiel die kommerziellen Medien. Ich zweifle nicht daran, ob ein Investor das Recht hat, in die Medien zu investieren. Weshalb investiert jedoch jemand in kommerzielle Medien? Er investiert, um einen möglichst hohen Profit zurückzubekommen. Wenn er andernorts mehr Profit machen könnte, dann würde er dort investieren. Was ist also das Ziel der kommerziellen Medien? Es soll für die Investoren möglichst viel Profit erwirtschaftet werden. Wie kann dieser Profit erwirtschaftet werden?

tet werden? Mit einer einzigen Sache, den Werbeeinnahmen. Die Werbezeit kann nicht unendlich gesteigert werden, weil zum einen der Tag aus 24 Stunden besteht und wenn die Werbezeit über ein bestimmtes Maß hinausgeht, dann wird man sich die Sendungen nicht mehr ansehen. Die Einschaltquote sinkt, somit geht auch der Wert der Werbezeit zurück und der Profit des Investors sinkt ebenfalls. Der Profit kann also auf eine Weise, durch die Erhöhung der Einschaltquoten gesteigert werden. Und je höher die Einschaltquote, desto wertvoller ist die Werbezeit pro Minute. Wie kann die Einschaltquote erhöht werden? Ich muss sagen, leider nicht unbedingt indem schöne, gute und kluge, sondern die abartigsten und dunkelsten Sachen gezeigt werden. Das wird skrupellos gemacht, denn sie haben ein einziges Ziel, die Steigerung des Profits. Und hier kommt die Rolle des Staates, der sagt, liebe Investoren, ihr seid natürlich zum Profit berechtigt, aber wir haben auch das Recht, bei bestimmten Sachen zum Schutze der Gesellschaft bereits nein zu sagen.

38. Ich versuche, die Rolle der Medien anhand eines Beispiels darzustellen: wenn ich, sagen wir, in ein chinesisches Restaurant gehe und mir eine Speisekarte vorgelegt wird, in der steht, dass ich zwischen Dingsbums und Dingsda wählen kann, dann habe ich in Wirklichkeit keine freie Wahl, weil ich keine Ahnung habe, was das eine und was das andere ist. Wenn dort auch auf Ungarisch geschrieben steht, dass das eine Karpfen paniert und das andere Bratente bedeutet, dann kann ich im wahrsten Sin-

ne des Wortes wählen. Nun, die Medien bieten den Menschen Dingsbums und Dingsda. Das gesamte Konstrukt der parlamentarischen Demokratie beruht auf dem Ideal der freien Wahlen. Es wird jedoch auch weltweit immer offensichtlicher, dass während die Gewaltenteilung detailliert ausgearbeitet ist, die Medien, die die Wahlen – und damit letzten Endes die gesamte Staatsorganisation – entscheiden, in Wirklichkeit unter keiner verfassungsmäßigen Kontrolle stehen, sondern sich in den Händen bestimmter finanziellen-ideologischen Interessengruppen befinden. Deshalb behaupte ich, dass die parlamentarische Demokratie von der tatsächlichen Freiheit der Wahlen abhängt, und das bedeutet nicht nur, dass es keinen Wahlbetrug geben kann, sondern es ist auch dafür eine Garantie notwendig, dass die öffentliche Meinung und somit die Wahlen von bestimmten Interessengruppen durch ihre Medienmacht nicht manipuliert werden können.

39. Es wird weltweit, aber besonders in Ungarn, eigenartig mit Begriffen jongliert. Die säkularen Akademiker halten die Medienpositionen und das Medienmonopol in ihren Händen und mit Hilfe hiervon definieren sie die einzelnen Begriffe willkürlich und diese werden der Gesellschaft anschließend gemäß einer verzerrten Definition eingehämmert. Der jeweilige Begriff erhält eine solche Definition, die höchstens dessen sekundäre Merkmale beinhaltet und die wesentlichen Merkmale weglässt, und die so gemachte – völlig willkürliche – Definition wird bereits im Sinne der Umgangssprache benutzt

und anschließend kommt es zu gänzlich überraschenden und bizarren Konklusionen. Deshalb ist es lebenswichtig, dass wir die Begriffe unseres eigenen ideologischen Systems klären und, dass sie von uns definiert werden, denn andernfalls werden wir den säkularen Medienakademikern endgültig ausgeliefert, die sie so gestalten, wie das ihren politischen Interessen entspricht.

40. Die jeweilige ungarische Regierung ist in erster, zweiter und dritter Linie der ungarischen Nation und nicht Brüssel, Washington, Moskau, der Weltbank oder anderen gegenüber verantwortlich.

41. Es ist ein Skandal, wenn wir Ungarn uns anhören müssen, dass wir vor einigen Jahren Europa beigetreten sind, denn wo wären wir seit elfhundert Jahren – oder wer weiß, wie lange – wenn nicht in Europa? Und andersrum, wo wäre dieses Europa, wenn wir seit dem Heiligen Stephan nicht mit all unseren geistigen Wurzeln seit einem Jahrtausend in diesem Europa gewesen wären? Denn wir bluteten als wir Europa tausend Jahre lang als Schild gegen die Tataren, die Türken und – um es diplomatisch zu formulieren – gegen andere Formationen östlichen Heidentums schützten. Und das ist der Grund dafür, dass wir uns nicht schamhaft durch die Hintertreppe in diese Europäische Union schleichen und uns dort als armer Verwandter zurückziehen, sondern unseren durch unsere historische Arbeit verdienten Platz würdevoll einnehmen müssen, denn wenn wir uns selbst nicht schätzen, dann wird uns niemand

schätzen. Und wenn wir nicht um unsere eigenen Werte wissen und sie bewusst machen, dann wird uns niemand würdigen.

42. Nachdem wir die Christenverfolgung der östlichen Bolschewiken überlebt hatten, war es eine leidvolle Erfahrung, mit dem Antichristianismus der Freimaurer aus dem Westen, mit der Provokation mit der Überschrift „Europäischer Verfassungsentwurf“ konfrontiert zu werden, die hinsichtlich der Grundwerte des Europäertums auf die griechisch-lateinische Zivilisation und die Aufklärung genannte Strömung Bezug nehmen, das Christentum jedoch nicht einmal erwähnen wollte. Das ist eine offensichtliche Geschichtsfälschung. Denn hinsichtlich der Wurzeln gibt es, außer der griechischen Kultur und dem römischen Recht, die Ethik des Alten Testaments und die germanische Staatsorganisation – denken wir nur an Karl den Großen –, aus diesen Bausteinen wurde jedoch vom Christentum eine Kathedrale erbaut: jenes Wunder, das wir europäische Zivilisation nennen. Dieses Europa ist, ob es das nun will oder nicht, eine christliche Zivilisation, weil – paradoxerweise – selbst die Negation – von Voltaire bis Marx – nur im christlichen Kulturbereich zu interpretieren ist. Es war auch kein Zufall, dass versucht wurde, die „Aufklärung“ auf eine hervorgehobene Weise zu bezeichnen, obwohl sie lediglich eine unter zahlreichen europäischen geistigen Strömungen ist. Ich kann den Gedanken schwer von mir weisen, dass die Erklärung dafür die Verbundenheit mit kirchenfeindlichen jakobinischen Traditionen ist. Wir müs-

sen klar sehen und darstellen, dass die Frage der Bezugnahme auf das Christentum die Frage stellt, ob die Europäische Union eine Seele haben wird. Ob sie eine geistig-kulturelle Gemeinschaft oder lediglich ein Wirtschaftsunternehmen sein wird? Eine Zukunft wird es nämlich – wie die Geschichte das beweist – nur dann haben, wenn es einen geistigen Inhalt besitzt. Das Christentum und Europa sind untrennbar. Genauer formuliert: das Christentum könnte ohne Europa existieren, Europa könnte jedoch ohne das Christentum nicht existieren!

43. Es gibt zwei Irrglauben. Der eine ist der der linksliberalen Seite, die die Europäische Union als Vervollkommnung und Ziel der ungarischen Geschichte betrachtet. Das ist schlicht und einfach ein Irrtum. Das Ziel der ungarischen Geschichte existiert an und für sich und nicht in irgendeiner internationalen Organisation. Der andere Irrtum ist wiederum, wenn sich jemand der Europäischen Union gegenüber emotional feindlich verhält. Das kann ich – gefühlsmäßig – in gewisser Hinsicht verstehen. Die Sache ist aber die, dass wir sehen müssen: wenn es keine Europäische Union gibt, was gibt es denn? Ich bin der Brüsseler Bürokratie gegenüber auch außerordentlich kritisch, besonders wenn Bürokraten, die nie von irgendjemandem gewählt worden sind, über souveräne Länder und vom Volk gewählte Regierungen urteilen. In einer vernünftigen und rationalen Hinsicht liegt es dennoch im Interesse der ungarischen Nation, ihre nationalen Interessen innerhalb der Europäischen Union geltend machen zu wollen.

Unsere nationalen Interessen müssen innerhalb der Europäischen Union vertreten werden, auch wenn das noch so schmerzhaft und leidvoll ist. Man darf denen nicht nachgeben, die die Selbstaufgabe erreichen wollen, es macht aber auch nicht viel Sinn, mit dem Kopf durch die Betonwand zu wollen.

44. Die Europäische Union ist nicht das historische Ziel, sondern das Mittel für den Fortbestand des Ungarntums: wir sind insofern unionsfreundlich, wie die Union den Lebensinteressen der ungarischen Nation entspricht.

45. Wir sind der Union gegenüber kritisch, aber treu zum Erbe der Gründungsväter. Die EU lebt in Sünde, wurde aber nicht in Sünde empfangen.

46. Es ist eine Bestrebung der Brüsseler Bürokratie und des Europäischen Parlaments, die Nationalstaaten zu dominieren und eine Art Vereinigte Staaten von Europa zu errichten. Die Sache ist aber die, dass die Gründungsväter der Europäischen Union unter dem Namen Europäische Union von einer auf das Europa der Nationen gebauten Welt – aus einem Kulturbereich nach christlicher Eingebung –, und nicht von einer Art Vereinigte Staaten von Europa träumten. Was die Mehrheit der europäischen Bürger nicht will, unter ihnen auch ich nicht. Deshalb ist es sehr wichtig, dass es im Grundgesetz nicht darum geht, dass wir wegen der Europäischen Union auf einen Teil unserer Souveränität verzichten, sondern, dass wir einen Teil unserer Souveränität mit

anderen Ländern zusammen üben, was ein großer Unterschied ist!

47. Das Land des Heiligen Stephans kann nie zu einem Kalifat werden! Aber selbst nicht zu einer sogenannten Parallelgesellschaft. Wenn man die drei Religionen vergleicht: das Judentum will keinen einzigen nicht Juden zu einem Juden machen, und das Christentum ist eine Missionsreligion, sie zwingt niemanden zu irgendetwas, weil der Glaube eine Gnade ist, die man nur aus freiem Willen entgegennehmen kann. Der Islam ist jedoch eine Eroberungsreligion. Man muss den Koran und die Geschichte des Islams lesen. Ich respektiere den Islam als eine Weltreligion und eine große Kultur, sehe jedoch auch, dass der Versuch der Einführung der Scharia und der Dschihadismus früher oder später zum Teil der Wirklichkeit werden. Davor müssen wir die Nation bewahren. Wir haben übrigens 150 Jahre Erfahrung damit...

48. Ich halte es für einen Skandal, wie gleichgültig sich Europa der Christenverfolgung gegenüber verhält und den doppelten Maßstab akzeptiert, dass in gewissen islamistischen Ländern jemand nach der Bekehrung oder auch nur wegen einer geschenkten Bibel hingerichtet wird, während in Europa eine Moschee neben der anderen steht...

49. Was ist aus Paris, aus Frankreich, der „ältesten Tochter der Kirche“ im Schatten der Scharia geworden? Es ist in der Tat so, dass diese die letzte fran-

zösische Generation ist, die in Frankreich noch ein französisches Leben führen kann...

In Europa sind manche bereits verloren, oder im Zustand des Verlorengehens und es gibt noch uns in Ungarn und in Mitteleuropa, die wir kämpfen. Ungarn, Polen, Tschechen und Slowaken, damit wir ein ungarisches, polnisches, tschechisches und slowakisches Leben führen können in Ungarn, Polen, Tschechien und der Slowakei.

Wir Ungarn glauben an die Kontinuität der ungarischen Geschichte, an das ewige Ungarntum und daran, dass wir das Erbe des Heiligen Stephans, von Matthias, Széchenyi; Pázmány, János Arany und Bartók, unsere Geschichte, unsere Kultur, unsere Sprache und unsere Denkweise an unsere Söhne weitergeben. Denn im Bereich von Donau und Theiss ist der Fortbestand der Ungarn eine elf-hundertjährige Berufung!

50. Wie ist es in Europa soweit gekommen? Die Ideologie der Jakobiner-Bolschewiken-Freimaurer, die antichristlichen Machenschaften relativisieren-attackieren-verfolgen das Christentum seit 200 Jahren mit allen Mitteln, wodurch ein Vakuum des Identitätsverlustes hervorgerufen wird. Und wir müssen anerkennen, dass die Propagierung der Devianzen seitens der Muslime zurecht Verachtung und Hass hervorruft. Es ist eigenartig, aber sie merken nicht, dass nachdem – wegen des Identitätsverlustes, der Dekadenz und der massenhaften islamistischen Migration – unsere christlich-europäische Zivilisation gefallen ist, die Islamisten ihre Köpfe zuerst

abschlagen werden und unsere erst am Ende der Reihe.

Wir müssen glasklar sehen: wenn wir in Sachen Migration jetzt einen Fehler machen, dann kann das nie wieder rückgängig gemacht werden.

51. Die Ideologie, die heute die Welt beherrscht – und in den Vereinigten Staaten mit der Demokratischen Partei und in der EU mit den Sozialisten-Kommunisten-Liberalen-Grünen verbunden ist – sieht in der Migration in Wirklichkeit keine Bedrohung, sondern eine Gelegenheit: die christlich-konservative Wertordnung und in erster Linie die Nationalstaaten zu zerstören; denn für die Massen von Migranten ist all das fremd, und deshalb sehen sie in ihnen nicht nur ihre künftigen Wähler, sondern ein Mittel dazu, das christliche Erbe endgültig zu relativieren und die Nationen endgültig dadurch zu dominieren, was als „Brüsseler Bürokratie“ bezeichnet wird. Es sei bemerkt, wenn ihnen das gelingen würde, dann hätte das – hinsichtlich dem Islamismus – auch aus ihrer Sicht ernste Folgen...

52. Caritas für die Migranten, aber Selbstverteidigung gegen die Migration. Der Einsatz im jetzigen Kampf gegen die Migration ist: Europa soll Europa bleiben und Ungarn Ungarn.

53. Die gemäß der Ordnung der Natur bestehende Verantwortung – die klassische katholische Lehre der Zustandspflicht – kann mit konzentrischen Kreisen beschrieben werden. Die innerste, die erst-

rangige Pflicht-Verantwortung besteht der eigenen Familie gegenüber; dann für meine Nation und schließlich für die Menschheit. Die Verwechslung der Verantwortlichkeitsbereiche ist fatal.

54. Wir müssen zunächst die Frage beantworten, wer wir sind, wozu wir berufen sind, und weshalb wir das ganze machen?

Wer sind wir? Wir können die Antwort in drei Sätzen geben: wir sind die einzige historische Partei, wir sind die einzige christlich-soziale Partei, und wir sind die einzige Weltanschauungspartei.

Die KDNP ist die einzige historische Partei in Ungarn. Wir haben uns seit 1944 – als diese Partei von unseren Vorfahren gegründet wurde – im geistigen Sinne keinen Deut geändert. Und zwar deshalb nicht, weil die Wahrheit ewig ist. Das ist der Grund dafür, dass die Formulierung der Antworten auf die Aktualitäten und die Herausforderungen der Gegenwart sich der Natur der Sache entsprechend ändert, die geistige Grundlage jedoch unverändert ist, weil sie auf der Ordnung der Natur und der Schöpfung beruht. Eine christdemokratische Partei muss zwei Fallen vermeiden. Die eine ist, verzückt von den Änderungen nicht ihr Wesen zu verlieren, und die andere ist, nicht an Epochen gebundenen Formulierungen festzuhalten, die bereits überholt sind. Unsere Aufgabe ist also, nicht mehr und nicht weniger als die Vertretung der ewigen Wahrheit in der Sprache der jeweiligen Epoche.

Was bedeutet es, eine christlich-soziale Partei zu sein? Es ist deshalb sehr wichtig, uns das bewusst

zu machen, weil die politische Palette im öffentlichen Diskurs in eine rechte und in eine linke Seite geteilt wird. Das ist natürlich im Sinne der Umgangssprache wahr, und in diesem Koordinatensystem sind wir tatsächlich eine Mitte-rechts-Partei; aber es gibt nicht ein Koordinatensystem, sondern in Wirklichkeit gibt es zwei. Es gibt ein Koordinatensystem, das die traditionellen Werte, beziehungsweise deren Leugnung zeigt. Eine Achse ist die Familie, die Kirche, die Nation und die andere deren Leugnung. In diesem Sinne sind wir eine markant rechtsgerichtete und konservative Partei, denn wir sind die Beschützer von Familie und Ehe, wir glauben an die Berufung der Kirchen und haben eine patriotische Grundlage. Das Gegenteil, die Leugnung, quasi Antithese war – der inzwischen heute bereits verschwundene – linksliberale SZDSZ. Es gibt aber ein anderes Koordinatensystem, jenes der sozialen Gerechtigkeit, wo die Arbeit die eine, und das Kapital die andere Achse ist. In diesem Sinne ist die Christdemokratische Volkspartei eine gemäßigte Mitte-links-Partei, denn wir vertreten die Vorrangigkeit von Arbeit gegenüber Kapital und wir treten dafür ein, dass Kapital und Privateigentum sehr wohl einen Gemeinschaftsaspekt haben.

Und wir sind die einzige Weltanschauungspartei. Es ist von Kernbedeutung, dass wir auch diese Problematik gestochen scharf sehen. Weltanschauungsparteien haben auch weltweit das Problem, dass die Wahrheit nicht immer den öffentlichen Mehrheitsgeschmack trifft. Denken wir zum Beispiel an den Schutz des ungeborenen Lebens oder

der Ehe. Hier sind in dieser Situation zwei Irrtümer möglich.

Der eine ist, dass uns die Stimmen nicht interessieren, und wir auf der Seite der Wahrheit sind, komme, was wolle. Mit diesem Habitus können wir leicht zu einer Glaubenseifer Kongregation werden. Und wir sind sehr wohl eine politische Partei mit dem Ziel, die Geschichte zu gestalten, was jedoch durch gesellschaftliche Mehrheit, letzten Endes durch einen Wahlsieg möglich ist. Der andere Irrtum ist, für Stimmen die Sünde der Selbstaufgabe zu begehen. Wenn wir jedoch die uns anvertrauten Werte und letzten Endes die Wahrheit aufgeben, warum machen wir dann das Ganze? Die Lösung des Problems von Wahrheit und Mehrheit ist die Allianz einer Weltanschauungspartei und einer großen Sammelpartei. Das ist das Bündnis zwischen der Christdemokratischen Volkspartei und Fidesz. Das ermöglicht es einerseits, die Selbstaufgabe zu vermeiden und die christliche Lehre in ihrer Reinheit unbescholten auf der politischen Palette in Erscheinung treten lassen zu können, und sichert andererseits die gesellschaftliche Unterstützung, die es ermöglicht, die Geschichte zu gestalten! Wenn eine Partei ihre Quelle aufgibt, dann kommt das dem Verlust des Geistes und letzten Endes dem Zerfall gleich. Das Fidesz-KDNP-Bündnis ist die Garantie dafür, dass wir den Quellbereich behalten und auch die Mehrheit der Wähler erreichen.

55. Unsere Geschichte reicht auf das Jahr 1944, auf die Demokratische Volkspartei von István Bar-

ankovics und die Tradition der christlich-sozialen Bewegungen zurück, die sich dem wilden Kapitalismus, beziehungsweise der braunen und roten Diktatur gleichzeitig versagten. Es hatte derjenige eine moralische Grundlage für die Widerrede gegen die rote Diktatur, der es gewagt hatte, sich der braunen Diktatur zu widersetzen. Es gibt auch heute die Eigenart, die sich durch die ganze ungarische Geschichte zieht: der Gedanke „zwischen zwei Heiden“. Das bedeutet den Schutz des Erbes des Heiligen Stephans zwischen dem Altheidentum der gescheiterten Sozialisten und Kommunisten sowie dem Neuheidentum der in Erscheinung tretenden Rechtsextremisten.

56. Die Geschichte der Barankovics-Partei ist für den gesamten Mitte-rechts-Bereich, für das bürgerlich-christlich-nationale Bündnis quasi eine geschichtliche Vorabbildung, eine normative Geschichte, zu der man stehen kann.

*„An vier Wasserufern, an drei Bergen
Ungarisch sei alle Zeiten
der Mariengesang.“*

Sándor Sík: an die Maria von Andocs

UNGARNTUM

57. Gott gab uns neben der himmlischen Heimat auch eine auf Erden, deshalb ist derjenige, der vor den Schicksalsfragen seiner irdischen Heimat desertiert, irgendwie auch seiner himmlischen Heimat untreu.

58. Jede Nation ist ein einmaliger und unwiederholbarer Wert. Niemand kann das Reichum geben, was das Ungarntum ist, nur wir Ungarn. Wenn wir aus der Geschichte verschwinden, dann wird die universelle Menschheit für alle Zeiten unersetzbar um ein eigenartiges Gesicht, eine Melodie, einen Gedanken Gottes, und das was wir als Ungarntum bezeichnen, ärmer. Eben deshalb ist für uns Ungarn die Bewahrung unseres eigenen Ungarntums, seine Ausarbeitung und Präsentation unsere erstrangige Pflicht der universellen Menschheit gegenüber. Das ist nämlich das Geschenk, das die universelle Menschheit nur von uns erhalten kann.

59. Wir müssen uns zwei Irrtümern stellen. Der eine kann als internationalistischer oder kosmopoliter Irrtum bezeichnet werden, das ist die Auffassung, die es leugnet, dass die Nation ein Wert ist. Sie betrachtet sie als ein Relikt der Vergangenheit oder irgendeine Art von Provinzialismus und dem gegenüber sei der moderne „Europäer“ bereits nicht national verbunden. Ich kann mir keine größere Verarmung der Menschheit vorstellen, als wenn der Franzose kein Franzose, der Deutsche kein Deutscher, der Pole kein Pole und der Ungar kein Ungar wäre. Diese kosmopolite Auffassung ist

keine Entfaltung des Menschen, sondern eine Art anthropologische Verstümmelung. Und der Internationalismus ist der Nation – im Irrglauben der Klassenideologie – ausdrücklich feindlich gesonnen. (Die ungarische Sprache ist sehr genau: Inter-Nationalismus, zwischen den Nationen, also keine Gemeinschaft der Nationen, sondern eine Existenz zwischen den Nationen, was eine Art Vakuum- oder Mangelexistenz ist.) Den anderen Irrtum bezeichnen wir als Schowinismus, wo die Existenzberechtigung anderer Nationen gemäß dem Lebensrecht einer Nation abgesprochen wird. Die christliche Auffassung denkt in Nationen, sie betrachtet jede Nation als einen Wert, und lehrt, dass jede Nation eine Existenzberechtigung hat, und jede Nation gerade der universellen Menschheit gegenüber erst-rangig verpflichtet ist, die eigene Reichhaltigkeit an Werten zu entfalten und der universellen Menschheit zugänglich zu machen.

60. Welchen Sinn hat eigentlich der Staat? Wozu gibt es den Staat? Wozu gibt es den Ungarischen Staat? Offensichtlich nicht bloß um Wohnadresskarten auszustellen und Straßenschäden zu beheben. Das ist natürlich ebenfalls seine Aufgabe, der Staat hat aber auch ein wesentlicheres Ziel, weil der Staat letzten Endes nicht nur ein Verwaltungsdienstleister, sondern die öffentlich-rechtliche und – im weitesten Sinne des Wortes – politische Ausdrucksweise der Nation ist. Sinn und Ziel des ungarischen Staates ist also die Verbesserung der Lebensqualität der Ungarn und der Fortbestand der ungarischen Nation.

61. Die Ungarische Nationalversammlung ist an erster, zweiter und dritter Stelle dem universellen Ungarntum und niemand anderem gegenüber verantwortlich. Dem universellen Ungarntum gegenüber – räumlich und zeitlich. Räumlich: hier, im heutigen Ungarn im Karpatenbecken und in der großen weiten Welt. Und zeitlich: denn wir sind historisch unseren Ahnen gegenüber verantwortlich, von denen wir diese Heimat, unsere Sprache, und unsere Kultur geerbt haben und wir sind auch hinsichtlich unserer Nachfahren verantwortlich, die uns eines Tages Rechenschaft darüber abverlangen werden, wie wir dieses Erbe verwaltet haben.

62. Ungarn muss hinsichtlich des im Ausland lebenden Ungarntums eine ähnliche Rolle übernehmen, wie das Israel hinsichtlich des Judentums auf der Welt macht. Jeder Jude, wo immer er auch auf der Welt lebt, kann sich dessen sicher sein, ein Land zu haben – Israel – und was immer auch geschieht, es gibt einen Ort, wohin er nach Hause gehen kann und was immer auch passiert, dieses Land steht bis zum Äußersten zu seinen Diaspora-Gemeinschaften. Wenn Israel das darf, dann dürfen wir das auch.

63. Die ungarische Nation kann – aus historischen Gründen – mit einem dreibeinigen Stuhl verglichen werden. Ein Bein ist das Ungarntum in Ungarn, das andere das Ungarntum jenseits der Grenzen, im Karpatenbecken und das dritte Bein ist das Ungarntum der Emigration. Falls eines dieser Beine ausfällt oder bricht, fällt der Stuhl um.

64. Die ungarische Nation ist seit dem Heiligen Stephan nicht nur eine Kulturnation – gemäß der ungarischen Sprache, der Kultur und der historischen Schicksalsgemeinschaft –, sondern auch eine politische Nation gewesen, die vom öffentlichen Recht zusammengehalten worden ist. Denken wir an die Bedeutung der Heiligen Krone.

65. Gegen die drohende Assimilierung sind die herkömmlichen Förderungsformen notwendig, aber nicht ausreichend. Dazu wird ein sehr starker Impuls benötigt. Und dieser sehr starke Impuls ist die Anerkennung der Staatsbürgerschaft allen Ungarn, wo immer sie auch auf der Welt leben. Das ist die öffentlich-rechtliche Vereinigung der Nation, dass die Mitglieder unserer Nation Landsleute werden können!

66. Es gibt keinen ungarischen Staatsbürger der Kategorie A und B. Es gibt keinen in Ungarn lebenden ungarischen Staatsbürger und im Ausland lebenden ungarischen Staatsbürger. Das Ungarntum des Karpatenbeckens und der Emigration erwartet nicht irgendeine quasi Staatsbürgerschaft, weil sie keine quasi Ungarn sind, sondern eine genau solche ungarische Staatsbürgerschaft, wie wir sie haben. Es gibt eine ungarische Nation mit einer ungarischen Staatsbürgerschaft!

67. Treue gibt es zur Nation und zur Heimat. Der EU, der NATO und der UNO gegenüber gibt es höchstens eine arbeitsbezogene Loyalität. Beide können nicht verwechselt werden.

68. Wir unterstellen unsere auf Menschenrechte beruhenden nationalen Interessen nie wieder der Innenpolitik anderer Länder, wir unterstellen sie nie wieder den Interessen anderer Länder, und wir unterstellen sie nie den Gesichtspunkten von anderen.

69. Der Räuber vergibt dem Beraubten nicht, dass seine Beute ihn immer wieder daran erinnert, dass es geraubte Sachen sind, und er selbst ein Räuber ist. Deshalb will er dem Beraubten, nachdem er ihm seine Habe geraubt hat, auch seine Erinnerung rauben, und ihm sein Selbstbewusstsein und seine Seele nehmen. Das ist der Grund für den pathologischen Hass gegen den entrissenen und geplünderten Teil der ungarischen Nation und für den jahrhundertelangen Seelenraub.

70. Autonomie ist keine Gunst, die von einem Nachfolgestaat dem Ungarntum geschenkt wird. Autonomie ist Selbstbestimmung: ein Menschenrecht auf der Ebene der Gemeinschaft, das steht uns also zu.

71. Das Fundament ist, dass die Autonomie nie aufgegeben wird, weil die Autonomie die einzige Garantie für den Fortbestand des Ungarntums im Karpatenbecken ist: für die blockweise lebenden Ungarn die gebietsmäßige Autonomie und für die als Minderheit lebenden Ungarn die kulturelle Autonomie. Das Ungarntum hat nie etwas gefordert, wofür es nicht zahlreiche Beispiele in Europa geben würde. Wir sind nicht weniger, als irgendeine an-

dere Nation. Wenn das für sie möglich ist, dann ist es auch für uns möglich. Wir müssen als nationales Credo dafür eintreten, dass jede solche Tat, die zur Autonomie führt, die Nation rettet und jede solche, die ihr zuwiderläuft, Verrat ist.

72. Wir treten für ethnisch ungarische Parteien ein. Und zwar deshalb, weil bei den ethnisch ungarischen Parteien das Ungarntum kein sekundäres Merkmal, sondern die bestimmende Charaktereigenschaft ist. Wenn wir jenseits der Grenzen die ethnisch ungarischen Parteien aufgeben würden, dann würden zunächst gemischte Parteien entstehen, dann solche, die der Mehrheitsnation angehören und eine ungarische Sektion haben und am Ende wird es slowakische, rumänische, serbische Parteien geben, wo einige Ungarn dabei sind... So läuft die Assimilation rund. Deshalb bestehen wir grundsätzlich auf ethnisch ungarische Parteien.

73. Ungarn ist verantwortlich für die Teile der Nation. Aber die Teile der Nation sind auch verantwortlich für sich selbst, für einander und für Ungarn, letzten Endes für das universelle Ungarntum.

74. In der Zeit des Heiligen Stephans wurde der Fortbestand der Ungarn von zwei Sackgassen bedroht und es ist die Weisheit des Heiligen Stephans, wodurch das Ungarntum vor beiden bewahrt wurde. Die eine Sackgasse war das Heidentum von Koppány, der die Zeichen der Zeit nicht verstand. Ich weiß nicht, ob Koppány mehr Ungar war, als der Heilige

Stephan, ich weiß aber genau, dass der Heilige Stephan den Fortbestand der Ungarn bedeutete. Die andere Sackgasse ist die Aufgabe der nationalen Unabhängigkeit, dessen Symbol Peter Orseolo ist, der Ungarn dem Deutsch-Römischen-Kaiserreich als Benefizium angeboten hat. Das historische Werk des Heiligen Stephans ist genial und bedeutet den Fortbestand der Ungarn, weil er sich so dem christlichen Europa angeschlossen hatte, dass wir dabei weder Vasallen des Deutsch-Römischen-Kaiserreiches, noch des byzantinischen Reiches wurden.

75. Zur Zeit des Heiligen Stephans war das Gebot des Fortbestandes genau, wie in 1848 oder 1956. In der Ära des Heiligen Stephans wurde das formuliert als Beitritt zum christlichen Europa und die Schaffung des souveränen ungarischen Staates. 1848 hieß das Heimat und Fortschritt, also die Erkämpfung der nationalen Unabhängigkeit, beziehungsweise die bürgerliche Umwandlung. 1956 war die Aufgabe die gleiche: die Schaffung einer bürgerlichen Demokratie, und eines Rechtsstaates, die Beendigung der Diktatur und das Erkämpfen der nationalen Unabhängigkeit, auf gut Deutsch, dass die sowjetischen Besatzer das Land verlassen. Und diese beiden Aufgaben bilden eine Einheit: die notwendige gesellschaftliche Umwandlung, das Verstehen der Zeichen der Zeit, und die Gewährleistung der nationalen Unabhängigkeit, das ist die Bedingung für den ungarischen Fortbestand! Es ist ein Grabgräber der ungarischen Nation, wer jegliche dieser beiden aufgibt.

76. Der Heilige Stephan hat der immanent ungarischen Geschichte mit dem Zeichen, dass er die Heilige Krone der Mutter Gottes dargeboten hat, eine transzendente Perspektive gegeben.

77. In Jesus Christus wurde die Geschichte jeder Nation zu einer Seligkeitsgeschichte. Nachdem die Geschichte einer jeden Nation irgendwie Teil der Seligkeitsgeschichte ist, ist auch die Geschichte unserer ungarischen Nation eine Seligkeitsgeschichte.

*„Du kannst in allem, was dein eigen ist,
nachgeben: aber in allem, was Jesus Christus
gehört, ist nachgeben unmöglich!“*

Heilige Josemaría Escrivá

KIRCHE

78. Im Gegensatz zu den säkularistischen Theorien ist es weise, sich vor Augen zu halten, dass der Heilige Geist keine soziologische Kategorie ist.

79. Die Welt ist nun dabei, die Zeit des synkretistischen Gnostizismus heraufzubeschwören, dessen Kernpunkt darin besteht, im Namen von Wahrheiten die Existenz der Wahrheit definitiv zu leugnen.

80. Wir Christen haben zum Teil die Aufgabe, den Glauben in einer philosophisch-theologischen Qualität bekennd darzustellen, und zum Teil – quasi als Einführung – den Relativismus zu relativieren, und die fruchtbaren Körner von Unglauben gegenüber Unglauben zu säen.

81. Bezüglich des liberalen Relativismus muss ihre Ideologie relativiert werden. Zum Beispiel ihr Lieblingslogan, die „weltanschauungsmäßige Neutralität“. Erstens ist weltanschauungsmäßig höchstens ein totes Pferd neutral, und es ist offensichtlich, dass die „weltanschauungsmäßige Neutralität“ ein Ding der Unmöglichkeit ist. Es ist richtig, dass der Staat in weltanschauungsmäßigen Fragen neutral sein soll, der profane, immanente Staat ist also nicht dazu berufen, theologische oder transzendente Fragen zu entscheiden. Der Staat kann jedoch nicht „weltanschauungsmäßig neutral“ sein, und kann das insbesondere nicht propagieren – wie das die Liberalen möchten –, weil der weltanschauungsmäßig neutrale Staat auch der – im Übrigen nicht existierenden – „neutralen Weltanschauung“ gegenüber neutral sein müsste.

82. Die Kirche ist sui generis Wahrheit. Sie ist also kein Subsystem der Struktur staatlicher Institutionen, sondern eine Wahrheit, die dem Staat ebenbürtig ist. Es gibt zwei perfekte Gesellschaften (*societas perfecta*): die Kirche und den Staat, denn ihre Existenz kann nicht auf eine andere, ursprünglichere Gemeinschaft zurückgeführt werden, und mit den zur Erreichung ihrer eigenartigen Ziele notwendigen Mitteln verfügen sie quasi von sich aus und nicht von eines anderen Gnaden. Die Kirche hat also ihre Existenz nicht vom Staat übernommen, und hat ihrem eigenartigen Ziel, dem Dienst an der Seligkeit dienende Mittel nicht vom Staat (Dogmatik, Sakramentslehre, Liturgie, kanonisches Recht), sondern letzten Endes von ihrem göttlichen Gründer erhalten. Eben deshalb kann in der Beziehung zwischen Staat und Kirche keine Art von Subordination, sondern nur die strengste Nebenordnung akzeptiert werden.

83. Wir wollen den Dienst der Kirche in ihrer Gesamtheit anerkennen. Wenn wir uns eine kirchliche Institution, sagen wir die Katholische Péter-Pázmány-Universität, das Piaristengymnasium oder das Kinderhospital Bethesda der Reformierten Kirche ansehen, dann sehen wir, dass es eine Wirklichkeit, aber zwei Aspekte sind. In einer Hinsicht als kirchliche Wirklichkeit – als Zeichen und Mittel der Seligkeit – auf die Transzendenz gerichtet. Diesbezüglich kann der immanente, weltliche Staat eine einzige Aufgabe haben: die Gewährleistung der Religionsfreiheit in ihrer Gesamtheit. Es ist offensichtlich, dass der profane Staat hinsichtlich einer Stellungnahme

in theologischen Fragen nicht zuständig ist. Wenn ich also hinsichtlich des strenggenommenen transzendenten Aspekts die Kirche als eine religiöse Gemeinschaft auffasse, dann hat der Staat diesbezüglich die Aufgabe, die Religionsfreiheit zu gewährleisten. Die Kirche übernimmt jedoch gerade aus ihrem transzendentalen Wesen folgend, und nachdem sie in der Welt lebt, öffentliche Aufgaben. Und falls sie öffentliche Aufgaben übernimmt, dann muss das vom Staat anerkannt werden und er kann nicht sagen, „liebe Freunde, ich gewährleiste die Religionsfreiheit und ihr betreibt eure Institutionen, wie ihr könnt“, sondern die Struktur kirchlicher Institutionen muss von ihm auf eine mit der staatlichen-kommunalen Institutionsstruktur völlig identische Weise finanziert werden, weil diese öffentliche Aufgaben übernehmen. Die kirchliche Institution ist also einerseits eine religiöse Gemeinschaft, hier hat der Staat die Aufgabe, die Religionsfreiheit zu gewährleisten, und ist andererseits eine Institution, die öffentliche Aufgaben übernimmt, deren Finanzierung die Aufgabe des Staates ist.

84. Das Christentum ist eine sowohl historisch als auch soziologisch relevante Wirklichkeit. Falls aufgrund des Bedarfs der Bevölkerung öffentliche Aufgaben übernommen werden, dann muss die Grundlage jeglicher Finanzierung sein, dass für die Übernahme der gleichen öffentlichen Aufgaben die gleiche Förderung erhältlich sein muss, wie bei ähnlichen staatlichen oder kommunalen Institutionen. Wenn das nämlich nicht erfolgt, dann wäre nicht

nur davon die Rede, dass Unterschiede zwischen kirchlichen und staatlichen Institutionen, sondern auch davon, dass Unterschiede zwischen Kind und Kind gemacht würden und zwar auf religiöser Grundlage. Deshalb kann die Grundlage jeglicher Kirchenfinanzierung nur sein, dass für die gleiche Grundschul- oder Universitätsbildung, für die gleiche soziale Versorgung oder die gleiche Blinddarmoperation die gleiche Förderung zugewiesen wird, wie bei jeder anderen weltlichen Institution.

Wenn das nämlich nicht erfolgt, dann sagt der Staat dadurch, bitte sehr, wenn die Christen, die religiösen Menschen eigene kirchliche Institutionen, Schulen oder Krankenhäuser wollen, dann sollen sie sie quasi zusätzlich betreiben. Nachdem jedoch Christen ebenfalls steuerzahlende Staatsbürger sind, genau wie alle anderen, und sämtliche staatliche Institutionen genauso auch aus unseren Steuern betrieben werden, deshalb würde es bedeuten, wenn wir unsere eigenen Institutionen zusätzlich betreiben müssten, dass wir zu einer doppelten Steuerzahlung gezwungen werden, was der Deklarierung dessen gleichkommt, dass wir Staatsbürger zweiten Ranges sind.

85. Es ist ein gefährlicher Irrtum, worauf man sich weit und breit beruft, nicht nur bei uns, sondern auch in Westeuropa. Diese Auffassung besagt, dass die Struktur der Institutionen – sagen wir, im Falle der Schulen – in zwei Teile gegliedert werden kann: staatlich und nicht staatlich. Zu den staatlichen gehören die staatlichen und kommunalen, zu den nicht

staatlichen die der Kirchen und Stiftungen. Daraus folgt, dass die staatlichen voll- und die nicht staatlichen teilfinanziert werden. Das ist deshalb eine völlig falsche Betrachtung, weil aus der Religionsfreiheit folgt, dass ich als Katholik eine katholische Schule besuchen kann. Das ist mein Menschenrecht. Und die Umsetzung eines Menschenrechts kann nicht an finanzielle Bedingungen geknüpft werden. Die richtige Aufteilung ist also – um beim Beispiel der Schulen zu bleiben –, dass es öffentliche Schulen (public schools) gibt, wozu die staatlichen, kommunalen und kirchlichen gehören, denn das steht auf der Grundlage eines Menschenrechts, und es gibt die private school, also die Privatschule, wozu die Schulen der Stiftungen gehören. Und zwar deshalb, weil die Schule einer Stiftung eigentlich ein Unternehmen ist, wo irgendeine besondere Dienstleistung erbracht wird – zum Beispiel besondere Methoden, Tennis am Nachmittag oder ein Sprachkurs in Oxford – was von denen bezahlt wird, die sie in Anspruch nehmen wollen. Im ersten Fall, bei den öffentlichen Schulen – die staatlich, kommunal und kirchlich sein können –, ist der Staat also verpflichtet, die volle Finanzierung und im Falle von Privatschulen eine Teilfinanzierung zu gewährleisten. Das ist eine sehr wichtige Distinktion, denn wenn wir hier ins Schleudern geraten, dann kann das sehr ernste und langfristig negative Folgen haben.

86. Es ist kein normaler Zustand, wenn man das Abitur machen kann so, dass das Kind einen Essay darüber schreiben kann, in welche Richtung sich, sa-

gen wir, in einer kovalenten Bindung Elektronen drehen, oder Echte Wurmfarne sich sporig vermehren, es jedoch keine institutionell gelehrte Antwort darauf gibt, weshalb es seinen Nachbarn nicht erwürgen soll, wenn es ihm böse ist. Wo doch aus der Sicht der menschlichen Existenz zum Beispiel die Frage viel wichtiger ist, „wieso gibt es etwas und wieso gibt es nicht lieber nichts, wenn es doch viel einfacher wäre, dass es nichts gibt, als wenn es etwas gibt“, oder „weshalb gibt es mich und weshalb gibt es mich nicht besser nicht, und wozu bin ich“, oder „warum soll ich Gutes tun und das Böse meiden“? Das ist unendlich wichtiger, als die Frage der kovalenten Bindung oder des Echten Wurmfarne. Es muss also die ethische Lehre institutionalisiert auch für die gewährleistet werden, die aus irgendeinem Grund keinen Religionsunterricht wollen. Es schadet auch ihnen nicht, wenn sie etwas über Sokrates, Seneca oder Kant hören. Der Kernbegriff ist der Ethikunterricht als Wahlpflichtfach. Das Kind muss also entweder eine konfessionelle Glaubens- und Morallehre, oder Ethik lernen, aber eine davon auf jeden Fall. Genauso, wie auch nicht diskutiert wird, dass Fremdsprachen eine Pflicht sind und jeder frei entscheiden kann, ob er Englisch, Deutsch, Französisch oder Italienisch lernen will, aber eine Sprache Pflicht ist. Genauso denke ich das im Falle von Religions- oder Ethikunterricht.

87. Ich möchte betonen, dass nicht der Staat Religion unterrichtet. Es geht sogar nicht einmal darum, dass der Staat die Kirche mit dem Religionsunterricht beauftragen würde, sondern darum, dass die

Kirche aufgrund der Religionsfreiheit frei Religion unterrichtet, und der Staat das gemäß der Rechtsgleichheit der Staatsbürger genauso finanziert, wie jedes andere fakultative Fach.

88. Ich muss mir immer Gedanken darüber machen, weshalb es für irgendjemanden gut ist, den Dienst der Kirche, durch kirchenfeindliche Reflexe gesteuert, zu hindern? Denn es ist schon allein aus einer pragmatischen Überlegung auch im Interesse eines Atheisten, im Alter, im Krankheitsfall oder auf dem Sterbebett von einer solchen Nonne gepflegt zu werden, die sich das aus Liebe zu Gott und dem Menschen zur Lebensaufgabe gemacht hat, und nicht von einem Sozialarbeiter oder einem Angestellten eines Krankenhauses – Ehre gebührt der Ausnahme –, der diese Arbeit deshalb macht, weil er gerade keinen besseren Job gefunden hat.

89. Im Ungarn des Heiligen Stephans ist das Christentum keine Subkultur, wir sind nicht eine der Subkulturen, wir sind nicht irgendeine Art von „Andersartigkeit“. Andere können anders sein – aber im Vergleich zu uns anders!

90. Die Verwirklichung der Religionsfreiheit ist nicht identisch mit der Zuerkennung des Rechtsstatus einer Kirche. Die Religionsfreiheit ist ein Menschenrecht, eine angeborene Wirklichkeit, nicht vom Staat gegeben, sondern von ihm erkannt und anerkannt. Der Status als Kirche, als Rechtskategorie und die damit verbundenen konkreten Vergünstigungen und

Förderungen werden vom Staat erteilt, und zwar gemäß rationaler Gründe, zugunsten der Gesellschaft und im Interesse des Gemeinwohls. Die Religionsfreiheit ist also auch dann grenzenlos, wenn jemand keinen Rechtsstatus als Kirche besitzt, weil sich – innerhalb der verfassungsmäßigen Grenzen – jeder einen solchen Kult ausdenken kann, wie er will. Daraus folgt jedoch nicht, dass ein gestern ausgedachter religiöser Versuch genau solche Vergünstigungen erhalten muss, wie eine viele Jahrhunderte alte historische Kirche mit großer gesellschaftlicher Unterstützung und einer ganzen Menge von unterhaltenen Institutionen.

Distinktion ist keine Diskrimination. Denn es ist genauso Diskrimination, verschiedene Sachen gleich zu behandeln, wie es Diskrimination ist, gleiche Sachen verschiedenartig zu behandeln.

91. Die Lehre des Heiligen Stephans lautet: was gut für die Kirche ist, ist gut für das Land, und was gut für das Land ist, ist gut für die Kirche.

92. Die Gesellschaftslehre der Kirche ist Teil der Theologie. Dieser Satz, der auch durch eine päpstliche Erklärung bekräftigt wurde, ist ein Fundament mit außerordentlichen Möglichkeiten und Verantwortung. Er bedeutet nicht bloß, dass uns die Einrichtung dieser Welt nicht gleichgültig sein kann, sondern auch, dass die Tatsache unserer Beteiligung daran und ihre – durch die Enzykliken bestimmte – Richtung eine Frage ist, die unseren Glauben und daraus folgend unsere *Seligkeit* berührt.

Aufgrund von alledem müssen wir uns einer weit und breit verkündeten Losung, der Forderung nach „gleichem Abstand“ stellen. Wenn wir bereit sind, uns diese Forderung gemäß der Theologie und der guten Vernunft zu überlegen, dann wird ihre Irrigkeit, genauer gesagt Absurdität offensichtlich. Was bedeutet nämlich der Kirche gegenüber die Forderung nach gleichem Abstand? Zunächst, dass sich die Kirche gemäß der Programme und Programmänderungen der politischen Parteien ändern müsste. Die Kirche müsste also darauf achten, welche Partei sich wann und was ausdenkt, um der Anforderung des „gleichen Abstands“ entsprechend nach rechts oder links zu schassieren, damit der „gleiche Abstand“ immer und allen gegenüber gewährleistet ist. Die Wirklichkeit ist demgegenüber genau andersherum. Die Kirche steht auf der felsenfesten Grundlage des Glaubensdeposits und die politischen Parteien bewegen sich im Vergleich zu diesem festen Punkt: sie können sich annähern oder entfernen. Und die Kirche arbeitet mit den politischen Parteien gemäß ihrer eigenen Gesellschaftslehre und daraus folgend, für eine entsprechende Einrichtung der Welt, dort, dann und insofern zusammen, wo, wann und inwieweit deren politischen Bestrebungen darauf ausgerichtet sind und auch in diese Richtung wirken. Dort, wo das so ist, müssen wir zusammenarbeiten und wo das nicht so ist, müssen wir nicht zusammenarbeiten.

Nach alledem kann es mitnichten uninteressant sein, auch einen Blick hinter die Dinge zu werfen: mit welchem Ziel und von wem wird all das suggeriert und verkündet? Das Ziel besteht darin, die ge-

sellschaftliche und politische Relevanz der Kirche in Frage zu stellen, zu leugnen und anschließend zu eliminieren. Die Kirche kann sich demnach zum Beispiel mit karitativen Angelegenheiten befassen, kann jedoch im kulturellen und – besonders nicht im – politischen Sinne kein historischer Faktor sein. Warum? Denn wenn der Glaube und die Kirche auch von gesellschaftlicher und politischer Relevanz sind, dann besitzen auch kirchliche Akademiker eine solche Legitimation. Das wiederum berührt ihre traditionellen Gegner, die säkularistischen Akademiker am empfindlichsten, die ihr politisches Monopol unter dem Vorwand des „Expertenmythos“ unbeschränkt und konkurrenzlos beherrschen wollen.

Also: Die (kommunistische und liberale) Forderung „Religion ist Privatsache“ ist ein existenzielles Interesse der säkularistischen Akademiker. Individualistische Religionstraditionen werden deshalb aufgewärmt und propagiert, weil all das die gesellschaftliche Relevanz der Kirche relativiert. Sie wissen genau, dass die Kirche und die kirchlichen Akademiker nicht nur durch den Glauben (organisatorisch und geistig), sondern auch durch Interessen vereint werden.

Wenn nämlich die politische Relevanz angezweifelt werden kann („gleicher Abstand“, „Religion ist Privatsache“, Relativierung durch Sektenbildung), dann können die kirchlichen Akademiker hinausgedrängt werden. Und die Darstellbarkeit der gesellschaftlichen Relevanz der Kirche wird mit dem Hinausdrängen der kirchlichen Akademiker immer illusorischer.

93. Die Kirche hat genauso das Recht, sogar eine politische Meinung darzulegen, wie jede andere Rechtsperson, die in der Gesellschaft tätig ist. Ein Priester hat genauso das verfassungsmäßige Recht, seine politischen Ansichten auszuführen, wie ich oder jeder von uns. Dass eine Kirche das nicht macht, erfolgt aufgrund ihrer Selbstbeschränkung aus theologischen und seelsorgerischen Überlegungen und nicht deshalb, weil ein Diktat des Staates oder politischer Kräfte akzeptiert würde. Übrigens: falls ein Priester sich in direkt parteipolitische Gewässer verirren sollte, obliegt das einzig und allein seinem Bischof, und nicht den Parteien oder dem Staat.

94. József Mindszenty wurde von den Nazis verfolgt und von den Bolschewiken verfolgt. Er hat es gewagt, zur Zeit des Nazismus der braunen Diktatur zu widersprechen und zur Zeit des Kommunismus der roten Diktatur zu widersprechen. Er symbolisiert deshalb in seiner Person, dass die Ideologien der Nazis und der Bolschewiken im Wesentlichen ähnlich sind, und beide Ideologien ihrer Natur entsprechend christenfeindlich und neuheidisch sind. Und deshalb kann anhand seiner Person und seines persönlichen Schicksals dargestellt werden, dass Nazismus und Bolschewismus unmenschlich sind, weil sie gottlos sind, und gottlos sind, weil sie unmenschlich sind. Antichristlich und neuheidisch. Es ist ein Beispiel dafür – was auch eine Botschaft an die Gegenwart ist –, dass wir die Stasileute nicht mögen müssen, weil wir die Kreuzpfeiler nicht mögen, und

weil wir keine Stasileute mögen, noch keine Kreuzpfeiler mögen müssen!

95. Über die Legenden des Heiligen Ladislaus kann man natürlich sagen, dass „diese nur Legenden, beziehungsweise Sagen sind“. Gemäß unserer positivistischen Betrachtungsweise ist es eine historische Tatsache, wenn genau gesagt wird, um wieviel Uhr und wieviel Minuten, hier und hier datenmäßig etwas passiert ist. Die Legende besagt jedoch, und bringt auch zum Ausdruck, welche historische Wirkung das jeweilige Ereignis auf jene Gemeinschaft hatte. Die Legende ist von der Bedeutung und der Bedeutsamkeit her insofern tiefer und breiter! So ist das im kollektiven Gedächtnis des Volkes, in den Sagen der Heiligen; in der Tradition der Kirche und in den Heiligenlegenden.

96. Gott ist das Absolutum. Daraus, dass er absolut ist folgt, dass er einzig ist, denn wenn es nicht einen geben würde, dann würden sie sich quasi gegenseitig beschränken, und könnten also nicht absolut sein.

Aus der Absolutheit des Absolutums folgt, dass er ein absolutes Wissen über alles, so auch über sich selbst besitzt. Das Absolutum erdenkt sich selbst: der Denkende den Gedanken über sich selbst. Wenn ich mich erdenke, unterscheidet sich das darin davon, wie wenn das Absolutum sich erdenkt, dass mein Denken über mich nicht vollkommen mit mir gleich ist – mein Selbstbild ist also nicht identisch – und des Weiteren existiere ich wirklich, während

mein Gedanke über mich selbst nur begrifflich in meinem Kopf vorhanden ist. Demgegenüber, wenn das Absolutum sich erdenkt, dann ist das vollkommen, also sind sein Selbst und sein Gedanke über sich selbst identisch. Darüber hinaus gibt es nicht nur ihn in Wirklichkeit aufgrund der Identität, sondern es existiert auch sein Gedanke über sich selbst nicht nur begrifflich, sondern genauso wirklich, wie er selbst. Nachdem der Denkende eine Person ist – der sich ja erdenkt –, deshalb kann der Gedanke auch nicht unpersönlich sein – denn dann wäre er weder perfekt und mangellos noch mit dem Denkenden identisch. Der Denkende ist, als auf einen unendlichen Wert, auf den Gedanken, und der Gedanke als auf einen unendlichen Wert, auf den Denkenden ausgerichtet. Diese Liebe, worin und wodurch der Denkende auf den Gedanken und der Gedanke auf den Denkenden ausgerichtet ist, ist das Denken, das selbst auch unendlich ist – denn es wird das Unendliche „vermittelt“, es kann also nicht „kleiner“ sein, als der Denkende und der Gedanke –, und ist deshalb auch selbst eine Person. Aufgrund von alledem kann – nachdem eingesehen werden kann, dass es keinen anderen Bezug geben kann – behauptet werden, dass das Absolutum: ein sich selbst erdenkender Gedanke ist.

97. Die Frage lautet in Wirklichkeit, ob der Heilige überhaupt abgebildet werden kann? Die Antwort des Alten Testaments – und sogar aller theologisch qualitativen, aber außerhalb des Christentums Stehenden – ist negativ. Und zwar deshalb nicht, weil

der Heilige, das Absolute nicht in menschlicher Form erfasst werden können. Es ist allein das Christentum, wo das Heiligenbild erscheint. Und zwar deshalb, weil er selbst das Eigentliche, das Absolute ist und der Heilige selbst zum Bild geworden ist. Gott selbst wurde in Jesus Christus zu einem Bild. Christus hat die Abbildung des Heiligen als Gottes Ikonen ein für Allemal ermöglicht. „Wer mich sieht, sieht den Vater.“ Und nachdem Gottes Volk der mystische Körper Christi ist, folgt daraus, dass die Abbildung des Heiligen auch hinsichtlich Gottes Volk legitim ist, in erster Linie hinsichtlich der Jungfrau Maria, und zweitens bezüglich der Heiligen, denn wenn Gottes Volk der Körper Christi, und Christus das Bild Gottes ist, dann erstrahlt die Abbildungsmäßigkeit des Vaters auch die Mitglieder von Gottes Volk.

98. Ich werde der Alma Mater, der Theologischen Akademie immer dankbar sein. Unter den Dogmatikstunden gab es eine, die Disput genannt wurde. Jeder Student hat sich einmal pro Semester im Hinblick auf einen Denker vorbereitet – oft ging es um einen, der der katholischen Lehre zum Teil oder zur Gänze entgegenstand –, in einem Maße, dass er seine Werke las, seine Dispute durchnahm, sich quasi in die Gedankenwelt des Betroffenen hineinversetzte und so aus deren immanenten Logik heraus auch einen Standpunkt bezüglich solcher Fragen folgern konnte, bezüglich derer er gar keinen dargelegten Standpunkt hatte. Anschließend musste er die Ansichten dieses Denkers dem Professor und der ganzen Jahrgangsstufe gegenüber verteidigen.

Dieser Disput war ein riesiges Erlebnis und eine riesige Lehre. Einerseits deshalb, weil er mir beibrachte, wie man sich auch in eine Denkweise hineinversetzt, die nicht meine ist, und sogar meiner entgegensteht, und dadurch zu einer Art Aufgeschlossenheit verhalf und zum Teil, weil er mich auf eine solche Diskussionstechnik vorbereitete, wodurch die Argumente und die Überzeugungskraft verschiedener Gedanken ausprobiert werden konnten.

Den Nutzen hiervon spüre ich tagtäglich auch in den politischen Schützengräben, denn ich kann mit unseren Gegnern dann diskutieren, wenn ich sowohl hinsichtlich des Wahrheitsgehalts als auch der Überzeugungskraft nicht nur die Kraft der eigenen, sondern auch die der gegnerischen Argumente ausprobiere. Das muss vom Linksextremen über das Libertäre bis hin zum Rechtsextremen ausprobiert werden, indem man sich quasi in die innere Welt ihrer Auffassung, die Logik und den Sprachgebrauch hineinversetzt. Ich kann meine Familie und meine Freunde ungeheuerlich aufregen, wenn ich das an ihnen ausprobiere, so wie man ein neues Schwert ausprobiert, wie es in der Hand liegt, und wie man damit schlägt, usw. Es würde wohl derjenige, der belauschen könnte, was ich in solchen Fällen sage, wohl seinen Ohren kaum trauen... Wer jedoch dieses geistige Abenteuer nicht auf sich nehmen will – sei es auch hinsichtlich solcher Ansichten, vor denen er sich aus seinem tiefsten Inneren heraus ekelt – lernt die innere Logik des Gegners nicht kennen, und wird seinen nächsten Schritt, seine Argumente, seine sprachliche Kraft, seine Suggestion nicht berechnen

können, und riskiert im Endeffekt, hinsichtlich des Schutzes der ihm anvertrauten Werte und Interessen zu unterliegen. Wer das Schwert des Gegners nicht gründlich ausprobiert hat, wird seinen eigenen Schild nicht richtig benutzen können.

99. Als Clinton der Präsident der Vereinigten Staaten war, bekam ich eine Einladung nach Washington zum Gebetsfrühstück. Ich möchte nicht verheimlichen, dass ich sehr zufrieden mit mir war, denn der Zsolti Semjén ist ja nicht irgendjemand, er wird mit dem Präsidenten der Vereinigten Staaten frühstücken. Ich ging am Morgen zur 7 Uhr Messe zu den Franziskanern, und da durchzuckte mich eine Erkenntnis vom lieben Gott: ja, es ist eine große Sache mit dem Präsidenten der Vereinigten Staaten zu frühstücken, aber wer ist er im Vergleich dazu, dass Gott, der Schöpfer uns jeden Tag zu seinem Tisch einlädt. Und er gibt nicht ein schäbiges Sandwich mit Marmelade, sondern sich selbst. In mir wurden da die Dinge zurechtgerückt.

100. Mit Glaube, Virtus und Humor. Und auf den hungarophoben und christusfeindlichen Hass gibt es eine Antwort: die Liebe zum Ungarntum und dem Christentum.

NOTIZEN

1. *Dreierbuch*³, 561
2. *Dreierbuch*, 13, 52
3. *2/3*⁴, 15
4. *2/3*, 95
5. *Dreierbuch*, 231–232
6. *Dreierbuch*, 367–368
7. *2/3*, 259–260
8. *Dreierbuch*, 58–59
9. *Dreierbuch*, 370
10. *2/3*, 83–84
11. *Dreierbuch*, 238–239
12. *Dreierbuch*, 234–238
13. *Dreierbuch*, 606–607
14. *Dreierbuch*, 165–166
15. *Dreierbuch*, 563
16. *Dreierbuch*, 587–588
17. *2/3*, 287
18. *Dreierbuch*, 55–56
19. *2/3*, 28–29
20. *Dreierbuch*, 599

-
- 3 Semjén Zsolt: *Dreierbuch* (Wir müssen uns sehr wohl zu Wort melden!; Ius Resistendi; Geradewegs). Budapest, 2009, Ausgabe der István-Barankovics-Stiftung (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)
 - 4 Semjén Zsolt: *2/3* (Wir kämpfen um jeden Ungarn!; Zwischen zwei Heiden; Eine Million). Budapest, 2018, Ausgabe der István-Barankovics-Stiftung (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)

21. *Dreierbuch*, 420
22. *Dreierbuch*, 370-371
23. *Dreierbuch*, 377-378
24. *Dreierbuch*, 298
25. 2/3, 357-358
26. 2/3, 311-312
27. 2/3, 410-411
28. 2/3, 246-247
29. 2/3, 154-156
30. *Dreierbuch*, 617
31. 2/3, 103
32. *Dreierbuch*, 248
33. 2/3, 339-340
34. *Dreierbuch*, 586
35. 2/3, 311
36. 2/3, 53
37. 2/3, 262-263
38. *Dreierbuch*, 373-374
39. *Dreierbuch*, 162-163
40. *Dreierbuch*, 305
41. 2/3, 22
42. *Dreierbuch*, 304-305
43. 2/3, 295-297
44. *Dreierbuch*, 481
45. 2/3, 49
46. 2/3, 315-316
47. 2/3, 422
48. 2/3, 398
49. 2/3, 471-472
50. 2/3, 472-473
51. 2/3, 408-409
52. 2/3, 406

53. 2/3, 407-408
54. 2/3, 351-355
55. 2/3, 120-121
56. 2/3, 364
57. *Dreierbuch*, 351
58. 2/3, 23-24
59. 2/3, 205-206
60. 2/3, 206
61. 2/3, 111-112
62. 2/3, 334
63. 2/3, 140
64. 2/3, 140
65. 2/3, 209
66. 2/3, 213-214
67. 2/3, 477
68. 2/3, 218
69. *Dreierbuch*, 291
70. 2/3, 255
71. 2/3, 220
72. 2/3, 220
73. 2/3, 227
74. 2/3, 20
75. 2/3, 19-20
76. 2/3, 21
77. 2/3, 479-480
78. *Dreierbuch*, 562
79. 2/3, 373
80. *Dreierbuch*, 562
81. *Dreierbuch*, 564
82. *Dreierbuch*, 244-245
83. *Dreierbuch*, 245-246
84. *Dreierbuch*, 117-118

85. *Dreierbuch*, 250-251
86. *Dreierbuch*, 252
87. *Dreierbuch*, 200-201
88. *Dreierbuch*, 271-272
89. *Dreierbuch*, 244-245
90. *Dreierbuch*, 258-259 und 2/3, 339
91. *Dreierbuch*, 197
92. *Dreierbuch*, 159-161
93. *Dreierbuch*, 279
94. *Dreierbuch*, 275-276
95. 2/3, 469
96. *Dreierbuch*, 555-556
97. 2/3, 372
98. *Dreierbuch*, 285-286
99. *Dreierbuch*, 243
100. 2/3, 321

NAMENSVERZEICHNIS⁵

Ruth Burrows in Norfolk lebende und aktive Karmelitennonne, spirituelle Schriftstellerin

3.) **Heiliger Augustin**, *Aurelius Augustinus* (354–430) Bischof von Hippo, Kirchenlehrer, der größte lateinische Kirchenvater

6.) **Heller, Ágnes** (1929) mit dem Széchenyi-Preis ausgezeichnete marxistische Philosophin, Ästhetin, Universitätsprofessorin, ordentliches Mitglied der Ungarischen Akademie der Wissenschaften

11.) **Platon** (427–347 vor Christus) antiker griechischer Philosoph, Schulgründer

Thomas von Aquin (1224-25?–1274) italienischer Theologe, Philosoph der Scholastik, Dominikaner

Aristoteles (384–322 vor Christus) griechischer Gelehrter und Philosoph

Rousseau, Jean-Jacques (1712–1778) schweizerischer Philosoph in der Zeit der französischen Aufklärung, Schriftsteller und Komponist

5 Das Namens- und Sachverzeichnis wurde von **Ádám Székely** bearbeitet.

12.) **Marx, Karl** (1818–1883) deutscher Philosoph, Volkswirt, Soziologe, Theoretiker der kommunistischen Arbeiterbewegung und Namensgeber des Marxismus

15.) **Jesaiah** (im 7. Jahrhundert vor Christus) Großprophet aus Judäa

Engels, Friedrich (1820–1895) Kaufmann, Gesellschaftswissenschaftler, Philosoph, politischer Theoretiker, Mitverfasser des Kommunistischen Manifests

Lenin, Wladimir Iljitsch, geb. V. I. Uljanov, (1870–1924), sowjetischer Bolschewiki-Diktator russischer Nationalität, das erste Oberhaupt der Sowjetunion, marxistischer Theoretiker, Begründer des Leninismus

16.) **Lukács, György**, Löwinger, György Bernát (1885–1971) marxistischer Philosoph, Ästhet, Universitätsprofessor, Politiker

19.) **Johannes Paul II.**, Karol Józef Wojtyła (1920–2005), 1964: Erzbischof von Krakau, 1967: Kardinal. Am 16. Oktober 1978 wurde er zum Papst gewählt. Er war der erste slawische Papst, seit 455 Jahren der erste Papst nicht italienischer Herkunft

28.) **Heidegger, Martin** (1889–1976) deutscher idealistischer Philosoph, einer der Gründer des Existentialismus

41.) **Heiliger Stephan, König, Vajk** (975–1038)
1001–1038: der erste christliche König von Ungarn

42.) **Karl der Große** (742–814) fränkischer König,
römischer Kaiser, Erneuerer des westeuropäischen
Kaiserreichs

Voltaire, François-Marie Arouet (1694–1778)
Schriftsteller in der Zeit der französischen Aufklärung,
Dichter und Philosoph

49.) **König Matthias, Matthias Corvinus** (1443–
1490) 1458-1490 Herrscher in Ungarn. Ab 1469
(Gegen-) König von Böhmen, ab 1486 Herzog von
Österreich

Graf Széchenyi, István (1791–1860) Politiker,
Schriftsteller, Polyhistor, Volkswirt, Verkehrsminister
in der Regierung Batthyány, wurde von Lajos Kos-
suth als „der größte Ungar“ bezeichnet

Pázmány, Péter (1570–1637) Erzbischof von
Esztergom, Kardinal, führende Persönlichkeit der
katholischen Erneuerung in Ungarn, Schriftsteller

Arany, János (1817–1882) Dichter, Lehrer, Di-
rektor der Kisfaludy-Gesellschaft, Mitglied und
Generalsekretär der Ungarischen Akademie der
Wissenschaften

Bartók, Béla (1881–1945) Komponist, Pianist,
Volksmusikethnologe

55.) **Barankovics, István** (1906–1974) Jurist, Redakteur, christdemokratischer Politiker, Generalsekretär der Demokratischen Volkspartei, emigrierte in 1949

Sík, Sándor (1889–1963) Piaristenprovinzial, Priester-Dichter, Universitätsprofessor

74.) **Koppány** (um 962–997) Sohn von Zerind Tar, dem Verwandten von Fürst Géza. Nach dem Tod von Géza beanspruchte er die Macht für sich selbst, aber die Familie von Géza für Vajk. In der alles entscheidenden blutigen Schlacht von Sóly siegte István (Stephan) und stabilisierte den neuen christlichen ungarischen Staat. Der Chroniken nach wurde sein Körper gevierteilt und in Győr, Veszprém, Esztergom und Gyulafehérvár ausgestellt.

Orseolo, Péter (1011–1046?, 1059?) designierter Nachfolger des Heiligen Königs Stephan, 1038–1041 und 1044–1046 ungarischer König

Escriva, Josemaria (1902–1975) Theologe, päpstlicher Prälat ehrenhalber, Gründer von Opus Dei (1928) und der Priestergesellschaft des Heiligen Kreuzes (Societas Sacerdotalis Sanctae Crucis–1943). 1992 selig- und 2002 heiliggesprochen.

86.) **Sokrates** (470–399 vor Christus) antiker griechischer Philosoph aus der Attika-Ära

Seneca, Lucius Annaeus (4 vor Christus – 65 nach Christus) römischer stoischer Philosoph, Dramatiker und Staatsmann

Kant, Immanuel (1724–1804) deutscher idealistischer Philosoph, Universitätsprofessor, Gründer des transzendentalen Idealismus

94.) **Mindszenty, József Pehm, József** (1892–1975) Herzogprimas, Kardinal, Erzbischof, die größte Persönlichkeit in der Geschichte der Ungarischen Katholischen Kirche im XX. Jahrhundert. Ab 1945 Erzbischof von Esztergom, 1948 verhaftet, hielt sich ab 1956 an der amerikanischen Botschaft in Budapest auf. 1971 Ausreise aus Ungarn. Seine Seligsprechung ist im Gange.

95.) **Ladislaus der Heilige** (um 1040–1095) 1077–95 ungarischer König aus dem Arpadengeschlecht

99.) **Clinton, Bill William Jefferson Blythe** (1946), 1993–2001: der 42. Präsident der Vereinigten Staaten

SACHVERZEICHNIS

6.) *apriori lat.* Von vornherein, im Voraus

12.) *Individualität, liberaler Individualismus* (aus dem lateinischen Wort *Individuum*, 'Person, Individuum'): sozialphilosophische Strömung, die die Gesellschaft vom Individuum her betrachtet.

Personalität, Personalismus Philosophische und theologische Strömung, die den Menschen in den Mittelpunkt stellt.

Kollektivismus Gesellschaftstheoretische Strömung, wobei zu Lasten individuell-persönlicher Aspekte die gemeinschaftlich-gesellschaftliche Komponente des menschlichen Lebens betont wird.

Subsidiarität Das Prinzip gegenseitiger Aushilfe. Ein Grundsatz der Christdemokratie, wonach in einer Sache, die von einer gegebenen organisatorischen Ebene gelöst werden kann, eine höhere Ebene nicht entscheidungsberechtigt ist.

15.) *Absolutum* Metaphysischer Begriff, die Bezeichnung stammt aus dem Wort *absolut*: bedingungslos, von nichts abhängig, unbeschränkt; das Gegenteil von *relativ*.

26.) *Devianz* Verletzung von Normen, die von einem großen Teil der Gemeinschaft oder der Ge-

sellschaft akzeptiert werden, von gesellschaftlichen Normen abweichend, regellos

perviert *lat.* Verkommen, verdorben, krankhaft

47.) **Kalifat** Von einem islamischen religiös-politischen Führer geleitetes Gebiet.

Saria Moralischer Leitsatz des Islams, in der Struktur der islamischen Theologie das von Gott (nach islamischer Benennung Allah) festgelegte, richtige Verhalten, substanzielles Recht. Sein oberstes Ziel besteht in der Regelung der Gemeinschaft.

54.) **KDNP** Christdemokratische Volkspartei (Kereszténydemokrata Néppárt), Rechtsnachfolgerin der früheren (1944–1949) Demokratischen Volkspartei (Demokrata Néppárt, DNP). 1989 unter dem Namen Christdemokratische Volkspartei (Kereszténydemokrata Néppárt) neugegründet. Mitglied der Europäischen Volkspartei. Die KDNP ist seit 2010 im parlamentarischen Fraktionsbündnis Mitglied der Regierungskoalition.

SZDSZ Bund Freier Demokraten (Szabad Demokraták Szövetsége) Im November 1988 gegründete liberale Partei. War 1990-2010 eine Parlamentspartei und in drei Legislaturperioden Koalitionspartner der MSZP. Im September 2014 offiziell aufgelöst.

Fidesz Unter dem Namen Bund Junger Demokraten (Fiatal Demokraták Szövetsége) am 30. März 1988

gegründet. 1995 umbenannt in Fidesz – Ungarische Bürgerliche Partei (Magyar Polgári Párt), 1998 an die Regierung gekommen, 2003 in eine Allianz umgewandelt und in Fidesz – Ungarische Bürgerliche Allianz (Magyar Polgári Szövetség) umbenannt. Bei den Parlamentswahlen in 2010, 2014 und 2018 erlangte das Parteibündnis Fidesz-KDNP die Zweidrittelmehrheit.

55.) **Demokrata Néppárt (DNP)** Demokratische Volkspartei, im Herbst 1944 gegründete, im Frühjahr 1945 registrierte, anschließend in 1949 verbotene Partei, die für die Weltanschauung der Christdemokratie und des Christsozialismus, sowie die Werte der parlamentarischen Demokratie eintrat, Vorgängerorganisation der heutigen KDNP.

64.) **Heilige Krone** Den ungarischen Staat und dessen Rechtskontinuität darstellendes Hoheitszeichen. Gemäß der Lehre der Heiligen Krone ist sie die einzig rechtmäßige irdische Besitzerin der Souveränität über Ungarn, eine Rechtsperson und Quelle allen ungarischen Rechts. Eine der am längsten benutzten und bis heute erhalten gebliebenen Einweihungskronen in Europa.

75.) **1848** Die Revolution und der Freiheitskampf 1848–49 sind ein maßgebendes Ereignis der neuzeitlichen Geschichte Ungarns, ein Grundstein der nationalen Identität. Es setzte mit seinen Reformen die bürgerliche Umwandlung in Gang und wurde

mit dem Selbstverteidigungskampf gegen Wien zu einem maßgebenden Teil des Nationalbewusstseins.

1956 Die Revolution und der Freiheitskampf von 1956 waren die Revolution des ungarischen Volkes gegen den stalinistischen Terror und der Freiheitskampf gegen die sowjetische Besatzung, und gehören zu den maßgebendsten Ereignissen in der ungarischen Geschichte des XX. Jahrhunderts. Es begann mit einer von den Universitäten ausgehenden friedlichen Demonstration der Budapester Studenten am 23. Oktober 1956 und endete mit der Aufreißung des Widerstandes der bewaffneten Aufständischen am 11. November.

79.) **synkretistischer Gnostizismus** Für die verschiedenen gnostizistischen Systeme ist der *Synkretismus* typisch, das System seiner Lehren wurde aus verschiedenen geistigen Traditionen gewoben: kennzeichnend sind neben Elementen der griechischen und besonders platonischen Philosophie auch jüdische und christliche Einwirkungen.

82.) ***sui generis* lat.** Individuell, eigenartig, besonders; eine solche eigenständige Wahrheit, die auf nichts anderes zurückgeführt werden kann.

83.) **Katholische Péter-Pázmány-Universität** – staatlich anerkannte kirchliche Universität. Die Fakultäten für Rechts- und Staatswissenschaft, Informatik sowie Theologie befinden sich in Budapest, und die für Geisteswissenschaften in Piliscsaba. Die

Theologische Fakultät ist Rechtsnachfolgerin der Theologischen Fakultät der von Péter Kardinal Pázmány in 1635 in Tyrnau (Nagyszombat) gegründeten Universität, und nach 1950 der Römisch-Katholischen Theologischen Akademie. 1999 erfolgte die Neugründung der Universität durch den Heiligen Stuhl (vgl. Ex corde Ecclesiae)

Piaristengymnasium 1717 gegründetes und Anfang des XIX. Jahrhunderts auf fünf und später sechs Jahrgänge erweitertes Gymnasium. Ab 1883 als Hauptgymnasium mit acht Klassen und gemäß einem staatlichen Lehrplan tätig. 1948 verstaatlicht. Ab 1950 gemäß einer Vereinbarung zwischen dem Staat und der Kirche wieder vom Orden verwaltet und als Gymnasium mit vier Jahrgangsstufen tätig. Das Gebäude in der Váci utca wurde ab 1953 weggenommen, das Piaristengymnasium ließ man auf den Mikszáth Kálmán tér umziehen. Nach 1989 wurde die Beschränkung der Schülerzahl aufgehoben und die Schule in ein Gymnasium mit sechs Klassen umgewandelt. Bis 2011 konnten die Schule und auch das Ordenshaus wieder ins ursprüngliche Gebäude in der Váci utca umziehen.

Kinderhospital Bethesda der Reformierten Kirche
Das einzige kirchlich betriebene Kinderkrankenhaus in der Region Mitteleuropa. Am 1. Januar 1866 von der Deutschsprachigen Reformierten Tochterkirchgemeinde eröffnet. In der Ära Rákosi verstaatlicht und gehört seit der Wende wieder der Reformierten Kirche.

90.) **Distinktion** *lat.* Unterscheidung, Trennung

Diskrimination *lat.* Spaltung, benachteiligende Unterscheidung

92.) **Relevanz** *lat.* Wichtigkeit, Bedeutung

98.) **Theologische Akademie** Rechtsnachfolgerin der Theologischen Fakultät der von Péter Pázmány in 1635 in Tyrnau (Nagyszombat) gegründeten Universität.

CURRICULUM VITAE⁶

Geboren in Budapest, am 8. August 1962. Seine Frau, Erzsébet Gabriella Menus ist Absolventin der Franz Liszt Universität für Musikkunst, Musiklehrerin in der Sankt Angela Grundschule und Gymnasium, daneben ist sie Chorleiterin und Kirchenmusikerin. Ihre Kinder sind die Juristin Emese Borbála (1991), der Volkswirt Botond Benedek (1994) und Álmos Ágoston (1996), der Architektur studiert.

Er machte sein Abitur 1981 im Szilágyi Erzsébet Gymnasium. In den Jahren vor der Wende Zivilstudent an der Römisch-Katholischen Theologischen Akademie Péter Pázmány, 1991 Dokortitel in Theologie. Parallel dazu Studium an der Philologischen Fakultät der Eötvös-Loránd-Wissenschaftsuniversität, in 1992 Abschluss als Soziologe. 1996 Titulardozent an der Katholischen Universität Péter Pázmány. 1997 Akademischer PhD-Abschluss mit einer Dissertation über Religionssoziologie. Ab 2011 Honorarprofessor an der Universität Óbuda. 2014 MA-Abschluss über Wildwirtschaft an der Fakultät für Forstwissenschaften der Westungarischen Universität.

Der Verlag Áron Márton veröffentlichte im Jahre 2000 mit der Überschrift *Igenis, szólnunk kell!* (Wir müssen uns sehr wohl zu Wort melden!) und

6 Gemäß dem Parlamentsalmanach, herausgegeben von der Ungarischen Nationalversammlung, Budapest, 2017.

die Sankt Stephan Gesellschaft in 2003 mit dem Titel Egyházpolitika. Egyház és politika (Kirchenpolitik. Kirche und Politik) jeweils ein selbstständiges Buch von ihm. 2007 veröffentlichte die Barankovics-Stiftung sein Buch Ius Resistendi, 2008 Egyenes úton (Geradewegs), 2011 Megharcolunk minden magyarért! (Wir kämpfen um jeden Ungarn!), 2013 Két pogány közt (Zwischen zwei Heiden) und 2017 Egymillió (Eine Million). 2018 kam von ihm mit der Überschrift Megsejteni a Sejthetetlent (Erahnung des Unahnbaren) eine Gedichtsammlung heraus.

Der Ansporn seiner Theologieprofessoren hatte einen großen Anteil daran, dass er die öffentliche Laufbahn einschlug und seine Denkweise wurde von den päpstlichen sozialen Enzykliken wesentlich beeinflusst. Im Frühjahr 1989 Gründer der Christdemokratischen Volkspartei (Kereszténydemokrata Néppárt). 2002 zunächst Wahl zum stellvertretenden und am 28. Juni 2003 zum Parteivorsitzenden; in diesem Amt wurde er bislang viermal, zuletzt am 21. März 2015 ohne Herausforderer wiedergewählt.

1990 Direktkandidat im Burgbezirk von Buda, anschließend Amtsleiter und Pressesprecher der KDNP-Koalitionsfraktion. Im Oktober Kommunalabgeordneter als Listenkandidat und Fraktionschef im II. Bezirk von Budapest. 1994 Kandidatur auch im Burgbezirk, gelangt jedoch mit einem Mandat über die Landesliste in die Nationalversammlung. Ab 1994 Notar der gesetzgebenden Körperschaft, Mitglied im Ausschuss für Soziales und Gesundheitswesen, ab 1995 stellvertretender Fraktionschef. Von 1998 bis Mai 2002 für Kirchenangelegenhei-

ten verantwortlicher Leiter des Ministeriums für das Nationale Kulturerbe im Range eines Unterstaatssekretärs. In dieser Zeit wurde in Ungarn ein internationales kirchliches Gipfeltreffen veranstaltet, es wurden die früheren Streitigkeiten mit dem Apostolischen Heiligen Stuhl beigelegt, die staatliche Finanzierung des Religionsunterrichts wiederhergestellt, ein Abkommen mit den historischen Kirchen abgeschlossen, die Gleichstellung der Finanzierung von kirchlichen Institutionen im öffentlichen Dienst mit staatlichen Einrichtungen, und die Rückgabe der zur Zeit des Sozialismus verstaatlichten kirchlichen Immobilien gewährleistet. Er spielte eine Rolle dabei, dass König Stephan I. von der Heiligen Synode in Byzanz auch für das Orthodoxe Christentum als Heiliger anerkannt wurde, was von ihm für den größten Erfolg der ungarischen Kirchenpolitik gehalten wird, denn seit der Kirchenspaltung in 1054 ist König Stephan der einzige gemeinsame Heilige des östlichen und westlichen Christentums.

2002 Rückkehr in die Gesetzgebung. 2006 kämpfte er um das Direktmandat im Wahlbezirk Kálcsa. Am Sitz des tausend Jahre alten katholischen Erzbistums war sein Sieg nicht in Gefahr. Daneben stand er auf Platz vier der gemeinsamen Landesliste von Fidesz und KDNP. Ab Mai als Co-Präsident der die Fraktionen von Fidesz und KDNP zusammenfassenden Fraktionsgemeinschaft Ungarischer Solidarität bis zum Ende der Legislaturperiode Leiter der christlich-demokratischen Abgeordnetengruppe. Als Parteivorsitzender und Fraktionschef spielte er vor allem eine Hauptrolle in den politischen Dis-

kussionen vor der Tagesordnung. Seiner Rolle als „Frontpolitiker“ entsprechend wird er häufig politisch angegriffen, was ihn „eher amüsiert“. Er vermag in sich selbst Zsolt Semjén und den Teil von ihm zu unterscheiden, was ein „politisches Produkt“ ist, was natürlich hinsichtlich der Wertordnung zusammenhängt, gefühlsmäßig jedoch nicht identisch ist – erklärt er in 2014.

Er beteiligt sich an der Arbeit zahlreicher fachlicher und karitativer Organisationen. Seine kirchliche Arbeit wurde 1994 von der Ungarischen Katholischen Bischofskonferenz mit der Auszeichnung Pro Ecclesia Hungariae gewürdigt. 1997 erhielt er vom Rat der Katholischen Universität die Péter-Pázmány-Gedenkmedaille. Im Dezember 1998 wurde er von Papst Johannes Paul II. mit dem Ritterkommandeurskreuz des Ordens des heiligen Gregor des Großen und in 2002 mit dem Großkreuz des Ordens des Heiligen Papstes Silvester ausgezeichnet. 1998 wurde er Ritter Großkreuz des Souveränen Malteser Ritterordens. Es ist für ihn seelisch wichtig, ab 2015 Confrater des Karmeliterordens (OCD) zu sein. Im Jahre 2000 wurde er auch vom Ökumenischen Patriarchen von Konstantinopel, Bartholomeos I. ausgezeichnet, von ihm erhielt er eine der höchsten Auszeichnungen der Orthodoxie, das Heilige Kreuz der Allheiligen Gottesgebärerin von Pammakaristos sowie in 2013 den Verdienstorden Evangelist Heiliger Johannes der Theologe und in 2017 das Kreuz des Heiligen und Ruhmreichen Apostels Andreas des Erstberufenen.

Er ist Pro Caritate-Preisträger. Er erhielt am 29. Juni 2011 von der amerikanischen Präsident-Ronald-Reagan-Stiftung den internationalen Freiheitspreis.

Im April 2010 verteidigte er sein Direktmandat in Kalocsa mit 58% der Stimmen, gegen überwiegend neue Gegner, bereits im ersten Durchgang mit großem Vorsprung. Er war nicht nur Spitzenkandidat des konservativen Parteibündnisses im Komitat Bács-Kiskun, sondern wurde auch auf dem vornehmen fünften Platz der Landesliste aufgestellt. Am 29. Mai wurde er bei der Gründung der zweiten Regierung Orbán, als stellvertretender Ministerpräsident, der erste und zugleich allgemeine Stellvertreter des Regierungschefs. Seine Regierungsarbeit macht er darüber hinaus als Staatsminister für Nationalpolitik und Kirchendiplomatie. Initiator – und Hauptredner – der am 26. Mai mit großer Mehrheit verabschiedeten Änderung des Staatsbürgerschaftsgesetzes, wodurch die Zuerkennung einer doppelten Staatsbürgerschaft für jenseits der Grenzen lebenden Ungarn ermöglicht wurde. Er war an der Ausarbeitung des Grundgesetzes von Ungarn beteiligt.

Am 6. April 2014 erhielt er über den zweiten Platz der gemeinsamen Landesliste der Regierungsparteien ein erneutes Mandat. Bei der Regierungsgründung im Juni bewahrte er – als allgemeiner stellvertretender Ministerpräsident und Staatsminister für Nationalpolitik – beide Posten. Während seiner achtjährigen Regierungstätigkeit ist er einer der Initiatoren der Erklärung von Karfreitag zum werkfreien Tag. Das entstehende politische System

der nationalen Vereinigung betrachtet er mit natürlichem Stolz. Er verkündete am 10. November 2017, in der Ständigen Konferenz der Ungarn, die Vereidigung des einmillionsten neuen ungarischen Staatsbürgers.

Am 8. April 2018 gewannen der Fidesz und die Christdemokratische Volkspartei – die Parlamentswahlen auch zum dritten Mal – mit einer Zweidrittelmehrheit. In der vierten Regierung von Viktor Orbán ist er erneut allgemeiner stellvertretender Ministerpräsident und Minister für Nationalpolitik, Nationalitätenpolitik, Kirchenpolitik und Kirchendiplomatie.

ZSOLT SEMJÉN

*In terra e in cielo*¹

(Traduzione di Béla Szomráky)

1 Il redattore ha composto il volume nel segno della „summa et essentia”, a mo’ di breviario, ciononostante può essere utile procedere alla rilettura dei brani riportati (p.e. quello del punto 96.) anche nel loro contesto originale, facilitata dalle note, dall’indice dei nomi e da quello delle materie, posti alla fine del volume.

SOMMARIO

RACCOMANDAZIONE	301
DEMOCRAZIA CRISTIANA	307
MAGIARITA'	347
CHIESA	357
NOTE	375
INDICE DEI NOMI	379
INDICE DELLE MATERIE	385
CURRICULUM VITAE	391

Fra Balázs BARSÌ, Ordo Fratrum Minorum

RACCOMANDAZIONE

Quale fosse l'epicentro di questo brillante concentrato spirituale l'ho capito da un diverbio apparentemente marginale. L'epicentro per me è il punto dal quale – cogliendo il messaggio sostanziale di questo saggio – è possibile comprendere la missione profetica del politico cristiano.

Si prega di leggere attentamente il punto n. 6. Non c'è alcuna persona oggi vivente che venga nominata nell'intero saggio, tranne qui.

L'autore nomina, con il dovuto rispetto, filosofa colei che lo aveva attaccato per aver pronunciato in Parlamento la parola „peccato”. Secondo la filosofa il peccato è un concetto cristiano, può essere usato in chiesa ma non nel Parlamento.

Non avrà forse sentito parlare di Hitler, di Stalin? Ma davvero solo in chiesa i loro atti e misfatti possono essere chiamati peccato?

Peraltro la filosofa, essendo una persona che pensa, sa che il concetto del peccato è legato a Dio. Dio infatti è la fonte assoluta dell'intero ordine morale. Solo che Dio è presente „in terra e in cielo”, non solo in chiesa. Se volessimo un parlamento neutrale nei confronti di Dio, uno in cui la parola peccato non andrebbe nemmeno pronunciata, significherebbe che con esso vogliamo anche una vita pubblica neutrale nei confronti di Dio. Se ciò

significa che il parlamento non deve essere dominato da alcuna religione, comunque non ne consegue che possa essere invece dominato da una religione neutrale nei confronti di Dio.

La neutralità nei confronti di Dio è sì che una religione, ed è l'unica religione che vuole oggi tappere la bocca ai cristiani perché non possano pronunciare la parola che significa la tragedia dell'uomo: il peccato.

Perché mai la „religione-neutrale-nei confronti di Dio“ si trasforma nella dittatura del relativismo? E' perché non crede nella redenzione, non conosce l'amore di Dio e la misericordia che ne scaturisce, intuita da tutte le religioni, ma che divenne evidente solo in Gesù Cristo. Alla filosofa sfugge un'altra parola che ha a che fare con quella del peccato: il perdono. Ad esso ovviamente si associa anche un terzo concetto: il ravvedimento, la condanna del peccato, il perdono ad opera di Dio e il volgersi verso l'altro.

Perché proprio in Gesù Cristo diventa evidente il fatto che Dio sia l'amore stesso e la misericordia stessa? La risposta la troviamo nel punto 96 del saggio in cui l'autore, sulla scia di Sant'Agostino, prende in visione il mistero della Santissima Trinità di Dio.

Un Dio unipersonale potrebbe mai amare? Non sarebbe vero amore se Dio lo manifestasse sì, verso „l'esterno“, verso l'uomo creato, ma nella Sua divina vita interna non conoscesse l'amore. Ricordiamocelo: San Giovanni non scrive solo che „l'amore è da Dio“ (1Gv 4,7), ma dice anche che „Dio è amore“ (1Gv 4,16).

Uno dei concetti centrali della Sacra Scrittura è la persona umana. Questo concetto è quasi un „prodotto collaterale“ delle discussioni cristologiche. Senza questo concetto l'Europa non è concepibile! E non lo è neanche il cosiddetto illuminismo!

Se Dio creò l'uomo a sua immagine, facendolo diventare persona, ciò vuole dire che anche Lui è persona: qualcuno e non qualcosa. E „lo“ invece non esiste senza „Tu“. La vita umana intera si compie nella rivelazione della Santissima Trinità. Questa rivelazione comunque può essere accettata e in questo caso tutto ci viene dato di sapere, oppure può essere respinta. Non si può però affermare che essa non risponda al quesito più profondo e unico della persona umana, alla sua sofferenza, al suo desiderio di amore.

Se in qualcuno (giusto in una persona cristiana) sorgesse il dubbio che questo politico non fa altro che filosofeggiare e teologizzare, rilegga l'intero scritto: è mai esistito un sistema politico che non abbia alle spalle una qualche filosofia? A muovere i grandi sistemi politici del ventesimo secolo furono esclusivamente delle filosofie errate, antiumane.

La stessa filosofa, menzionata nel punto 6, che muove l'accusa, è prigioniera di una filosofia totalmente errata, oramai fallita.

Per vedere con chiarezza il motivo dell'indignazione della filosofa si deve cercarne il sottofondo filosofico. Possiamo individuarlo nel libro „Fede, verità, tolleranza“ di Benedetto XVI in cui

riassume l'opera di Jan Assmann². Assmann fa tre affermazioni:

– Fu Mosè (ovvero Dio che attraverso Mosè fece la rivelazione – diremmo noi) ad introdurre nel mondo delle religioni il concetto della „verità“. La verità, secondo lui, originariamente non era una categoria religiosa. Detto questo però tutte le altre religioni vennero qualificate come idolatre.

– Secondo la sua seconda affermazione i Dei (e le religioni) dell'antichità erano interscambiabili (permeabili, senza confini, fra di loro mescolabili), per cui le genti vissero in pace.

– La sua terza affermazione: essendo la questione della ricerca della verità legata a quella del concetto del buono (e fin qui ha ragione), assieme al concetto della verità apparì il concetto del peccato che, sempre secondo lui, nelle religioni dell'antichità non era presente. L'uomo pagano dell'antichità visse in una grande pace spirituale.

Benedetto XVI smaschera la falsità di queste affermazioni mettendo così in evidenza che già verso la fine del secolo scorso (e anche prima) quanto fosse fortissima la „sensibilizzazione“, intrapresa da taluni filosofi, portata avanti a favore della concezione del mondo globalista e per la realizzazione degli obiettivi di dominio mondiale di essa.

2 Jan Assmann, „Moses der Agypter“, Benberg 1998. pp. 160–172

Infine ecco quello che Assmann propone: facciamo a meno della Pasqua, dell'uscita dall'Egitto e verrà così realizzato un bel mondo nuovo. Contrariamente a ciò il Papa afferma che il concetto della verità era stato introdotto già dai filosofi greci in relazione alla vita intera dell'uomo, quindi anche in quella alla religione.

Come non è vera neanche l'affermazione che nel mondo delle religioni pagane interscambiabili e mescolabili regnasse la pace. Al contrario, proprio in quel mondo imperversavano le guerre, le guerre dei Dei la cui vittima innocente era l'uomo.

La menzogna più grande però è la seguente: le religioni ancestrali non conoscevano il concetto del peccato. Invece lo conoscevano al punto che non facevano che presentare dei sacrifici espiatori ai loro Dei. Il loro concetto di peccato non era inerente solo alla religione, bensì un concetto base che abbracciava l'intera esistenza umana.

E' davvero utile vedere quindi conoscere il sottofondo spirituale delle proteste dei filosofi e filosofe globalisti di oggi ed i loro moventi alla ricerca di eliminare dalla politica le manifestazioni cristiane delle persone cristiane.

L'autore di questo scritto è stato insignito dalla Conferenza Episcopale Cattolica Ungherese del premio Pro Ecclesia Hungariae, e Papa Giovanni Paolo II gli ha conferito l'onorificenza di Cavaliere dell'Ordine di San Gregorio Magno e dell'Ordine Pontificio di Papa San Silvestro. Riferendomi anche a tali onorificenze propongo, anzi, chiedo ai seminari ecclesiastici, alle Università e Scuole Superiori

Cattoliche di inserire nelle materie di studio questo saggio riassuntivo come parte organica dell'attività didattica. Lo raccomando a tutti i cristiani. Una sua lettura attenta e mirata equivale alla frequentazione di un corso semestrale universitario. Lo raccomando alla filosofa nominata nel punto 6, e a tutti i miei compatrioti che amano riflettere ma nutrono delle avversioni nei confronti del cristianesimo. Anche loro hanno il diritto di sapere che cosa insegna la Chiesa Cattolica, quale è il suo insegnamento. Che non lo devono reinventare oppure venirne a conoscenza da cristiani non proprio autentici, politicamente corretti, infatti essi non onorano le persone al di fuori della Chiesa con la verità intima della Chiesa bensì, lusingandole, offrono loro una specie di miscela sospetta.

*Ecco come deve vivere un cristiano:
deve provare e riprovare a fare ciò
di cui non è capace -
aggrappandosi solo a Gesù, e a nient'altro.
La fede che corrisponde ad una vita
passata in pace e sicurezza – è una parodia*

Ruth Burrows OCD

DEMOCRAZIA CRISTIANA

1. Da cristiani recitiamo la frase del Padre Nostro che dice: *Adveniat Regnum Tuum!* Ma che cosa vuol dire: venga il Tuo Regno? Vuol dire, nel senso teologico, che sia realizzato il dominio universale di Dio. Vuol dire, nel senso esistenziale, che sia realizzato nel nostro cuore il Regno di Cristo. E significa, nel senso politico, che non è per niente cristiana la mentalità di sentirsi cattolici o protestanti solo di domenica in chiesa, nonchè a casa, in seno alla famiglia, e poi di infischarsi di quanto succede nel mondo, nella nostra patria, nella nostra città. Perché la nostra missione, ricevuta nel battesimo, è quella di muovere il mondo – per lo meno il nostro piccolo mondo – verso il Vangelo.

2. Tutti i programmi politici e tutte le azioni politiche sono determinate dalle visioni dell'uomo che vi stanno dietro, siano esse formulate e dichiarate o no. Se la visione dell'uomo è unilaterale - anche la prassi politica sarà distorta. Perché gli errori antropologici provocano necessariamente la disumanità delle società fondate su di essi.

3. La nostra concezione in definitiva è moderna perché la sua sostanza è quella di un ritorno consapevole e permanente ai valori eterni. E quel che ha le proprie radici nell'eternità, per quanto ancestrale, è sempre giovane. Sfogliamo per esempio un attimino i libri degli enciclopedisti dell'illuminismo. Sono delle robe illeggibili che oggi non ci dicono niente, possono, tutt'al più, avere un certo interesse da un punto di vista storico. E sfogliamo un attimi-

no un'opera di Sant'Agostino: è viva, fresca, parla a noi hic et nunc. Agostino è vivo, gli enciclopedisti sono foraggio delle tarme di biblioteche sepolte dalla polvere.

4. Riesco a comprendere le persone di altre religioni appunto perché ho la mia propria identità cattolica. Per chi questo rappresentasse un problema dovrebbe anche affermare che, per esempio, gli interessi dei maschi potrebbero essere rappresentati solo dai maschi – il che è un'assurdità evidente.

5. E' parere diffuso anche in ambienti cristiani che la politica, l'essere politici, la professione del politico costituiscono un terreno scivoloso, insidioso, che una persona cristiana per bene è meglio se sta alla larga da tutto questo. Se però le persone cristiane per bene si tengono alla larga dalla politica, dalla professione politica, tutto questo terreno diventa preda delle iene. E ciò comporta delle consuguenze molto tristi dal punto di vista dei valori ed interessi da noi professati, ma anche da quello della società intera.

La politica cristiana ed il politico cristiano devono realizzare due cose alla volta: che sono l'onestà e l'efficienza. L'onestà perché il politico cristiano non è responsabile solo per sé stesso ma anche per il suo partito, anzi, anche per l'evangelizzazione. (Non penso ai casi in cui la stampa cerca di infangarlo, perché quando si cerca di infangare qualcuno, questo è, in un certo senso, segno appunto

dell'onestà politica, perché se non ci si prova, vuol dire che lui o non rappresenta per davvero i valori cristiani, o non lo fa con l'efficienza che meriterebbe lo sforzo di infangarlo.)

Ed eccoci all'altro punto: il politico cattolico deve essere efficiente. La politica è un mestiere come tutti gli altri, quelli del professore di matematica, del pianista o dell'ingegnere. Se il nostro non ha la padronanza del mestiere, se non ha il dono del talento necessario per esercitare questa professione non sarà in grado di rappresentare efficacemente questi valori e di raggiungere i risultati auspicati. Di persone pie è colmo, per esempio, pure un convento francescano. Non ne consegue però che tutti i carissimi frati francescani dovrebbero fare il deputato, sottosegretario, ministro. Quindi da una parte bisogna essere onesti e pii, e dall'altra efficienti, il che vuol dire che il mestiere del politico dev'essere esercitato in maniera professionale.

6. Da cristiano ho il diritto di manifestare la mia scala di valori cristiana nella vita politica. E' caratteristico ed istruttivo che la filosofa Ágnes Heller mi abbia attaccato proprio a questo proposito. Si è permessa di affermare senza mezzi termini che io le mie parole cristiane le potevo usare in chiesa ma non nel palazzo del Parlamento. Per esempio la parola peccato secondo lei non la posso pronunciare nel Parlamento Ungherese. In primis è davvero peculiare che la Heller - che nega aprioristicamente il concetto del peccato - consideri un unico peccato come peccato, quello di definire, da parte di un po-

litico cristiano, il peccato come peccato. In secondo luogo la concezione di Ágnes Heller è intollerante, per usare un eufemismo, infatti lei mette in dubbio il mio diritto di riflettere, da cristiano, in base alla mia scala di valori cristiana sulle cose del mondo e quindi di fare politica per far affermare tali valori. Io non metto in dubbio l'uso a piacere, da parte di Ágnes Heller, di terminologie liberali o marxiste, ma non posso permettere che si metta in dubbio il mio diritto di rappresentare la scala di valori cristiana e di usare delle parole cristiane nel Paese di Santo Stefano Re.

7. Non solo il nostro Paese ma tutta la nostra civiltà sta versando in una specie di crisi spirituale-morale. Il motivo fondamentale non sta solo nel fatto che le persone commettono dei peccati. Il vero problema è che viene negato che il peccato sia peccato. Il vero problema è che si cerca di far passare il peccato come virtù, il male come bene, rendendo così in tanti casi irreali la possibilità della liberazione dal peccato.

Infatti se si sa che cosa è il bene e che cosa è il male, che cosa è il peccato e che cosa è la virtù, si ha l'appiglio grazie al quale l'uomo caduto riesce ad alzarsi. Ma se si mette in dubbio, anzi, si nega l'esistenza del peccato, l'uomo caduto non ha la consapevolezza di essere caduto. E non avendo nemmeno quest'appiglio è irreali che si possa alzare. Appunto perché non è consapevole nemmeno del fatto che dovrebbe rimettersi in piedi.

8. A malapena si può attendere alla società in senso politico, sociologico e, mi permetterei di dire, anche morale di obbedire a delle leggi platealmente e impudicamente ingiuste. E se la fiducia, la fede della società vengono meno nei confronti della giustizia delle leggi, collassa anche l'ipotesi che esse siano ragionevoli e quindi collassa il loro prestigio. E a quel punto irrompe il male supremo che possa colpire la società: l'illegittimità, il caos, l'anarchia. Infatti la condizione dell'esistenza di una società ordinata e quindi di una vita che si possa chiamare umana consta nel prestigio e rispetto delle leggi, nella ragionevolezza delle leggi quindi nella giustizia delle leggi. Se il cittadino si vede costretto a costatare che il suo rapporto con le leggi è appena diverso da quello tra la vittima e il manigoldo come potremmo attendere realisticamente che obbedisca ad esse?

9. La pace è il frutto della giustizia – ci insegna la filosofia cristiana. Quindi la pace non è solo mancanza di guerre ma anche frutto della giustizia. E' per questo che la rassegnazione all'ingiustizia non è pace. Ed è per questo che l'opposizione all'ingiustizia è condizione della pace.

10. Affermare che un partito politico non debba voler ottenere il potere è della stessa assurdità di affermare che una associazione di pesca sportiva viene fondata per non pigliare dei pesci. Il potere non è un fine ma un mezzo con cui è possibile realizzare un programma positivo. Il potere non è né

buono né cattivo in se stesso. Esattamente come per esempio il coltello, buono se lo uso per tagliare una fetta di pane per mio figlio e cattivo se lo ficco nella pancia del vicino. Allo stesso modo il potere è cattivo quando viene considerato come un fine, anziché un mezzo, perché in tal caso diventa una specie di idolo. E' cattivo se viene usato per un fine cattivo e non per delle cose buone. Ed è buono se viene usato e non abusato. Il che vuol dire anche che, avendo a disposizione il potere, non è per niente giusto non utilizzarne le possibilità per un fine buono.

11. La concezione cristiana, politica e sociale non è utopistica, anzi, la sua sostanza è proprio quella di rifiutare l'utopia! La radice del problema sta nel pensiero di Platone, padre di tutte le utopie. Secondo Platone – schematizzando un po' – lo Stato, la comunità umana strutturata nacque in seguito al fatto che gli uomini si erano lasciati persuadere da un ragionamento che diceva: commettere ingiustizia è cosa buona. Non nel senso morale ma in quello edonistico: è piacevole se sono io a soverchiare, signoreggiare gli altri. Subire delle ingiustizie è cosa cattiva, è chiaramente spiacevole se sono gli altri a soverchiarmi. La gente aveva capito che – siccome subire un'ingiustizia era un male maggiore di quanto non lo fosse commetterla che era anzi molto piacevole – per impedire la possibilità di commettere ingiustizie occorreva creare lo Stato. Platone quindi si inventò un mito: dice che la comunità umana strutturata fu realizzata grazie alle persone umane che si erano incontrate, sedute, e, basandosi sulla logi-

ca, avevano compreso qualcosa e si erano messe a costruire lo Stato. Quindi la società umana è una cosa inventata, di conseguenza può essere di volta in volta reinventata. Viceversa Aristotele dice che questo è un mito, perchè non era mai esistita persona umana senza una qualche struttura comunitaria, avendo nella sua natura il dato antropologico di poter esistere solo in una struttura sociale.

La concezione utopistica inventata da Platone e quella di Aristotele, basata sull'ordine della natura, vanno avanti in parallelo nella storia. Sotto questo aspetto fu San Tommaso, con la sua concezione basata sul pensiero di Aristotele, a rendere evidente anche sul piano filosofico l'impegno del cristianesimo per il diritto naturale. La concezione socialista, portando avanti la tradizione utopistica pessimista, dice che l'uomo è un animale originariamente cattivo, che lo Stato socialista, da vero e proprio domatore, deve trasformarlo in un tipo d'uomo socialista. L'utopia ottimista liberale, risalente al pensiero di Rousseau, dice che l'uomo è originariamente buono, è la società che lo corrompe. Se quindi eliminano la scuola, l'educazione, la famiglia e così via, tutti diventeranno belli, intelligenti e buoni, essendo originariamente buoni.

Il cristianesimo è immune all'utopia. Lo è perché siamo a conoscenza di ben due cose, originariamente dalla rivelazione e anche dall'antropologia umana. La prima è che fummo creati ad immagine e somiglianza di Dio. Per cui, per quanto le strutture sociali siano cattive ed ingiuste, tenderemo sempre ad essere buoni. L'utopia marxista, comunque an-

tiumana, non può affermarsi in quanto incapace di riconoscere che nella natura della persona umana sussiste la bontà. Il problema dell'utopia ottimista dei liberali consta nel fatto che essa non prende in considerazione il peccato originale di cui ci illumina la rivelazione cristiana, testimoniato dall'intera storia dell'umanità. E siccome la natura dell'uomo è stata corrotta, è incline al male. Per cui è utopistico pensare che la persona umana diventerà bella, intelligente e buona da sé. Ecco perché l'educazione è necessaria. Ecco perché ci vogliono delle buone strutture sociali. Il realismo cristiano tiene presente che l'uomo è portatore dell'immagine di Dio, che l'uomo è buono ma tiene presente anche il peccato originale e la conseguente inclinazione dell'uomo al male. La filosofia cristiana è caratterizzata da questa riflessione equilibrata, su cui poggia la dottrina sociale della Chiesa. E' questa filosofia a rendere possibile la maturazione dell'uomo completo, ivi compresa la sua apertura trascendentale – che ne costituisce la sostanza.

12. La dottrina cristiana è compresa nella dottrina sociale della Chiesa, rappresentata, da parte cattolica, dalle encicliche sociali dei Papi e, da parte protestante, dall'etica sociale. Tale dottrina ovviamente non è identica al programma politico di nessuno dei partiti politici. L'ambito entro il quale i cristiani del mondo possono cercare le risposte alle sfide della società può essere invece definito con molta precisione: ed è l'ambito della dottrina sociale della chiesa. Se un partito o un politico non si impegna a

rappresentarne le tesi fondamentali, non può definirsi partito o politico cristiano.

La dottrina sociale della chiesa ed i programmi politici dei partiti cristiani non sono identici ma non sono nemmeno indipendenti l'una dagli altri, perché la politica cristiana è cristiana in quanto accetta come punto di riferimento la dottrina sociale della chiesa.

Vediamo un esempio in cui possiamo cogliere la differenza tra la concezione cristiana e quella socialista rispettivamente liberale. Su basi cristiane ecco cosa possiamo dire ad un amico liberale: ma sì, hai ragione nel mettere in rilievo la dignità della persona umana. Anche se noi affermiamo molto di più di quanto affermi il liberale più liberale perché noi diciamo che i diritti dell'uomo, la dignità dell'uomo non deriva da una qualche risoluzione parlamentare o da quella dell'Assemblea dell'ONU ma dal fatto che noi uomini siamo creati ad immagine e somiglianza di Dio. Per cui tutti, siano essi poveri o ricchi, giovani o anziani, sani o malati, sono un valore incommensurabile perché sono l'immagine di Dio. I diritti dell'uomo non sono elargiti dal Parlamento e neanche dalle varie organizzazioni internazionali bensì a priori dall'ordine della creazione, che poi vengono riconosciuti da un Parlamento oppure da una dichiarazione dei diritti umani. La concezione cristiana nel frattempo esprime sempre una critica nei confronti dei liberali perché questi ultimi interpretano la dignità della persona umana separandola dalla comunità, deformando così la dignità in individualismo, il che rappresenta

una mutilazione della completa personalità umana, essendo separata dai riferimenti comunitari. Per cui il cristianesimo contrappone al concetto dell'individualità dei liberali il concetto della personalità che fa sempre riferimento all'aspetto comunitario della persona umana.

Per quanto riguarda la concezione socialista ci troviamo di fronte ad un simile esagerazione unilaterale. Al riguardo di tale concezione – e a questo punto vorrei accentuare che qui penso ai socialisti classici, a Marx e alla sinistra classica – possiamo dire a un amico socialista: ma sì, hai ragione nel mettere in rilievo la natura comunitaria dell'uomo. Anzi, noi affermiamo di più dei socialisti, perché è una solidarietà incommensurabilmente maggiore vedere Cristo nell'altra persona rispetto a pensare che i problemi dell'esistenza umana debbano essere risolti dai sistemi sociali dello Stato. La concezione cristiana esercita nel frattempo una critica nei confronti del socialismo perché i socialisti – per lo meno quelli classici – esagerano fino agli estremi nell'accentuare il carattere comunitario dell'uomo, fino a farlo diventare nient'altro che una vite insignificante del grande meccanismo. La persona finisce col perdere la propria importanza. Pensiamo un attimino alla concezione marxista della classe in cui l'individuo come tale non è nemmeno presente, se non come membro della propria classe. Secondo l'edizione nazionalsocialista della stessa concezione è nella razza che l'individuo si dissolve, si perde. Per cui la concezione cristiana esercita sempre una critica forte nei confronti di quella socialista, per-

ché quest'ultima scivola nel collettivismo e l'individuo, la persona perde la propria importanza.

Dal punto di vista della storia della filosofia il problema constava sempre nel fatto che l'individualismo liberale e il collettivismo socialista rappresentavano chiaramente la mutilazione della personalità umana completa, erano degli unilateralismi. Il quesito è questo: il principio della personalità e quello della comunità come possono essere uniti tra di loro? Nella dottrina sociale cristiana la soluzione a tale quesito fu data da San Tommaso d'Aquino con il principio di sussidiarietà, di aiuto reciproco. Lui disse questo: dall'ordine della natura consegue che quello che una comunità minore riesce a fare, non le può essere tolto da una maggiore. I problemi devono essere risolti ove essi si trovano secondo l'ordine della natura, ma qualora la comunità minore non fosse in grado di risolverli, deve essere aiutata, in modo però che in un secondo tempo essa sia in grado di aiutare se stessa. Tale pensiero rifiuta la concezione liberale secondo la quale tutti devono risolvere i propri problemi e chi invece non ci riesce tanto peggio per lui o per lei. Nel frattempo rifiuta anche la concezione socialista che vuole, in maniera infantile, inquadrare la vita della persona umana in modo da poterla vivere, vegetando, a colpi di sussidi statali. Per cui quindi i principi di personalità, di solidarietà e di sussidiarietà costituiscono la triplice dottrina sociale della Chiesa nel cui ambito può muoversi la politica cristiana. Colui che non considera propri questi tre principi, non può essere un politico cristiano inteso nel senso filosofico.

13. Quando Gesù dice che nemmeno una virgola della legge va persa si potrebbe dire di lui – in base alla logica della politologia – che è un fondamentalista di destra, e quando si identifica con i poveri si potrebbe dire che è un rivoluzionario di sinistra.

Non è che la democrazia cristiana si collochi tra la destra e la sinistra. Il giusto approccio – dal punto di vista della filosofia della storia e della teoria politica – è quello che afferma che i valori di fondo tradizionali e sociali, qualificati oggi come valori della destra e della sinistra, costituiscono nella dottrina cristiana un'unità primordiale. La triplice unità della libertà, uguaglianza e fratellanza, di ispirazione cristiana, venne secolarizzata dall'illuminismo e, in seguito alla rivoluzione francese, venne smembrata con delle esagerazioni unilaterali. La libertà si distorse nel liberalismo individualista, l'uguaglianza nel collettivismo socialista ed ambedue hanno fatto a meno della fratellanza. Solo la democrazia cristiana ha salvaguardato la triplice unità originale poggiata sul fondamento cristiano.

14. I concetti, divenuti poi valori di fondo del liberalismo e del socialismo – libertà, uguaglianza e fratellanza, rivendicazioni della rivoluzione francese – sono, nelle loro radici e nella loro sostanza, concetti cristiani. Che poi venivano secolarizzati con delle interpretazioni unilateralmente esagerate è un'altra questione, ma essi sono fondamentalmente valori cristiani, con radici cristiane, per cui noi, democratici cristiani, questi insegnamenti dobbiamo accettarli come valori e - mettendoli al loro posto

giusto, ricollocandoli nelle correlazioni della visione completa dell'uomo – dobbiamo professarli come valori propri.

Ne consegue che la concezione cristiano democratica-cristianosocialista – in base all'interconnessione con i valori liberali da un lato e con quelli socialisti dall'altro – garantisce l'opportunità peculiare alle democrazie cristiane di realizzare certi collegamenti in ben due direzioni. Per cui mi permetto di avanzare un'osservazione: la democrazia cristiana è in grado di muoversi in un certo senso senza spostarsi, a seconda della scelta dell'accento da porre o al collegamento con i valori liberali o a quello con i valori socialisti, senza rinunciare a qualunque dei propri valori e senza venire a trovarsi in una contraddizione interiore. (Mentre invece tale contraddizione interiore è evidente nel caso del collegamento tra liberalismo e socialismo. I liberali vogliono una libertà più illimitata possibile, i socialisti vogliono imporre l'uguaglianza, anche se forzata. Ma se esiste la libertà – siccome le persone non sono uguali – l'uguaglianza è bella e spacciata. Se invece l'uguaglianza viene imposta, è la libertà che viene necessariamente limitata.)

15. La storia del comunismo come religione atea ebbe inizio, secondo me, con l'interpretazione del profeta Isaia, con i canti Ebed Jahvè che parlano del Servo del Signore che soffre, ma che con la sua sofferenza, eleva l'umanità. Secondo l'interpretazione del cristianesimo il Servo del Signore è Cristo, secondo quella ebraica invece è Israele. Marx non

ha fatto altro che secolarizzare quest'ultima interpretazione, applicandola al proletariato. Il Regno dei Cieli, la Gerusalemme Celeste vennero trasformati in comunismo. I segni di Dio, che è l'Assoluto – come per esempio l'eternità, etc – vennero trasferiti alla materia. Ma tutto questo può essere colto anche sul piano iconografico, Marx-Engels-Lenin corrisponde alla Santa Trinità – l'idea unica prende corpo in tre persone -, Il Capitale di Marx e il Manifesto Comunista ai Vangeli, i martiri del movimento operaio ai martiri paleocristiani, le marce communiste ai canti ecclesiastici paroslavi, la sfilata del 1-mo maggio alla processione di Pasqua. Lenin a che pro fu imbottito di balsami? Lo mummificarono perchè in questo modo volevano diciamo surrogare le reliquie dei santi che, dopo il 1917, vennero tolte al popolo russo e pubblicamente profanate.

16. György Lukács considerava a priori un dato di fatto – anche se si guardava bene dal dichiararlo - che lui e i suoi consimili fossero aprioristicamente destinati ad esercitare il potere. Ammettiamo che credessero davvero di essere eletti per rendere felice l'umanità, magari anche a costo di farla crepare. La grande "attrazione" di Lukács consisteva nel fabbricare una qualche ideologia atta a dimostrare perchè fossero proprio loro ad essere destinati ad avere il potere politico. Il punto di partenza gli fu offerto da Marx. Infatti secondo la visione marxista la coscienza degli uomini è falsa, tutte le coscienze sono false, ad eccezione della coscienza proletaria che non è una coscienza falsa. Solo che i

proletari non sapevano di avere la coscienza non falsa e per di più coloro che avevano formulato tale affermazione non sembravano affatto dei proletari. La risposta lukacsiana a tale contraddizione fu questa: colui che afferma che tutta questa storia è una idiozia bella e buona, contraddittoria persino all'interno del proprio sistema, altro non farebbe che dimostrare di avere la coscienza falsa quindi non può a priori avere ragione, e se continua ad insistere il compagno Lukács lo fucilerà eventualmente di propria mano. In sostanza abbiamo a che fare con un'équipe d'avanguardia, destinata a priori al potere, che la coscienza non ce l'ha falsa quindi ha ragione; poi ci sono i proletari che in principio non hanno la coscienza falsa sol che non lo sanno, ma eccoci l'équipe d'avanguardia che invece lo sa per cui li renderà felice che lo vogliano o no; e poi abbiamo coloro che sono contrari a tutta questa storia da cui consegue chiaramente che hanno la coscienza falsa, quindi non hanno ragione.

17. Il punto di partenza delle scienze economiche consiste nell'ipotesi del „comportamento razionale“ della gente, intesa come principio di utilità. L'utilitarismo assolutizzato è però un errore antropologico. Infatti perchè mai un banchiere sarebbe più razionale (in altri termini, „massimizzatore di utilità“) di un monaco carmelitano? In fin dei conti vi è forse un investimento più lungimirante e profittevole dell'eternità? O perchè mai sarebbe più razionale ed utile investire i miei soldi in azioni anziché per esempio nella famiglia, andando in villeggiatura con i figli? Il

danaro, il lavoro, il tempo investiti nell'istruzione dei figli, nelle esperienze coesive o nei beni spirituali ed intellettuali perchè sarebbero meno razionali o utili? Il punto è che il loro valore deve essere misurato in un diverso sistema di coordinate. E' in questa correlazione che ho messo in rilievo l'importanza della svolta antropologica. Anche l'economia ha un mare di condizioni e proiezioni che nel senso stretto della parola non sono di carattere economico. Per esempio la morale.

18. Si delinea chiaramente un circolo vizioso. A suo tempo fu l'incapacità e la disumanità del capitalismo selvaggio, che non potevano essere smascherate, a far sì che l'utopia del marxismo diventasse l'illusione della realtà; ora invece sembra che siano l'incapacità e la disumanità anche storicamente dimostrate del marxismo a fare lo stesso con il capitalismo selvaggio. Abbiamo sofferto il socialismo reale - i cui fardelli ci gravano a tutt'oggi sulle spalle - perché il potere di allora non ha voluto dare ascolto alle critiche volte a dimostrare i suoi errori, e nemmeno alla dottrina sociale atta a consentire lo sviluppo completo della persona umana. Ora - nell'incantesimo del capitalismo selvaggio - pare che non si voglia ascoltare la critica dello stesso. Sarebbe una follia ricadere in quel tipo di capitalismo della cui incapacità e disumanità ci si poteva già persuadere e su cui anche la storia - insieme alle encicliche - ha già pronunciato il verdetto.

19. La crisi attuale è la crisi della politica economica neoliberale, l'indizio del suo fallimento storico. E' il fallimento del mito della „mano invisibile“, il fallimento di quella ideologia che predicava che nel campo dell'economia, degli affari finanziari non è necessario l'intervento dello Stato, tanto l'economia e poi il mercato si autoregolano. Nel nome di questa politica liberale lo Stato prima è stato distrutto e ora invece la stessa attende che sia lo Stato a salvare la situazione. Papa Giovanni Paolo II, dopo il fallimento del marxismo, ha ammonito il mondo dicendo che il fallimento storico del socialismo reale non può significare l'apoteosi del capitalismo selvaggio liberale.

20. Le leggi del mercato devono regnare in alcuni campi della vita, per esempio nell'economia, e ce ne sono degli altri che non devono fondamentalmente essere dominati dalle leggi del mercato bensì dalla solidarietà e dalle responsabilità dello Stato. Sono quelli della sanità, dell'istruzione e della cultura.

21. Questo Paese è stato depredato ben due volte, grosso modo dalla stessa cricca, dallo stesso gruppo di interessi, dalla stessa rete, il nome importa poco. Dopo la seconda guerra mondiale si erano fatti avanti dicendo che la proprietà privata è cosa cattiva, e con lo slogan della nazionalizzazione hanno tolto alla gente la terra, il negozietto, la casa, qualunque cosa uno avesse. Durante e dopo il cambio di regime invece hanno detto che la pro-

prietà statale è cosa cattiva, la proprietà privata è cosa buona, e hanno svenduto i beni statali rimasti.

22. Dobbiamo respingere l'ingiustizia della privatizzazione – in realtà del depredamento della proprietà nazionale - perché la privatizzazione è contraria agli interessi vitali della nazione quando distacca la proprietà privata dal bene pubblico, quando essa non significa più lo sviluppo ma lo strangolamento della concorrenza ungherese e la monopolizzazione del mercato ungherese ad opera di stranieri, quando essa non significa l'ampliamento dei servizi bensì l'extraprofitto degli investitori che la gente deve pagare oltre al prezzo dei servizi. La proprietà statale non può essere una preda libera – e dobbiamo richiamare l'attenzione anche sul fatto che essa non è esente da ipoteche. E non lo è perché l'ipoteca c'è, è costituita dal valore del lavoro mai pagato di tante generazioni. Pensiamo un attimino al fatto che ai tempi del socialismo lo Stato ha ritenuto, cioè non ha pagato una parte notevole del salario dei lavoratori con il pretesto che in questo modo avrebbe garantito assistenza sanitaria gratuita, sicurezza sociale ed una degna pensione. E lo Stato socialista lo ha garantito non solo in una legge apposita ma nella stessa Costituzione. Per cui lo Stato non ha un debito solo esterno, di tantissimi miliardi di Euro, nei confronti dei creditori stranieri ma anche verso i propri cittadini. E, secondo il diritto naturale, il suo obbligo nei confronti delle persone impegnate nella lotta per la sopravvivenza è più forte di quello legato al profitto degli investitori. Ovviamente occorre tener presente le realtà

politiche, il fatto che lo spazio di manovra economico è ben stretto – ma l'ordine morale comunque non può essere messo tra parentesi.

23. Per un dogma neoliberale del secolo scorso si insiste sulla supremazia dell'equilibrio finanziario che deve essere sovrapposto a tutto. Noto fra parentesi che se questo fosse davvero così, il Paese migliore del mondo sarebbe la Somalia, infatti con spese zero ed introiti zero l'equilibrio non può essere messo in discussione. Noi siamo del parere che l'equilibrio della finanza pubblica effettivamente è importante ma non costituisce l'unico punto di vista. Sul suo altare non possono essere sacrificati i punti di vista né della crescita economica, né delle politiche sociali. Dico anche per questo che lo Stato deve costringere le banche e le multinazionali ad addossarsi una parte proporzionale dei gravami.

24. La dottrina sociale cristiana non strumentalizza il conflitto tra lavoro e capitale, bensì preferisce promuovere il consenso lavoro-capitale. Il compito è quello di umanizzare il capitale.

25. L'obiettivo è che sempre più persone arrivino ad aver sempre più proprietà ma in modo che tali proprietà costituiscano un bene non solo per loro ma anche per altri.

26. Tutta questa compagnia liberal-sinistra-verde ha una idea fissa, una specie di dogma, secondo cui il progresso del mondo procede con la perdita

delle religioni, con la scomparsa delle nazioni, con l'estinzione della famiglia. Questo è quanto questa gente considera come sviluppo. Partendo da questo punto di vista per loro è proprio inconcepibile perchè mai un ex-paese socialista consideri importante la religione, le Chiese, la nazione, consideri importante la famiglia, intesa come matrimonio di un uomo e di una donna, e quindi tutto quanto noi facciamo è, dal punto di vista loro, diametralmente opposto a quello che loro pensano sia il progresso. Noi invece pensiamo che quel che loro considerano come progresso altro non è che devianza.

27. Le due concezioni politiche diverse della democrazia cristiana e dei partiti verdi hanno una parte comune chiamata difesa dell'ambiente/della natura. Ma vi è anche una divergenza sostanziale: infatti noi professiamo la difesa dell'ordine della natura nella sua integralità, intesa anche come difesa della cultura, cioè anche in relazione della persona umana e della società.

I verdi riconoscono la natura ed il suo ordine – in modo illogico – solo in relazione ai minerali, alle piante, agli animali, mentre nel caso delle persone umane e della società la loro ideologia diventa antinaturale: matrimonio tra persone dello stesso sesso, aborto, eutanasia, propaganda a favore dell'uso degli stupefacenti.

Noi professiamo che l'ordine della natura riflette l'ordine della creazione – proprio nella sua integralità: quindi non solo in relazione al mondo che circonda l'uomo ma anche in quella alla perso-

na umana e all'ordine della società – per cui la nostra professione politica dichiara che la difesa della natura è la difesa della creazione!

28. E' stato Heidegger ad affermare che nessuna scienza speciale è in grado di autodefinirsi, di definire la propria metodologia ed i limiti della propria competenza. Che cosa sia quindi la matematica non è una questione attinente alla matematica, che cosa sia la metodologia della chimica non è una questione attinente alla chimica e che dove siano i limiti della competenza della biologia non è una questione attinente alla biologia. Sono delle questioni teologiche, filosofiche, morali. Lo stesso vale per le scienze sociali. La Chiesa quindi ha un ruolo profetico e un compito didattico peculiari anche sotto questo aspetto e pensando, per esempio, alla clonazione, alla manipolazione genetica e a cose del genere, si può vedere che si arriverebbe alla catastrofe dell'umanità se – in conseguenza di una interpretazione errata della giusta autonomia dei settori parziali si volesse ignorare questa missione peculiare della Chiesa. Dal fatto che un settore della scienza sia tecnicamente in grado di fare un qualche cosa non consegue affatto che abbia anche la libertà di farlo! Ovviamente le scienze naturali, le scienze sociali, la politica hanno la loro giusta autonomia ma tale autonomia mai e poi mai può essere autonoma in relazione alla morale.

29. Ecco la nostra presa di posizione, la posizione di noi cristiani democratici: al di sopra della Costitu-

zione scritta, del diritto positivo vi è il diritto naturale e, siccome l'ordine della natura riflette l'ordine della creazione, in questa correlazione questa è la realtà definitiva. Per le questioni definitive il Parlamento non può assumere il ruolo di Dio. Da questa nostra affermazione consegue anche la nostra posizione riguardo alla difesa del feto. Siccome dal punto di vista della vita umana il fatto che l'embrione sia di un mese, di quattro o di otto, che si trovi all'interno o al di fuori dell'utero non fa nessuna differenza né logica, né filosofica, né scientifica, se l'embrione può essere condannato a morte solo in base alla sua età – perchè il Parlamento ha deciso in questo senso – la vita di qualunque persona umana, secondo la stessa logica, può essere distrutta in base all'età o allo stato di salute.

30. Ci sono dei tempi in cui il pannolino messo ad asciugare sullo stenditoio assume anche il significato della bandiera nazionale quale simbolo della volontà di vivere degli ungheresi.

31. La formazione della realtà sociale ed il pronunciamento della verità insieme potranno far sì che l'opinione pubblica registri un cambiamento anche in relazione al diritto alla vita. Realismo politico e segno profetico, ecco la mia ars poetica.

32. Se, nonostante io abbia fatto di tutto in difesa della vita, vengo rifiutato, comunque resta il segno profetico di contraddizione.

33. Se a riguardo del matrimonio, unione tra un uomo e una donna, rinunciassimo alla definizione poggiante sull'ordine naturale, estendendola p. e. a due uomini o a due donne, non dovremmo considerare tali varianti come discriminatori nei confronti di altre formazioni? Per esempio nei confronti del matrimonio poligamo con più mogli? Se rinunciamo al concetto „uomo e donna” perchè non rinunciamo al numero, cioè „all'uno”? Se due uomini possono sposarsi, perchè non lo possono fare in tre? Fino a che punto arrivano i limiti del matrimonio? Siamo chiari: lo Stato ungherese non difende e non sostiene sul piano materiale e su quello morale l'istituzione del matrimonio e della famiglia per finanziare „l'auto-realizzazione sessuale” dei cittadini, ma perché è in questo contesto che nascono e vengono cresciuti i figli che manterranno la società e la nazione.

34. Non abbiamo intenzione di sigmatizzare queste persone, basta che non definiscano le loro relazioni come matrimonio, essendo questo un concetto sacro, e non possano adottare dei figli perché il diritto costituzionale di un bambino allo sviluppo sano è più forte dell'esigenza delle coppie omosessuali di avere dei figli. E non rinunciamo, perché non possiamo rinunciare al nostro diritto e dovere di definire, in base all'ordine della natura ed alla dottrina cristiana, il peccato come peccato.

35. Essi trasformano il loro modello di vita deviato in una ideologia politica.

36. E' irresponsabilità gravissima – anzi, è un atteggiamento carico di pregiudizi – stigmatizzare dati di fatto, esperienze quotidiane, fatti sociologici come pregiudizi, infatti in seguito vengono relativizzati i pregiudizi veri e propri.

37. Questi programmi affermano di essere dei „reality-show“. Chiaramente non si tratta della realtà, ma solo di un segmento della realtà, di un suo angolino subculturale pervertito, direi, ma siccome lo si presenta come se esso fosse la realtà stessa, col tempo effettivamente viene a crearsi questa realtà nella società, secondo la prassi delle profezie autorealizzanti. Ed è per questo che si impone la responsabilità dello Stato relativa ai media circa i programmi presentati.

Vediamo un po' i media commerciali. Io non metto in dubbio il diritto dell'investore di fare degli investimenti. Ma perchè poi uno investe in un medium commerciale? Ci investe perché vorrebbe ottenere un profitto il più alto possibile. Se potesse ottenere un profitto ancor più grande in un altro campo, è lì che investirebbe i propri soldi. Qual'è quindi l'obiettivo del medium commerciale? Quello di realizzare un profitto il più alto possibile per l'investitore. E come può realizzare tale profitto? Esclusivamente con le entrate degli introiti pubblicitari. Gli spazi pubblicitari non possono essere aumentati all'infinito perché, da una parte, il giorno consta di 24 ore, e, dall'altra, perché se i tempi pubblicitari superano un certo livello, gli spettatori abbandonano l'emittente. L'audience diminuisce, di conseguen-

za diminuisce anche il valore dei tempi pubblicitari, quindi diminuisce anche il profitto dell'investitore. Far crescere il profitto è possibile solo facendo crescere l'audience. Più sale l'audience e più sale il valore del tempo pubblicitario. E come è possibile far crescere l'audience? Purtroppo devo dire che non necessariamente tramite la presentazione di cose belle, buone ed intelligenti, ma di quelle più aberranti ed oscure. E lo si fa senza un minimo di scrupoli, infatti l'unico obiettivo è quello di aumentare il profitto. Ed eccoci qua al ruolo dello Stato che dice: gentili investitori, avete, certo, diritto al profitto, ma anche noi abbiamo il diritto di dire di no a certe cose, in difesa della società.

38. Cercherò di mettere in luce il ruolo dei media con un esempio: se entro, diciamo, in un ristorante cinese e mi viene messo davanti un menù dal quale posso scegliere tra un hu-tulu e un ku-tulu, in realtà non ho nessuna scelta perché non ho la più pallida idea di cosa siano questi piatti. Se invece mi si scrive anche in ungherese (o in italiano) che il primo vuol dire carpa fritta ed il secondo oca arrosto, posso per davvero scegliere nel vero senso della parola. Orbene i media offrono alla gente hu-tulu e ku-tulu. Tutta la costruzione della democrazia parlamentare poggia sull'idea delle libere elezioni. Solo che, e la cosa diventa sempre più chiara anche su scala mondiale, nel mentre la separazione dei poteri è elaborata fino ai minimi dettagli, i media che giocano un ruolo decisivo per l'esito delle elezioni - e quindi anche per la formazione dell'intero organi-

simo dello Stato – in realtà non sono soggetti ad alcun controllo costituzionale ma si trovano nelle mani di certi gruppi di interesse finanziari ideologici. Per questo io affermo che la democrazia parlamentare dipende dalla vera libertà delle elezioni, il che vuol dire non solo l'esclusione di truffe elettorali ma anche delle garanzie vere e proprie affinché certi gruppi di interesse non possano manipolare con il loro potere mediatico l'opinione pubblica e quindi le elezioni stesse.

39. Strani giocolieri si esibiscono ovunque nel mondo, ed in particolare in Ungheria, in un gioco peculiare con i concetti. L'intelligenza secolare, avendo nelle mani i media, il monopolio mediatico, definisce in maniera arbitraria i singoli concetti e poi li inculca nella società, ormai distorti dalla loro nuova definizione. Il concetto viene investito di una definizione che comprende al massimo i segni contingenti di esso abbandonandone i segni sostanziali, e poi, usando questa definizione completamente arbitraria come se fosse già parte nel linguaggio pubblico, arriva a delle conclusioni del tutto sorprendenti e bizzarre. E' quindi di importanza vitale chiarire concettualmente il nostro proprio sistema di idee, dobbiamo noi stessi definire i nostri concetti perché in caso contrario ci abbandoniamo alla mercè di quell'intelligenza mediatica che forma questi concetti a seconda dei propri interessi politici.

40. Il governo ungherese di sempre è responsabile in primo luogo, in secondo luogo ed anche in

terzo luogo nei confronti della nazione ungherese e non nei confronti di Bruxelles, di Washington, di Mosca, della Banca Mondiale o di chiunque altro.

41. E' scandaloso per noi altri ungheresi dover sentirci dire che abbiamo aderito all'Europa un paio d'anni fa, perché dove saremmo mai da millecento anni – o chissà da quando – se non in Europa? E, rovesciando i termini, dove mai sarebbe quest'Europa se noi non fossimo stati presenti in questa Europa ormai da un millennio, a partire dai tempi del nostro Santo Stefano, re d'Ungheria, con tutte le nostre radici spirituali. Perché eravamo noi a difendere questa Europa per mille anni, versando il nostro sangue, contro i tartari, contro i turchi e – per usare un eufemismo diplomatico - contro altre formazioni del paganesimo orientale. Ed è per questo che noi non dobbiamo affatto salire le scale della servitù per entrare di soppiatto nell'Unione Europea e, una volta entrati, starci accucciati, da parenti poveri, dobbiamo invece occupare con dignità il nostro posto che ci siamo meritati con il nostro lavoro storico, perché se noi stessi non ci rispettiamo - nessuno ci rispetterà. E se noi non conosciamo e non facciamo conoscere i nostri propri valori – nessuno ci apprezzerà.

42. Dopo aver sopravvissuto alla persecuzione bolscevica orientale dei cristiani fu un'esperienza dolorosa confrontarci con l'anticristianesimo occidentale, tipo massonico, con la provocazione dal titolo „Progetto di Costituzione Europea” che

sotto l'aspetto dei valori di fondo dell'essere europei voleva far riferimento alla civiltà greco-latina ed alla corrente chiamata illuminismo mentre non era disponibile nemmeno a far menzione del cristianesimo. Ciò è chiaramente una falsificazione della storia. Infatti nella storia europea, per quanto riguarda le radici, erano presenti, oltre alla cultura ellenistica e al diritto romano, anche l'etica del Vecchio Testamento e l'organizzazione germanica dello Stato – basti pensare a Carlo Magno -, ma con questi blocchi di pietra fu il cristianesimo a costruire la cattedrale: il miracolo chiamato civiltà europea. Questa Europa, che lo voglia o no, è una civiltà cristiana perché, in modo paradossale, persino la sua negazione – da Voltaire sino a Marx – può essere interpretata solo su basi culturali cristiane. Non a caso si è cercato di indicare „l'illuminismo” come riferimento in maniera accentuata, nonostante esso non sia altro che una delle tantissime correnti di idee europee. Difficilmente riesco a liberarmi dal pensiero che la spiegazione di tanta attenzione da parte di queste forze si trovi nell'essere legate alle tradizioni anticlericali, giacobine. Dobbiamo vedere e far vedere con chiarezza che dalla questione del riferimento al cristianesimo consegue un'altra questione: l'Unione Europea avrà o meno la propria anima? Sarà una comunità spirituale-culturale oppure una mera impresa economica? Un futuro infatti ce l'avrà solo se avrà un contenuto spirituale – come testimonia la storia. Cristianesimo ed Europa sono inscindibili l'uno dall'altra. Per essere più precisi: il cristianesi-

mo potrebbe esistere senza l'Europa ma l'Europa non potrebbe esistere senza il cristianesimo!

43. Ci sono due false idee in giro. La prima è quella della compagine liberal-sinistra ungherese che guarda all'Unione Europea come compimento ed obiettivo della storia magiara. Il che non è altro che un errore bello e buono. La storia ungherese l'obiettivo ce l'ha in se stessa e non in una qualche organizzazione internazionale. L'altra idea falsa, un altro errore è quello di nutrire dei sentimenti ostili nei confronti dell'Unione Europea, mossi di primo impeto. Questo – sul piano dei sentimenti – lo posso anche capire da un certo punto di vista. Solo che dobbiamo renderci conto di una situazione: se l'Unione Europea non esistesse cosa ci sarebbe al suo posto? Anch'io sono estremamente critico nei confronti della burocrazia di Bruxelles, soprattutto nei momenti in cui sono dei burocrati, da nessuno mai eletti, ad emettere dei verdetti contro i governi di Paesi sovrani, eletti dal popolo. Ma a questo proposito l'obiettivo della nazione ungherese, da un punto di vista sobrio, razionale, è comunque quello di far affermare i propri interessi nazionali all'interno dell'Unione Europea. Non dobbiamo cedere a coloro che vogliono costringerci a rinunciare alla nostra identità, ma non è troppo opportuno neanche prendere la rincorsa per urtare il capo al muro di calcestruzzo.

44. L'Unione Europea non è l'obiettivo storico della nazione ungherese ma un mezzo della sua soprav-

vivenza: siamo filo-UE nella misura in cui ciò corrisponde agli interessi vitali della nazione ungherese.

45. Siamo critici nei confronti dell'Unione, ma fedeli all'eredità dei padri fondatori. La UE vive in peccato ma non fu concepita nel peccato.

46. La burocrazia di Bruxelles e il Parlamento Europeo mirano a sovrastare agli Stati nazionali e a realizzare una specie di Stati Uniti d'Europa. Il fatto però è che i padri fondatori dell'Unione Europea avevano sognato un mondo, chiamato Unione Europea, fondato sull'Europa delle nazioni – e peraltro sull'Europa delle nazioni dalla cultura di ispirazione cristiana, e per niente una sorta di Stati Uniti d'Europa. Che poi non sono voluti dalla maggioranza dei cittadini europei, tra cui neanche da me. Ecco perché è importantissimo che la Legge Fondamentale dell'Ungheria non dichiari la nostra rinuncia ad una parte della nostra sovranità a favore dell'Unione Europea ma precisa in proposito che una parte della nostra sovranità viene esercitata da noi stessi insieme ad altri Paesi. Una differenza più che grande!

47. Il Paese di Santo Stefano Re non potrà mai essere un califfato! Ma neanche una cosiddetta società parallela. Riguardo alla comparazione delle tre religioni: l'ebraismo non vuole far diventare ebreo nessuno dei non ebrei, il cristianesimo è una religione missionaria, non costringe nessuno a fare niente, essendo la fede clemenza che può essere

accettata solo di libera volontà. L'islam invece è una religione conquistatrice. Bisogna leggere il Corano e la storia dell'islam. Io rispetto l'islam come religione mondiale e grande cultura ma vedo anche che il tentativo dell'introduzione della sharía e il djihadismo diventeranno, prima o poi, parte della realtà. E da questi pericoli che dobbiamo preservare la nazione. Peraltro ne abbiamo un'esperienza di 150 anni.

48. Ritengo proprio scandalosa l'indifferenza con cui l'Europa si comporta nei confronti della persecuzione dei cristiani, accettando la prassi dei due pesi due misure: mentre in certi Paesi islamici vengono giustiziati coloro che si ravvedono ma anche se solo regalano il Vangelo al prossimo, in Europa si moltiplicano a dismisura le moschee.

49. Cosa ne è stato di Parigi, della Francia, "della figlia prediletta della Chiesa" all'ombra della sharía? E' proprio vero che l'attuale generazione francese è l'ultima a poter vivere una vita francese in Francia...

In Europa ci sono da una parte coloro che si sono già arresi o stanno per arrendersi, e dall'altra ci siamo noi, in Ungheria e nell'Europa Centrale, che continuiamo a combattere. Ungheresi, polacchi, cechi e slovacchi che combattiamo per poter vivere una vita ungherese, polacca, ceca e slovacca in Ungheria, Polonia, Cechia e Slovacchia.

Noialtri ungheresi crediamo nella continuità della storia ungherese, nella magiarità eterna, noi

vogliamo trasmettere ai nostri figli l'eredità di Santo Stefano Re, di Mattia Corvino, di Széchenyi, di Pázmány, di János Arany e di Bartók, la nostra storia, la nostra cultura, la nostra lingua, la nostra mentalità. Perché la sopravvivenza, la conservazione del nostro essere ungheresi in questa regione europea dei due grandi fiumi, del Danubio e del Tibisco, è una missione che ha oramai 1100 anni!

50. Ma l'Europa come ha fatto a ridursi a questo punto? L'ideologia giacobina-bolscevica-massonica, le macchinazioni anticristiane stanno relativizzando-attaccando-perseguitando il cristianesimo, provocando così il vacuo della perdita d'identità. E – dobbiamo riconoscere – la propaganda a favore delle devianze provoca giustamente disprezzo e ripugnanza da parte dei musulmani. E' strano ma i sostenitori delle devianze pare non siano in grado di capire che – se la nostra civiltà cristiana dovesse cadere a causa della perdita d'identità, della decadenza e dell'immigrazione di massa musulmana – gli islamisti taglieranno a loro per primi la gola, mentre noi cristiani saremo gli ultimi ad essere decapitati. Dobbiamo vedere con la massima chiarezza che se riguardo alla migrazione commettiamo un passo falso, mai più riusciremo a riparare il danno.

51. L'ideologia che oggi domina il mondo – legata al Partito Democratico negli Stati Uniti e agli socialisti-communisti-liberali-verdi nell'Unione Europea – in realtà non vede nella migrazione una minaccia, al

contrario, ci vede un'opportunità, l'opportunità della distruzione della scala di valori cristiano-conservatori e soprattutto la distruzione degli Stati-nazione. Infatti tutti questi valori, tutti questi Stati-nazione sono estranei alle masse degli immigrati, per cui i suddetti partiti considerano queste persone non solo come loro futuri elettori ma anche come lo strumento della relativizzazione definitiva dell'eredità cristiana e della sopraffazione finale delle nazioni da parte di quella che è chiamata "burocrazia di Bruxelles".

52. Carità nei confronti dei migranti ma autodifesa contro l'immigrazione.

La posta in gioco della battaglia contro l'immigrazione attuale è altissima: dipende da essa se l'Europa resta Europa, e se l'Ungheria (= *Magyarország: Magyar/Magiario ország/paese = Magiaropaese, il Paese dei Magiari*) resterà Il Paese dei Magiari, cioè Ungheria.

53. La responsabilità secondo l'ordine della natura – la classica dottrina cattolica sul dovere morale – può essere descritta con dei cerchi concentrici. Il cerchio interno, cioè il dovere-responsabilità primario è quello che ho nei confronti della mia famiglia, poi segue quello nei confronti della mia nazione ed infine quello nei confronti dell'umanità. Confondere queste sfere di responsabilità è un errore irrimediabile.

54. Innanzitutto dobbiamo rispondere alle domande seguenti: noi chi siamo, qual'è la nostra missione e perchè facciamo quel che stiamo facendo?

Chi siamo noi? La risposta consta di tre parti: siamo noi l'unico partito storico, siamo noi l'unico partito cristiano socialista e siamo noi l'unico partito basato su una concezione del mondo.

Il KDNP (Partito Popolare Cristiano Democratico) è l'unico partito storico in Ungheria. Dal 1944 – anno in cui i nostri antenati avevano fondato questo partito – in senso spirituale non siamo minimamente cambiati. Non siamo cambiati perchè la verità è eterna. Ecco perchè la formulazione di quelle che sono le attualità nonchè delle risposte date alle sfide del presente cambia secondo la natura delle cose, ma la base spirituale resta immutata perchè poggia sull'ordine naturale, sull'ordine della creazione. Un partito democratico cristiano deve saper evitare due trappole. Da una parte non deve, nell'incantesimo dei cambiamenti, perdere la propria sostanza e, dall'altra, non deve restare ancorato a delle formulazioni divenute obsolete. Il nostro compito dunque è quello di rappresentare la verità eterna nel linguaggio della determinata epoca.

Che cosa vuol dire il concetto "partito cristiano socialista"? E' importantissimo per noi esserne consapevoli perchè il campo politico, nel discorso pubblico, si divide in destra e sinistra. Certo questo è vero nel senso del linguaggio pubblico, e collocati in questo sistema di coordinate noi siamo effettivamente un partito di centrodestra, solo che di sistema di coordinate non ce n'è uno solo ma in realtà ce ne sono due. Vi è un sistema di coordinate che mostra i valori tradizionali nonchè la loro negazione. Uno degli assi è quello della famiglia, Chiesa e nazio-

ne e l'altro è quello della loro negazione. In questo senso noi siamo un partito marcatamente di destra, conservatore, essendo difensori della famiglia e del matrimonio, credendo nella missione delle Chiese ed essendo dei patrioti. Il contrario di tutto questo, la negazione di tali valori e posizioni, una specie di antitesi era stata la SZDSZ (Alleanza dei Liberi Democratici), ormai scomparsa. Con tutto questo però c'è anche un altro sistema di coordinate, quello della giustizia sociale, in cui uno degli assi è quello del lavoro e l'altro è del capitale. In questo senso il Partito Popolare Cristiano Democratico è un partito di centrosinistra moderato, infatti noi professiamo la priorità del lavoro nei confronti del capitale e siamo del parere che il capitale, la proprietà privata sì che hanno una proiezione sociale.

E noi siamo l'unico partito basato su una concezione del mondo. Vedere con la massima chiarezza la problematica di tale fatto è di importanza chiave. Il problema dei partiti basati su una concezione del mondo sta nel fatto che la verità non coincide sempre con il pubblico gusto. Pensiamo per esempio alla difesa della vita embrionale o del matrimonio. In una situazione del genere si possono commettere due errori. L'uno è quello di dimostrare disinteresse nei confronti dei voti, tanto noi siamo dalla parte della verità, qualunque cosa succeda. Con questa impostazione è facile ritrovarci nel ruolo di una congregazione di devoti. Invece noi siamo un partito politico, con l'obiettivo di formare la storia il che è possibile solo con il sostegno della maggioranza della società, in ultima analisi vincendo le

elezioni. L'altro errore è quello di cadere nel peccato di rinunciare ai nostri valori, a noi stessi solo per avere più voti. E allora perchè facciamo tutto quanto se abbandoniamo i valori a noi affidati, in ultima analisi la verità? La soluzione del problema, la soluzione della problematica della verità e della maggioranza consiste nell'alleanza tra un partito impostato su una concezione del mondo e un grande partito di massa. Questa è l'alleanza tra il Partito Popolare Cristiano Democratico e la FIDESZ (Alleanza dei Giovani Democratici). E questo ci consente di non arrivare, da una parte, all'abbandono di noi stessi e di fare in modo che la dottrina cristiana possa essere presente nel campo politico nella propria purezza, senza alcuna mutilazione, e, dall'altra, di garantire quel sostegno sociale atto a darci la possibilità di formare la storia! Se un partito rinuncia alla propria fonte si condanna a perdere la propria spiritualità e quindi a cadere a pezzi. L'alleanza tra la Fidesz e il KDNP (PPCD) è la garanzia per mantenere le nostre fonti e per raggiungere anche la maggioranza degli elettori.

55. La nostra storia risale al 1944, al Partito Popolare Democratico di István Barankovics ed alla tradizione dei movimenti cristiano-sociali che avevano detto di no sia al capitalismo selvaggio sia alla dittatura bruna e rossa. La base morale per contraddire alla dittatura rossa ce l'aveva colui che aveva avuto il coraggio di contraddire alla dittatura bruna. La nostra storia a tutt'oggi ha quella peculiarità che era sempre presente nella storia unghere-

se: il pensiero di "trovarsi in mezzo a due pagani". Il che significa la difesa dell'eredità di Santo Stefano Re condotta in mezzo al paleopaganesimo dei socialisti e comunisti crollati ed il neopaganesimo dell'estrema destra emergente.

56. La storia del partito di Barankovics è una specie di prefigurazione storica dell'intera alleanza di centrodestra civica, cristiana e nazionale, una sua giusta storia normativa.

*In riva ai quattro-fiumi, sui tre-monti
il canto alla Maria Vergine
per sempre ungherese deve restare.*

Sándor Sik: Alla Maria di Andocs

MAGIARITA'

57. Oltre alla patria celeste Dio ci ha dato anche una patria terrestre, quindi colui che diserta i problemi più gravi della propria patria terrestre è, in qualche modo, infedele anche alla patria celeste.

58. Tutte le nazioni rappresentano un valore unico e irripetibile. Nessuno è in grado di offrire quella che è la magiarità all'infuori di noi, ungheresi. Se noi scompariamo dalla storia sarà l'umanità universale ad essere più povera, ed in maniera irreparabile, di un volto peculiare, di una melodia, di un pensiero di Dio, di quello che noi chiamiamo magiarità. Ecco perché noialtri ungheresi abbiamo, nei confronti dell'umanità universale, il dovere primordiale di salvaguardare, elaborare ed esibire la nostra propria magiarità. Perché è questo il regalo che solo noi possiamo dare all'umanità universale.

59. Dobbiamo far fronte a due errori. Uno di essi può essere definito come un errore internazionalista o cosmopolita, si tratta della concezione che nega che la nazione sia un valore. Essa la considera una reliquia sopravvissuta al passato, oppure una specie di provincialismo, un'antitesi de „l'Uomo europeo per eccellenza " che invece non ha più alcun legame con il concetto della nazione. Non riesco ad immaginarmi un depauperamento maggiore di quello che colpirebbe l'umanità se i francesi non fossero più francesi, i tedeschi tedeschi, i polacchi polacchi e gli ungheresi non fossero più ungheresi.

Questa concezione cosmopolita non rappresenta il completamento della persona umana ma una sua specie di mutilazione antropologica. L'internazionalismo poi – prigioniero della falsità della propria ideologia di classe - nutre un atteggiamento espressamente ostile nei confronti della nazione. (La lingua ungherese è molto precisa anche nell'espressione magiara del concetto: inter-nazionale = *nemzet-közi*, dove **nemzet** vuol dire nazione/nazionale, e **közi** corrisponde a „inter“, ma letteralmente significa „di mezzo“, „che sta in mezzo a“, cioè non accenna alla comunità delle nazioni ma ad una condizione di stare in mezzo alle nazioni, a una esistenza nel vacuo, a una esistenza mancata.) L'altro errore è lo sciovinismo che, in base al diritto alla vita di una nazione, nega il diritto alla stessa di un'altra nazione. La concezione cristiana invece considera valore ciascuna nazione, ed insegna che ciascuna nazione ha il diritto all'esistenza, anzi, ciascuna nazione ha il dovere primordiale, proprio nei confronti dell'umanità universale, di sviluppare al massimo la propria ricchezza di valori e di renderla accessibile all'umanità universale.

60. In fondo quale è il senso dello Stato? A che serve lo Stato? A che serve lo Stato Ungherese? Esso chiaramente non serve solamente ad emettere i documenti dei cittadini oppure a provvedere alla riparazione delle buche stradali. Certo tra i suoi compiti figurano anche questi, ma lo Stato ha un obiettivo molto più importante di queste cose, essendo, in fin dei conti, non solo un gestore, un operatore

di servizi amministrativi ma l'autoespressione di diritto pubblico e l'autoespressione politica, intesa quest'ultima nel senso più ampio della parola, della nazione stessa. Quindi il senso e l'obiettivo dello Stato consistono nel fare in modo che la qualità della vita degli ungheresi migliori e che la nazione ungherese continui ad esistere.

61. Il Parlamento Ungherese è responsabile in primo, in secondo ed anche in terzo luogo solo nei confronti della nazione ungherese intesa nel senso universale, e di nessun altro. Nei confronti della nazione ungherese, intesa nel senso universale, cioè nello spazio e nel tempo. Nello spazio: qui, nell'Ungheria di oggi, nel Bacino dei Carpazi e dappertutto nel mondo. E nel tempo: perché siamo responsabili, davanti alla storia, verso i nostri avi dai quali abbiamo ereditato questa patria, la nostra lingua, la nostra cultura, e siamo responsabili anche verso i posteri che un giorno ci chiederanno conto di come noi abbiamo maneggiato questa eredità.

62. Nei confronti degli ungheresi d'oltreconfine e della diaspora l'Ungheria deve assumere un ruolo simile a quello assunto da Israele nei confronti del popolo ebraico del mondo intero. Ciascun ebreo, ovunque viva al mondo, può essere sicuro di avere un Paese, Israele, e qualunque cosa accada può essere sicuro di avere un luogo dove poter tornare come a casa. Questo Paese difende con estremo impegno le comunità ebraiche della diaspora. Se Israele lo può fare - lo possiamo fare anche noi.

63. La nazione ungherese può essere paragonata – per motivi storici – ad una sedia treppiede. Uno dei piedi sono gli ungheresi d’Ungheria, l’altro sono quelli d’oltreconfine, cioè del Bacino dei Carpazi, il terzo piede sono sono gli ungheresi dell’emigrazione. Se uno dei piedi, non importa quale, salta o si rompe, la sedia si ribalta.

64. A partire dai tempi di Santo Stefano Re la nazione ungherese non era solo una nazione culturale – in base alla lingua ed alla cultura ungheresi, nonchè al comune destino storico – ma anche una nazione politica amalgamata dal diritto pubblico. Va rilevata a questo proposito l’importanza della Sacra Corona.

65. Contro le minacce dell’assimilazione le tradizionali forme di supporto sono necessarie ma non sufficienti. Per contastare il fenomeno ci vuole un impulso fortissimo. Quest’impulso fortissimo consiste nel dare la cittadinanza a tutti gli ungheresi ovunque essi vivano nel mondo. Questa è l’unificazione della nazione in base al diritto pubblico, affinché i nostri fratelli nella nazione possano essere anche nostri compatrioti!

66. Non esistono cittadini di categoria A e di categoria B. Non esistono cittadini ungheresi d’Ungheria e cittadini ungheresi esteri. Gli ungheresi del Bacino dei Carpazi e gli ungheresi dell’emigrazione non si attendono una qualche quasi cittadinanza perché non sono dei quasi ungheresi, ma la stessa

identica cittadinanza che abbiamo anche noi. Di nazione ungherese ce n'è una, con una sola cittadinanza ungherese!

67. Fedeli si è alla nazione, alla Patria. Nei confronti dell'UE, della NATO, dell'ONU si è, tutt'al più leali, nel campo del lavoro. Le due cose non possono essere confuse.

68. I nostri interessi nazionali poggiati sui diritti umani mai più li subordineremo alla politica interna di altri paesi, mai più li subordineremo agli interessi di altri paesi, e mai li subordineremo ai punti di vista di altri.

69. Il rapinatore non perdona mai al derubato il fatto che la refurtiva non fa che ricordargli continuamente di avere tra le mani un bene rubato e di essere un rapinatore. Per questo, dopo aver derubato la vittima dei suoi beni, le vuole rubare persino la memoria, per questo vuole appropriarsi anche della sua anima. Per questo sussiste l'odio patologico nei confronti di quei blocchi di nazionalità ungheresi, parti integranti della nazione ungherese che, in seguito al Trattato di Tianone, venivano staccati e saccheggianti, per questo è in corso, ormai da un secolo, il „ratto delle anime“.

70. L'autonomia non è una somma grazia, regalata agli ungheresi da qualche Stato successore. L'autonomia, l'autodeterminazione sono un diritto umano a livello della comunità, quindi ci spetta.

71. E' fondamentale non rinunciare mai all'auto-
nomia, perché essa costituisce la garanzia unica
della sopravvivenza degli ungheresi nel Bacino
dei Carpazi. Autonomia territoriale agli unghere-
si che vivono compattamente, in grandi blocchi in
alcune regioni, autonomia culturale agli unghere-
si in minoranza. Gli ungheresi non hanno mai ri-
vendicato niente di cui non ci sarebbero numerosi
esempi in Europa. Non siamo inferiori a nessun'al-
tra nazione. Se gli altri possono fare determinate
cose – le possiamo fare anche noi. Deve essere un
nostro credo nazionale il detto: tutte le azioni che
portano verso l'autonomia servono a salvaguar-
dare la nazione, e tutte le azioni contrarie sono
dei tradimenti.

72. Noi siamo a favore e quindi sosteniamo i
partiti ungheresi a base etnica. E lo facciamo per-
ché nel caso dei partiti ungheresi a base etnica il
fatto che essi appartengano all'etnia ungherese
non è un segno contingente ma un carattere di
sostanza. Se nelle regioni d'oltreconfine rinun-
ciassimo a sostenere i partiti ungheresi a base
etnica, si farebbero avanti prima i partiti misti e
poi i partiti appartenenti alla nazione di maggio-
ranza magari con una sezione ungherese, ed alla
fine ci saranno dei partiti slovacchi, rumeni, serbi
con qualche iscritto ungherese... Sarebbe come
preparare la strada che conduce all'assimila-
zione. Quindi non molliamo, per noi sostenere i
partiti ungheresi a base etnica è una questione di
principio.

73. L'Ungheria è responsabile verso le minoranze etniche ungheresi, parti integranti della nazione. Ma anche queste minoranze sono responsabili di se stesse e verso l'Ungheria, in ultima analisi verso tutti gli ungheresi del mondo.

74. Ai tempi di Santo Stefano Re ben due vie cieche minacciavano la sopravvivenza della nazione ungherese e fu la saggezza di Santo Stefano a difenderla da tutte e due. Una delle vie cieche fu il paganesimo di Koppány che non comprese il messaggio dei tempi. Io non so se Koppány fosse più magiaro di Santo Stefano, ma sono convinto che fosse quest'ultimo a significare la sopravvivenza della nazione ungherese. L'altra via cieca fu quella della rinuncia all'indipendenza nazionale, il cui simbolo era Pietro Orseolo che volle infeudare l'Ungheria al Sacro Impero Romano. La genialità di Santo Stefano sta nell'essere riuscito a far aderire l'Ungheria all'Europa cristiana senza essere rimasto feudatario nè del Sacro Impero Romano, nè dell'Impero di Bisanzio, creando così la sua opera storica, garanzia della sopravvivenza della nazione.

75. Ai tempi di Santo Stefano l'imperativo della conservazione, della sopravvivenza fu lo stesso che nel 1848 oppure nel 1956. All'epoca di Santo Stefano l'imperativo potè essere riassunto in questi termini: adesione all'Europa cristiana e la realizzazione dello Stato sovrano ungherese. Nel 1848: patria e progresso, ovvero conquista dell'indipendenza nazionale e trasformazione borghese della società

feudale. Nel 1956 il compito era lo stesso: democrazia borghese, realizzazione dello Stato di diritto, eliminazione della dittatura, conquista dell'indipendenza nazionale, cioè la rivendicazione del ritiro delle truppe d'invasione sovietiche. E queste necessità doppie rappresentano un grosso compito: la necessaria trasformazione sociale, insieme alla comprensione del messaggio dei tempi ed alla conquista e consolidamento dell'indipendenza nazionale, ecco le condizioni della conservazione, della sopravvivenza della nazione ungherese. Colui che rinuncia a qualunque di queste condizioni altro non è che il beccamorto della nazione.

76. Santo Stefano con l'offerta della Sacra Corona alla Santa Maria Vergine diede una prospettiva trascendentale alla storia ungherese immanente.

77. In Gesù Cristo la storia di tutte le nazioni divenne storia di redenzione. Quindi, essendo la storia di tutte le nazioni in qualche modo parte della storia di redenzione, anche la storia della nostra nazione ungherese è storia di redenzione.

*„puoi cedere in tutto quello che è tuo,
ma in quello che è di Gesù Cristo,
non puoi cedere!”*

San Josemaría Escrivá

CHIESA

78. Confrontandoci con le teorie secolariste è cosa saggia tener presente che lo Spirito Santo non è una categoria sociologica.

79. Il mondo rievoca attualmente il periodo dello gnosticismo sincretista che, in sostanza, nel nome della verità nega definitivamente l'esistenza della verità.

80. Il compito di noi altri cristiani è, da una parte, quello di rappresentare la fede in una qualità filosofico-teologica, facendone testimonianza, e dall'altra – a mo' d'introduzione – quello di relativizzare il relativismo, di spargere i semi fertili della miscredenza nei confronti della miscredenza.

81. Per quanto riguarda il relativismo liberale occorre relativizzare la loro ideologia. Relativizzare per esempio il loro slogan preferito, quello della „visione del mondo neutrale“. Innanzitutto dal punto di vista della visione del mondo può essere neutrale al massimo un cavallo morto, ed è più che evidente che il concetto di „visione del mondo neutrale“ è un circolo vizioso. E' giusto se lo Stato è neutrale verso questioni di concezione del mondo, lo deve essere, infatti lo Stato profano, immanente non ha la competenza a decidere in materia di questioni trascendentali. Ma lo Stato non può avere una „visione del mondo neutrale“ e meno che mai può sostenere una cosa del genere - come lo vorrebbero invece i liberali – perchè uno Stato neutrale dal punto di vista della visione del mondo dovrebbe essere neutrale

anche nei confronti della cosiddetta – e peraltro inesistente – „visione del mondo neutrale“.

82. La Chiesa è una realtà sui generis. Non è, quindi, un qualche sottosistema del sistema istituzionale statale bensì una realtà di rango identico a quella dello Stato. Ci sono due società perfette (*societas perfecta*): la Chiesa e lo Stato, infatti il loro essere non è riconducibile ad un'altra comunità, più originale e dispongono autonomamente dei mezzi necessari a raggiungere i propri obiettivi peculiari e non per grazia altrui. Quindi la Chiesa il proprio essere non lo ha preso dallo Stato, i suoi mezzi necessari a raggiungere il proprio obiettivo peculiare, cioè quelli per il servizio della salvezza, non li ha avuti dallo Stato (dogmatica, dottrina del Sacramento, liturgia, diritto canonico) ma dal suo fondatore divino. Per cui nei rapporti tra Stato e Chiesa non è ammessa nessuna subordinazione o sovrapposizione, solo ed esclusivamente la coordinazione.

83. Noi vogliamo riconoscere il servizio della Chiesa nella sua completezza. A guardare bene una istituzione ecclesiastica, per esempio l'Università Cattolica „Péter Pázmány“, il „Piarista Gimnázium“ (il Liceo degli Scolopi), l'Ospedale Pediatrico „Bethesda“ della Chiesa Riformata vediamo una sola realtà ma due aspetti. Da una parte, nella sua qualità di realtà ecclesiastica – segno e strumento della salvezza – è rivolta verso la trascendenza. Sotto questo aspetto il mondo immanente, laico può avere un solo compito: quello di garantire la libertà

religiosa nella sua completezza. E' evidente che lo Stato profano non abbia la competenza a prendere posizione in materia di questioni teologiche. Quindi se la Chiesa – sotto l'aspetto trascendentale inteso nel senso più stretto della parola – viene concepita come comunità religiosa, il compito dello Stato è quello di garantire la libertà religiosa. Ma proprio per la sua sostanza trascendentale la Chiesa, anche per il fatto di vivere in questo mondo, si assume il compito di provvedere ad una parte dei servizi pubblici che dovrebbero essere offerti dallo Stato. E siccome la Chiesa provvede a dei servizi pubblici lo Stato deve riconoscere questa sua funzione. Non può dire: "Cari amici, io assicuro la libertà religiosa, voi invece mantenete le vostre istituzioni come vi pare", deve invece finanziare il sistema istituzionale ecclesiastico in modo del tutto identico al finanziamento del proprio sistema istituzionale e di quello delle autonomie locali, dato che il sistema istituzionale ecclesiastico provvede a dei servizi pubblici. Quindi l'istituzione ecclesiastica è, da una parte, comunità religiosa, e in questa relazione il compito dello Stato è quello di garantire la libertà religiosa, e, dall'altra, istituzione che provvede a dei servizi pubblici, il cui finanziamento è compito dello Stato.

84. Il cristianesimo è una realtà rilevante sia sul piano storico che su quello sociologico. Se la Chiesa, in base a delle esigenze della popolazione, si fa carico di provvedere a dei compiti pubblici vale il principio di „stessi servizi pubblici – stesso supporto“, quindi deve avere lo stesso supporto dato

alle simili istituzioni statali e comunali. Perché se ciò non avvenisse non si avrebbe discriminazione solo tra istituzione statale e quella ecclesiastica ma anche tra, per esempio, scolaro e scolaro, per di più in base all'appartenenza o meno alla religione. Per cui la base del finanziamento di qualsiasi tipo delle istituzioni esslesiastiche deve essere costituita dal seguente principio: il supporto finanziario da avere per la stessa formazione scolastica (a partire dalla scuola elementare sino alla formazione universitaria), per la stessa assistenza sociale o per la stessa operazione dell'appendice deve essere proprio lo stesso di qualunque istituzione laica.

Perché se ciò non avvenisse è come se lo Stato dicesse, ma signori miei, se la gente religiosa, i cristiani, vogliono delle istituzioni ecclesiastiche proprie, devono anche provvedere al loro mantenimento, assumendo quest'onere in più. Il fatto è però che anche la gente religiosa, i cristiani sono dei cittadini contribuenti come qualunque altro cittadino, e tutte le istituzioni statali sono mantenute grazie anche ai nostri versamenti delle tasse all'erario, quindi se noi dovessimo mantenere le nostre istituzioni assumendoci un onere in più, saremmo come costretti alla tassazione doppia il che significherebbe che siamo dei cittadini di secondo ordine dichiarati.

85. Si tratta di un errore pericolosissimo nel caso di questa concezione alla quale si fanno dei riferimenti a destra e manca, spesso e volentieri, non solo da noi ma anche in Europa Occidentale. Essa afferma che il sistema istituzionale – per esempio

nel caso delle scuole – può essere diviso in due parti: statale e non. A quello statale appartengono le istituzioni dello Stato e delle autonomie locali, al sistema non statale quelle delle Chiese e delle fondazioni. Di conseguenza quelle statali devono avere un finanziamento completo mentre quelle non statali uno parziale. Questo è un approccio del tutto sbagliato perchè dalla libertà religiosa consegue che io, da cattolico, possa frequentare una scuola cattolica. Questo è un diritto umano mio. E la realizzazione di un diritto umano non può essere legato a delle condizioni finanziarie. Quindi una giusta ripartizione è la seguente: seguendo sempre l'esempio delle scuole – c'è il „public school“, quindi la scuola pubblica a cui fanno capo le scuole dello Stato, delle autonomie locali e delle Chiese, in base ai diritti umani, e c'è la „privat school“, la scuola privata, settore al quale appartengono quelle delle fondazioni. E vi appartengono perché le scuole delle fondazioni sono in fondo delle imprese che offrono dei servizi speciali - per esempio metodi particolari, partite di tennis il pomeriggio oppure corsi di lingua ad Oxford – pagati da coloro che vogliono usufruirne. Nel primo caso, nel caso cioè della scuola pubblica – che può essere statale, comunale o ecclesiastica – lo Stato è tenuto a garantire il finanziamento completo, nel caso invece delle scuole private il finanziamento parziale. Si tratta di una distinzione importantissima perché se qui facciamo uno scivolone la cosa può avere delle conseguenze negative molto serie anche a lunga distanza di tempo.

86. E' inconcepibile che un giovane possa superare l'esame di maturità essendo in grado di scrivere un minielzeviro sul senso di rotazione degli elettroni nel legame covalente oppure sulla riproduzione tramite sporulazione della felce maschio mentre alla domanda tipo perchè non deve strangolare il vicino di casa se ce l'ha con lui, non ha a disposizione nessuna risposta ricavabile dall'insegnamento istituzionale. Mentre dal punto di vista ell'esistenza della persona umana è molto più importante la domanda, mettiamo: „perchè c'è qualcosa anzichè niente mentre sarebbe molto più semplice se non ci fosse niente anzichè qualcosa?“, o l'altra: „perchè io esisto anzichè non esistere e a che pro esisto?“, oppure: „perchè devo fare il bene ed evitare il male?“ Tali domande sono infinitamente più importanti delle questioni relative al legame covalente o alla felce maschio. Cioè occorre garantire istituzionalmente l'insegnamento dell'etica anche a coloro che per qualsiasi ragione non intendono studiare il catechismo. Non fa male neanche a loro poter sentire qualcosa su Socrate, Seneca o Kant. Il concetto chiave è l'insegnamento dell'etica come materia alternativa obbligatoria all'ora di religione. Quindi i ragazzi o studiano catechismo e morale confessionali oppure, in alternativa, etica, con l'obbligo di studiare una delle due materie. Proprio come nel caso dello studio obbligatorio delle lingue, in quel campo infatti non ci sono discussioni, il giovane può decidere liberamente tra l'inglese, tedesco, francese o italiano, ma resta obbligatorio lo studio di una di queste.

Penso che dovrebbe valere lo stesso approccio nel caso del catechismo oppure etica.

87. Vorrei accentuare che non è lo Stato ad insegnare il catechismo. Anzi, non si tratta neanche di un qualche incarico affidato da esso alla Chiesa di provvedere all'insegnamento del catechismo, bensì del fatto che la Chiesa, in base alla libertà religiosa insegna liberamente il catechismo e lo Stato, in base alla parità di diritti dei cittadini, finanzia tale insegnamento come quello di qualunque altra materia di studio.

88. Spesso mi capita di riflettere sul perchè è utile per chiunque cercare di ostacolare, condotto da riflessi anticlericali, il servizio della Chiesa? Perchè anche una persona atea, se non altro per motivi prammatici, avrebbe l'interesse di essere curata oramai anziana, malata, sul letto di morte da una suora che per l'amore per Dio e per il prossimo ha deciso di dedicare la propria vita a questo servizio, anzichè da un impiegato di un istituto di assistenza sociale o di un ospedale – tanto di cappello davanti alle eccezioni – che svolge questo lavoro sol perchè non ne ha trovato uno migliore.

89. Nell'Ungheria di Santo Stefano il cristianesimo non è una subcultura, non siamo una delle subculture, non siamo una sorta di „diversità“. Un altro può essere diverso - ma diverso rispetto a noi!

90. La realizzazione della libertà religiosa non è identica all' ammissione allo status ecclesiastico. La libertà religiosa è un diritto umano, una realtà innata, cioè nata con noi, questo non ce lo dà lo Stato ma ne prende atto e lo riconosce. Lo status ecclesiastico, come categoria giuridica, e le agevolazioni e supporti che ne conseguono, ce li dà invece lo Stato, e li dà in base a motivi ben ragionevoli, nell'interesse del bene della società, del bene pubblico. Quindi, pur non disponendo dello status ecclesiastico, la libertà religiosa di chiunque è assoluta ed illimitata perché – nei limiti della Costituzione – può inventarsi il culto che vuole. Ma da questo non consegue che un esperimento religioso inventato giusto l'altro giorno debba avere le stesse precise agevolazioni di una chiesa storica multisecolare, di grande sostegno sociale e con un mare di istituzioni da essa gestite.

Distinzione non è discriminazione. Perché se è discriminazione trattare le stesse cose in modo diverso, è sempre discriminazione trattare le cose diverse allo stesso modo.

91. L'insegnamento di SantoStefano: quel che serve il bene della Chiesa serve anche quello del Paese, e quel che serve il bene del Paese serve anche quello della Chiesa.

92. La dottrina sociale della Chiesa fa parte della teologia. Questa tesi rafforzata anche dall'enunciazione papale è un fondamento di possibilità e responsabilità straordinarie. Non significa soltanto

che per noi l'assetto del mondo non può essere indifferente ma anche una cosa più importante: il fatto stesso e la direzione – definita dalle encicliche – della nostra partecipazione a tale assetto sono una questione che riguarda la nostra fede, di conseguenza la nostra *salvezza*.

In base a quanto finora detto dobbiamo affrontare uno slogan strombazzato ovunque: la rivendicazione della „pari distanza“. Se siamo disposti a ponderare, in base alla teologia e al buon senso, questa rivendicazione, diventa chiarissimo il suo essere errato o meglio assurdo. Infatti che cosa significa la rivendicazione della pari distanza nei confronti della Chiesa? Significa innanzitutto che sarebbe la Chiesa a dover cambiare secondo i programmi ed i cambiamenti di programmi dei partiti. Quindi dovrebbe essere la Chiesa a stare in agguato per scoprire che cosa s'inventano i vari partiti per garantirsi la „distanza uguale“ da mantenere sempre nei confronti di tutti, ottenuta mediante continui spostamenti a passo di danza a destra e manca, conformemente all'esigenza della „pari distanza“. La realtà invece è proprio contraria, la Chiesa poggia sulla base di pietra della fede, essendone depositaria, e i partiti politici si muovono rispetto a questa base solida, avvicinandosi o allontanandosi da essa. E la Chiesa, in base alla propria dottrina sociale e partendo da essa, collabora con i partiti politici per la realizzazione di un giusto assetto del mondo nei punti, nei momenti e nella misura ove, quando e in quanto essi mirano a porre in essere tale obiettivo, agendo effettivamente in quella dire-

zione. Ove le cose stanno così - la collaborazione è possibile, in caso contrario non si deve collaborare.

Detto questo non sarà privo d'interesse gettare uno sguardo dietro le cose per capire chi sono e per quale motivo suggeriscono e recitano questo mantra. L'obiettivo è quello di mettere in dubbio, negare e quindi liquidare la rilevanza politica della Chiesa. Secondo questa visione la Chiesa è libera di occuparsi di cause p. e. caritative ma non può essere un fattore storico nel senso culturale e - tanto meno - politico. Perché? Perché se la religione, la Chiesa dispone di questa rilevanza sociale e politica, allora questo tipo di legittimazione ce l'ha anche l'intelligenza ecclesiastica. E ciò tocca, in modo sensibilissimo, il suo avversario tradizionale, l'intelligenza secolarista, quegli intellettuali che, col pretesto del mito di essere degli „esperti“, vogliono dominare il loro monopolio politico in maniera incontrastata e senza concorrenza.

Quindi la rivendicazione (comunista e liberale) tipo „la religione è un affare privato“ è interesse vitale dell'intelligenza secolarista. Per questo cercano di ravvivare e propagare le tradizioni religiose individualiste, perché così vogliono relativizzare la rilevanza sociale della Chiesa. Questa gente sa perfettamente che la Chiesa e l'intelligenza ecclesiastica costituiscono insieme non solo una unità (organizzativa, spirituale) nella fede ma anche una comunità di interessi.

Infatti se diventa possibile mettere in dubbio la rilevanza della Chiesa („pari distanza“, „la religione è un affare privato“, relativizzazione mediante le

sette religiose), è possibile soppiantare l'intelligenza ecclesiastica. E se l'intelligenza ecclesiastica viene soppiantata diventa sempre più illusoria la possibilità della rappresentazione della rilevanza sociale della Chiesa.

93. La Chiesa ha lo stesso diritto di esporre il proprio parere politico di cui dispone qualsiasi altra persona giuridica che abbia una funzione nella società. Un prete ha lo stesso diritto costituzionale di esporre le proprie idee politiche che ho io o chiunque altro fra noi. Se la Chiesa non lo fa è per una autolimitazione conseguente da considerazioni teologiche e sacerdotali e non già perché avrebbe accettato il diktat dello Stato o di una forza politica. E comunque, se un prete finisse, perdendo l'orientamento, sui campi minati delle politiche di partito, la cosa riguarderebbe esclusivamente il suo vescovo e per niente i partiti o lo Stato.

94. József Mindszenty fu perseguitato sia dai nazisti sia dai bolscevichi. Lui ebbe il coraggio, ai tempi del nazismo, di dire di no alla dittatura bruna ed ebbe il coraggio, ai tempi del comunismo, di dire di no alla dittatura rossa. Per cui lui simboleggia nella sua persona il fatto che l'ideologia nazista e quella comunista sono sostanzialmente simili, e tutte e due le ideologie sono intrinsecamente anticristiane e neopagane. E quindi nella sua persona, nel suo destino è possibile presentare che il nazismo e il bolscevismo, essendo dei senzadio, sono disumani e, essendo disumani, sono dei senzadio.

Sono anticristiani a neopagani. In altri termini: dal fatto che non vogliamo bene ai militanti crocefrecciati non consegue che dovremmo voler bene ai poliziotti dell'ÁVH, e viceversa, dal fatto che non vogliamo bene ai poliziotti dell'ÁVH non consegue che dovremmo voler bene ai crocefrecciati, questo è il messaggio dell'esempio, valido a tutt'oggi.

95. A proposito delle leggende su San Ladislao Re d'Ungheria si può certo dire che "non sono che leggende, delle dicerie". Secondo la visione positivista odierna una cosa può essere considerata come fatto storico se si precisano l'ora e il minuto nonché il luogo, con tanto di dati, in cui essa ha avuto luogo. La leggenda invece esprime, illustra anche l'effetto storico che un determinato avvenimento aveva esercitato sulla comunità di quei tempi. Sotto questo aspetto il significato e l'importanza delle leggende sono più profondi e più vasti. E' un fenomeno tipico della memoria collettiva del popolo, dei racconti mitici della nazione, delle leggende dei Santi.

96. Dio è l'Assoluto. Dal fatto che sia Assoluto consegue che è uno e unico, perchè se non fosse uno e unico, si limiterebbero a vicenda, quindi non potrebbe essere assoluto.

Dall'essere assoluto dell'Assoluto consegue che egli ha il sapere assoluto, di tutto, quindi di se stesso. L'Assoluto pensa se stesso: il Pensatore pensa il pensiero di se stesso. Se io penso me stesso e l'Assoluto pensa se stesso – tra questi due pensieri vi è una differenza di fondo. La differenza sta nel fatto

che da una parte il mio pensiero di me stesso non è perfettamente identico a me stesso – cioè me stesso e la mia immagine di me stesso non sono identici – e inoltre io esisto realmente mentre il mio pensiero di me stesso esiste soltanto nella mia testa come concetto, dall'altra parte invece se è l'Assoluto a pensare se stesso, quello è perfetto, cioè se stesso e il suo pensiero di se stesso sono identici l'uno all'altro, inoltre, essendo identici, non è solo lui ad esistere realmente, infatti il suo pensiero di se stesso esiste non solo come concetto ma ha la stessa esistenza reale che ha lui stesso. Essendo il Pensatore persona – infatti pensa se stesso – neanche il Pensiero può essere impersonale, infatti diversamente non sarebbe nè perfetto, senza alcuna mancanza, nè identico al Pensatore. Il Pensatore è diretto al Pensiero, come valore infinito, ed il Pensiero allo stesso modo al Pensatore, come valore infinito. Questo è l'amore in cui e mediante il quale il Pensatore è diretto al Pensiero ed il Pensiero al Pensatore: lo stesso Pensare è infinito – infatti "trasmette" l'infinito, quindi non può essere "minore" del Pensatore e del Pensiero –, per cui lui stesso è persona. In base a tutto questo – essendo chiaro che altri aspetti non ci possono essere – si può affermare che l'Assoluto è: Pensiero che pensa se stesso.

97. In realtà il quesito è se il Santo può essere raffigurato o meno? La risposta del Vecchio Testamento – anzi, tutte le risposte all'infuori del cristianesimo ma di qualità teologica – sono di no. Non si può, perché il Santo, l'Assoluto non può essere colto in

forma umana. Solo nel cristianesimo appare l'Immagine del Santo. Ed è perché lo stesso Essere, lo stesso Assoluto, lo stesso Santo è diventato Immagine. Dio stesso è divenuto Immagine in Gesù Cristo. Cristo, icona di Dio, ha reso possibile una volta per sempre la raffigurazione del Santo. "Chi mi vede, vede il Padre mio." Ed essendo il popolo di Dio corpo mistico di Cristo, la raffigurazione del Santo è legittima anche riguardo al popolo di Dio, in primo luogo in relazione alla Beatissima Vergine, in secondo luogo in relazione ai santi, infatti se il popolo di Dio è corpo di Cristo e Cristo è l'Immagine di Dio, essa viene irradiata anche sui membri del popolo di Dio.

98. Rimarrò sempre grato all'Alma Mater, all'Accademia Teologica. Tra le lezioni dedicate alla dogmatica ce n'era una chiamata "disputa". Ogni semestre ciascuno studente ha dovuto fare degli studi approfonditi su un filosofo – tante volte su pensatori parzialmente o completamente contrari alla dottrina cattolica – leggendone le opere, studiandone le discussioni, in un certo senso immedesimandosi con la sua visione, al punto di riuscire a capire, seguendo la logica intrinseca di tale visione, la presa di posizione del determinato filosofo anche in questioni in cui esso non aveva espresso il proprio parere. E quindi alla "disputa" doveva difendere le idee del filosofo contro il professore e tutti gli studenti del corso. Questa disputa è stata una esperienza fantastica e ha rappresentato anche un grandissimo insegnamento. In parte perché mi ha

insegnato a posizionarmi in una mentalità che non era mia, magari anche contraria alla mia, dando così una specie di apertura, ed in parte perché mi ha insegnato una tecnica di dibattito in cui si poteva mettere alla prova gli argomenti e la forza persuasiva delle varie idee.

Tutto questo mi torna utile giorno dopo giorno anche nelle trincee della politica perché riesco a sostenere meglio il dibattito con i nostri avversari mettendo alla prova la forza degli argomenti non solo miei ma anche quella degli avversari sotto l'aspetto sia del contenuto di verità che della forza persuasiva. Occorre mettere alla prova la forza persuasiva degli argomenti contrastanti, posizionandomi in un certo senso nel mondo intinseco, nella logica, nel linguaggio della visione di tutti, a partire dall'estrema sinistra e dai libertiniani sino all'estrema destra. Faccio venire il nervoso alla famiglia ed agli amici da morire provando queste tecniche sulla loro pelle, provarle è come provare una nuova sciabola, per capire come impugnarla, come muoverla fendendo l'aria e così via. Se qualcuno sentisse di nascosto le cose che dico in quelle occasioni resterebbe di sasso... Ma colui che non accetta la sfida di questo tipo di avventura spirituale – magari anche con delle vedute per le quali nutrirebbe sentimenti di ribrezzo viscerale – non conoscerà la logica intrinseca dell'avversario e non sarà in grado di prevedere i suoi prossimi passi, argomentazioni, la forza del suo linguaggio, la sua suggestione, e così, in ultima analisi, rischia di restare sconfitto nella difesa dei valori ed interessi affidatigli. Chi non ha preso dime-

stichezza con la sciabola dell'avversario non saprà usare bene neanche il proprio scudo.

99. Al tempo della presidenza di Clinton sono stato invitato a Washington ad una colazione di preghiera. E' inutile negare, ero molto contento di me, ecco, mi sono detto, questo *Zsoltino Semjén* non è mica una persona qualsiasi se farà colazione insieme al Presidente degli Stati Uniti! Mi sono recato alla messa delle ore sette dai padri francescani e fu lì che mi ha come scosso il pensiero suggeritomi da Dio: ma sì, certo, è una cosa grande far colazione con il presidente degli Stati Uniti, ma chi mai sarà costui rispetto al nostro Dio creatore che mi invita al suo tavolo tutti i santi giorni! E non mi offre una crostatina insecchita con marmellata, ma se stesso. Fu allora che in me le cose si assestarono.

100. Ci vogliono fede, coraggio, senso dell'umor. E all'odio ungarofobo ed anticristiano la risposta è una sola: amore per la nazione ungerese e per il cristianesimo.

NOTE

1. *Hármaskönyv*³, 561
2. *Hármaskönyv*, 13, 52
3. *2/3*⁴, 15
4. *2/3*, 95
5. *Hármaskönyv*, 231–232
6. *Hármaskönyv*, 367–368
7. *2/3*, 259–260
8. *Hármaskönyv*, 58–59
9. *Hármaskönyv*, 370
10. *2/3*, 83–84
11. *Hármaskönyv*, 238–239
12. *Hármaskönyv*, 234–238
13. *Hármaskönyv*, 606–607
14. *Hármaskönyv*, 165–166

3 Zsolt SEMJÉN: *Hármaskönyv – Libro Triplo (Tripartito)* (Igenis szólnunk kell!; Ius Resistendi; Egyenes úton – Sì che dobbiamo far sentire la nostra voce!; Ius Resistendi; Sulla via diritta). Budapest, 2009, Edizioni della Fondazione Barankovics István (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)

4 Zsolt SEMJÉN: *2/3* (Megharcolunk minden magyarrélt!; Két pogány közt; Egymillió – Combattiamo per ciascun ungherese!; Fra due pagani; Un milione). Budapest, 2018, Edizioni della Fondazione Barankovics István (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)

Il titolo si richiama ai due terzi dei mandati, maggioranza qualificata nel Parlamento ungherese, ottenuta l'8 aprile del 2018 per la terza volta consecutiva dall'Alleanza FIDESZ–KDNP

15. *Hármaskönyv*, 563
16. *Hármaskönyv*, 587–588
17. 2/3, 287
18. *Hármaskönyv*, 55–56
19. 2/3, 28–29
20. *Hármaskönyv*, 599
21. *Hármaskönyv*, 420
22. *Hármaskönyv*, 370–371
23. *Hármaskönyv*, 377–378
24. *Hármaskönyv*, 298
25. 2/3, 357–358
26. 2/3, 311–312
27. 2/3, 410–411
28. 2/3, 246–247
29. 2/3, 154–156
30. *Hármaskönyv*, 617
31. 2/3, 103
32. *Hármaskönyv*, 248
33. 2/3, 339–340
34. *Hármaskönyv*, 586
35. 2/3, 311
36. 2/3, 53
37. 2/3, 262–263
38. *Hármaskönyv*, 373–374
39. *Hármaskönyv*, 162–163
40. *Hármaskönyv*, 305
41. 2/3, 22
42. *Hármaskönyv*, 304–305
43. 2/3, 295–297
44. *Hármaskönyv*, 481
45. 2/3, 49
46. 2/3, 315–316

47. 2/3, 422
48. 2/3, 398
49. 2/3, 471–472
50. 2/3, 472–473
51. 2/3, 408–409
52. 2/3, 406
53. 2/3, 407–408
54. 2/3, 351–355
55. 2/3, 120–121
56. 2/3, 364
57. *Hármaskönyv*, 351
58. 2/3, 23–24
59. 2/3, 205–206
60. 2/3, 206
61. 2/3, 111–112
62. 2/3, 334
63. 2/3, 140
64. 2/3, 140
65. 2/3, 209
66. 2/3, 213–214
67. 2/3, 477
68. 2/3, 218
69. *Hármaskönyv*, 291
70. 2/3, 255
71. 2/3, 220
72. 2/3, 220
73. 2/3, 227
74. 2/3, 20
75. 2/3, 19–20
76. 2/3, 21
77. 2/3, 479–480
78. *Hármaskönyv*, 562

79. 2/3, 373
80. Hármaskönyv, 562
81. Hármaskönyv, 564
82. Hármaskönyv, 244–245
83. Hármaskönyv, 245–246
84. Hármaskönyv, 117–118
85. Hármaskönyv, 250–251
86. Hármaskönyv, 252
87. Hármaskönyv, 200–201
88. Hármaskönyv, 271–272
89. Hármaskönyv, 244–245
90. Hármaskönyv, 258–259 és 2/3, 339
91. Hármaskönyv, 197
92. Hármaskönyv, 159–161
93. Hármaskönyv, 279
94. Hármaskönyv, 275–276
95. 2/3, 469
96. Hármaskönyv, 555–556
97. 2/3, 372
98. Hármaskönyv, 285–286
99. Hármaskönyv, 243
100. 2/3, 321

INDICE DEI NOMI

Ruth Burrows Suora carmelitana, vive e lavora a Norfolk, scrittrice spirituale

3.) **Sant'Agostino** *Aurelius Augustinus* (354–430) vescovo d'Ippona, Dottore della Chiesa, il più grande Padre della Chiesa latina

6.) **Heller, Ágnes** (1929) Filosofa marxista Premio Széchenyi, esteta, professoressa universitaria, membro ordinario dell'Accademia Ungherese delle Scienze

11.) **Platone** (427–347 a. C.) Filosofo greco antico, fondatore della scuola filosofica „Accademia”

San Tommaso d'Aquino (1224-25?–1274) Teologo italiano, esponente della filosofia Scolastica, frate domenicano

Aristotele (384–322 a. C.) Scienziato e filosofo greco antico

Rousseau, Jean-Jacques (1712–1778) Filosofo, scrittore e compositore svizzero dell'epoca dell'illuminismo

12.) **Marx, Karl** (1818–1883) Filosofo, economista, sociologo, teoretico del movimento operaio comunista, fondatore del marxismo

15.) **Isaia** (7-mo secolo a. C.) Grande profeta di Giudea

Engels, Friedrich (1820–1895) Commerciante, scienziato sociale, filosofo, teoretico politico, coautore del Manifesto comunista

Lenin, Vladimir Iljic, nome di nascita Uljanov, V. I. (1870–1924) Dittatore bolscevico sovietico di nazionalità russa, pensatore marxista, fondatore del leninismo

16.) **Lukács, György**, nome di nascita Löwinger, György Bernát (1885–1971) filosofo marxista, esteta, professore universitario, politico

19.) **Giovanni Paolo II**, Wojtyła, Karol Józef (1920–2005) Arcivescovo di Cracovia nel 1964, nominato cardinale nel 1967. Viene eletto Papa il 16 ottobre 1978. Primo Papa slavo e primo Papa non italiano eletto dopo 455 anni

28.) **Heidegger, Martin** (1889–1976) Filosofo idealista tedesco, uno dei fondatori dell'esistenzialismo

41.) **Santo Stefano Re d'Ungheria**, nome di nascita Vajk (975–1038) E' il primo Re cristiano d'Ungheria 1001–1038

42.) **Carlo Magno** (742–814) Re dei Franchi e dei Longobardi, primo imperatore del Sacro Romano Impero

Voltaire, François-Marie Arouet (1694–1778) Scrittore, poeta e filosofo dell'illuminismo francese

49.) **Re Mattia Corvino**, nome di nascita Hunyadi, Mátyás (1443–1490) Re d'Ungheria 1458-1490, Re di Boemia a partire dal 1469, Duca d'Austria dal 1486

Széchenyi, István conte (1791–1860) Politico, scrittore, polistore, ministro delle comunicazioni nel governo Batthyany del 1948, durante la guerra di liberazione, chiamato dal governatore Lajos Kossuth „Il più grande degli ungheresi”

Pázmány, Péter (1570–1637) Arcivescovo di Esztergom (Strigonio), cardinale, leader del rinnovamento cattolico in Ungheria, scrittore

Arany, János (1817–1882) Poeta, insegnante, direttore della Società Kiszfaludy (di carattere letterario), membro e segretario generale dell'Accademia Ungherese delle Scienze

Bartók, Béla (1881–1945) Compositore, pianista, ricercatore della musica folkloristica

55.) **Barankovics, István** (1906–1974) Giurista, redattore, politico democristiano, segretario generale

del Partito Popolare Democratico (Ungherese), emigrato nel 1949

Sík, Sándor (1889–1963) Provinciale dell'Ordine degli Scolopi, poeta-sacerdote, professore universitario. Nella poesia citata il verso „*In riva ai quattro-fiumi, sui tre-monti*” è un richiamo chiaro allo stemma ungherese con i quattro fiumi (Danubio, Tibisco, Drava, Sava) nella parte sinistra dello scudo, e con le tre colline in quella destra (rappresentanti le montagne più alte del Bacino dei Carpazi: Tatra, Mátra e Fatra)

74.) **Koppány** (962 k.–997) Figlio di Tar Zerind, parente del Principe Géza d'Ungheria (padre di Vajk, il futuro Santo Stefano Re). Koppány, dopo la morte di Géza, rivendicò per sé il potere, ma la famiglia di Géza voleva che il nuovo Principe fosse Vajk. La sanguinosa battaglia decisiva di Sóly fu vinta da Stefano (Vajk) e quindi consolidò il nuovo stato ungherese cristiano. Secondo le cronache d'epoca il corpo di Koppány venne tagliato in quattro pezzi, appesi ai quattro estremi dell'Ungheria, nelle città di Győr (Arrabona), Veszprém (Vespremino), Esztergom (Strigonio) e Gyulafehérvár (Alba Iulia).

Orseolo, Péter nome di nascita **Orseolo, Pietro** (1011–1046? 1059?) Successore designato di Santo Stefano Re, Re d'Ungheria tra il 1038-1041 e il 1044-46

Escrivà, Josemaria (1902–1975) teologo, prelato papale onorario, fondatore dell'Opus Dei (1928) e della *Societas Sacerdotalis Sanctae Crucis* (1943). Proclamato Beato nel 1992, Santo nel 2003

86.) **Socrate** (470–399 a. C.) Filosofo greco antico, dell'età d'oro della *polis* ateniese, capitale dell'Attica

Seneca, Lucio Anneo (4 a. C.–65) Filosofo stoico, drammaturgo ed uomo di Stato romano

Kant, Immanuel (1724–1804) Filosofo idealista, professore universitario, creatore dell'idealismo trascendentale

94.) **Mindszenty, József**, nome di nascita Pehm, József (1892–1975) Arcivescovo, primate d'Ungheria, una delle figure più importanti della storia della Chiesa Cattolica Ungherese del ventesimo secolo. Arcivescovo di Esztergom (Strigonia) a partire dal 1945, venne arrestato nel 1948. Dal 1956 visse all'Ambasciata degli Stati Uniti a Budapest, nel 1971 si recò all'Estero. E' in corso la sua causa di beatificazione.

95.) **San Ladislao** (1040 circa–1095) Re d'Ungheria, della dinastia degli Árpád

99.) **Clinton, Bill William Jefferson Blythe** (1946) 42° Presidente degli Stati Uniti, in carica dal 1993 al 2001

INDICE DELLE MATERIE

12.) **Individualismo liberale** Corrente della filosofia sociale che privilegia l'individuo in rapporto alla comunità

personalismo Corrente della filosofia e della teologia che pone l'accento sulla centralità della persona

collettivismo Corrente di teoria sociale che enfatizza l'interdipendenza di ogni essere umano all'interno di un gruppo collettivo, della società a scapito dei punti di vista individuali personali, in antitesi all'individualismo

sussidiarietà Principio del reciproco aiuto. E' uno dei principi basilari della democrazia cristiana, secondo cui quel che un determinato livello organizzativo riesce a risolvere non deve essere oggetto di decisione da parte di un livello superiore

15.) **l'Assoluto** Concetto metafisico: è una realtà la cui esistenza non dipende da nessun'altra, ma sussiste in sé e per sé, illimitata. L'Assoluto è il contrario del relativo

47.) **califfato** Territorio gestito e diretto da un dirigente religioso e politico dell'Islam

sharia: Principio morale fondamentale dell'Islam, nel sistema teologico dell'Islam la sharia è la legge di Dio (Allah, nell'Islam), codice delle leggi comportamentali, diritto sostanziale. Il suo obiettivo principale è la regolamentazione della comunità

54.) **KDNP Kereszténydemokrata Néppárt** (Partito Popolare Cristiano Democratico-PPCD), è il successore dell'ex Demokrata Néppárt /DNP/ (Partito Popolare Democratico 1944–1949), rifondato quindi nel 1989 con il nome di Partito Popolare Cristiano Democratico. Membro del Partito Popolare Europeo. A partire dal 2010 il PPCD, in alleanza parlamentare con la FIDESZ – Unione Civica Ungherese, fa parte della coalizione governativa.

SZDSZ Szabad Demokraták Szövetsége (Alleanza dei Liberi Democratici), partito liberale fondato nel novembre del 1988. Tra il 1990 e il 2010, per cinque legislature, presente nel Parlamento, per tre legislature partner di coalizione del MSZP (PSU – Partito Socialista Ungherese). Sciolto ufficialmente nel settembre del 2014.

FIDESZ Fondata il 30 marzo 1988 con il nome di **Fiatl Demokraták Szövetsége** (da qui l'acronimo FiDeSz – Alleanza dei Giovani Democratici). Nel 1995 assunse il nome di FIDESZ – Magyar Polgári Párt (FIDESZ – Partito Civico Ungherese). Nel 1998 andò al governo, nel 2003 si trasformò in una alleanza, cambiando il proprio nome a FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség (FIDESZ

– Unione Civica Ungherese. Alle elezioni parlamentari del 2010, 2014 e 2018 l'alleanza partitica FIDESZ-PPCD (-Partito Popolare Cristiano Democratico) ha ottenuto la maggioranza di due terzi dei mandati.

55.) **Demokrata Néppárt** (DNP – Partito Popolare Democratico), fondato nell'autunno del 1944, registrato nella primavera del 1945, interdetto nel 1949, fu un partito con una visione del mondo cristiano-democratica, cristiano-sociale, che professava i valori della democrazia parlamentare, predecessore dell'odierno KDNP (Partito Popolare Cristiano Democratico).

64.) **Sacra Corona** Regale insegna che incarna lo Stato Ungherese e la continuità giuridica di esso. Secondo la Dottrina della Sacra Corona essa è „radice di ogni possesso”, è l'unica possessora terrestre dei poteri sovrani sull'Ungheria, è personalità giuridica, fonte di ogni diritto ungherese. „Ogni potere è della Sacra Corona, ogni diritto proviene dalla Sacra Corona”. In Europa è una delle poche corone inaugurali risalenti ai tempi più remoti, rimasta integra a tutt'oggi.

75.) **1848** La rivoluzione e la guerra d'indipendenza del 1948-49 sono un avvenimento determinante della storia dell'età moderna dell'Ungheria, una delle pietre angolari dell'identità nazionale. Con le sue riforme sociali avviò lo sviluppo della società borghese, con la sua lotta di autodifesa sostenuta

contro Vienna divenne parte determinante della coscienza nazionale.

1956 La rivoluzione e guerra di liberazione del 1956 sono la rivoluzione contro il terrore stalinista e la guerra di liberazione del popolo dell'Ungheria contro l'occupazione sovietica, avvenimenti che furono fra quelli più determinanti della storia ungherese del XX-mo secolo. Essi iniziarono il 23 ottobre 1956 con la manifestazione pacifica degli studenti universitari e terminarono l'11 novembre con la repressione delle ultime resistenze dei rivoltosi armati.

79.) **Gnosticismo sincretista** I vari sistemi gnostici sono generalmente caratterizzati dal sincretismo - il che vuol dire che il loro sistema dottrinario venne formato dalla fusione di dottrine di origine diversa, sia nella sfera delle credenze religiose sia in quella delle concezioni filosofiche - quindi da influenze esercitate da elementi della filosofia greca, innanzitutto da quella platonica, nonché dall'ebraismo e dal cristianesimo

83.) **Pázmány Péter Katolikus Egyetem** (Università Cattolica Péter Pázmány) - Università Ecclesiastica riconosciuta dallo Stato. La Facoltà di Legge e Scienze Politiche, quella di Scienze e Tecnologie informatiche nonché la Facoltà di Teologia si trovano a Budapest, mentre la Facoltà di Lettere e Filosofia nella cittadina di Piliscsaba. La sua Facoltà di Teologia è successore della Facoltà di Teologia dell'Uni-

versità fondata nel 1635 a Nagyszombat (Trnava) dal cardinale Péter Pázmány, figura di rilievo assoluto della Controriforma in Ungheria, nonché dell'Accademia di Teologia Cattolica Romana (1950). Nel 1999 l'Università acquisisce il titolo „Fondata dalla Santa Sede” (cfr. Ex corde Ecclesiae)

Piarista Gimnázium Liceo dei Padri Scolopi, fondato nel 1717, agli inizi dell'Ottocento venne ampliato, prima con studi quinquennali, e, in seguito sessennali. A partire dal 1883 funzionava come liceo ginnasio con il piano di studi statale. Nel 1948 venne nazionalizzato. Nel 1950, in base all'accordo tra Stato e Chiesa, passò nuovamente alla gestione dell'Ordine e quindi poteva funzionare come ginnasio a quattro classi. Nell'autunno del 1953 la sede di Via Váci fu tolta all'Ordine, il liceo fu trasferito a Piazza Kálmán Mikszáth. Dopo il 1989 è cessata la limitazione del contingente, la scuola si trasformò in un ginnasio con studi sessennali. Nel 2011 si è riusciti a ritrasferire sia la scuola, sia la sede dell'Ordine nel palazzo originario, di Via Váci.

Bethesda Református Gyerekkórház (Ospedale Pediatrico Bethesda della Chiesa Riformata Calvinista) L'unico ospedale pediatrico in gestione ecclesiastica nella regione cetroeuropea. Fu aperto il 1-mo gennaio del 1866 dalla Comunità Ecclesiastica delle Gioviette di Lingua Tedesca. Nell'era contrassegnata dal nome di Rákosi, dittatore comunista, venne nazionalizzato, col cambio di regime è tornato alla gestione della Chiesa Riformata.

94.) **Crocefrecciati, ÁVH** I militanti crocefrecciati furono il braccio armato del Partito delle Croci frecciate – Movimento Ungarista, dichiaratamente nazi-fascista, filotedesco, con a capo Ferenc Szálasi, nominato primo ministro durante l'occupazione tedesca del Paese, giustiziato dopo la fine della II. guerra mondiale.

La ÁVH (Autorità per la Difesa dello Stato) fu la famigerata polizia segreta del partito comunista ungherese. Sia i Crocefrecciati, sia la polizia politica del regime comunista ebbero la loro sede nello stesso palazzo, nella "Casa del Terrore", oggi Museo per ricordare gli orrori che vi furono perpetrati ad opera prima del partito nazista ungherese e poi di quello comunista.

98.) **Hittudományi Akadémia** (Accademia di Teologia) Successore della Facoltà di Teologia dell'Università fondata nel 1635 a Nagyszombat (Trnava) dal cardinale Péter Pázmány

CURRICULUM VITAE⁵

Nacque a Budapest l'8 agosto 1962. Sua moglie, Erzsébet Gabriella Menus, si è diplomata all'Università Musicale Ferenc Liszt, insegna canto e musica nella Scuola Elementare e Ginnasio Szent Angéla (Sant'Angela), inoltre dirige un coro, è cultrice della musica ecclesiastica. Egli ha tre figli: Emese Borbála (1991) giurista, Botond Benedek (1994) economista, Álmos Ágoston (1996) studente universitario.

Ha fatto la maturità nel Ginnasio „Szilágyi Erzsébet”. Negli anni precedenti al cambio di regime frequentava, in qualità di studente laico, l'Accademia di Teologia Cattolica Péter Pázmány, e conseguì la laurea di Dottore in Teologia. Nello stesso tempo frequentava i corsi della Facoltà di Lettere e Filosofia dell'Università degli Studi Eötvös Loránd, diplomandosi, nel 1992, in sociologia. All'Università Cattolica Péter Pázmány venne nominato, nel 1996, professore associato. Con una dissertazione su un argomento di sociologia religiosa ottenne il titolo accademico di “Dottore di Ricerca”, cioè PhD. A partire dal 2011 è professore titolare dell'Università di Óbuda. All'Università dell'Ungheria Occidentale ha ottenuto anche il diploma in scienze e gestione faunistica a livello di MA nel 2014.

5 In base al volume „Országgyűlési Almanach” (Almanacco Parlamentare), Edizioni del Parlamento Ungherese, Budapest, 2017.

La Casa Editrice Márton Áron nel 2000 ha pubblicato il suo libro dal titolo: „Igenis, szólnunk kell!” (Sì che dobbiamo far sentire la nostra voce!), mentre la Szent István Társulat (Società Santo Stefano) nel 2003 il suo volume autonomo dal titolo „Egyházpolitika. Egyház és politika” (Politica Ecclesiastica. Politica e Chiesa). Nel 2007 ha visto la luce lo „Ius Resistendi” nell’edizione della Fondazione Barankovics, nel 2008 il volume „Egyenes úton” (Sulla via diritta), e nel 2011 il libro „Megharcolunk minden magyarért!” (Combattiamo per ciascun ungherese!), nel 2013 „Két pogány közt” (Fra due pagani), nel 2017 il libro „Egymillió” (Un milione). Nel 2018 è uscito il suo volume di poesie con il titolo „Megsejteni a Sejthetetlent” (Intuire il Non Intuibile).

Gli stimoli esercitati su di lui dai suoi professori di teologia hanno avuto un ruolo importante nella sua decisione di intraprendere la carriera politica, il suo pensiero è stato notevolmente influenzato dalle encicliche papali sui problemi sociali. Nella primavera del 1989 rifonda il Partito Popolare Cristiano Democratico. Nel 2002 fu eletto vice-presidente del partito, nel 2003 presidente, nella sua carica veniva rieletto ben quattro volte, l’ultima volta, il 21 marzo del 2015, senza sfidanti.

Alle elezioni parlamentari del 1990 fu candidato individuale nella circoscrizione elettorale della Fortezza di Buda, poi ha ricoperto la carica di direttore d’ufficio e portavoce del gruppo parlamentare del KDNP (PPCD), partito al governo. Nell’ottobre dello stesso anno fu eletto, su lista, rappresentante comunale nel II. Rione di Budapest. Nel 1994, alle

parlamentari si candidò anche nel collegio uninominale del rione della Fortezza di Buda, ma fu eletto nel proporzionale. A partire dal 1994 ricoprì la carica di notaio del Parlamento, era membro della Commissione Affari Sociali e Sanità, dal 1995 Vice-Capogruppo. Tra il 1998 ed il maggio del 2002 fu, nel rango di sottosegretario aggiunto, dirigente responsabile per gli affari ecclesiastici del Ministero del Retaggio Culturale Nazionale. Un periodo in cui fu tenuto un vertice ecclesiastico internazionale in Ungheria, furono risolti i dibattiti precedenti con la Santa Sede Apostolica, venne ristabilito il finanziamento statale dell'insegnamento della religione, conclusi degli accordi con le chiese storiche, garantito il finanziamento delle attività di servizio pubblico delle istituzioni ecclesiastiche uguale a quelle statali e la restituzione degli immobili ecclesiastici nazionalizzati nel corso degli anni del socialismo in Ungheria. Si deve anche a lui che il Santo e Sacro Sinodo di Bisanzio abbia riconosciuto Santo Stefano Re d'Ungheria come santo anche per il cristianesimo ortodosso. Tale riconoscimento è ritenuto il più grande successo della politica ecclesiastica ungherese, infatti dopo lo scisma, avvenuto nel 1054, Re Stefano è l'unico santo comune dei cristiani di Oriente e di quelli d'Occidente.

Nel 2002 tornò a far parte del Parlamento. Nel 2006 scese in campo per il mandato nel collegio uninominale della città di Kalocsa. Nel centro arcivescovile cattolico millenario la sua vittoria non correva alcun rischio. In più il suo nome era in quarta posizione sulla comune lista elettorale nazionale

della FIDESZ e del Partito Popolare Cristiano Democratico. A partire dal maggio dello stesso anno, da vicepresidente dell'Alleanza di Solidarietà Ungherese dei Gruppi Parlamentari della FIDESZ e del PPCD, fu capogruppo dei deputati cristiani democratici fino al termine della legislatura. Grazie al suo ruolo di "politico di prima linea" è spesso esposto a degli attacchi politici che lui considera "più che altro divertenti". Riesce a far distinzione tra Zsolt Semjén e quello che in lui „è un prodotto politico”, anche se le due entità sono certamente interdipendenti sul piano della scala di valori ma non sono identiche su quello dei sentimenti – ebbe a dichiarare nel 2014.

Egli partecipa al lavoro di numerose organizzazioni di carattere professionale e caritativo. Il suo lavoro svolto all'interno della Chiesa fu premiato dal Corpo Episcopale Cattolico Ungherese con l'onorificenza Pro Ecclesia Hungariae. Nel 1997 ricevette la medaglia commemorativa dedicata a Péter Pázmány dal Consiglio dell'Università Cattolica. Papa Giovanni Paolo II gli conferì, nel dicembre del 1998, l'onorificenza di Commendatore dell'Ordine di San Gregorio Magno, e nel 2002 quella di Cavaliere di Gran Croce dell'Ordine Pontificio di Papa San Silvestro. Nel 1998 diventò Cavaliere di Gran Croce del Sovrano Ordine Cavalleresco di Malta. E' per lui di grande importanza, sul piano spirituale, il fatto di essere confratello dell'Ordine Dei Carmelitani Scalzi (OCD). Nel 2000 anche il patriarca ecumenico di Costantinopoli, Bartolomeo I lo insignì di una decorazione, conferendogli una delle onorificenze più alte dell'ortodossia: quella della

Santa Croce della Santissima Partoritrice di Dio di Pammakaristos, nonché l'onorificenza dell'Ordine Di San Giovanni Evangelista il Teologo nel 2013, e poi, nel 2017, la Croce del Santo e Glorioso Apostolo Andrea, il Primo Chiamato.

E' premio Pro Caritate. Il 29 giugno 2011 la Fondazione Presidenziale Ronald Reagan gli consegnò la Medaglia della Libertà Internazionale.

Alle elezioni politiche dell'aprile 2010 difese, con larghissima maggioranza dei consensi, il proprio mandato individuale nella circoscrizione uninominale di Kalocsa già nella prima tornata, in buona parte contro candidati nuovi, con il 58% dei voti. Oltre ad avere il primo posto della lista elettorale della contea di Bács-Kiskun dell'alleanza politica conservatrice fu sua anche la prestigiosa quinta posizione della lista nazionale. Il 29 maggio, nel momento della formazione del secondo governo Orbán, assume, come viceprimoministro, la carica di primo sostituto ed anche di sostituto generale del capo del governo. Inoltre svolge il suo lavoro governativo anche in qualità di ministro senza portafoglio, responsabile per la politica nazionale e per la diplomazia riguardante le chiese. Egli fu promotore, ed anche presentatore nel Parlamento, della modifica della legge sulla cittadinanza, approvata a larga maggioranza il 26 maggio, legge che consentì il conferimento della cittadinanza doppia agli ungheresi viventi oltre confine. Partecipò all'elaborazione della Legge Fondamentale dell'Ungheria.

Il 6 aprile ottenne il nuovo mandato parlamentare come candidato al secondo posto della lista

nazionale comune dei partiti governativi. Nel nuovo governo, formato il 6 giugno, ha conservato tutte e due le cariche governative – quella di vicepresidente del governo, in qualità di sostituto generale del premier e quella di ministro senza portafoglio, responsabile per la politica nazionale. Nel corso della sua attività governativa di otto anni egli fu promotore dell’iniziativa volta a dichiarare giornata non lavorativa il giorno di Sabato Santo. Prova un orgoglio naturale per il sistema in via di formazione dell’unificazione della nazione. Il 10 ottobre del 2017 ha annunciato alla Conferenza Permanente Ungherese che fu prestato il giuramento solenne da parte del milionesimo “nuovo cittadino” ungherese.

L’8 aprile del 2018 la coalizione FIDESZ–Partito Popolare Cristiano Democratico ha vinto – ormai per la terza volta consecutiva con una maggioranza di due terzi – le elezioni parlamentari. Nel quarto governo di Viktor Orbán egli copre di nuovo la carica di viceprimoministro generale nonché di ministro responsabile per la politica nazionale, per le politiche delle nazionalità, per la politica ecclesiastica e per la diplomazia riguardante le chiese.

ЖОЛТ ШЕМЬЕН

*На земле и небе*¹

(Перевод: Иван Кадар)

1 Редактор книги подытожив и суммируя прочитанное, составил текст в виде брeвиария, некоторые части текста полезно прочитать максимально близко к подлиннику (напр. 96) и этому способствуют приведенные в конце книги ссылки, именной и предметный указатели

ОГЛАВЛЕНИЕ

Fr. Балаж Барши (OFM): ВСТУПИТЕЛЬНОЕ СЛОВО	401
ХРИСТИАНСКАЯ ДЕМОКРАТИЯ	407
ВЕНГЕРСКИЙ МИР	445
ЦЕРКОВЬ	455
ССЫЛКИ	473
ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ	477
ПРЕДМЕТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ	483
CURRUCULUM VITAE	489

Fr. Балаж Барши (OFM)²

ВСТУПИТЕЛЬНОЕ СЛОВО

Для меня центр этой великолепной интеллектуальной эссенции стал понятным из казалось бы маловажного разговора. Под центром я понимаю ту часть, где, исходя из основного смысла сочинения, мы можем понять пророческую миссию политика-христианина.

Прочитайте внимательно пункт 6-й. Во всем сочинении нигде не упоминается имя живого человека, только здесь. Автор с уважением называет философом того, кто его подверг нападкам за то, что он произнес в парламенте слово «грех». Эта женщина-философ полагает, что грех – христианское понятие; его можно использовать в церкви, но не в парламенте.

Разве она не слышала о Гитлере, о Сталине? Неужели называть грехом содеянное ими можно только в церкви?

Совсем другой вопрос, что женщина-философ, как человек мыслящий, знает, что понятие греха связано с Богом. Ведь Бог – первоисточник всего нравственного порядка. Однако Бог присутствует «и на земле и на небе», а не только в церкви. Если мы хотим, чтобы парламент был нейтральным к Богу, таким, где нельзя даже произносить слово «грех», то вместе с тем мы бу-

2 Брат Балаж Барши (Орден Меньших Братьев)

дем ратовать и за общественную жизнь, которая нейтральна по отношению к Богу. Если это означает стремление к тому, чтобы в парламенте не господствовала ни одна из религий, то из этого не следует, что можно позволить, чтобы там господствовала религия нейтральности по отношению к Богу.

А ведь нейтральность по отношению к Богу – это тоже религия, и сегодня это единственная религия, которая хочет заставить замолчать христиан, чтобы они даже не произносили слово, обозначающее трагедию человека: грех.

Почему же религия нейтральности по отношению к Богу переходит в диктатуру релятивизма? Потому что религия нейтральности не верит в спасение, не знает Божьей любви и происходящего из нее милосердия, которое предчувствовали все религии, но которое стало полностью явным лишь в Иисусе Христе. От внимания женщины-философа ускользает и другое понятие, связанное с понятием греха – прощение. Конечно, к этому присоединяется и третье понятие: обращение; осуждение и прощение греха Богом и приближение к другому человеку.

Почему стало явным, что Бог есть сама любовь и милосердие именно в Иисусе Христе мы увидим в 96-м пункте сочинения, в котором автор вслед за Блаженным Августином рассматривает божественную тайну св. Троицы.

Как бы мог любить Бог, состоящий из одного лица? Нельзя было бы назвать это любовью, если бы Он «наружу», в сторону сотворенного

Им человека, показывал любовь, не зная любви в своей внутренней божественной жизни. Вспомним: Иоанн пишет не только о том, что «любовь от Бога» (1 Ин. 4,7), но и о том, что «Бог есть любовь» (1 Ин. 4,16).

Одним из центральных понятий Св. Писания является человеческая личность. Оно появляется практически в качестве «побочного продукта» христологических споров. Без этого нет Европы. Равно как и нет так называемого просвещения.

Если Бог сотворил человека по своему образу, то есть личностью, то это означает, что и сам Бог есть личность, кто-то а не что-то. А «я» не существует без «ты». Вся жизнь человека обретает полноту в откровении Троицы. Однако это откровение можно либо принять, и тогда нам открывается всё, либо отклонить. Но никак нельзя отрицать, что оно отвечает на самый глубокий, единственный вопрос человека, на страдание и поиски истинной любви.

Если в ком-то (возможно, христианине) произошло сомнение в связи с тем, что этот политик философствует и богословствует, то пусть снова прочитает все сочинение: разве существовала когда-либо политическая система без философской основы? Однако крупными политическими системами XX века руководила ложная, человеконенавистническая философия.

В 6-м пункте женщина-философ, выдвигающая свои обвинения, и сама находится в плену полностью ошибочной философии, потерпевшей к настоящему времени крах.

Чтобы уяснить причину возмущения женщины-философа, нужно обратиться к философским основам подобных взглядов. Ответ мы находим в произведении Венедикта XVI «Вера, истина, толерантность», в котором он резюмирует произведение Яна Ассманна³. Ян Ассманн высказывает три утверждения:

– Понятие истины в мир религий ввел Моисей (или мы бы скорее сказали Бог, давший через него откровение). По мнению Ассманна истина первоначально не была религиозной категорией. Следовательно все остальные религии были квалифицированы как идолопоклонство.

– Его второе утверждение заключается в том, что древние боги (и религии) были заменяемы (взаимное проникновение, отсутствие границ, возможность смешения), поэтому люди жили в мире между собой.

– Третье утверждение Ассманна: так как вопрос истины сопряжен с вопросом добра (в этом он прав), вместе с понятием об истине появилось понятие греха, чего по его мнению до этого в древних религиях не было. Язычник древнего мира жил в абсолютном душевном покое.

Венедикт XVI разоблачает ложность этих утверждений, тем самым указывая на то, что

3 Jan Assmann, „Moses der Ägypter“, Benberg, 1998, 160–172. («Моисей египтян»)

некоторые философы уже ближе к концу прошлого столетия (да и раньше) начали сильно «повышать степень чувствительности» ради продвижения глобалистского мировоззрения с целью осуществления его всемирного господства.

В заключение Ян Ассманн предлагает: давайте отменим пасху, исход из Египта, и тогда наступит глобальный дивный новый мир. В противоположность этому папа утверждает, что понятие истины было введено уже греческими философами по отношению ко всей жизни человека, не исключая религии.

Не соответствует истине и то, что в мире смешиваемых, взаимозаменяемых религий царил мир и покой. Более того, именно там-то и была настоящая война: война богов, в которой человек становился беззащитной жертвой.

Однако самая большая ложь следующая: якобы древние религии не знали понятия греха. О ложности этого свидетельствует и то, что они постоянно приносили жертвы, чтобы задобрить своих богов. Их понятие греха было не только религиозным, но и основным понятием бытия, которое охватывало всю полноту человеческого существования.

Весьма поучительно видеть интеллектуальный фон и мотивы протеста современных философов и женщин-философов-глобалистов, когда они хотят исключить из политики христианские высказывания самих христиан.

Совет епископов Венгерской Католической Церкви наградил автора этого сочинения орде-

ном Pro Ecclesia Hungaricae, папа Иоанн Павел II – орденом св. Григория Великого и большим крестом ордена св. Сильвестра папы Римского.

Имея ввиду все это и рекомендуя это сочинение, я обращаюсь к духовным семинариям, католическим университетам и высшим школам с просьбой включить это обобщающее сочинение в свою программу в качестве неотъемлемой части обучения. Рекомендую его всем христианам. Тщательное изучение этого сочинения можно считать равноценным прослушанному семестру в университете. Рекомендую его упомянутой в 6-м пункте женщине-философу и всем моим мыслящим но чуждающимся христианства соотечественникам. Они тоже имеют право знать, чему учит Католическая церковь. Это учение не нужно выдумывать или узнавать от неаутентичных, говорящих политкорректно христиан, ведь они даже не оказывают чести людям вне церкви в том, чтобы говорить о внутренней правде церкви, а льстиво преподносят им некую подозрительную смесь.

Христианин должен жить так:
с упорством совершать дело своей жизни,
-ни за что не цепляясь кроме Иисуса.
Та вера, которая направлена на
внутренний
и безопасность-комфорт – пародия.»
Руф Барроуз

ХРИСТИАНСКАЯ ДЕМОКРАТИЯ

1. Будучи христианами мы произносим слова молитвы Господней *Adveniat Regnum Tuum*. Но что значат слова да придет Царствие Твое? В богословском смысле эти слова обозначают верховную власть Бога. В духовном смысле, они означают осуществление Христова Царства в нашем сердце. В политическом смысле не является христианской та точка зрения, согласно которой я являюсь католиком или протестантом только в воскресенье в храме, дома в кругу семьи, а затем с глубоким равнодушием отношусь ко всему, что происходит с миром, с моей страной, с моим городом. Наше призвание, которое мы получили в крещении состоит в том, чтобы мир – хотя бы наше небольшое пространство – направить к Евангелию.

2. Всякая политическая программа или действие определяется человеческим содержанием, в независимости от того декларируют его или нет. Если восприятие человеческой личности предвзято и односторонне, тогда и политическая практика становится ущербной. Антропологические заблуждения закономерно приводят к общественным искажениям.

3. Наше мировосприятие современно, потому что в своём содержании оно обращено к вечным ценностям. А то что укоренено в вечности, несмотря на свою древность – всегда молодо и современно. Читая книги энциклопедистов эпохи Просвещения, мы получаем описание опреде-

лѐнной исторической эпохи, но сами тексты не несут в себе наполненности, которая могла бы повлиять на современность. Читая творения св. Августина мы сталкиваемся с текстом, который современен, свеж и обращѐн к нам. Августин связан с Вечностью, а энциклопедисты – с образом пыльных библиотек, изъеденных молью. Причина в том, что Августин укоренѐн в Вечности, а энциклопедисты связаны с ушедшей идеологией. Поэтому современны мы и не актуальны они.

4. Поэтому я могу понять представителей других религий, так как укоренѐн в католической традиции. Кто в моѐм утверждении видит проблему, тот должен утверждать, например, что интересы мужчин обязаны представлять только мужчины - что является явным абсурдом.

5. В христианских сообществах распространено то мнение что политика, политическая жизнь, служение политике являются очень двусмысленной областью действий и христианину необходимо соблюдать почтительную дистанцию от этой сферы жизни. Но если христиане дистанцируются от политики, от служения в политике, то эта область останется во власти «гиен». И такая позиция приводит к очень печальным последствиям, подвергая опасности христианские ценности и интересы в обществе в целом.

Христианской политике и христианскому политику необходимо осуществить одновремен-

но два принципа: честность и эффективность. Честность по причине того, что он отвечает не только за себя, но и за свою партию, более того – за евангелизацию. (Имею в виду те грязные приёмы прессы, когда пытаются облить грязью тех принципиальных политиков, которые отстаивают христианские ценности. И если политики равнодушны к этим ценностям, то критика прессы не касается их).

Второе требование – эффективность. Политика является деятельностью, подобной труду преподавателя математики, пианиста или инженера. Если у политика нет знаний в своей сфере деятельности, если он не обладает талантом полученным от Бога, тогда он не может эффективно осуществлять ценности христианской политики и не может представлять её ценности. Например францисканские монастыри наполнены кроткими отцами. Но из этого не следует, что каждый из них может быть парламентарием, государственным секретарём или министром. Таким образом, христианский политик должен быть кротким с одной стороны, с другой – эффективно и профессионально осуществлять свою деятельность.

6. Будучи христианином, я имею право христианские ценности представлять в политической жизни. Типичным и назидательным является пример критики философа Геллер Агнеш в мой адрес. Ни много ни мало она заявила, что христианскую лексику я могу употреблять в храме,

но не на парламентских слушаниях. Например, слово грех, я не могу произнести перед Государственным Собранием. Согласно представлений Геллер Агнеш грехом является то, что христианский политик грех называет грехом. Мягко говоря это требование Геллер Агнеш является нетолерантным, потому что оно подвергает сомнению моё законное право оценивать с христианской позиции события происходящие в мире, а также применять мои принципы в политике. Я не оспариваю, что Геллер Агнеш использует аппарат либеральной или марксистской терминологии в своих речах, но не могу согласиться с той позицией, когда подвергают сомнению моё право, чтобы в стране Св. Стефана я представлял христианские ценности и употреблял христианские понятия.

7. Не только наша страна, но и вся цивилизация находится в глубоком духовно-нравственном кризисе. Это состояние обусловлено не только тем, что люди грешат, но и отрицают само понятие греха. Настоящей проблемой является то, что грех утверждается как добродетель, плохое называют хорошим, и таким образом освобождение от греховного образа жизни пытаются сделать нереальным.

Если я знаю, что хорошо, а что плохо, что является добродетелью, а что грехом, тогда падший человек имеет возможность исправиться. Но если подвергается сомнению само существование греха, тогда падший человек не пони-

мает пагубность своего положения. И поскольку в таком состоянии ему не за что зацепиться, он продолжает оставаться в падшем состоянии. Ибо в его сознании отсутствует мысль об опасности своего состояния.

8. В политическом, социологическом, и риску утверждать, в моральном отношении мы не можем ожидать от общества подчинения несправедливым и аморальным законам. Но если общество усомнится в справедливости законов, тогда их авторитет будет разрушен. И тогда может утвердиться главное зло в обществе: беззаконие, хаос и анархия. Основой упорядоченного общества и достойной жизни людей, является уважение законов их целесообразности и справедливости. Но если гражданин ощутит себя жертвой перед законами, тогда реально как мы можем ожидать, чтобы он подчинился им?

9. Мир является плодом справедливости – так утверждает христианская мудрость. Таким образом, мир не только отсутствие войны, но и плод справедливости. Не является миром равнодушное отношение к неправде.

10. Абсурдно утверждать, что политическая партия не желает власти, это равносильно утверждению того, что рыболовецкие артели существуют для той цели, чтобы не ловить рыбу. Власть сама по себе не является целью, но только средство, посредством которого можно ре-

ализовать положительные программы. Власть сама по себе ни хороша, ни плоха. Например обыкновенный нож может быть полезным, если нарезать ломти хлеба для детей, и может быть орудием разрушения, если обратить его против соседа. Так и власть может быть опасной, когда вместо средства она превращается в цель, то есть становится идолом. Она плоха, если мы употребляем её на дурные цели, и она может быть полезной, если употребляется на созидание. Если нам дана власть, и мы не пользуемся ею для достижения добрых целей, то таким образом поступаем неправильно.

11. Христианская политика в обществе является не областью фантазий, более того, она отвергает всякую утопию. Корнем проблемы являются политические воззрения Платона, который считается отцом утопии. Платон утверждает – говоря упрощённо –, что создание государства, как структурированного человеческого сообщества, возникло из-за того, что человеку свойственно склоняться к несправедливости. Он имеет в виду не моральный, но гедонистический аспект: приятно утверждать свои желания, когда я проявляю власть над ближним, но мне неприятно, когда надо мной утверждают власть другие. Человечество утвердилось в той мысли, что создание государства необходимо для предотвращения несправедливости в отношении друг ко другу. Платон изобрёл миф, согласно которому, люди собрались и исходя из логической

целесообразности сконструировали государство. Таким образом человеческое сообщество логически необходимо, его можно всегда заново создавать. В противовес этому мнению Аристотель говорит, что эти представления являются мифическими, ибо никогда не существовало общества вне человека и это обусловлено антропологически. Человек способен существовать только в обществе.

Утопические взгляды Платона на общество и взгляды Аристотеля на то, что человек не может существовать вне общества существовали параллельно в истории. Св. Фома выстроил свои философские взгляды опираясь на воззрения Аристотеля, выработав теорию естественного христианского права. Социальные теории, выстроенные на пессимистической утопической идее утверждают, что человек является наследственно плохим существом и поэтому задачей государства является воспитание социального человека. Либеральная оптимистическая утопия, создателем которой является Руссо, утверждает, что человек по природе правильный, но общество портит его. То есть согласно его воззрений, если мы упраздним школу, воспитание, семью, тогда все вокруг будут красивыми, умными, добрыми, ибо изначально человек правильный.

Христианство выработало иммунитет в отношении утопий. Нам открываются важные вещи на природу человека, исходя из Откровения и антропологии. Важным является сотво-

рение человека по образу Божию. И какими бы ни были плохими и несовершенными структуры общества, в человеке есть устремлённость к добру. Марксистская утопия не может осуществиться потому, что отрицает наличие добра в природе человека. А либералы со своей оптимистической утопией отрицают понятие греха, о котором говорит христианское мировоззрение, и то обстоятельство, что человеческий грех постоянно проявляет себя в истории. И поскольку человеческая природа повреждена, то человек способен к проявлению зла. Поэтому утопическими являются утверждения о том, что человек сам по себе станет красивым, умным и добрым. Поэтому необходимо воспитание, необходимы школы и хорошо работающие структуры общества. Христианский реализм знает об образе Божиим в человеке, знает, что человек добрый, но знает о грехе, который соделал человека способным к дурному. Это сбалансированное мышление является отличительной чертой христианской философии, которая и составляет основу церковного учения об обществе. Эта философия обеспечивает полноценное развитие человеческой личности, и она связана с открытостью к трансцендентной реальности.

12. Христианская позиция изложена в учении Католической церкви об общественном устройстве и дополняется папскими энцикликами о социальном устройстве. У протестантов суще-

ствуует общественная этика. Конечно, позиция христиан не тождественна с учением ни одной из политических партий. Но существует область, в которой христиане могут дать ответ на вызовы времени: этой областью является учение Церкви об обществе. В этом учении содержатся положения, которые определяют область христианской политики или её отсутствие.

Церковное учение об общественном устройстве и положения христианской политики не тождественны, но учение Церкви об обществе, учтённое христианскими политиками является определяющим.

Приведём пример христианского взгляда в противовес социальным и либеральным теориям. Оставаясь христианами, мы можем подобно либералам утверждать достоинство человеческой личности. Более того, мы более либеральны чем сами либералы, ибо утверждаем, что человеческое достоинство укоренено в образе Божиим.

И это достоинство утверждается не парламентскими решениями, его определяет не заседание Совета ООН. Поэтому каждый человек – больной или здоровый, молодой или старый, богатый или бедный является абсолютной ценностью, потому что в нём образ Божий. Человеческие права определяются не парламентскими решениями или разнообразными международными организациями, но они укоренены в бытии человека, которое должны учитывать парламент и международные организации, в противовес

либеральной позиции, которая воспринимает человеческое достоинство в отрыве от абсолютной ценности человеческой личности. Их индивидуализм деформирует человеческую личность в обществе. Христианство противопоставляет либеральному индивидуализму понятие христианского персонализма. Это понятие подчёркивает значимость человеческой личности в обществе.

На противоположной стороне мы также сталкиваемся с перегибами. Если мы примем во внимание взгляды социалистов – я имею в виду классических марксистов – мы можем согласиться с их взглядами на человека, подчёркивающими общественную значимость личности. Более того мы утверждаем что наибольшей солидарностью является то состояние человека, когда в ближнем он видит Христа, потому что социальная политика государства не в состоянии разрешить экзистенциальные проблемы личности. Христианское восприятие мира в противовес социалистическому утверждает, что человек не является незначительной деталью общества. Ведь такие воззрения принижают значение личности. Вспомним марксистское классовое деление общества, в котором человек теряет своё личностное измерение и становится представителем класса. Во взглядах национал-социалистов личностное измерение человека растворяется в расе. Христианство, подвергая критике социалистические воззрения утверждает, что сползание к идее коллекти-

визма, наносит удар по значимости отдельного человека.

Для философии оставался проблемой либеральный индивидуализм и социалистический коллективизм, которые приводили к одностороннему воззрению и урезали полноту человеческой личности. Вопрос следующий: как соединить человеческий индивидуализм и коллективизм, то есть найти единство? Христианское учение о природе общества было сформулировано св. Фомой Аквинским. Он утверждал, что члены общества могут помогать и дополнять друг друга; достижения и результаты малой общины не могут быть присвоены большей общиной. Необходимо решать те проблемы в той области, которая укоренена в человеческом естестве и принцип взаимовыручки членов общества является очень важным. Эти взгляды отвергают либеральную концепцию, утверждающую, что каждый индивидуально должен решать свои проблемы, а кто не способен этого сделать – пусть спрашивает с самого себя. Эти же взгляды отвергают социалистическую концепцию, которая поощряет иждивенчество со стороны личности по отношению к государству и ставит человека в зависимость от социальных выплат.

Таким образом персонализм, солидарность и взаимовыручка, которые представлены в учении церкви – составляют базис для христианской политики. Кто не разделяет это учение церкви, тот не может быть христианским политиком.

13. Когда Иисус сказал, что ни одна запятая не будет утеряна в законе, тогда исходя из политической логики могут сказать, что правого толка фундаменталист, отождествляющий себя с бедными является революционером левого толка. Дело не в том, что христианская демократия находится между правыми и левыми, но то историческое и идейно-политическое состояние, которое утверждает, что в христианском мировоззрении с древних времён в единстве находятся так называемые сегодня правые и левые социальные ценности.

Свобода, равенство, братство – это идеи вдохновлённые христианством, но секуляризованные в эпоху просвещения и окончательно оторванные друг от друга после французской революции. Свобода превратилась в индивидуальный либерализм; равенство деформировалось в социалистический коллективизм. Только христианская демократия сохранила триединство ценностей, составляющих фундамент христианства.

14. Основные положения либерализма и социализма, а также требования свободы, равенства, братства, выраженные французской революцией – являются основополагающими христианскими понятиями. Это уже другой вопрос, что христианские ценности подверглись секуляризации и были односторонне искажены, но всё-таки в своей основе оставались христианскими. Поэтому мы, христианские демо-

краты, эти положения принимаем как основу. Понимая их основой первоначальный смысл, восстанавливая ценность человеческой личности, мы должны показать подлинную иерархию ценностей.

Мы исходим из того, что положения христианской демократии и христианского социализма даёт возможность взаимодействия с либералами и социалистами. Поэтому рискну высказать то предположение, что христианская демократия способна, не уступая своих позиций, трезво оценить позиции либералов и социалистов, степень взаимодействия с ними конечно же твёрдо придерживаясь положений своей политики. (Одновременно есть противоречия и не состыковки в теории и практике либерализма социализма. Либералы стремятся к неограниченной свободе человеческой личности, а социалисты утверждают непреложное равенство. Но если существует свобода, а люди всё-таки не равны, то как быть с равенством. Но если безусловным является равенство, – тогда ограничивается свобода.)

15. История коммунизма как проявление атеистической религии по-моему находит интерпретация у пророка Исаии, который в своих видениях и пророчествах о страданиях Господа, говорит о страждущем Отроке. Христианство под Отроком понимает Христа, а еврейство понимает Израиль. Маркс эти слова подверг секуляризации и отнёс их полностью к проле-

тариату. Царство Божие, Небесный Иерусалим таким образом превратился в коммунизм. Божественное свойство Абсолюта – как вечное бытие – перенесли на материю. В извращённом понимании иконографическое изображение Св. Троицы «соответствует» Марксу – Энгельсу – Ленину или это «Триединство» символизируют – «Капитал» Маркса, коммунистический манифест – «соответствующий» Евангелию, мученики рабочего движения – «соответствующие» древним христианским мученикам, коммунистические марши звучащие 1-го мая и напоминающих пасхальные крестные ходы.

Почему Ленина превратили в мумию? Потому что этими «мощами» желали заменить подлинные мощи святых, отобранные и осверненные у русского народа после 1917 года.

16. Лукач Дьердь считал естественным, – правда вслух он этого не высказывал –, что он и подобные ему предназначены руководить. Допускаю что он и подобные ему во взглядах, верили в свою избранность, и в то, что им предстоит человечество сделать счастливым, даже ценой человеческих жизней ради достижения желаемой цели. Целью идеологии Лукача Дьердя было желание доказать, что только они могут стоять на вершине власти. Исходные положения взяты в учении Маркса, который утверждал ложный характер любой идеологии, за исключением идеологии пролетариата, являющейся верной. К сожалению пролетариату не знали этого,

и ко всему создатели пролетарской идеологии отнюдь не были пролетариями. Ответ Лукача на это противоречие был следующим: кто отвергает или сомневается в пролетарской идеологии, тот доказывает, что обладает ложным сознанием и естественно не может знать истину, а если он и дальше опровергает ложный характер пролетарского учения, то подлежит возможно и уничтожению. Существует только избранная верхушка, предназначенная к управлению, и она обладает истинным пролетарским сознанием, призванной сделать счастливыми пролетарские массы, вне зависимости от их желания; не разделяющие эти взгляды автоматически становятся неправыми.

17. Одним из отправных пунктов экономики, как науки, является «рациональное поведение» человека, основанное на желании получить пользу. Доведя до крайности эти утверждения мы впадаем в антропологическую ошибку. Каким образом банкир рациональней, например, кармелитского монаха?

В конце концов есть ли более долгосрочная инвестиция, нежели вечность? Почему целесообразней и полезней собственные деньги вкладывать в ценные бумаги, чем организовать на эти средства семейный отдых? Почему деньги вложенные в образование, духовное просвещение и созидательную работу менее целесообразны? Только применяя другую систему координат, мы можем понять подлинную систему ценностей. И

исходя из них мы осознаём необходимость поворота в сторону человеческой личности. В экономике и в бесчисленных проявлениях повседневной жизни огромное значение имеют другие механизмы. И таким примером является мораль.

18. Мы наблюдаем замкнутый круг. Осуществление дикого капитализма, его бесчеловечность породили иллюзию марксистской утопии; сегодня кажется, что историческая бесчеловечность и нецелесообразность марксизма обращают внимание в сторону дикого капитализма. Мы настрадались от действующего социализма, последствия которого ощутимы и сегодня, ибо прежняя система не способствовала развитию личности, не принимала во внимание конструктивную критику. Сегодня – вновь зарождающийся дикий капитализм – не желает услышать голос здравого разума. Было бы безумием впасть в то состояние, и совершить прежние ошибки, над которыми совершила приговор история. Об этом говорят и папские энциклики.

19. Сегодняшний кризис является кризисом неолиберальной экономической политики и её исторического краха. Это крах мифа «невидимой руки», утверждающей ту идеологию, которая провозглашала, что в экономике, финансах нет необходимости в участии государства, ибо рынок сам себя будет регулировать. Во имя этой либеральной политики разрушали государство, а теперь ждут от государства спасения от на-

ступившего кризиса. Папа Иоанн – Павел II-ой пророчески после падения марксизма предостерёг мир о том, что исторический крах социализма, не означает прославления неолиберализма и дикого капитализма.

20. В повседневной жизни существуют области, в которых должны действовать рыночные механизмы, но есть сферы деятельности, в которых должны действовать иные, не рыночные механизмы. Это области ответственности государства. Такими областями являются образование и культура.

21. Эту страну ограбили дважды, в основном это совершил круг людей, заинтересованная группа, можем назвать как угодно. После 2-ой мировой войны утверждали нечто странное и противоестественное, говоря что частная собственность является злом, а государственная добром. И под этим знаменем отобрали у населения земли, магазины, дома, то есть активы, которыми располагали люди. А после перемены общественного строя сказали, что государственная собственность плоха, а частная хороша. И под этим знаменем разворовали оставшуюся государственную собственность.

22. Мы должны возразить по поводу приватизации, которая идёт вразрез с национальными интересами, когда частная собственность оторвана от общественного блага, когда она не

связана с развитием, но душит национального производителя и монополизирует венгерский рынок иностранцами, когда она означает не расширение услуг и возможностей, но получение в первую очередь высокой прибыли. Государственная собственность не может быть лёгкой добычей – и необходимо обратить внимание на то, что она является ценностью. Потому что в государственной собственности воплощается созданная многими поколениями ценность, и которой эти поколения были лишены. Вспомним времена социализма, когда значительную часть зарплаты удерживали от трудящихся под видом того, что трудящимся обеспечена бесплатная медицина, социальная безопасность, достойная пенсия. Это было гарантировано не только законами, но и конституцией. Поэтому государство обязано не только иностранным инвесторам миллиарды евро невыплаченных долгов, но имеет обязанности в отношении своих граждан. И согласно естественному праву, привязанность к своим гражданам, борющимся за своё выживание, должна быть более сильной, чем обеспечение прибылью инвесторов. Конечно не надо забывать о политических реалиях и ограниченном экономическом пространстве, но моральные устои не могут быть не учтены.

23. Неолиберальные догмы ушедшего столетия утверждали, что финансовый баланс является самым основным. Отмечу, что если это так и было, то Сомали было бы наилучшим го-

сударством, поскольку это государство добилось идеального баланса – как расходы, так и доходы равны нулю. Мы утверждаем, что баланс государственного бюджета важен, но это не только единственная точка зрения. В угоду этому балансу мы не можем жертвовать экономическим ростом и общественно-политическим развитием.

24. Христианское учение об обществе не ввязывается в конфликт труда и капитала, но ратует за договорённости труда и капитала. Наша задача – гуманизация капитала.

25. Наша цель, чтобы большинство людей увеличивали свою личную собственность, но в такой форме, чтобы эта возможность была открыта для всех.

26. Левые либералы и зелёные одержимы догматическим воззрением, согласно которому в будущем миропорядке исчезнут народы, исчезнет вера и упразднится семья и это положение вещей обеспечит развитие мира. Для этой группы людей непонятно, что бывшая социалистическая страна считает важным наличие веры и существование церкви, наличие нации, семьи, как союза мужчины и женщины. Поэтому то что мы делаем, наши ценности находятся в остром противоречии со взглядами либералов и зелёных. То что для нас является развитием, для них просто аномалия.

27. Несмотря на противоречие во взглядах христианских демократов и зелёных, мы имеем общую область соприкосновения, и этой областью является защита окружающей среды включая сюда растения, минералы, мир животных, но их идеология по отношению к человеку и миру проявляет свою извращённую природу: однополые браки, аборты, эвтаназию, пропаганда наркотиков. Мы утверждаем, что природа отражает в своей полноте установленный порядок бытия: не только окружающий нас мир, но и человек, общественное устройство,- это творение, защита сотворённого мира и наше политическое кредо.

28. Хайдеггеру принадлежит та мысль, согласно которой ни одна сфера прикладных человеческих знаний не может определить границы своей компетенции. Таким образом ответить, что такое математика – это не только чисто математический ответ, какова методология химической науки – химия также затруднится с ответом, каковы границы компетенции биологии – это также не биологический вопрос. Ответ на эти вопросы лежит в области богословия, философии и морали. Такой подход вполне приложим и к общественным наукам. Церковь, осуществляет свою пророческую и учительную миссию, и поэтому её мнение очень важно в тех областях знаний, которые вызывают тревогу и опасение. Имеются в виду проблемы клонирования и генной инженерии. Конечно, учитывая опасность

этих сфер знания, невозможно под видом автономии знаний, исключить мнение церкви по этим фундаментальным отраслям человеческого познания. Если найден технический механизм решения важной проблемы, то это не значит что его тут же надо реализовать. Подчёркивая автономию прикладных и общественных наук а также политики, мы подчёркиваем, что невозможна автономия от этической сферы.

29. Позиция христианских демократов следующая: над написанной конституцией и законами существует естественное право, и поскольку порядок в окружающем мире отражает порядок творения, то такую взаимосвязь мы принимаем как последнюю инстанцию. В вопросах предельных истин бытия, парламент не может выполнять роль Бога. Из этого исходит наша позиция по защите эмбриона. Человеческая жизнь не исчерпывается философией, естественными знаниями, логикой. Поэтому парламент не может принимать решений, например, об уничтожении эмбриона на любой возрастной стадии, в зависимости от медицинских показаний.

30. Существует такое время, когда детская пелёнка знаменует собой национальный флаг, являясь символом венгерской жизни.

31. Формирование и изменение существующей реальности, свидетельство правды, приводят к тому, что человек обретает неотъемлемое

право на жизнь. Политическая реальность требует правдивого её видения и изменения.

32. Если мы всё сделали для защиты человеческой жизни и наше мнение было проигнорировано, тогда всё равно остаётся наше знамение пророческого неприятия.

33. Если мы откажемся от брака, как естественного союза мужчины и женщины, и будем его определять как союз двух мужчин или двух женщин, не окажется ли такое определение дискриминационным? Например в отношении полигамии? Если мы откажемся от понятия «мужчина, женщина», то можем отказаться от определения «один, одна» - почему бы и нет? Если двое мужчин могут заключить брак, то почему не трое? Где тогда находятся границы брака? Венгерское государство материально и морально помогает институту брака и семьи, потому что в семье рождается и воспитывается ребёнок, который в будущем будет поддерживать общество и нацию, но государство не должно поддерживать право на «сексуальную самореализацию».

34. Мы не желаем клеймить людей нетрадиционной сексуальной ориентации, но не желаем называть их сожителем браком, потому что брак для христианина священное понятие. Мы не желаем, чтобы эта категория людей имела право усыновлять детей, потому что конституционное право ребёнка на здоровое развитие

крепче, чем желание гомосексуальных пар на усыновление. Мы не можем отказаться от нашего законного христианского права и законов естества – грех называть грехом.

35. Мы оспариваем право этой категории людей иметь свою политическую идеологию, которая оправдывает их образ жизни.

36. Крайней безответственностью является то обстоятельство, что сомнению и относительно-сти подвергаются базовые основы человеческого существования.

37. По всей вероятности мы имеем дело не с реальностью, а с явлением сомнительной субкультуры, или сегментом извращённой субкультуры, которая активно пытается себя внедрить в общество и создать новую опасную реальность. И в этой перспективе государство не может уйти от ответственности от того, каким образом эти взгляды будут транслироваться через СМИ.

Возьмём к примеру торговлю. Я не оспариваю права инвесторов и торговых организаций вкладывать средства в СМИ. Но почему вкладываются средства в эту отрасль? А с тем, чтобы получить максимально возможную прибыль. И такова логика современной торговли – получить всё большую и большую эффективность. Эта эффективность достигается посредством внедрения рекламы, которая занимает всё больше времени в СМИ. Рекламное время не может за-

нимать значительную часть суток, состоящей из 24 часов, ибо если это время превышает некую критическую норму, тогда многие информационные сообщения обесцениваются и в конечном итоге обесценивается сама реклама, а это приводит к снижению прибыли. Прибыль можно увеличить делая СМИ более посещаемыми, т.е. вызывающими больший интерес – ведь это приводит к увеличению прибыли. Посещаемость и популярность СМИ не всегда направлена на то, чтобы транслировать красивые, хорошие и поучительные передачи, а очень часто транслируются безнравственные и жестокие программы. И в этой сфере также определяющей является прибыль. И здесь важна роль государства, которая учитывает право инвесторов извлекать прибыль, но и реализует своё право направленное на защиту общества.

38. Приведу пример взятый из повседневной жизни. Если я войду в китайский ресторан и получу меню на непонятном языке, который мне не говорит о составе блюд, тогда я не могу сделать нужный мне выбор. Но если к каждому блюду сделают венгерскую надпись, согласно которой мне предлагается жареный карп или запеченная утка, тогда я легко могу произвести выбор. Тот же самый эффект мы наблюдаем в СМИ, если говорим на непонятном и завуалированном языке. Здание парламентской демократии основано на идее свободных выборов. Становится очевидным то обстоятельство, что в мировом

измерении ветви власти строго разделены, а СМИ, определяющие исход выборов, находятся вне сферы конституционного контроля, но контролируются определёнными заинтересованными финансово-идеологическими группами. Поэтому я утверждаю, что судьбы парламентской демократии зависят не только от одних выборов, отсутствии их фальсификации, но твёрдой гарантии того что СМИ, манипулируемые группами влияния, не смогли бы повлиять на общественное мнение и исход выборов.

39. Не только во всём мире, но и в Венгрии идёт сознательная путаница базовых понятий. Интеллектуалы с секулярным сознанием, контролирующие СМИ, часто искажают содержание и смысл базовых понятий, а затем, уже в искажённом виде навязывают их обществу. Таким образом искажённые базовые понятия внедряются в повседневную жизнь и проявляются в самых невероятных формах. Поэтому для нас важно уяснить подлинный смысл базовых понятий в нашей системе ценностей, ибо иначе мы будем зависеть от ложных понятий навязываемых нам извне, за которыми, как мы уже говорили стоят группы с секулярным сознанием, которые проводят в жизнь свои интересы.

40. Венгерское правительство всегда ответственно перед венгерской нацией, но не перед Брюсселем, Вашингтоном, Москвой, Всемирным банком или перед кем-либо другим.

41. Возмутительно, когда нам венграм надо выслушивать, что всего несколько лет тому назад мы стали членами Евросоюза, хотя мы в Европе присутствуем 1100 лет. Более того, какова была бы судьба Европы, если бы мы со времён Св.Стефана не присутствовали на этом континенте? Мы истекали кровью защищая Европу от татар и турок, и выражаясь дипломатически – от восточного язычества и деспотий на протяжении всего тысячелетия. Поэтому мы имеем полное право войти в Европу не со «служебного входа», войти не как «бедные родственники», но справедливо учитывая наши исторические заслуги, мы должны занять место подобающее нам. Ибо если мы себя не уважаем, то никто не будет уважать нас. И если мы не будем осознавать свою значимость, никто не будет ценить нас.

42. После того как мы пережили большевистское гонение на христианство, больно было осознавать и столкнуться с западным масонского толка антихристианством, то есть столкнуться с провокацией, которая именуется «Проект Европейской Конституции». В этом документе упоминалась греко-латинская цивилизация, идеи эпохи Просвещения, но не было никакого упоминания о христианстве. Это без всякого сомнения искажение истории. Ведь в основе европейской цивилизации наряду с греческой культурой и римским правом существует и ветхозаветная этика. Вспомним основанную Карлом Великим государственность. Из этих составляющих и

состоит то чудо, которое мы называем европейской цивилизацией. Европа желает она этого или нет является христианской цивилизацией, и даже в отрицании христианских корней от Вольтера до Маркса, она может быть понята только в этом культурном пространстве. Упоминание об идеях Просвещения не случайны, хотя они являются только одними из многочисленных идей того времени. Мне тяжело свыкнуться с мыслью, что это объясняется привязанностью к антицерковным якобинским традициям. Мы должны ясно видеть и осознавать, что само упоминание христианства является ответом на то, будет ли Европейский Союз иметь душу? Мы должны знать, будет ли это культурно-духовным пространством или просто экономический проект? История подтверждает, если у этого проекта будет духовное наполнение, то ему обеспечено будущее. Выражаясь более точно: христианство существовало бы вне Европы, но Европа без христианства не была бы Европой.

43. Существуют два заблуждения. Одно из заблуждений принадлежит леволиберальной стороне, которое рассматривает вхождение в Евросоюз как конечную цель венгерской истории. Это утверждение несомненно является заблуждением. Венгерская история имеет смысл в самой себе, но не в какой-то международной организации. Второе заблуждение состоит в том, что кто-то из личных побуждений испытывает враждебное отношение к Евросоюзу. Я могу по-

нять чувства и взгляды этой группы. Только дело в том мы должны понимать: если нет Евросоюза, тогда что остаётся? Я чрезвычайно критично отношусь к брюссельской бюрократии, особенно в тех случаях, когда никем не избранные бюрократы решают судьбы независимых государств и их законно избранных правительств. Но несмотря на это, главным интересом венгерской нации является реализация своих национальных интересов в пределах Евросоюза. Как бы нам ни было горько и тяжело, мы должны отстаивать свои интересы внутри Евросоюза. Нельзя отступать перед теми, которые предлагают отказаться нам от своих интересов, но мы не должны входить в бесконечную конфронтацию.

44. Членство в Евросоюзе не является целью венгерского народа в истории, но инструментом сохранения нации, поскольку мы члены этого Союза и поскольку этот союз отвечает интересам народа.

45. Мы критичны в отношении Евросоюза, но остаёмся верными наследием отцов-основателей этого союза. Евросоюз живёт в грехе, но был основан не для греха.

46. Целью брюссельской демократии и Европарламента является подчинение своим интересам интересы национальных государств, и создание Соединённых Штатов Европы. Да, но целью создания Евросоюза отцами-основате-

лями было создание христианского культурного пространства для всех народов Европы, но ни в коем случае Соединённых Штатов Европы. И этого не желают большинство европейских граждан, также как и я. Очень важно знать, что в Европейской Конституции речь идёт не о том, что мы отказываемся от части своего суверенитета в пользу Евросоюза, но речь идёт о том что часть нашего суверенитета делегируем другим государствам, что является большой разницей.

47. Страна Св. Стефана никогда не может быть халифатом. Мы не желаем также быть параллельным обществом. Сравнивая три мировые религии мы можем сказать определённо: иудейская религия не желает ни одного не еврея сделать иудеем, христианство является религией миссии, оно никого не принуждает, ибо вера является благодатью, которую человек может принять свободно. Ислам же является воинственной религией. Необходимо только прочесть Коран и ознакомиться с историей ислама. Я уважаю ислам как мировую религию и культуру, но также понимаю и вижу, что попытка навязать законы шариата и идеи джихада, станет через некоторое время частью реальности. Мы должны защитить народ от этой опасности. Между прочим у нас есть 150-летний исторический опыт жизни в этой реальности.

48. Считаю возмутительным равнодушие Европы в отношении преследуемых христиан, а

также практику двойных стандартов, практикуемой в отношении этой проблемы. В некоторых мусульманских странах подвергают казни тех людей, которые стали христианами, обратившись из мусульманства, и даже просто тех, которые подарили кому-то Библию. И одновременно с этой страшной реальностью, в Европе массово строят мечети.

49. Во что превратился Париж, Франция, которая называлась «старшей дочерью Церкви», в тени шариата? К сожалению доживают последние поколения французов во Франции...

В Европе уже многие утратили свою идентичность или окончательно её утрачивают, но в Венгрии и странах Центральной Европы этому ещё сопротивляются. Мы жители Венгрии, Польши, Чехии, Словакии желаем сохранить нашу идентичность. Мы, венгры, верим в продолжение нашей истории и в то что сохраним наш язык, культуру, образ мыслей, полученные от св.Стефана, Матяша, Сечении, Пазманя, Арань Яноша и Бартока. Ибо это наша историческая миссия которая продолжается 1100 лет в области Тисы и Дуная.

50. Как докатилась до такого состояния Европа? Это следствие яacobинско-большевистско-массонской идеологии, которая преследует и гонит христианство, порождая вакуум утраты идентичности. В свою очередь пропаганда и насаждение развратного образа жизни, вызы-

вают отрицательную реакцию у представителей мусульманства. Странно, но этих разрушительных процессов не замечают в обессиленном эмиграционными потоками Европейском континенте; не замечают той тенденции, что воинствующий ислам расправится с обескровленным обществом, а затем возьмётся за нас христиан. Если мы сейчас в области миграционной политики допустим ошибку, то история нам этого не простит.

51. Господствующая идеология, которую в США представляет Демократическая партия, а в Европе евросоюз, окрашенный в социалистически-коммунистически-либерально-зелёные тона, используют миграционные потоки как орудие разрушения христианских ценностей национальных государств, поскольку все эти основополагающие ценности абсолютно чужды мигрантам. Хочу отметить, что если этим планам суждено осуществиться, то это будет иметь плачевные последствия в первую очередь для «брюссельской бюрократии».

52. Мигрантам надо помогать, но необходимо защищаться от явления миграции. Ставка этой борьбы очень высока: в первую очередь Европа должна оставаться Европой, а Венгрия Венгрией.

53. Ответственность за естественное состояние вещей, описывается согласно католиче-

скому учению, в концепции концентрических окружностей. Окружности расположены в следующем порядке: самая внутренняя окружность обозначает ответственность за семью; затем за нацию; последняя окружность обозначает ответственность за человечество. Если мы спутаем очерёдность этих кругов, то это может стать катастрофичным.

54. Мы должны ответить на вопрос, кем являемся мы, какова наша миссия, почему мы следуем этой дорогой? На какой платформе мы стоим? На этот вопрос мы можем ответить в трёх пунктах: мы являемся единственной исторической партией, мы являемся единственной христианской социальной партией и мы являемся единственной партией, которая имеет чёткое мировоззрение. Христианско-демократическая партия единственная историческая партия в Венгрии. Существует она с 1944 года с неизменной духовной основой, которая остаётся вечной. Конечно меняется время и иными становятся вызовы времени в этом изменчивом мире, но мировоззренческие основы остаются неизменными, ибо они укоренены в основах бытия. Христианско-демократическая партия должна избежать двух ловушек. Первой ловушкой является соблазн раствориться в изменчивом мире, потеряв основу своей деятельности, второй – не привязываться к давно отжившим и уже не актуальным формам деятельности. Наша задача заключается в том,

чтобы вечную правду представлять на языке данной эпохи.

Что значит быть христианской социальной партией? Это важно уяснить нам, ибо общественное сознание разделяет политическую реальность на правую и левую. Это деление нормально, и в этой выработанной системе координат мы являемся правоцентристской партией. Но в политической системе координат существуют силы ставящие под сомнение базовые ценности общества: семью, церковь, нацию. В отношении к силам отрицающим базовые ценности общества, мы представляем собой партию правого, консервативного толка, поскольку мы защищаем семью, институт брака, мы доверяем миссии церкви и стоим на патриотических позициях. Полной противоположностью нашим позициям является ныне уже не существующая леволиберальная партия (СДС). Следует добавить, что существует ещё и социальная система координат, рассматривающая соотношение труда и капитала. В этом отношении Христианско-демократическая партия является умеренной левоцентристской партией, ибо мы подчёркивая первичность и значимость труда в отношении капитала, и в тоже время подчёркиваем, что капитал и частная собственность имеют важный общественный аспект.

Мы являемся партией у которой есть мировоззрение. И это мировоззрение необходимо ясно осознавать. Партии, обладающие конкретным мировоззрением не всегда пользуются под-

держкой большинства членов общества. Вспомним, например, проблемы защиты института брака или право эмбриона на существование. В этих вопросах можно принять два неверных решения. Мы можем занять позицию, согласно которой нас не интересуют голоса избирателей, ибо мы стоим на стороне правды. И в таком положении мы будем похожи на конгрегацию, которая последовательно защищает христианскую веру. Но мы не должны забывать о том, что являемся политической партией, призванной изменять историю, а это возможно с помощью большинства членов общества, и поэтому победа на выборах для нас также важна. Второе неверное решение заключается в том, что ради получения голосов на выборах мы сдаём свои позиции. Да, но если мы отказываемся от наших базовых ценностей, тогда в чём смысл нашей деятельности? Для сохранения базовых ценностей мы как партия имеющая мировоззрение, свою деятельность на благо общества видим в союзе с крупной партией. Если выразиться конкретно, то это союз Христианско-демократической партии и ФИДЕС. Этот союз даёт нам возможность внести христианские ценности в политику и получить широкую поддержку масс, чтобы изменять историю. Если партия лишится базовых ценностей, то она теряет свою духовность постепенно распадаясь на составляющие. Союз Христианско-демократической партии и ФИДЕС, является гарантом того, что мы сохраним базовые ценности и получим большинство голосов.

55. Наша история начинается с 1944 года с Демократической Народной партии, основанной Баранкович Иштваном, а также христианских социальных движений, которые не приняли дикий капитализм вместе с коричневой и красной диктатурами. У этих движений и партий была нравственная основа, чтобы выразить решительное несогласие красной и коричневой диктатурам. И сейчас ещё существует та историческая особенность, которая проходит мыслью через всю венгерскую историю: выбор между двумя разрушительными началами, то есть «между двумя басурманами». На практике это означает защиту наследия, вручённого Св. Стефаном от язычества, ушедших с исторической сцены социалистов и коммунистов с одной стороны, а также уход от неоязычества крайне правого толка.

56. История партии Баранковича, история правоцентристов, является прообразом гражданско-христианско-национального союза.

*«На четырех берегах и трех
горах во веки веков да будет
венгерской богородичная песнь»*

Шик Шандор: Гимн в честь Марии

ВЕНГЕРСКИЙ МИР

57. Помимо небесного отечества Господь нам дал и земное. В определённой степени неверен небесному отечеству тот, кто явился дезертиром в решении судьбоносных вопросов земного отечества.

58. Любая нация обладает уникальной и неповторимой ценностью. Никто не может передать ценности венгерского мира кроме нас, венгров. Если мы исчезнем в истории, тогда всемирное человечество станет беднее, навсегда потеряв один из уникальных образов, утратив тот Божественный замысел, который воплотился в своеобразном венгерском мире. Поэтому первоочерёдной задачей венгров в отношении к всемирному человечеству, является сохранение ценностей венгерского мира, их приумножение и достойное представление. Это тот дар, который мы можем передать всемирному человечеству.

59. Существует два заблуждения, с которыми мы имеем место в повседневной практике. Первое заблуждение отвергает ценность нации, и это типичная космополитическая и интернационалистская точка зрения. Она рассматривает нацию как реликт прошлого, или классифицирует её как проявление типичного провинциализма, ибо согласно с этой точкой зрения «Европейский человек» не связан с определённой нацией. Я не представляю большего позора для человечества, если француз не будет французом.

зом, немец – немцем, поляк – поляком, а венгр – венгром. Этот космополитический взгляд не исполнение человеческой природы, но её антропологическое усечение. Интернационализм, с точки зрения теории классовой борьбы, отрицательно относится к понятию нация. (Очень точен венгерский язык, в котором передаётся сущность понятий: интер – национализм, между – народный, то есть слова передают некое состояние вакуума, неполноты бытия в отношении между нациями). Вторым заблуждением является шовинизм, провозглашающий исключительность одной нации и отрицает право существования другой нации. Христианство рассматривает любую нацию как ценность, оно учит тому, что каждая нация имеет право на существование и более того существует обязанность каждой отдельной нации явить своё духовное богатство и своеобразие всемирному человеческому сообществу.

60. В сущности каков смысл существования государства? Для чего оно существует? Для чего существует Венгерское государство? Видимо оно существует не только для того, чтобы выдать всем удостоверение о прописке и поддерживать в хорошем состоянии дороги. Да, и это задача государства, но оно имеет гораздо более существенную и значимую цель и назначение – в самом широком смысле – быть выразителем всей нации, представлять её в политическом и правовом поле. Поэтому смысл и цель Венгерского го-

сударства в том, чтобы улучшить качество жизни людей и обеспечить сохранность венгерской нации.

61. Венгерское Государственное собрание, в первую, вторую и третью очередь ответственно перед полнотой венгерской нации, и не перед кем другим. Оно ответственно перед ней во времени и пространстве. В пространстве: здесь, в современной Венгрии, в бассейне Карпат и во всём мире, и во времени: в свете истории мы ответственны перед своими предками, которые нам завещали родину, язык, культуру. И мы во времени ответственны перед будущими поколениями, которые спросят нас о том, как мы распорядились этим наследием.

62. Венгрия должна защищать интересы венгров живущих за пределами отечества подобно тому, как Израиль осуществляет защиту евреев по всему миру. Любой еврей, живущий в любой точке мира, может быть уверен в том, что он имеет страну – Израиль – и чтобы не случилось, он может вернуться домой, чтобы ни случилось, эта страна используя все свои ресурсы защитит свою диаспору. Если Израиль осуществляет такую практику, то можно и нам.

63. Венгерская нация – исходя из исторических условий – подобно стулу, стоящему на трёх опорах. Одной опорой являются венгры живущие в родной стране, вторая опора – венгры

живущие в бассейне Карпат, третьей опорой являются венгры эмиграции. Если какая-либо из опор будет отсутствовать или сломается, то стул рухнет.

64. Со времён св.Стефана венгерская нация была не только просвещённой нацией – на основании языка, культуры и истории, общности, – но и политической нацией, которую цементировало и право. Вспомним значимость Святой Короны.

65. Во избежания опасности ассимиляции необходимы традиционные формы поддержки, но они не всегда достаточны. В этой связи необходим очень сильный импульс. И этим сильным импульсом является предоставление венгерского гражданства каждому венгру, где бы он ни находился в мире. Это мера по объединению нации, чтобы наши братья по крови стали гражданами.

66. Не существует двух категорий венгерских граждан. Не существует граждан живущих на территории Венгрии, и венгерских граждан, живущих за её пределами. Венгерский мир бассейна Карпат, и мир венгерской эмиграции, ждёт не какого-то квази венгерского гражданства, но такого же полноценного гражданства которым обладаем мы. Существует только одна венгерская нация с единым венгерским гражданством.

67. Верность существует по отношению к нации, к родине. По отношению к Евросоюзу, НАТО, ООН, существуют рабочие и договорные обязательства. Верность и договорные обязательства нельзя смешивать.

68. Наши национальные интересы, основанные на правах личности, мы никогда не будем подчинять внутренней политике других государств, их интересам и точке зрения.

69. Вор не простит пострадавшему, ибо украденное каждый раз ему напоминает о том, что: он совершил ограбление, и сам он является воров. Поэтому после совершения кражи, пытаюсь легализовать украденное, он пытается украсть память пострадавшего, пытается уничтожить его душу и самосознание. Поэтому и существует патологическая ненависть к ограбленным и отделённым венгерским областям, к фактам похищения душ на протяжении столетий.

70. Предоставляемая автономия не милость, которую дарят венгерскому населению, проживающему на территории других государств. Автономия – это возможность самоопределения: права человека на уровне общины, и это то, что нам положено.

71. Мы никогда не откажемся от автономии, потому что она является единственной гарантией выживания венгерского мира. Это может

быть автономия в местах компактного проживания венгерского населения, это может быть культурная автономия, где венгерское население проживает в меньшинстве. Мы никогда не требовали такого, чего бы не было в практике Европы. Мы ничем не умалены перед другими народами. Если им можно, то можно и нам. Нашим национальным исповеданием являются действия, ведущие к автономии спасающей нацию, и любое противоположное действие является предательством.

72. Мы поддерживаем венгерские партии, создаваемые на этнической основе. И это происходит потому, что в этих партиях венгерская этническая идентичность не просто абонемент, но базовая ценность. Если бы мы отказались от венгерских этнических партий за пределами границ, тогда возникли бы смешанные партии, и в дальнейшем в этих смешанных партиях возникли бы небольшие венгерские фракции. В конце концов эти смешанные партии превратятся в словацкие, румынские, сербские партии, в которых будет насчитываться несколько венгров... Это запуск механизма ассимиляции. Поэтому для нас принципиальным является вопрос существования венгерских партий, построенных на этнической основе.

73. Венгрия ответственна за национальные окраины. Но национальные окраины ответственны за себя, за всех и за Венгрию, и в конечном итоге за полноту венгерской нации.

74. Во времена Святого Стефана два тупиковые направления угрожали бытию венгерской нации, но мудрость св. короля спасла венгерскую нацию. Первым тупиком было язычество воеводы Коппаня, который не различал знаменитый времени. Я не знаю, был ли Коппань большим венгром чем Св. Стефан, но точно знаю, что спасительным оказался выбор Св. Стефана. Вторым тупиком оказался отказ от независимости, и символом этого тупика оказался Орсеоло Пётр, который Венгрию сделал вассалом Немецко-римской Империи. В исторических деяниях Св. Стефана гениальным оказалось то, что обеспечило выживание венгерской нации и включение её в христианскую Европу. Таким образом мы не стали вассалами Немецко-римской Империи, а также Византийской Империи.

75. Во времена Св. Стефана императив спасения был тот же, что в 1848 или 1956 годах. Во времена Св. Стефана он был сформулирован следующим образом: включение в христианскую Европу и создание независимого Венгерского государства. В 1848 году он звучал так: отечество и развитие, то есть обретение национальной независимости и гражданское преобразование. В 1956 году задача была та же: гражданская демократия, создание правового государства, прекращение произвола диктатуры и обретение национальной независимости, попросту говоря вывод советских оккупантов. И это двуединая задача; необходимые обществен-

ные преобразования, понимание знамений времени и обеспечение независимости – условия сохранения венгерской нации. Могильщиком венгерской нации является тот, кто нарушит эти принципы.

76. Сакральным действием, когда Св. Стефан корону предложил Богородице, тем самым имманентную Венгерскую историю он ввёл в русло трансцендентной перспективы.

77. Во Христе Иисусе история любой нации становится историей спасения. Таким образом, история Венгерской нации включается в историю всеобщего спасения.

«ты можешь уступить во всём, что твоё,
но в том, что принадлежит Иисусу Христу
– ничего»

Св. Хосе-Мария Эскрива

ЦЕРКОВЬ

78. В противовес секулярному мировоззрению не стоит забывать, что Святой Дух не социологическая категория.

79. Мир сегодня напоминает время синкретического гностицизма, который отстаивая различные правды, отрицает наличие истинной Правды.

80. Наше христианское призвание отчасти состоит в том, чтобы используя наше философское мировоззрение показать свою веру, подвергнуть сомнению релятивизм и посеять семена веры в противовес семенам неверия.

81. В отношении либерального релятивизма необходимо указать на бесплодность его идеологии. Например, на его утверждение, в котором он подчёркивает свой «мировоззренческий нейтралитет». Прежде всего мировоззренчески нейтральной может быть в лучшем случае толькодохлая лошадь и понятно, что «мировоззренческий нейтралитет» всего только дырка от бублика. Правильно, если государство в вопросах мировоззрения будет нейтральным, профанным. Имманентное государство не призвано решать богословские трансцендентные вопросы. В то же время государство не может заниматься пропагандой идеи «мировоззренческого нейтралитета», ибо оно должно быть нейтральным по отношению к любому мировоззрению.

82. Церковь есть единственная в своём роде реальность (*sui generis*). Она не является подразделением или филиалом государственной системы, но представляет собой такую же реальность как государство. Существуют два совершенных сообщества (*societas perfecta*): церковь и государство, их существование не восходит к какой-то другой организации, они не зависимы друг от друга и обладают уникальными средствами для достижения только им свойственным целям. Своё бытие Церковь получила не от государства, для осуществления своих особенных целей, которые состоят в достижении вечного спасения (догматика, учение о Таинствах, литургию, каноническое право), но получила от Своего божественного основателя. Поэтому в отношениях государства и церкви неприемлема никакая строгая взаимная соподчинённость, а только самое тесное сотрудничество.

83. Мы хотим признать служение церкви во всей её полноте. Если мы рассмотрим жизнь нескольких церковных учреждений, например: Католический университет им. Петера Пазманя, гимназию Пиаристов, реформатскую детскую больницу Вифезда, то мы увидим одну реальность, которая проявляется в двух аспектах. Как церковная реальность, она направлена на достижение вечных целей достижения трансцендентной реальности. Государство же обязано обеспечить полную свободу вероисповедания. Конечно же государство не компетентно в том,

чтобы занимать позицию по тем или иным богословским вопросам. Если в строгом трансцендентном аспекте я воспринимаю церковь как общину верующих, тогда задача государства состоит в том, чтобы обеспечить свободу вероисповедания. Исходя из своей духовной сущности, и поскольку церковь пребывает в этом мире, она служа этому миру берёт на себя и общественное служение. Признавая это общественное служение, государство не может самоустраниться и сказать: «дорогие друзья, мы обеспечиваем вам свободу вероисповедания, а вы позаботьтесь содержать ваши церковные институты как можете». Нет, государство обязано аналогичным образом поддерживать церковные институты, как оно поддерживает финансово государственно-муниципальные институты. Итак, государство должно обеспечить церковным институтам свободу вероисповедания с одной стороны, а с другой – финансово – поддерживать церковные институты, поскольку они выполняют важные, общественно значимые задачи.

84. Христианство исторически и социологически является необходимой реальностью. Если существует спрос населения на общественно значимые услуги и действия со стороны церкви, то они должны финансироваться государством также, как государственные и муниципальные институты. Ибо если этот принцип не будет на практике осуществляться, то это может означать глубокие различия между государственными

и церковными институтами, а также различие между детьми на религиозной основе. Поэтому в основу финансирования церковных институтов должен быть положен принцип равноправия, то есть за обучение в церковных школах и университетах, за операцию аппендицита в церковной клинике или социальных учреждениях, полагается такая поддержка, какая оказывается светским аналогичным учреждениям.

Ибо если этот принцип не будет осуществлён на практике, тогда государство может сказать, если христиане, верующие люди, желают иметь свои церковные институты – школы, больницы, тогда пусть содержат их из своих средств. Но поскольку христиане и верующие люди отчисляют свои налоги, как и остальные члены общества, и эти налоги направляются на финансирование государственных институтов, тогда был бы нарушен принцип равноправия, ибо верующим пришлось бы платить налог в двойном размере, а это бы означало, что верующие являются гражданами второго сорта.

85. Опасным заблуждением на которое ссылаются не только у нас, но и в Западной Европе, является то положение, когда например в отношении школ, происходит разделение на две части: государственные и не государственные. К Государственным относятся государственно-муниципальные образования, к негосударственным – церковные и частные образования. Соответственно государственные получают

полное финансирование, а не государственные частичное. Это совершенно неправильный подход, ибо из принципа свободы вероисповедания следует, что будучи католиком я выбираю католическую школу. Это моё человеческое право. И это человеческое право нельзя привязывать к материальным требованиям. Таким образом правильным решением является следующее, – мы рассматриваем пример школ, – наличие государственных и церковных школ, а также наличие частных школ, включающих частные фонды. Надо отметить, что частные школы существуют как бизнес проекты, в которых предоставляются дополнительные услуги – например определённые методики, уроки тенниса после обеда, языковые курсы в Оксфорде – и всё это за отдельную оплату. В первом случае, на примере государственных, муниципальных, церковных школ, – государство в полной мере обязано представить финансирование, в отношении частных школ – частичное финансирование. Это очень важное положение, ибо если этот баланс будет нарушен, то это нарушение может иметь серьёзные и далекоидущие последствия.

86. Неудовлетворительным является то состояние, что получая аттестат зрелости ребёнок может написать эссе о природе валентных связей и переходе из орбиты на орбиту электронов, или о том как лесные растения размножаются посредством спор, но у него нет полного ответа на ту ситуацию – почему он не имеет права задушить

соседа, если он испытывает гнев по отношению к нему. Несомненно, гораздо важнее с духовных позиций ответить себе на базовые вопросы бытия, например: «почему что-то существует, а почему нет, когда проще было бы, чтобы ничего не существовало, чем что-то существовало», или например «почему я существую, или может не существую, и что я собой представляю?», или «почему я должен творить добро и избегать плохого?». Уяснение этих вопросов намного важнее, чем жизнь лесных растений или валентные связи элементов. То есть мы обязаны обеспечить преподавание этики тем учащимся, которые не хотят знакомиться с основами религиозного мировоззрения. Не помешает этой категории учащихся, если они что-то услышат о Сократе, Сенеке или о Канте. Ключевой обязанностью является выбор преподавания этики. То есть ребёнок знакомится с основами вероучения и нравственности, или изучает этику, но выбор должен быть осуществлён. Ведь у нас нет споров о обязательном изучении одного из иностранных языков, но каждый свободно выбирает и решает будет ли он изучать английский, немецкий, французский или итальянский. Тот же принцип осуществляется в выборе основ вероучения или этики.

87. Хочу подчеркнуть, что основы вероучения преподаёт не государство. И даже речь не о том, что государство доверило церкви преподавать основы вероучения, но на основании сво-

боды вероисповедания церковь осуществляет свою миссию, а государство учитывая законное право гражданина финансирует преподавание основ вероучения, как и другие факультативные предметы.

88. Меня всегда удивляет то обстоятельство, почему кто-то руководствуясь антицерковными рефлексами, препятствует служению церкви? Исходя из прагматичных расчётов даже человек – атеист заинтересован в том, чтобы в старости, болезни, на смертном одре, за ним ухаживала монахиня, которая из любви к Богу и человеку, положила на это служение свою жизнь, в отличии от многих социальных работников, которые оказались на этой работе случайно (моё уважение немногим).

89. В Венгрии св. Стефана христианство не субкультура, и мы не одна из субкультур, мы не являемся некой «инаковостью». Иной может быть иным – и мы имеем право быть иными.

90. Осуществление свободы вероисповедания не тождественно юридическому статусу церкви. Свобода вероисповедания – базовое человеческое право, это реальность, которая рождается с нами и её нам предоставляет не государство, но оно признаёт это право и его закрепляет. Юридический статус присваивает государство, как правовую категорию и при этом оно руководствуется целесообразностью

и общественной пользой. Таким образом, если кто-то не имеет юридического статуса, это никоим образом не ограничивает его свободу вероисповедания, она остаётся неограниченной, и в пределах Конституции человек может быть приверженцем любого культа, или вновь созданного религиозного мировоззрения. Но из этого не следует, что вновь созданные религиозные практики будут получать такую же поддержку и преференции, как исторические церкви, существующие столетия и осуществляющую свою плодотворную миссию через сеть полезных для общества институтов.

91. Опыт св. Стефана: то что хорошо для Церкви, то полезно для государства, и то что хорошо для государства, полезно для Церкви.

92. Учение Церкви о обществе, является частью её богословия. Это положение подтверждённое папским авторитетом, является чрезвычайно важным богословским фундаментом. Церковь не может быть равнодушной по отношению к устройству общества, но утверждает – в своих энцикликах – что наше участие в жизни общества связано с нашим спасением.

Мы должны критично оценить тот лозунг, который призывает нас занимать «почтительную дистанцию» от общества. Если мы желаем этот тезис оценить с точки зрения здравого смысла и богословия, тогда мы можем понять неверность, а точнее абсурдность этого утверждения.

Что значит по отношению к Церкви требование занимать почтительную дистанцию по отношению к обществу? Это для Церкви значило бы то, что она свою линию должна была бы корректировать с изменяющимися программами политических партий. То есть Церковь должна отслеживать деятельность партий, и следить за тем, чтобы справа или слева выдерживать «почтительную дистанцию». Но действительность как раз противоположна деятельности партий, ибо Церковь утверждена на незыблемой скале своего вероучения, а политические партии постоянно находясь в динамике движений, то удаляются, то приближаются к вероучению Церкви. Церковь исходя из своего учения о обществе осуществляет своё взаимодействие с различными партиями в тех областях, где её голос будет услышан и позиция принята во внимание. Если есть взаимное движение друг ко другу, тогда необходимо взаимодействовать, а если нет, то необходимость во взаимодействии отпадает. Несомненно, в обществе есть политические направления, которые ставят под сомнение мнение Церкви и даже желающие отстранить её от общественных процессов. Согласно их позиции Церковь не должна быть культуuroобразующей силой и играть роль в политике, а заниматься исключительно делами милосердия. Почему? Но если сохраняют свою актуальность вера, роль Церкви в обществе и политике, тогда должна быть легитимной деятельность церковных интеллектуалов. Это положение чувствительно

задевает традиционных конкурентов – секулярных интеллектуалов, которые желают быть «признанными» авторитетами, имеющими неограниченную политическую монополию.

Итак: «религия частное дело» (коммунисты и либералы) – требование и основной интерес секулярных интеллектуалов. Пропаганда религии как сугубо личного дела, согласно их воззрений, должна привести к утрате актуальности Церкви и относительной ценности её институтов. Эта группа людей точно знает, что Церковь, её существование определяется не только единством веры, но общностью, связанной единством интересов.

Если в политической актуальности Церкви можно сомневаться («почтительная дистанция», «религия частное дело», внедрением сект), тогда церковных интеллектуалов можно нейтрализовать. И по мере нейтрализации церковных интеллектуалов, можно добиться снижения общественной актуализации Церкви в обществе.

93. Церковь имеет право, подобно другим юридическим лицам, высказывать в том числе и свои политические мнения. Священник имеет такое же конституционное право высказывать свои политические взгляды, как я или кто-нибудь другой. Если церковь этого не делает, то она ограничивает своё право исходя из своих богословских и пастырских позиций, но не потому, что она учитывает диктат государства или определённых политических групп. Между прочим:

если бы какой-нибудь священник и окунулся в политическую деятельность, его деятельность находится в компетенции его епископа, но вне сферы влияния партий или государства.

94. Кардинала Миндсенти Иосифа преследовали как нацисты так и большевики. Он выражал своё несогласие во времена нацизма коричневой диктатуре, также как выражал своё несогласие во времена коммунизма красной диктатуре. Он собственным примером указывает на то, что нацистская и большевистская идеологии схожи друг с другом, и из двух идеологий исходят антихристианство и неоязычество. Его личная судьба ясно показала, что нацизм и большевизм, будучи обезбоженными идеологиями, проявляют свою античеловечность. И это следствие антихристианства и неоязычества. Мы должны четко выразить своё отношение к двум диктатурам; и невозможно отдавать предпочтение коричневой диктатуре в противовес красной, также как мы не можем любить представителей коммунистической безопасности, в противовес крайним фашистам.

95. О легендах св. Ласло можно просто сказать, что «это просто легенды, или благочестивые рассказы». Согласно нашему позитивистскому взгляду, историческим фактом является то, что определимо в системе временных координат; в котором часу, где, и точная хроника событий. А легенда передаёт и излагает мощное духовное

влияние исторических событий на жизнь поколений и конкретных общин. И конечно влияние легенды имеет более глубокое и широкое влияние на личность! И это влияние остаётся в коллективной памяти народа, в его благочестивых рассказах, в предании Церкви, в жизни святых.

96. Бог является Абсолютом. Из того, что в Нём абсолютное бытие, следует, что Он один. Ибо если бы Он был не один, тогда не был Абсолютом.

Абсолют исходит из Своего уникального бытия, и обладает абсолютным знанием о всём, включая Себя. Абсолют замыслил себя: Мыслитель и есть Мысль в Самом себе. Если я что-то помыслю о себе, это состояние отличается от того, если Абсолют имеет мысль в Самом себе и мои мысли о самом себе не вполне тождественны мне самому – то есть я, и мой образ не одно и то же, – я существую в реальности, но мои мысли существуют как понятия в моей голове. В противоположность этому замысел Абсолюта о самом себе совершенен, ибо нет зазора между Ним и Его мыслями. То есть не только Он существует в реальности и Его замысел О Самом Себе существует не только на уровне понятий, но эти понятия составляют такую же реальность как Он Сам. Поскольку Мыслитель личность – ибо Он замыслил Себя –, поэтому Мысль не может быть безличной, Ущербной, но она тождественна Мыслителю. Мыслитель сосредоточен на мысли как бесконечной ценности, а Мысль

на Мыслителя также как бесконечной ценности. Это любовь, которая направлена от Мысли к Мыслителю, и от Мыслителя к Мысли: а Мышление также бесконечно – ибо оно «транслирует» бесконечное, то есть не может быть меньшим чем Мысль и Мыслитель –, поэтому Мышление является личностью. Из этого следует очевидность которая определяет Абсолют: Мысль Мыслителя Сама в Себе.

97. Основополагающим является вопрос, изобразим ли Бог вообще. Ответ Ветхого Завета – и всего богословия вне христианства – отрицательный, то есть нет. Бог, Абсолют никак не изобразим в человеческих образах и формах. Единственно христианство являет нам Божественный Образ. Потому что Он – Сущий, Он – Абсолют, Он – ставший Образом. Он Бог, ставший Образом во Иисусе Христе. Христос как Икона Бога раз и навсегда сделал возможным изображать Бога в иконах. «Кто видел Меня, тот видел Отца». И поскольку народ Божий является мистическим телом Христовым, то изображение Бога стало легитимным как и изображение Пресвятой Богородицы и святых угодников. И как народ Божий является мистическим телом Христовым, то и на этот народ нисходит Образ Отца.

98. Я всегда буду благодарен своей Альма Матер, Богословской Академии. Между уроками догматики всегда был один час, который назывался диспутами. Каждый слушатель один

раз в семестр готовил семинар о мыслителе, – в такой мере, что прочитывал его произведения, изучал его диспуты и их логику, и пытался сам ответить на те гипотетические вопросы, которые мыслитель не поднимал во время своей земной жизни. Чаще всего выбирали мыслителей, которые были не согласны или имели диаметрально противоположные взгляды в отношении католического вероучения. И слушатель, готовящий семинар, защищал взгляды мыслителя перед профессором и аудиторией. Эти диспуты давали большой опыт и вызвали живые чувства у аудитории. Отчасти эффект этих занятий был высок оттого, что мы могли проникнуть в другой мир, часто отличный от нашего, он делал нас более открытыми и давал нам так необходимый инструментарий диспутов, учил нас технике спора, подбору аргументов и дару убеждения.

Весь полученный мною багаж знаний, я использую, находясь в «траншеях» политической жизни, ибо только тогда могу вступать в прения с моими оппонентами, если смогу оценить силу их аргументов с точки зрения здравого смысла и правды. От крайне левых к либералам и крайне правым, необходимо понять и поставить себя в их внутреннюю аргументацию, логику и язык. Свою семью и друзей я слишком беспокою тем, что на них испытываю свои методы, но это подобно тому, когда человек использует новый клинок, привыкая к его рукоятке и отрабатывая движения и приёмы. Вероятно, если бы кто-нибудь услышал меня во время моих упражнений,

у того бы уши встали на макушке... Но кто не желает участвовать в этом рискованном приключении, – даже в отношении крайних точек зрения, которые приводят его в ужас – тот не поймёт внутреннюю логику оппонента, тот не сможет рассчитать следующий шаг, свои аргументы и силу убеждения. И если кто не желает включиться в этот процесс, тот в конечном итоге не сможет защищать порученные ему интересы и ценности. Если кто не испытает силу клинка противника тот не сможет по-настоящему пользоваться своим щитом.

99. Когда президентом США был Клинтон, я получил приглашение на молитвенный завтрак. Безо всякого сомнения я был доволен собой, ведь всё-таки Шемьен Жолт не кто-нибудь, если он будет завтракать с президентом США. Перед завтраком я посетил 7-ми часовую литургию у отцов – францисканцев, и тогда получил от Бога откровение: да, большое событие завтракать вместе с президентом США, но ведь эти события по важности несопоставимы, – ведь Создатель, Господь каждый день зовёт нас ко Своей Трапезе. И даёт мне не скромный бутерброд с джемом, но Самого Себя. И от этих мыслей всё стало на свои места.

100. С верой, надеждой, добрым настроением. Ответом на антихристианство и венгерофобию есть единственный ответ: любовь в венграм и христианству.

ССЫЛКИ

1. Книга правил⁴, 561
2. Книга правил, 13, 52
3. 2/3⁵, 15
4. 2/3, 95
5. Книга правил, 231–232
6. Книга правил, 367–368
7. 2/3, 259–260
8. Книга правил, 58–59
9. Книга правил, 370
10. 2/3, 83–84
11. Книга правил, 238–239
12. Книга правил, 234–238
13. Книга правил, 606–607
14. Книга правил, 165–166
15. Книга правил, 563
16. Книга правил, 587–588
17. 2/3, 287
18. Книга правил, 55–56
19. 2/3, 28–29
20. Книга правил, 599

-
- 4 Шемьен Жолт: *Книга правил* (Нам нужно сказать своё слово; *Ivs Resistendi*; Прямой дорогой). Budapest, 2009, Издательства Фонда Баранковича Иштвана. (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)
 - 5 Шемьен Жолт: *2/3* (Мы будем бороться за каждого венгра; Между двумя басурманами; Миллион). Budapest, 2018, Издательство Фонда Баранкович Иштвана. (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)

21. Книга правил, 420
22. Книга правил, 370–371
23. Книга правил, 377–378
24. Книга правил, 298
25. 2/3, 357–358
26. 2/3, 311–312
27. 2/3, 410–411
28. 2/3, 246–247
29. 2/3, 154–156
30. Книга правил, 617
31. 2/3, 103
32. Книга правил, 248
33. 2/3, 339–340
34. Книга правил, 586
35. 2/3, 311
36. 2/3, 53
37. 2/3, 262–263
38. Книга правил, 373–374
39. Книга правил, 162–163
40. Книга правил, 305
41. 2/3, 22
42. Книга правил, 304–305
43. 2/3, 295–297
44. Книга правил, 481
45. 2/3, 49
46. 2/3, 315–316
47. 2/3, 422
48. 2/3, 398
49. 2/3, 471–472
50. 2/3, 472–473
51. 2/3, 408–409
52. 2/3, 406

53. 2/3, 407–408
54. 2/3, 351–355
55. 2/3, 120–121
56. 2/3, 364
57. Книга правил, 351
58. 2/3, 23–24
59. 2/3, 205–206
60. 2/3, 206
61. 2/3, 111–112
62. 2/3, 334
63. 2/3, 140
64. 2/3, 140
65. 2/3, 209
66. 2/3, 213–214
67. 2/3, 477
68. 2/3, 218
69. Книга правил, 291
70. 2/3, 255
71. 2/3, 220
72. 2/3, 220
73. 2/3, 227
74. 2/3, 20
75. 2/3, 19–20
76. 2/3, 21
77. 2/3, 479–480
78. Книга правил, 562
79. 2/3, 373
80. Книга правил, 562
81. Книга правил, 564
82. Книга правил, 244–245
83. Книга правил, 245–246
84. Книга правил, 117–118

85. Книга правил, 250–251
86. Книга правил, 252
87. Книга правил, 200–201
88. Книга правил, 271–272
89. Книга правил, 244–245
90. Книга правил, 258–259 и 2/3, 339
91. Книга правил, 197
92. Книга правил, 159–161
93. Книга правил, 279
94. Книга правил, 275–276
95. 2/3, 469
96. Книга правил, 555–556
97. 2/3, 372
98. Книга правил, 285–286
99. Книга правил, 243
100. 2/3, 321

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ⁶

Руф Барроуз. Живущая в Норфолке кармелитская монахиня, духовный писатель.

3.) **Святой Августин, Aurelius Augustinus** (354–430) епископ Иппонский, учитель Церкви, величайший из отцов западной Церкви.

6.) **Геллер Агнеш** (1929) марксистский философ, обладатель премии Сечени, эстет, преподаватель университета, член Венгерской Академии Наук.

11.) **Платон** (427–347) до Р. Х. древний греческий философ, основатель философской школы.

Святой Фома Аквинский (1224-25?–1274) итальянский богослов, схоластический философ, Доминиканский монах.

Аристотель (384–322 до Р. Х.) греческий ученый и философ.

Жан-Жак Руссо (1712–1778) швейцарско-французский философ эпохи просвещения, писатель и композитор.

6 Именной и предметный указатель редактировал Секей Адам.

12.) **Карл Маркс** (1818–1883) немецкий философ, экономист, социолог теоретик коммунистического рабочего движения и основатель марксизма.

15.) **Исаия** (7 век до Р. Х.) иудейский пророк.

Фридрих Энгельс (1820–1895) коммерсант, обществовед, философ, теоретик политики, соавтор коммунистического манифеста.

Владимир Ильич Ленин, В. И. Ульянов (1870–1924) советский большевистский диктатор, первый руководитель Советского Союза, марксистский мыслитель, основатель ленинизма.

16.) **Лукач Дьёрдь**, Лёвингер Дьёрдь Бернат (1885–1971) марксистский философ, эстет, преподаватель университета, политик.

19.) **Папа Павел-Иоанн 2**, Карол Иосиф Войтила (1920–2005) 1964 архиепископ Кракова, в 1967– кардинал. 1978. 16 октября избран папой. Он был первым славянским папой, и первым за последние 455 лет не итальянским папой.

28.) **Хайдеггер, Мартин** (1889–1976) немецкий философ идеалист, один из основателей экзистенциализма.

41.) **Святой Стефан** король, Вайк (975–1038) первый христианский венгерский король 1001–1038.

42.) **Карл Великий** (742–814) король франков, римский цезарь, восстановитель западной империи.

Вольтер, Франсуа-Мари Аруэт (1694–1778) французский писатель эпохи просвещения, поэт и философ.

49.) **Матьяш король**, Корвин Матьяш (1443–1490) Венгерский король правил между 1458 и 1490. С 1469 года чешский король, с 1486-го принц Австрии.

Граф Сечени Иштван (1791–1860) политик, писатель, знаток истории, экономист, министр транспорта в правительстве Батьяни, его Кошут Лайош называл «самым великим венгром».

Пазмань Петр (1570–1637) архиепископ эстергомский, кардинал, деятель венгерского католического возрождения, писатель.

Арань Янош (1817–1882) поэт, преподаватель, предводитель Общества Кишфалуди, член Венгерской Академии Наук и её секретарь.

Барток Бела (1881–1945) композитор, пианист, исследователь народной музыки

55.) **Барянкovich Иштван** (1906–1974) юрист, редактор, политик, христианский демократ, секретарь Демократической Народной партии, в 1949 г. эмигрировал.

Шик Шандор (1889–1963) аббат пиаристов, поэт – священник, преподаватель университета.

74) **Коппань** (ок 962–997) родственник князя Гезы, сын Тар Зеринда. После смерти Гезы, пытался утвердить свою власть, семья Гезы желала передать власть Вайку. В решительном кровавом сражении победил Стефан и утвердил новое христианское государство. Согласно хроник, тело Коппаня после сражения четвертовали и выставили в Дьёре, Веспреме, Эстергоме и Дьюлафехерваре.

Орсеоло Петр (1011–1046? 1059?) Наследник святого короля Стефана, венгерский король с 1038–1041 и 1044–1046гг.

Эскрива Хосе-Мария (1902–1975) богослов, почетный папский прелат и основатель Opus Dei (1928) и Общества Святого Креста (Societas Sacerdotalis Sanctae Crucis – 1943). В 1992 г. причислен к лику блаженных, 2002 – причислен к лику святых.

86.) **Сократ** (470–399 до Р. Х.) древний греческий философ античного периода.

Сенека, Lucius Annaeus (4-до Р. Х. и 65 по Р. Х.) римский стоический философ, драматург и государственный деятель.

Кант, Иммануил (1724–1804) немецкий философ идеалист, преподаватель университета, основатель трансцендентного идеализма.

94.) **Миндсенти Иосиф, Пем Иосиф** (1892–1975) архиепископ, кардинал, выдающийся деятель Венгерской Католической Церкви в 20 веке. С 1945 г. Архиепископ эстергомский, в 1948 г. Был арестован, с 1956 г. Находился в американском посольстве в Будапеште. В 1971 г. Уехал за рубеж. Начат процесс его причисления к лику блаженных

95.) **Святой Ласло** (ок.1040–1095) Венгерский король династии Арпадов 1077–95

99.) **Клинтон, Bill William Jefferson Blythe** (1946) 42-ой президент Соединенных Штатов (1993–2001)

ПРЕДМЕТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

6.) **априори** (*apriori* lat.) значение, не требующее доказательств

12.) **индивидуализм**, либеральный индивидуализм (lat. *Individuum*, от слова личность, неделимое) социально философское направление, описывающее общество через личность человека

Персона, **персонализм**, философско – богословское направление, признающее личность высшей формой бытия человека.

Коллективизм направление мысли, признающее главенство интересов коллектива или группы над интересами личности, или приоритет общественного блага над личным.

Субсидиарность принципы взаимной помощи. Одно из базовых положений христианской демократии согласно которому, решения данного организационного уровня, не могут быть изменены решением более высокого уровня.

15.) **Абсолют** метафизическое определение, первооснова мира первоначало всего Сущего, вечное неизменное, противостоящее всякому относительному и обусловленному бытию.

26.) **Девияция** устойчивое отклонение от общепринятых норм группой людей или обществом.

Перверзный лат. Извращенный, испорченный, болезненный

47.) **Халифат** территория управления политическим или религиозным руководством ислама

Шариат исламская религиозная, нравственная система, в которой Бог (ислам называет его Аллахом) определяет верное поведение в соответствии с субстанциональным правом. Главной целью шариата является установка правил.

54.) **KDNP** Христианско – демократическая Народная партия, ранее она называлась Демократическая Народная партия (DNP) (между 1944–1949) и является правопреемницей (DNP). Возродилась в 1989 году и стала называться Христианско-демократической Народной партией. Является членом Европейской Народной партии. С 2010 года парламентская фракция KDNP входит в правящую коалицию.

SZDSZ Союз Свободных Демократов, в ноябре 1988 г. Основанная либеральная партия. С 1990 по 2010 годы была парламентской партией, и в течении трех правительственных циклов партнером MSZP по коалиции. В сентябре 2014 г. Официально прекратила свое существование.

Фидес Союз Молодых Демократов основан 30 марта 1988 г. В 1995 г. ФИДЕС изменил свое название – Венгерская Гражданская партия, в 1998 г. Партия возглавляла правительство, в 2003 году возник союз партий и ФИДЕС изменил название на Венгерский Гражданский Союз В2010-ом, в 2014-ом на парламентских выборах партийный союз Фидес KDNP, получил две трети мест в парламенте.

55.) **Демократическая Народная партия (DNP)** основана осенью 1944 г., в 1945 г. зарегистрирована, затем в 1949 г. запрещена, являясь предшественницей KDNP, разделяла идеи парламентской демократии, христианского социализма и христианской демократии.

64.) **Святая Корона** является символом венгерской государственности и государственного преемства. Венгерская Святая Корона олицетворяет верховную земную власть над Венгрией, является источником венгерского права и юридическим лицом. В Европе она является наиболее употребляемой и сохранённой священной реликвией.

75.) **1848** революция и борьба за независимость, определяющее событие новейшей истории Венгрии, краеугольный камень национальной идентичности. Общественные реформы способствовали развитию гражданского общества, оборонительная война против Вены, ста-

ла определяющей составной национального самосознания.

1956 В 1956г. Революция и борьба за независимость венгерского народа со сталинским режимом и советской оккупацией, стали определяющими событиями венгерской истории в 20 веке. Она началась мирной демонстрацией студентов Будапештских университетов 23 октября 1956года и закончилась 11 ноября разгромом вооруженного сопротивления.

79.) **синкретический гностицизм** Для различных гностических систем характерен синкретизм, то есть его учение составляют различные духовные традиции: наряду с греческой, в основном философией Платона, заметно влияние иудаизма и христианства.

82.) ***sui generis lat.*** Своеобразный, единственный в своем роде. Означает уникальность любого из случаев.

83.) **Католический университет Петера Пазманя**- церковный университет имеющий государственную аккредитацию. Он располагает юридическим факультетом Общественных наук, факультетом Информационных технологий, Богословским в Будапеште и филологическим факультетом в Пилишчабе. Богословский факультет учрежден в Надьсомбате в 1653 году кардиналом Петером Пазманем, затем в 1950

г. Римо- Католическая Богословская Академия как правопреемник университета. В 1999 году получил статус папского основания (Ex corde Ecclesiae).

Гимназия Пиаристов Основана в 1717 г. В начале 19 века пополнилась пятым, а затем шестым классами. С 1883 г. Согласно государственному учебному плану существует как главная гимназия с 8-ю классами. В 1948 году национализирована. В 1950 г. На основании договора между церковью и государством, переходит к пиаристам, становится 4-х летней гимназией. Осенью 1956 года у пиаристов конфискуют главное здание по ул. Вацы, и гимназию переводят на площадь Миксат Кальман. В 1989 г. Были сняты государственные ограничения по количеству учащихся, и школа стала 6-летней гимназией. В 2011 году гимназию и орден пиаристов у переселили в прежнее здание по ул. Вацы.

Вифезда Реформатская Детская больница В средне- европейском регионе единственная церковная детская больница. Была открыта 1 января 1866 года Реформатской Немецкоговорящей общиной. Во времена Ракоши была национализирована, а после перестройки снова перешла под патронаж Реформатской Церкви.

90.) **дистинкция** лат. Различие между разными предметами, отделение

Дискриминация лат. Разделение, предвзятость, негативное отношение, несправедливость.

92.) **релевантность** лат. Актуальность, уместность

98.) **Богословская Академия** правопреемник основанной Петром Пазманем 1635 г. в Надьсомбате богословского факультета.

CURRUCULUM VITAE⁷

Жолт Шемьен родился 8 августа 1962 г. Его жена, Эржебет Габриэлла Менуш, окончила Будапештскую Консерваторию им. Ференца Листа, работает преподавателем пения и музыки в Общеобразовательной школе и гимназии им. св. Ангелы, занимается церковной музыкой в качестве руководителя певческих коллективов. Их дети: Эмеше Борбала (1991 г.) – юрист, Ботонд Бенедек (1994 г.) – экономист, Алмош Агоштон (1996 г.) – студент архитектурного факультета университета.

Жолт Шемьен окончил Гимназию им. Эржебет Силадьи. В годы, предшествующие изменению политической системы, он учился в Римско-Католической духовной академии им. Петера Пазманя имея статус гражданского студента, в 1991 г. окончил ее со званием доктора богословия. Параллельно являлся студентом Факультета гуманитарных наук Университета им. Лоранда Этвеша, в 1992 г. получил диплом социолога. В Католическом университете им. Петера Пазманя в 1996 г. получил должность ординарного доцента университета. В 1997 г. за диссертацию по религиозной социологии

7 По материалам Парламентского Альманаха. Издание Венгерского парламента, Будапешт, 2017. (Országgyűlési Almanach, a Magyar Országgyűlés kiadása, Budapest, 2017.)

был удостоен научной степени PhD. С 2011 г. является ординарным профессором Университета в Обуда. В 2014 г. окончил Факультет лесной инженерии Западно-венгерского университета с дипломом магистра (MA) по охотохозяйству.

В 2000 г. Издательство им. Арона Мартона издало его книгу под заглавием «А все-таки, мы должны говорить!»^[1], а в 2003 г. Общество Святого Иштвана – книгу «Церковная политика. Церковь и политика»^[2]. Фондом Баранкович были изданы следующие книги автора: в 2007 г. „Ius Resistendi“, в 2008 г. «Прямым путем»^[3], в 2011 г. «Будем бороться за каждого венгра!»^[4], в 2013 г. «Между двумя басурманами»^[5], в 2017 г. «Миллион»^[6]. В 2018 г. вышел в свет сборник стихов под заглавием «Уловить неуловимое»^[7].

Жолт Шемьен начал общественную деятельность во многом по настоянию своих профессоров-теологов, его мышление формировалось под влиянием папских социальных энклитик. Весной 1989 г. он выступил одним из основателей Христианской демократической партии. В 2002 г. был избран вице-председателем, затем 28 июля 2003 г. – председателем Христианской демократической партии; на эту должность он переизбирался четыре раза, а в последний раз 21 марта 2015 г. он был единственным претендентом.

В 1990 г. был кандидатом в депутаты в одномандатном избирательном округе в районе будайской крепости, затем стал пресс-секретарем парламентской фракции Христианской демо-

кратической партии. В октябре, после местных выборов, стал депутатом по партийному списку и руководителем фракции местного самоуправления 2-го района в Будапеште. В 1994 г. снова баллотировался в одномандатном округе будайской крепости, но депутатом стал по мандату партийного списка. С 1994 г. является секретарем законодательного органа (парламента), членом комитета по социальному обеспечению и здравоохранению, с 1995 г. – заместителем руководителя фракции. С 1998 г. по май 2002 г. в ранге государственного секретаря-заместителя министра руководил делами религий в Министерстве культурного наследия. В этот период в Венгрии была проведена международная церковная встреча в верхах, разрешили прежние разногласия со Святым Апостольским Престолом, вернули государственное финансирование преподавания закона божьего, заключили соглашение с историческими церквями, обеспечили церковным учреждениям, выполняющим общественные задачи, финансирование равное государственному, а также возврат церковной недвижимости, национализированной во время социализма. Жолт Шемьен играл видную роль в том, что Священный Синод Константинопольского Патриархата признал короля Иштвана I святым и для православного христианства; это он считает самым большим успехом венгерской церковной политики, ведь после разделения церквей в 1054 г. король Иштван является единственным общим святым восточного и западного христианства.

В 2002 г. он вернулся в парламент. В 2006 г. вступил в борьбу за мандат одномандатного избирательного округа в городе Калоча. В этом городе с тысячелетней кафедрой католического архиепископа его победе ничто не угрожало. Кроме этого он занимал четвертое место в общем национальном партийном списке партий Фидес и Христианской демократической партии. С мая в качестве сопредседателя союза фракций «Венгерская Солидарность», объединяющей фракции Фидес и Христианской демократической партии, до конца парламентского цикла являлся руководителем депутатской группы христианских демократов. В качестве председателя партии и руководителя фракции он стал в первую очередь одним из главных участников политических дебатов и выступлений вне порядка работы заседания парламента. Выступая политиком «линии фронта», он часто подвергается нападкам, которые его «скорее развлекают». Умеет различать Жолта Шемьена-человека и Жолта Шемьена-«политический продукт», который, конечно, связан с Шемьеном-человеком с точки зрения системы ценностей, но эмоционально не тождествен ему – сказал он в одном из своих интервью в 2014 г.

Участвует в работе ряда организаций, ведущих благотворительную деятельность. Его работа в интересах церкви в 1994 г. была отмечена Венгерским советом епископов наградой Pro Ecclesia Hungariae. В 1997 г. он получил памятную медаль им. Петера Пазманя от совета

одноименного университета. В декабре 1998 г. папа Иоанн Павел II наградил его крестом командора рыцарей Ордена св. Григория Великого, а в 2002 г. – большим крестом Ордена св. Сильвестра. В 1998 г. Жолт Шемьен стал Кавалером Большого Креста Суверенного Мальтийского Ордена. В духовном плане он считает особенно важным, что с 2015 г. он является конфратером Ордена Кармелитов (OCD). В 2000 г. наградил его и Вселенский Патриарх Варфоломей I; ему был вручен один из самых высоких знаков признания – Святой Крест Пресвятой Богородицы Паммакаристы, в 2013 г. получил Орден св. Евангелиста Иоанна Богослова, а в 2017 г. Крест св. Славного апостола Андрея Первозванного.

Лауреат премии Pro Caritate. 29 июля 2011 г. получил Международную премию Мира Президентского фонда Рональда Рейгана.

На выборах в апреле 2010 г. в борьбе в основном с новыми соперниками уже в первом туре с большим преимуществом, с 58 процентами голосов, Жолт Шемьен защитил свой мандат в городе Калоча. Кроме того, что в области Бач-Кишкун он возглавил областной список союза консервативных партий, он занял почетную пятую строчку в национальном коалиционном списке. 29 мая при формировании второго правительства Виктора Орбана, получив пост вице-премьера, он стал единственным и общим заместителем главы правительства. Кроме этого он выполняет работу в правительстве в ка-

честве министра без портфеля, ответственного за вопросы национальной политики и церковной дипломатии. Был инициатором и основным докладчиком при принятии 26 мая подавляющим большинством голосов поправок к закону о гражданстве. Новый закон дал возможность этническим венграм, живущим за пределами исторической родины, получить двойное гражданство. Жолт Шемьен также участвовал при разработке нового Основного закона (конституции) Венгрии.

После следующих выборов, 6 апреля 2014 г. он получил депутатский мандат на втором месте общего национального списка правящей коалиции. При формировании нового правительства сохранил оба прежних поста – пост общего заместителя премьер-министра, а также пост министра без портфеля по национальной политике. За восемь лет работы в правительстве выступил одним из инициаторов объявления Страстной пятницы выходным днем. Жолт Шемьен с естественной гордостью наблюдает за формирующейся политической системой воссоединения венгерской нации. 10 ноября 2017 г. на Венгерском Постоянном Совете он заявил о том, что принес присягу миллионный новый гражданин Венгрии.

8 апреля 2018 г. Народная партия Фидес-Христианские демократы и в третий раз подряд победила на выборах с абсолютным большинством в две трети. Жолт Шемьен в четвертом правительстве Виктора Орбана

снова стал вице-премьером и общим заместителем премьер-министра и министром по национальным вопросам и вопросам национальных меньшинств, по делам религии и церковной дипломатии.

- [1] „Igenis, szólnunk kell!”
- [2] „Egyházpolitika. Egyház és politika”
- [3] „Egyenes úton”
- [4] „Megharcolunk minden magyarért”
- [5] „Két pogány közt”
- [6] „Egymillió”
- [7] „Megsejteni a megsejthetlent”

Kiadja a BARANKOVICS ALAPÍTVÁNY

Felelős kiadó: a Kuratórium elnöke

Szerkesztette: Szényei András Gábor

Nyomdai munka: Antológia Kiadó és Nyomda Kft.

6065 Lakitelek, Felsőalpár 3.

Felelős vezető: Agócs Sándor ügyvezető igazgató

Készült Lakiteleken a 2018. évben

ISBN 978-615-80898-3-8